

BOTKYRKAS PARKPROGRAM

Del 2

**Beskrivning plats för plats av
parker och gröna stadsrum**

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Uppdrag

Detta parkprogram är framtaget av Botkyrka kommun genom Samhällsbyggnadsförvaltningen, Stadsmiljöavdelningen. Arbetet har genomförts under 2024 och 2025.

Projektgrupp

Botkyrka kommun:

Tove Dåderman, landskapsarkitekt och projektledare

Helena Strandgren, landskapsarkitekt

Amina Malmkvist-Garba, landskapsarkitekt

Helena Åkerlindh, markförvaltare

Nivå Landskapsarkitektur:

Åsa Drougge, ansvarig landskapsarkitekt

Evelina Skogelid, handläggande landskapsarkitekt

Linnéa Lundström, medverkande landskapsarkitekt

Josefine Ögren, medverkande landskapsarkitekt

Foto omslag: Nivå Landskapsarkitektur

Format: A4

nivå

Läsanvisning

Parkprogram - så fungerar det

Botkyrkas parkprogram är uppdelat i två delar.

Den första delen innehåller övergripande förutsättningar, analyser och strategier för Botkyrkas parker och gröna stadsrum. Delen är strukturerad under de fyra huvudkategorierna *Karaktär och identitet*, *Invånarnas vardagsliv*, *Klimat och ekologi* samt *Drift och förvaltning*.

Den andra delen fokuserar på enskilda parker och gröna stadsrum, där specifika mål tas fram för varje plats utifrån de strategier som lyfts fram i parkprogrammets första del. Dessa mål kommer att ligga till grund för kommunens framtida arbete med drift och investeringar.

Parkprogrammet baseras på de inventeringar av kommunens parker och gröna stadsrum som genomfördes under 2023 och 2024. Inventeringen ger en aktuell bild av hur Botkyrkas parker och gröna stadsrum ser ut och utgör ett viktigt underlag, särskilt för parkprogrammets andra del, där platsspecifika mål och åtgärder utvecklas.

Parkprogrammets första del

Parkprogrammets andra del

Parkinventeringar utförda år 2023-2024 för norra Botkyrka, Tumba - Vårsta och Tullinge - Riksten.

INNEHÅLL

	<i>sid.</i>
Översikt	5
Ordlista	6
Norra Botkyrka	7
Stadsdelspark	8-13
Grannskapspark	14-25
Landskapspark	26-35
Kulturpark	36-37
Lekplats	38-58
Torg	59-63
Nod	64-69
 Tumba och Vårsta tätort	 70
Stadsdelspark	71-74
Grannskapspark	75-84
Kulturpark	85-86
Lekplats	87-123
Torg	124
Nod	125
 Tullinge	 126
Grannskapspark	127-152
Lekplats	153-159
Torg	160-161

Översikt

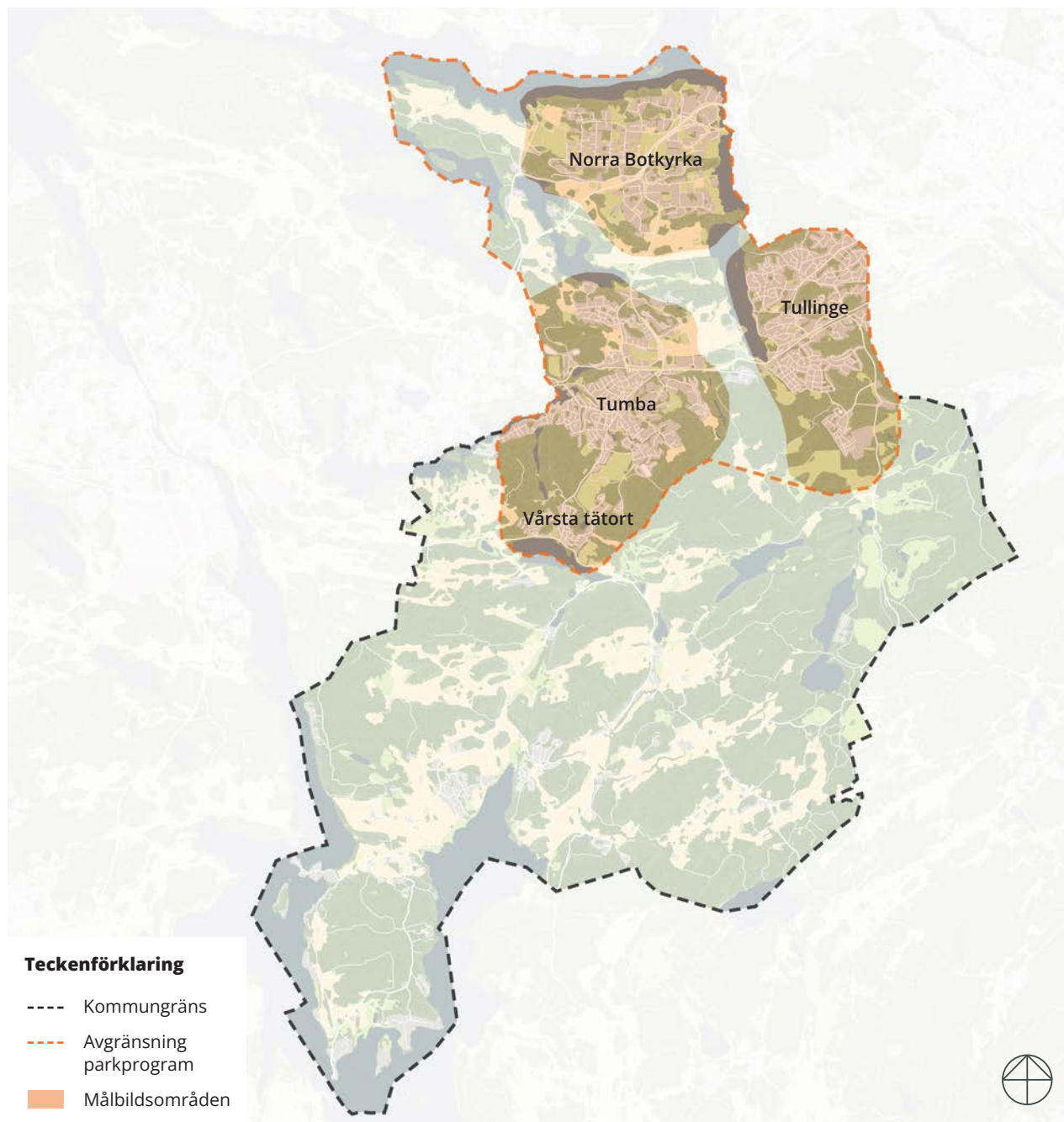
I kartan intill ses parkprogrammets geografiska avgränsningsområde. Parkprogrammets områdeskapitel avgränsas utifrån de tre målbildsområdena som beskrivs i Botkyrkas grönstrukturprogram (2021): norra Botkyrka (Hallunda-Norsborg, Fittja och Alby), Tumba och Vårsta tätort (exklusive Grödinge), samt Tullinge (inklusive Riksten).

Parkprogrammets strategier avgränsas till allmän park- och naturmark som ingår i "Stadsdelsrummet" och "Grannskapsrummet" enligt Botkyrkas grönstrukturprogram, samt kommunens torg och lekplatser som förvaltas av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Parkprogrammet omfattar även två parker på icke detaljplanelagd mark: Vårsta strandpark och Poul Bjerres park. Dessa behandlas då de ingår i Grönstrukturprogrammets avgränsning för stadsdelsrummet, är öppna för allmänheten och sköts av Samhällsbyggnadsförvaltningen som offentlig plats.

Förklaring

Varje plats i del 2 beskrivs och analyseras utifrån samma rubriker. Först beskrivs platsen under rubrikerna **typologi**, **storlek** och **beskrivning**. Typologi anger vilken parktypologi platsen klassas som. Parktypologiernas definitioner beskrivs mer ingående i parkprogrammets första del (s. 10 –11). Platsen analyseras sedan under rubrikerna **karaktär och identitet**, **användning** samt **klimat och ekologi**. Analyserna utgår från de förutsättningar och strategier som beskrivs i parkprogrammets första tre avsnitt. *Användning* kopplar till avsnitt 2, *Invånarnas vardagsliv*.

I en avslutande ruta summeras det viktigaste från platsen under rubrikerna **bevara**, **vårda** och **utveckla**. **Bevara** är vad som är extra bevarandevärt på den specifika platsen, ofta kärnvärden i form av de viktigaste dragen och funktionerna. **Vårda** beskriver behovet av åtgärder gällande skötsel, drift och reinvesteringar. Under rubriken **Utveckla** beskrivs vad som saknas och bör tillkomma vid utveckling av platsen.

Teckenförklaring

- Kommungräns
- - - - Avgränsning parkprogram
- Målbildsområden

Parkprogrammets avgränsningsområde. Skala 1:150 000/A4

Ordlista

Typologi – betyder “indelning av olika typer”. I parkprogrammet används begreppet parktypologier för att beskriva Botkyrka kommuns olika typer av parker och gröna stadsrum.

Habitatnätverk – sammanhängande system av livsmiljöer och spridningskorridorer som beskriver hur olika arter lever och rör sig i landskapet.

Urban värmeöeffekt – den förhöjda temperaturen i bebyggda områden, bland annat uppstår på grund av den stora andelen hårdgjorda material, kallas för den urbana värmeöeffekten.

Parkbris – svalkande vindar som skapas av stora grönområden på grund av att de är svalare nattetid än hårdgjorda ytor.

Ruderat – beskriver karaktären hos mark som störts eller påverkats av människan. Innehåller ofta vegetation som tillkommit spontant och kan uppfattas som ogräs.

Succession – den stegvisa förändringen som sker i växtsamhällen över en längre tid, då exempelvis yngre träd växer upp och blir ersättare till äldre träd.

Vegetationsstomme – den strukturskapande vegetationen, främst träd och buskar, som bidrar till rumsligheten på en plats.

Woodland – typ av plantering som inspireras av naturliga skogsgläntor. Träd med skuggande lövverk, buskar och lundväxter samspelar i mjuka övergångar mellan skugga och sol.

Hamling – kulturhistorisk beskärningsteknik för lövträd som ger trädkronor ett karaktäristiskt knotigt utseende.

Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) – lokal fördröjning och infiltration av dagvatten innan det leds till ledning via brunn.

Linjeavvattning – långsmal markränna för avledning av dagvatten. Sträcker sig ofta längs med hela ytan som ska dräneras, exempelvis runt byggnader.

Naturlek – lek som sker i naturen eller i naturlika miljöer där det finns tillgång till lösa material som löv, vatten, jord, sand och stenar. Leken stimulerar barns sinnen genom ljud, texturer, dofter, smaker och rörelse.

Baksand – finkornig och formbar sand som används i sandlådor, kallas även för sandlådesand.

Strid sand – sand med stötdämpande egenskaper som kan användas som fallskyddsmaterial under lekredskap. Kallas även för gungsand eller fallsand.

Fågelbogunga – kallas även kompisgunga. Gunga med stor sits där flera barn får plats samtidigt.

Norra Botkyrka

Stadsdelspark

	<i>sid.</i>
1 Fittjahöjden	8
2 Fittja äng	10
3 Albyparken	12

Grannskapspark

4 Anemonparken	14
5 Vallmoparken	16
6 Lejonparken	18
7 Blåklintsparken	20
8 Violparken	22
9 Sångfågeln	24

Landskapspark

10 Kårsby äng	26
11 Brunna	28
12 Lottalund	30
13 Fittjanäset	32
14 Alby ängspark	34

Kulturpark

15 Hallunda äng	36
-----------------------	----

Lekplats

16 Tornbergsparken	38
17 Lekplats Hallunden	40
18 Lekplats Tallen	42
19 Lekplats Kryddan	44
20 Lekplats Slagstapasset	45
21 Lekplats Kastanjen	46

Lekplats, forts.

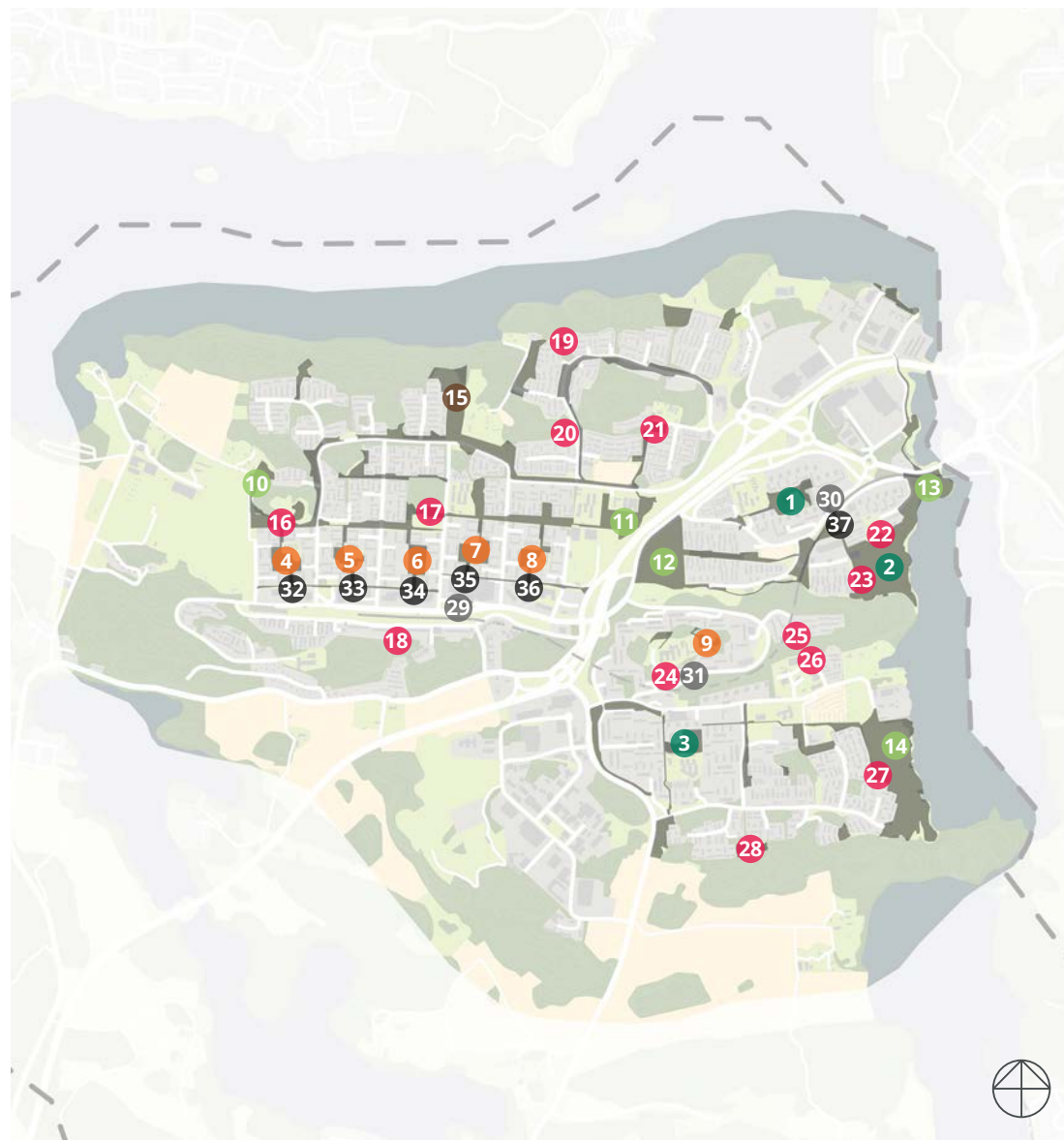
	<i>sid.</i>
22 Lekplats Fittjabadet	48
23 Lekplats Stökhagen	50
24 Tingets lekplats	52
25 Lekplats Nämndemannen ..	54
26 Lekplats Åldermannen	55
27 Lekplats Alby ängspark	56
28 Lekplats Råhagen	58

Torg

29 Hallunda busstorg	59
30 Fittja torg	61
31 Tingstorget	62

Nod

32 Nod Anemonparken	64
33 Nod Vallmoparken	65
34 Nod Lejonparken	66
35 Nod Blåklintsparken	67
36 Nod Violen	68
37 Nod Fittja torg	69

Skala 1:40 000/A4

1. Fittjahöjden

Typologi: Stadsdelspark

Storlek: 2,2 ha

Beskrivning: Fittjahöjden är en nyligen upprustad stadsdelspark (2020) belägen strax väst om Fittja centrum. Parken anlades under 1970-talet och bildar ett stort, centralt parkrum inuti kommundelens norra flerbostadsbebyggelse. Ett nätverk av gång- och cykelstråk knyter samman parken med Fittja äng och Lottalund, som tillsammans utgör stommen för kommundelens grönstruktur.

Fittjahöjden är belägen intill en skola och en tidigare förskola, som revs under 2024 men som tills vidare fortsätter vara kvartersmark. Efter upprustningen innehåller parken en mångfald av funktioner och upplevelser. Här finns en central samlingsplats med pergola, grillplatser, pingisbord och en upphöjd scen. Parkens södra del innehåller en större lekplats i flera nivåer med lekutrustning för olika åldrar. Den norra delen är uppbyggd kring en mjukt kuperad åkerholme med gles, sparad naturmark. Över och runt höjden är en aktivitetsslinga av barkflis anlagt. Intill åkerholmen finns ett utegym och en formation av stenar och stockar. Bakom förskolan, i parkens östra del, är en finparksdel införlivad intill en höjd med tätare naturmark. Här finns även en fornlämning i form av ett gravfält. Finparken har en växtlighet av woodland-karaktär och innehåller två konstverk. Genom denna parkdel leder ett stråk vidare mot Fittja centrum.

Analys

Karaktär och identitet: Fittjahöjden som helhet har en något splittrad identitet, då parkens delar har gestaltats med en bred färgpalett och med många olika

typer av utrustning. Trots att parkens delar ligger nära intill varandra kan de därför upplevas som separata enheter. En gemensam identitetsmarkör för parken skulle kunna utvecklas. Parkens centrala samlingsplats har en ärtgrön pergolastruktur, guldfärgade bänkar och en markbeläggning med hexagonala betongplattor, vilket ytterligare förstärker platsens speciella karaktär. Den stora, öppna ytan avgränsas av en låg stenmur med integrerade sittplatser. Scenen kompletteras av ljus- och ljudriggar som syns från långt håll och blir platsens landmärken.

Ytorna omkring samlingsplatsen präglas av en naturkaraktär som knyter an till de två åkerholmarna i parken. Fornlämningen på den östra åkerholmen saknar idag skyltning och har potential att lyftas fram. Lekplatsens utrustning och markmaterial består till stor del av naturmaterial, inklusive slingan runt den norra åkerholmen med barkflis.

Finplanteringen i parkens östra del bildar en småskalig rumslighet med konstnärlig utsmyckning. Platsen är väl gestaltad med ett formspråk som lyfter fram de rektangulära konstverken. I det stora hela är parken relativt liten och i nära kontakt med de omgivande husen. Finparken har snarare identiteten av en samlingsplats för grannskapet än för kommundelen.

Användning: Fittjahöjden erbjuder besökare en variation av aktiviteter, med fokus på samvaro och lek. Blommande perenner, prydnadsbuskar med ätliga bär och en fin naturkontakt ger ytterligare upplevelsevärden till platsen. Den centrala samlingsytan utgör parkens hjärta, med högtalare och scen som är unik i sitt slag

Skala 1:4000 (A4) 1. Fornlämningsområde 2. Samlingsplats 3. Småbarnslek 4. Rutschbana 5. Linbana 6. Utegymp 7. Finpark med konstverk 8. Tidigare förskola

Fittjahöjdens centrala samlingsplats.

i kommunen och har potential att utvecklas med fler funktioner som är riktade mot kommunandelens ungdomar.

Lekplatsen är uppdelad i två områden för olika åldrar. Småbarnsleken är placerad uppe på en träbrygga med integrerade sandlådor. Intill ligger en större grusad yta med mer utmanande lek för större barn. Denna lekya karaktäriseras framför allt av en stor kulle av gummigranulat med en rutschbana.

Intill aktivitets slingan i parkens norra del finns utrymme för lek i naturmark. Den intilliggande formationen av stenar och trästockar uppmuntrar till naturlek och den naturlika och kulturhistoriska karaktären i parken kan lyftas fram ytterligare i lek och pedagogik.

Bevara:

- Den nyanlagda parkstrukturen med den centrala, identitetsskapande samlingsplatsen.
- Varierade lekvärden som riktar sig till både små och större barn.
- Aktivitets slingan som leder in i naturmarken.
- Den välgestaltade finparksdelen med konstverk.

Vårda:

- Mångfalden av funktioner och aktiviteter som är avsedd för flera olika målgrupper.
- Den flerskiktade och varierade vegetationsstrukturen med buskar och perenner.
- Håll fornlämning fri från igenväxning och nedskräpning.

Klimat och ekologi: I parken tillgodoses både stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Parkens vegetationsstruktur består av en parkdel med klippt gräs och stora parkträd samt omkringliggande områden med naturmarksvegetation. Nya träd har planterats intill de nyligen upprustade delarna, vilket är ett positivt för succession av trädbeståndet. Vid det fortsatta arbetet med nyplantering av träd kan löv och ädellöv väljas för att stärka de befintliga ekologiska sambanden i närområdet. De flerskiktade rabatterna med blommande perenner och bärbuskar gynnar pollinatörer och fåglar. Skyltar med information om att det är tillåtet att plocka de ätliga bären intill lekplatsen är en fin naturpedagogisk detalj. Lekplatsen består till stor del av naturmaterial som trä och barkflis och har endast en liten yta gummigranulat, vilket innebär att majoriteten av lekplatsens material är förnyelsebara.

Utveckla:

- En tydligare och mer sammanhållen identitet i parkens helhetsgestaltning.
- Synliggör och uppmärksamma fornlämningen som är belägen på höjden norr om finparksdelen.
- Fler platser för naturlek där löst material tillåts ligga kvar utan att städas bort.
- Fler funktioner och aktiviteter som utvecklas i dialog med kommunandelens ungdomar.
- Lyft fram befintliga natur- och kulturhistoriska värden genom lek och pedagogik.
- Förnygring av trädbeståndet med arter som stärker befintliga ekologiska samband och som speglar naturmarkskaraktären i parken.

Åkerholme med stig av barkflis i parkens norra del.

2. Fittja äng

Typologi: Stadsdelspark

Storlek: 10,3 ha

Beskrivning: Fittja äng ligger intill Albysjöns västra strand, nära Fittja centrum och tunnelbanestation. Parken gränsar till Fittja ängs fritidsområde med funktioner som badhus, mångkulturellt centrum, sporthall, lekplatser, utegym och bollplaner. Parken rustades upp år 2022 i samband med att en stor dagvattendamm anlades i parken. Två generösa och välbesökta umgängesytor finns intill dammens norra del. Här finns fasta elgrillar, en stor pergola med sittplatser samt solstolar. En mindre grillplats är belägen i parkens södra del intill Stökhagens lekplats, i närheten av en hundrastgård. Delar av parken (utegym och konstgräsplaner) sköts av Kultur- och fritidsförvaltningen. Vid sjöstranden finns ett antal mindre platsbildningar med bänkar och skräpkorgar.

Analys

Karaktär och identitet: I Botkyrkas grönstrukturprogram (2021) hade Fittja äng typologin landskapspark. Efter anläggandet av dagvattendammen och de centrala samlingsplatserna har parken fått en ny karaktär och identitet, och klassificeras därför i parkprogrammet som en stadsdelspark.

Fittja äng består av ett öppet fält med en mjuk, böljande topografi som sluttar ned mot Albysjön. Trädkantade gång- och cykelvägar skär genom det öppna landskapsrummet och skapar kopplingar mellan Fittja ängs fritidsområde och strandpromenaden längs Albysjön. Parken karaktäriseras av sin öppenhet, där parkrummet visuellt förlängs över Albysjön med vyer mot Flottsbrobacken. Det är viktigt att vegetationen

kring dammarna hålls låg för att inte bryta de långa siktlinjerna över fältet. Av samma anledning bör lämpliga delar av Albysjöns strandkant hållas öppen. Den nyligen anlagda dagvattenanläggningen har tagit stor del av det öppna landskapsrummet i anspråk. De nya umgängesytor har ett kantigt formspråk, med stora grusytor som gör att platsen kan upplevas öppen och utsatt. Med tiden kommer de nyplanterade träden skapa skugga och ge en ökad rumslighet, vilket innebär att god etableringskötsel är viktigt. Möbleringen utnyttjar inte samlingsplatsernas potential till fulla och kan behöva anpassas efter medborgarnas synpunkter.

Användning: Parken kännetecknas av de centrala, nyligen anlagda samlingsytorna med grillplatser som är ett populärt besöksmål för kommunens invånare. Parkens alla funktioner medför ett högt besöksstryck och skötselnivån i parken bör därför vara hög, med prioriterad städning och reparationer när något går sönder. Intill samlingsytorna kan en tydligare pedagogik kring dagvattenreningen i parken skapas. Små utsiktsplatser med parksoffor är anlagda intill Albysjön. Samtliga av dessa bör vara sammankopplade med det intilliggande gång- och cykelstråket för ökad framkomlighet.

Klimat och ekologi: I parken tillgodoses både stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Parken består till stor del av klippt gräs men mot Albysjön släpps delar av gräsytan upp till högt gräs, vilket är positivt för den biologiska mångfalden. Uppvuxna solitära träd och alléer finns främst längs vägar och strandkanten. Befintliga pilträd förstärker den vattennära karaktären. Vegetationen kring dammen med

Skala 1:6000 (A4) 1. Lekplats 2. Bollplan 3. Sporthall 4. Utegym (KOF) 5. Dagvattendamm 6. Grillplats 7. Hundrastgård 8. Idrottsytor som förvaltas av Kultur- och fritidsförvaltningen (KOF)

Solstolar framför den stora umgängesytan med grillplatser.

buskar, perenner och prydnadsgräs bildar ett mellanskikt som ger en ökad biodiversitet i parken, samtidigt som det bidrar med prydnadsvärden. I området kring parken finns prioriterade områden för ädellöv. För att stärka det ekologiska sambandet kan ädellövsträd planteras i parken. Ett brett avrinningsstråk går genom parken där vattnet fördröjs och renas i dagvattendammen.

Bevara:

- De identitetsskapande umgängesyrtorna med grillplatser.
- Det öppna parkrummet.

Vårda:

- Slyröjning längs Albysjöns strandkant för att inte skymma siktlinjer över sjön.
- Prioritera en hög skötselnivå på grund av högt besöksstryck med stort slitage.
- Områden med högväxt gräs som ger minskad skötsel och ökad biologisk mångfald.

Utveckla:

- Utvärdera och anpassa placering av möbler och funktioner i parken genom medborgardialog.
- En tydligare pedagogik kring hur dagvattensystemet i parken fungerar.
- Sammankoppla utsiktsplatser intill Albysjön med tillgänglighetsanpassade gångstråk som ansluter till intilliggande gång- och cykelvägar.
- Vid nyplantering av träd bör ädellöv väljas för att stärka ekologiska samband i omgivningen.

Sankt parti intill Albysjöns strandkant. Här ges utblickar mot Flottsbro.

Pergola med bänkar och bord.

Utsikt över dagvattendammen.

3. Albyparken

Typologi: Stadsdelspark

Storlek: 1,8 ha

Beskrivning: Albyparken är belägen centralt i Alby mellan flerbostadshus, förskola, skola och en sporthall. Alby centrum ligger i anslutning till parken. En stor del av parkens södra del upptas av en sparad åkerholme. Parken innehåller flera programmerade ytor med funktioner såsom lek, olika hängytor och en grillplats.

Flera gång- och cykelstråk löper längs parkens kanter och genom lekplatsytan. Lekplatsen ligger i en sänka och kan vara svår att hitta till, då den skymms av åkerholmen, förskolan och omgivande höga flerbostadshus. Lekplatsen riktar sig till olika åldrar med en inhägnad konstgräsplan, basketplan, hinderbana, gungor, studsmattor, klätterlek, rutsch, sandlåda och vattenlek. Åkerholmens naturmarksvegetation bjuder in till naturlek och det finns även möjlighet för pulkaåkning vintertid. Parken innehåller även cykelställ, en pergola, perennplanteringar och en hundrastgård intill stråket i sydost.

Analys

Karaktär och identitet: Albyparken ligger lite gömd trots sin centrala plats i området. Stora träd och buskage omgärdar parken och gör den svår att upptäcka. Förskolan ligger i parkens nordvästra hörn och utmärks av en karaktärsfull oval utformning. Parken har en något splittrad identitet med många olika karaktärer. Parkrummen delas in av vegetation, låga murar och olika markbeläggningar. Det finns många olika material och organiska former inom parken, vilket bitvis skapar mindre lyckade materialmöten. Åkerholmen har en bevarad naturmarkskaraktär med många små stigar och

gömställen. Parken har en fin grundstruktur med robusta material som natursten och med ett mjukt formspråk, men har visst upprustningsbehov. Stora, oanvända ytor är i behov av programmering då det idag upplevs övergivet och ser slitet ut på sina ställen.

Användning: Albyparken är belägen i ett tätbefolkat bostadsområde och bildar en naturlig samlingsplats som erbjuder olika funktioner såsom lek och aktivitet. Parken och den bevarade åkerholmen används även av skolbarn från omkringliggande förskolor och skolor, både under och efter skoltid. Åkerholmen erbjuder promenader, naturlek och pulkaåkning vintertid. Parken riktar sig till olika målgrupper med olika typer av funktioner såsom lekutrustning, bollplan, hundrastgård och sittmöjligheter. Blommående perenner och buskar, konstinslag av mosaik på sittflak och slingrande gångar ger fina upplevelsevärden till platsen.

Klimat och ekologi: Albyparken domineras av naturmarken i sydväst men har en mer ordnad vegetationsstruktur i den norra, programmerade delen av parken. Längs kanterna finns stora parkträd i klippt gräs samt rumsindelade perennplanteringar och buskage. Vid lekplatsen finns även ett lekbuskage av säl i varierande skick. Lekbuskaget och perennplanteringarna kräver skötsel, men tillför mycket till både upplevelsevärden samt den biologiska mångfalden. Många av träderna är äldre och det är fördelaktigt att plantera nya träd för succession. Det främjar även ekosystemtjänster i form av klimatreglering genom kylningseffekt på den öppna parkytan.

Skala 1:3500(A4) 1. Sparad åkerholme 2. Pergola 3. Lekutrustning 4. Lekbuskage 5. Perennplanteringar 6. Konstgräsplan 7. Sittflak och grill 8. Hundrastgård

Olika lekfunktioner såsom vattenlek med naturstenar/skifferplattor.

Bevara:

- Åkerholmen med naturmarkskaraktär.
- Rumsligheter som skapas av vegetation.
- Fina och robusta material i parken såsom natursten och skifferplattor.
- En mångfald av lekvärden som riktar sig mot barn i olika åldrar.

Vårda:

- Sikt och stigar i naturmarken hålls öppna genom slyröjning och gallring.
- Perenn- och buskplantering kräver en hög skötselnivå.

Utveckla:

- Skapa en tydligare identitet till platsen genom enhetlighet i formspråk och karaktär.
- Orienterbarhet och genomsiktighet inom parken
- Upprustning av utrustning och översyn av icke-aktiverade ytor i parken.
- Föryngring av trädbeståndet genom nyplantering av träd.

Vy över parkens nordvästra del. Sittflak, grill och konstgräsplan i öster.

Samlingsplats med sittplatser och cykelställ.

Åkerholme med sparad naturmark.

4. Anemonparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 2,1 ha

Beskrivning: Anemonparken ligger inuti ett av Hallunda-Norsborgs fem storgårdskvarter, belägen längst västerut. Parken anlades på 1970-talet i samband med att bostadsområdet uppfördes. Ett nätverk av gång- och cykelstråk leder till Tornbergsparken i norr och Nod Anemonparken i söder, som ligger intill det gröna stråket mellan Norsborg och Hallunda centrum. Anemonparken har stora parkkvaliteter men är i slitet skick och i behov av upprustning.

Anemonparken innehåller flera programmerade ytor bestående av en finplantering, en grillplats, en bollplan, en småbarnslekplats samt en aktivitetsyta med utmanande lek. Aktivitetsytan innehåller ett interaktivt spel samt en klätterställning. Intill aktivitetsytan finns en äldre, instängslad bollplan. Informella sittplatser är utplacerade i parkens gräsyta. I parkens nordöstra del har förskolegården utvidgats, vilket tar en del av parken i anspråk, och i nordost har privata trädgårdar anlagts på parkmarken. I parkens nordvästra hörn ligger ett områdeskontor dit arbetsfordon genar genom parken.

Analys

Karaktär och identitet: Anemonparken har en landskapsparkskaraktär med stora, klippta gräsytor, mjukt svängda gångstråk och uppvuxna parkträd. Parkens yttre kanter ramas in av trädplanterade vallar. I parkens finns uppbyggda kullar där det planterats träd i grupperingar. Närheten till det storslagna, öppna kulturlandskapet i väster skapar en identitet som kan tas tillvara i parken. Anemonparkens mjuka, trädbevuxna kullar och vallar kan ses som en stiliserad version av

odlingslandskapets åkerholmar, vilket är en fin kvalitet som knyter an till odlingslandskapet.

Finplanteringen i parkens norra del skapar en småskalig, avgränsad rumslighet i det öppna parkrummet. Planteringen kontrasterar mot parkens övriga storskalighet och är därför inte integrerad i helheten.

Användning: Trots att parken är belägen i ett tätbefolkat bostadsområde har den inte så många besökare. Vilka behov som finns i området måste utredas genom medborgardialog. Anemonparkens funktioner riktar sig mot flera målgrupper med programmerade områden för lek, spel och aktivitet. I parken finns även utrymme för umgänge och avkoppling som kan utvecklas vidare. Parken ligger strax norr om en F-9-skola och har därför potential att locka barn till lek och aktivitet efter skoltid. Både aktivitetsytan och bollplanen är dock i behov av upprustning och utveckling.

Anemonparkens innehåll bör utvecklas i samband med upprustningen av Tornbergsparken i norr, då det finns möjlighet att fördela innehåll och funktioner mellan parkerna. Exempelvis kan lekutrustningen i Tornbergsparken flyttas till Anemonparken, för att skapa en samlad och utvecklad lek i denna park.

Småbarnslekplatsen har en fin inramning av vegetation och är belägen intill ett lebuskage av hassel, som behöver hållas efter för att inte riskera att skymma sikten vid parkens centrala platsbildning. Lekplatsen kan utvecklas genom att utvidgas och integreras med kullen intill, exempelvis med en rutschbana eller klätterrep.

Skala 1:4500 (A4). 1. Finplantering 2. Central platsbildning 3. Småbarnslek 4. Förskolegård 5. Bollplan 6. Aktivitetslek 7. Utedusch 8. Nod 9. Privata trädgårdar på parkmark

Vy över det nord-sydliga cykelstråket som löper genom parken.

Parkens centrala platsbildning knyter samman dess delar och kan förstärkas som en plats för möten mellan boende i kvarteret samt bli en starkare identitetsmarkör för parken. Platsen kan förtydligas med starkare rumsliga kvaliteter i form av markmodulering och vegetation. Detta har potential att bli en plats som lockar vidare ut i kulturlandskapet i väster. Anemonparkens entréer bör utvecklas med orienterande skyltning.

Klimat och ekologi: I parken tillgodoses stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Parken består till stor del av klippt gräsmatta, vilket ger låga värden för biodiversitet. För att öka dessa värden men inte bryta siktlinjerna genom parken skulle delar kunna omvandlas till äng, exempelvis vid ytan som idag utgörs av en perennplantering. I parken finns många uppvuxna parkträd som ger möjlighet till skugga. Träden har god artvariation av främst inhemska träd. Lekbuskaget av hassel intill lekplatsen är ett positivt inslag för både barn och djurliv. Parken innehåller inga nyplanterade träd, vilket bör ses över för att skapa en succession i trädbeståndet och för att ge ökade ekosystemtjänster för klimatreglering genom skuggning av det stora, öppna parkrummet. På vissa ställen i parken finns en avrinningsproblematik med stående vatten på gångvägar, som bör ses över och åtgärdas genom omhändertagande av dagvatten i grönytor.

Bevara:

- Det gröna parkrummet med mjuka kullar, slingrande gångar och uppvuxna parkträd.

Vårda:

- Skapa siktlinjer genom lekbuskaget vid parkens centrala platsbildning.

Utveckla:

- Mer spännande och mångsidig lek och aktivitet.
- Integrera småbarnslek i närliggande kulle.
- Upprustning av parkens centrala platsbildning med skyltning och rumsskapande åtgärder.
- Åtgärda privata anspråk på parkmark hos de trädgårdar som uppförts intill flerbostadshusen i nordväst.
- Förtydligande av parkens entréer med skyltning och förstärkning av rumsliga kvaliteter.
- Anpassa parkens innehåll i samband med upprusningen av Tornbergsparken.
- Föryngring av trädbeståndet.
- Se över lutningar och avrinningsstråk i parken och omhänderta dagvatten i grönytor.

Parkens centrala platsbildning. Vy i riktning mot småbarnsleken.

5. Vallmoparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 1,4 ha

Beskrivning: Vallmoparken ligger inuti ett av Hallunda-Norsborgs fem storgårdskvarter, belägen näst längst västerut. Parken anlades på 1970-talet i samband med att bostadsområdet uppfördes. Ett nätverk av gång- och cykelstråk knyter samman parken med närliggande grönområden. Söder om parken ligger Norsborg centrum, intill huvudstråket som leder vidare mot Hallunda centrum. I parkens nordöstra del ligger en förskolegård som tar en stor del av parken i anspråk. Under 1990-talet exploaterades ytterligare delar av parken då nya flerbostadshus uppfördes.

Vallmoparken innehåller ett antal programmerade delar såsom grillplats, sittgrupper och lek- och aktivitetsytor främst riktade mot större barn. Lekplatsen är nyligen upprustad (2019) och innehåller en aktivitets slinga, utedusch, vattenlek, fågelbogunga, klätternät och en rutsch. Sittgradänger i trä, parksoffor och ett runt bord med bänkar finns utplacerade i parken.

Analys

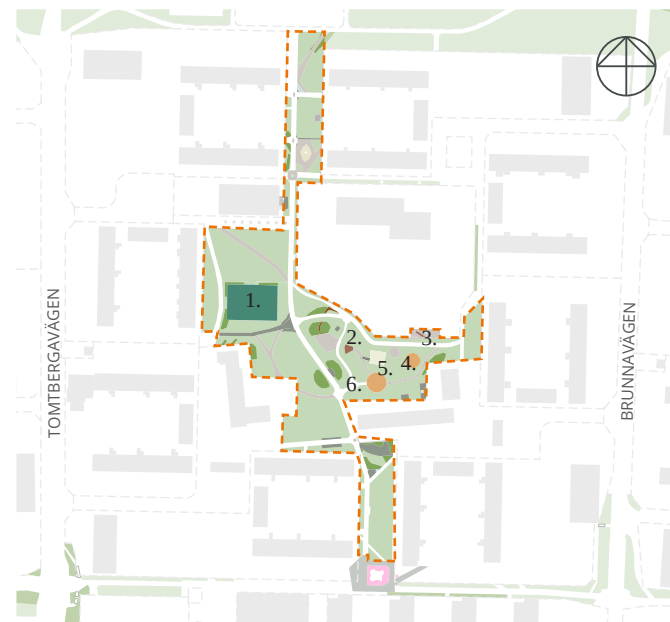
Karaktär och identitet: Vallmoparken har en parkkaraktär med stora träd i grupper. Träden är främst planterade uppe på anlagda kullar och vallar. Vid parkens norra entré står en lönnallé med dubbla trädrader. De stora träden och den mjukt kuperade terrängen bildar en stomme för Vallmoparkens parkkaraktär som bör bevaras. I övrigt består parken till stor del av öppna gräsytor med slingrande smala asfaltgångar. Parken har inslag av ett vikingatema som speglas i formspråket hos delar av parkens specialritade utrustning. En träportal med drakhuvuden, ett stort runt

träbord samt skeppssättningen av sten i parkens norra stråk knyter an till temat. Detta tema kan utvecklas, exempelvis genom att även låta lekutrustningen i parken anknyta till temat. Om skador uppstår på den specialritade utrustningen ska denna i första hand lagas, i andra hand ersättas med utrustning i samma tema.

Förskolegården och flerbostadshusen upptar delar av parkens yta, vilket gör Vallmoparken mindre än de närliggande grannskapsparkerna. Även om parken fortfarande är relativt stor kan gränserna mellan parken och den privata tomtmarken upplevas otydlig. Eftersom otydlighet kan leda till otrygghet är det viktigt att parkens gränser förtydligas. Tillsammans med förstärkning av parkens entréer genom exempelvis skyltning kan parken upplevas mer välkomnande för alla.

Användning: Parken är belägen i ett tätbefolkat bostadsområde och innehåller olika funktioner för de närboende. I parken ges möjlighet till olika sociala aktiviteter såsom hängytor, grillplats, lek och aktivitet för olika åldrar samt bollspel. Bollplanen har konstgräs i fint skick, men stängsel och anslutande markbeläggning är i behov av upprustning. Önskemål och behov hos grannskapet kan undersökas genom medborgardialog för att utreda behov av förändringar i parkens funktioner.

Klimat och ekologi: I parken finns stora träd, främst lönn, med inslag av kastanj, lind och valnöt som ger årstidsvariation. Parken innehåller få buskar och nyplanterade träd, vilket bör ses över för att skapa succession i trädbeståndet samt en större biologisk mångfald. Parken har god tillgång

Skala 1:4500 (A4). 1. Konstgräsplan 2. Trädäck 3. Vattenlek 4. Utedusch 5. Lekutrustning 6. Aktivitets slinga

Kulle med stora parkträd, utedusch och annan lekutrustning.

till skugga som reglerar lokalklimatet, på grund av de stora träden i parken. Det finns möjligheter att anlägga en mångfunktionell skyfallsyta med fördröjning av dagvatten i anslutning till vattenleken på gummigranulat, eftersom den intilliggande kullen skapar ett naturligt avrinningsstråk hit.

Bevara:

- Parkens stomme med slingrande gångar och stora, uppvuxna träd.
- Varierat innehåll av funktioner såsom grillplats, umgängesyta och aktivitetsslinga.

Vårda:

- Den specialritade utrustningen, exempelvis aktivitetsslingan och det stora, runda bordet.
- Specialritad utrustning ska inte ersättas av standardutrustning som inte hör till temat.

Utveckla:

- Förstärk parkens gränser och entréer med skyltning som tydliggör att parken är allmän platsmark och inte del av en bostadsgård.
- Renodla platsens vikingatema, exempelvis genom lekutrustning som anknyter till temat.
- Föryngring av vegetationsbeståndet med större artvariation träd för ökad biologisk mångfald.
- Anlägg en mångfunktionell fördröjningsyta för dagvatten.

Portal med överliggare som kröns av drakhuvuden, genom vilken aktivitetsslingan löper.

Stenar i form av skeppssättning som anknyter till parkens vikingatema.

Vattenlek belägen intill förskolegården.

6. Lejonparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 1,9 ha

Beskrivning: Lejonparken är den mest centralt belägna parken inom Hallunda-Norsborgs fem storgårdskvarter. Parken anlades på 1970-talet i samband med att bostadsområdet uppfördes och består till stor del av en sparad åkerholme med stora ekar och lönnar. Parken har under senare tid rustats upp med nya markmaterial och utrustning. Ett nätverk av gång- och cykelstråk knyter samman parken med närliggande grönområden. Parken är centralt belägen norr om Hallunda Folkets hus. Parken innehåller programmerade delar för flera målgrupper. Här finns lekutrustning för olika åldrar, ett seniorgym, en hundrastgård belägen på åkerholmen och en finparksdel med sittplatser. Parkens västra sida upptas av en tillfällig skolbyggnad.

Analys

Karaktär och identitet: Tidigare hette parken Gullviveparken, vilket samspelade med de andra fyra grannskapsparkerna i Hallunda-Norsborg som alla har blomnamn. I samband med att parken rustats upp har en ny identitet formats, som utgår från ett vattenspel i form av fem lejonhuvuden på en betongmur. Temat kan övervägas att utvecklas ytterligare, eftersom det idag upplevs svagt och otydligt. Betongmuren omges av en finplantering med buskar, prydnadsgräs och exotiska träd. Platsen har inslag av formstarka bänkar och belysningsselement, men riskerar att upplevas otrugg då muren skymmer sikt och skapar en tydlig baksida. Den sydvästra parkdelen innehåller exotiska växter som tujor, vingnöt och blodfläder. Den flerskiktade vegetationen utgör avgränsningar mellan de olika lek- och vistelseytorna. Lekplatsen i parkens sydöstra hörn

är dock placerad mitt i det öppna parkrummet och har därför svagare rumsliga kvaliteter. Eftersom parkens sydöstra sida gränsar mot en återvinningsstation kan det vara lämpligt att komplettera med vegetation i denna del av parken. Även trädplantering som skapar skugga över lekplatsen bör övervägas här.

Användning: Lejonparken omgärdas av höga flerbostadshus och innehåller i dagsläget en tillfällig skolbyggnad, vilket innebär att närboende och skolbarn troligen är de som främst använder parken. Parken innehåller många häng- och sittplatser, som kan användas av både elever och av parkbesökare. Vid finparksdelen finns exempelvis sittmöjligheter i form av parksoffor och hängmattor, vilket bjuder in olika målgrupper att vistas på platsen.

Parken innehåller en stor variation av aktiviteter och upplevelser för grannskapets olika målgrupper. Däremot saknas tillgänglighetsanpassad lek i parken, vilket bör tillskapas. Aktiviteter för alla åldrar tillgodoses i parken i form av småbarnslek, mer utmanande häng- och klätterlek samt ett seniorgym. Hundrastgårdens läge nära intill bostadshusen är olämplig, då boende kan störas av hundskall. Området skulle istället kunna renodlas som en plats för naturlek. Här finns både sparad död ved och större stenblock att klättra på, som kan byggas vidare på.

Klimat och ekologi: Lejonparken har en stor artvariation av träd, buskar och perenner och en rik förekomst av stora, uppvuxna träd. Äldre ekar och liggande död ved gynnar både insekter och kan utgöra pedagogiska inslag. Norr om parken finns

Skala 1:4500 (A4) 1. Hängyta 2. Vattenspel/konstverk 3. Åkerholme 4. Lekplats 5. Klätternät 6. Hundrastgård 7. Seniorgym 8. Nod 9. Tillfällig skolbyggnad

Vy in i Lejonparken från dess södra entré.

ett större område med habitatnätverk för ädellöv, med spridningssamband som kan förstärkas genom nyplantering av ädellöv i parken. I kombination med befintliga prydnadsväxter skapar detta en succession till parkens äldre, större träd och ger både tillgång till vandrande skugga och upplevelsevärden som blomprakt och årstidsvariation. Finparksdelen kan med fördel utvecklas med fler blommande buskar och perenner, för att ge ytterligare upplevelsevärden till platsen samt gynna pollinatörer.

Bevara:

- Höjden med uppvuxna ekar och lönnar som ger karaktär till platsen.
- En mångfald av funktioner och upplevelser som tilltalar olika målgrupper.

Vårda:

- Se till så att siktlinjer genom parken inte skymms av vegetation.
- Förekomsten av död ved i naturmarken.

Utveckla:

- Renodla parkens lejontema med utrustning och utsmyckningar som anknyter till temat.
- Skapa visuell avgränsning mot återvinningsstationen genom komplettering av vegetation.
- Ökad möjlighet till tillgänglighetsanpassad lek.
- Ersätt hundrastgård med naturlekplats.
- Förstärk spridningssamband i närområdet genom nyplantering av ädellöv.
- Komplettera finplantering med större artvariation i blommande perenner och buskar.

Småbarnslek i parkens södra del. Återvinningsstation gränsar till parken.

Lejonhuvuden med vattenutkast på betongmur.

Lekplatsutrustning som tillhör den intilliggande tillfälliga skolan.

7. Blåklintsparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 2,1 ha

Beskrivning: Blåklintsparken ligger inuti ett av Hallunda-Norsborgs fem storgårdskvarter, belägen näst längst österut. Parken anlades på 1970-talet och genomgick en större upprustning år 2018. Ett nätverk av gång- och cykelstråk knyter samman parken med närliggande grönområden. Parken är centralt belägen intill Hallunda centrum norra entré, där det finns en nyligen upprustad nod med sittplatser och informationstavla.

Parkens södra entré markeras av en cirkelformad platsbildning med en finplantering. Från denna entré leder olika stråk ut vidare i parken. Parkens funktioner är uppdelade med en småbarnslekplats i nordväst och lekfunktioner för större barn i öster. I parken finns bland annat sand- och vattenlek, olika klätterfunktioner, aktivitetsslingor och en scen med högtalare. Parken innehåller även en hundrastgård, boulebanor och en grillplats.

Analys

Karaktär och identitet: Blåklintsparken har många kvaliteter och är rik på både funktioner och upplevelser. Till skillnad från de andra fyra storgårdskvarteren är parkmarken inte förtätad med byggnader eller förskolegårdar, utan har fortfarande sin ursprungliga ytstorlek. Det innebär att det finns utrymme för en mångfald av funktioner och upplevelser i parken.

Blåklintsparken karaktäriseras av sitt varierade innehåll som delas upp i olika rumsligheter som skapas av den mjuka topografin, av trädgrupper och buskage- och

perennnytor. Gestaltningen är påkostad, men parkens olika delar upplevs osammanhängande och det är svårt att få ett helhetsgrepp över parken. Småbarnsleken har en naturlig karaktär med lekutrustning mestadels i trä. De rumsbildande bambuplanteringarna intill har ett mjukt och fluffigt uttryck, men riskerar att skymma genomsikt och måste därför gallras ur vid behov. Den flerskiktade vegetationen med stor artrikedom bidrar till att parken delvis har en finparkskaraktär. Blåklintsparken innehåller flera unika element, vilket ger en stark identitet som har potential att hålla över tid. Det är därför viktigt att ta väl hand om den platspecifika utrustningen och i första hand reparera det som går sönder. Om ett redskap behöver bytas ut är det viktigt att det passar in i parkens helhetsgestaltning.

Användning: Efter upprustningen har Blåklintsparken en stor mångfald av kvaliteter och funktioner och kan därför övervägas att omklassificeras till typologin stadsdelspark. Parkens unika innehåll och det centrala läget intill Hallunda centrum har möjlighet att locka en bredare målgrupp än endast grannskapet. Det bostadsnära läget innebär dock att parken idag främst upplevs som en plats för de närboende. Förutom aktiviteter för många målgrupper och åldrar innehåller parken även plats för ro och avkoppling, samvaro vid grillplatsen, samt upplevelser av blomsterprakt i parkens finplanteringar. I parken finns gott om tillgänglighetsanpassad lekutrustning, men få sittplatser som har tillgång till armstöd, vilket bör åtgärdas. Hundrastgården ligger på en olämplig plats då det finns risk för att boende störs av hundskall. Hundrastgården bör ersättas med annan lämplig funktion, som kan utredas med hjälp av bland annat medborgardialog.

Skala 1:6000 (A4) 1. Boulebanor 2. Småbarnslek 3. Scen 4. Konstgräsplan 5. Studs, klätter, balans 6. Aktivitetsslinga 7. Grillplats 8. Finplantering 9. Hundrastgård 10. Konst 11. Entré

Aktivitetsslinga och rumsbildande vegetation.

Klimat och ekologi: Blåklintsparkens växtlighet har en stor artrikedom med olika löv- och barrträd, buskar och perenner. Här finns en mångfald av medelstora parkträd som lind, lönn, körsbär, björk, rönnskall, robinia, hassel och poppel. Buskage och klippta häckar ger karaktär till parkens olika delar. Vegetationen skapar en kombination av sol och vandrings skugga, samt ger löst material till naturlek. Parkens växtlighet har fina årstidsvariationer och bidrar även till den biologiska mångfalden. Viss erosion tyder på att dagvattenhanteringen inom parken inte är helt optimal, utan skulle kunna förbättras genom en analys av avrinningsvägar inom parken och lokalt omhändertagande av dagvatten i parkens grönytor.

Bevara:

- Den välgestaltade parkmiljön med varierad vegetation och en mångfald av funktioner.
- Platsspecifik utrustning som ger karaktär till parken.
- Aktiviteter som vänder sig till flera målgrupper.

Vårda:

- Gallra buskar vid behov för att inte skymma siktlinjer genom parken.
- Platsspecifik och specialritad utrustning ska repareras, inte bytas ut, om något går sönder.

Utveckla:

- Tillgänglighetsanpassning av sittytter och samlingsplatser i parken.
- Ersätt hundrastgården med lämplig funktion som kan utredas genom medborgardialog.
- Lokalt omhändertagande av dagvatten i parkens grönytor.

Flerskiktad och varierad växtlighet bildar parkens vegetationsstomme.

Scen med högtalare och gradäng.

Klätterlek och hinderbana intill småbarnslekplatsen.

8. Violparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 1,4 ha

Beskrivning: Violparken anlades på 1970-talet och ligger inuti ett av Hallunda-Norsborgs fem storgårdskvarter, belägen längst österut. Ett nätverk av gång- och cykelstråk knyter samman parken med närliggande grönområden. En nyligen upprustad nod är belägen vid parkens södra entré. I parkens norra del ligger en kvartersrestaurang och i parkens sydöstra del är en del ianspråktagen av gård till förskolan. Strax söder om parken finns flera verksamheter, bland annat St. Botvids gymnasium. I öster kopplar parken mot Brunna IP och Brunna fältet.

I dagsläget är parken i stort behov av upprustning, då den upplevs sliten och otrygg. Parken innehåller en lektyta med lekutrustning för både små och större barn och en hundrastgård. Parksoffor och bänkbord är utplacerade runt om i parken. I parkens sydvästra hörn finns en sliten perennplantering och intill denna en asfalterad upplagsyta. Intill kvartersrestaurangen finns en mindre, mycket sliten parkdel med övervuxna boulebanor, utedusch och sittplatser.

Analys

Karaktär och identitet: Violparken har en fin parkstomme med stora lönnar och låga vallar som ramar in stora delar av parken. I övrigt är parkens beståndsdelar i slitet skick, vilket ger ett negativt helhetsintryck. Parken har en svårläst struktur med otydliga gränser, och det därför är inte självklart vad som är allmän platsmark och vad som är tomtmark. Den stora upplagsytan är exempel på en sådan plats, som upplevs som en baksida och ger ett trist intryck

till parkens helhet. Detsamma gäller parkytan intill restaurangen, som är mycket nedgången och kan tolkas tillhöra restaurangens tomtmark. Parkens gränser bör förtydligas i en kommande upprustning av parken. Perennplanteringen vid parkens södra entré är mycket sliten och upplevs otrygg, då vegetationen är övervuxen vilket ger dålig genomsikt i denna del av parken. Här kan en förtydligande och välkomnande entréplats anläggas.

Användning: Violparken är i stort behov av att rustas upp, både ur en trygghetsaspekt och för att tilltala fler målgrupper i grannskapet. Parken är belägen mellan flerbostadshus men även nära gymnasieskolor, vars elever skulle kunna nyttja parken om det fanns funktioner och upplevelser som tilltalade dem. Inom parken finns idag områden för lek, en hundrastgård, boulebanor samt möjlighet för ro och avkoppling, men parkkvaliteterna behöver stärkas för att funktionerna ska upplevas attraktiva. Inför en upprustning bör en dialog med närboende och skolelever genomföras, för att utreda vilka behov som kan mötas i parken. Lek- och aktivitetsfunktioner samt en samlingsplats måste anläggas i parken för att kunna klassificeras som en grannskapspark. Hundrastgården har en olämplig placering i parken, då boende kan störas av hundskall. Denna funktion bör därför flyttas från parken.

Klimat och ekologi: Parken har en stomme av stora, uppvuxna lönnar som är planterade kring parkens norra kant. Flera större parkträd står utspridda i parken. De stora, täta buskplanteringarna i parken skapar dålig genomsikt och därigenom otrygghet. I hundrastgården finns kvarlämnade stockar av död ved, vilket är

Skala 1:4500 (A4) 1. Lekutrustning, linbana 2. Hundrastgård 3. Plantering med bänkar 4. Gammal boulebana 5. Utedusch 6. Upplagsyta 7. Tillfällig förskola 8. Restaurang

Stora lönnar och en smal buskplantering ramar in parken i nordväst.

positivt för biologisk mångfald. Stora delar av parken, särskilt lekplatsen, saknar skuggande skydd från solen. Violparken ligger i område med hög risk för värmeöar enligt grönstrukturprogrammet (2021). Det är därför viktigt att tillföra klimatreglerande åtgärder så som vegetation som medför skugga. Klimatanpassningar av parken behöver utföras på ett sätt som är förenligt med en trygg och överblickbar plats. Det finns inga nyplanterade träd eller buskar i parken, vilket bör kompletteras med för att skapa succession i trädbeståndet samt gynna den biologiska mångfalden. Dagvattenhanteringen i parken behöver ses över, då det förekommer områden med stående vatten. Vid en kommande upprustning av parken måste flödesvägar analyseras så att lokalt omhändertagande av dagvatten inom parken tillgodoses i grönytor. I parken kan även fördröjningsytor utformas för att kunna omhänderta skyfall.

Körspår och problem med dagvattenhantering framför finplantering.

Intill kvartersrestaurangen är parken mycket sliten. Denna del har en mer privat karaktär och det är inte tydligt att den tillhör parken.

Bevara:

- En gemensam utemiljö för grannskapet.

Vårda:

- Parkens stora, uppvuxna träd.

Utveckla:

- Förtydligande av parkens gränser och entréer.
- Helhetsupprustning av parken som utgår från behoven i grannskapet, vilket kan kartläggas genom medborgardialog.

- Utveckla en samlingsplats för grannskapet.
- Flytta hundrastgården från parken.
- Föryngring och nyplantering av träd, buskar och perenner.
- Trädplantering som ger skugga över lekplats.
- Tillför vegetation och andra element som ger skugga och verkar klimatreglerande.
- Lokalt omhändertagande av dagvatten med kapacitet för att omhänderta skyfall, genom exempelvis fördröjningsytor.

Sliten lekplatsutrustning i parkens mitt.

9. Sångfågeln

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,6 ha

Beskrivning: Sångfågeln är belägen på Albyberget intill Grindtorpsskolan, F-9. I samband med upprustningen år 2017 döptes parken om från det tidigare namnet Grindtorpsparken. Parken omgärdas av naturmark med blandskogskaraktär, bakom vilken man kan ana de omgivande höga flerbostadshusen. Parken har en tydlig entrézon i norr och en mer informell entré i söder via gångstråket som leder upp på berget.

Parken innehåller flera programmerade ytor med lekutrustning, en plaskdamm, soldäck och olika typer av sittplatser. Parken är uppdelad i två terrasser där den övre innehåller lek och parkmiljö medan den nedre innehåller ett utegym som bäddats in i slänten. I parken finns även funktioner som cykelställ, parasoll samt en fontän för dricksvatten. Ett grönt stråk slingrar sig upp genom naturmarken i sydost till parkens övre terrass. Parken nyttjas av både närboende och av skolbarn.

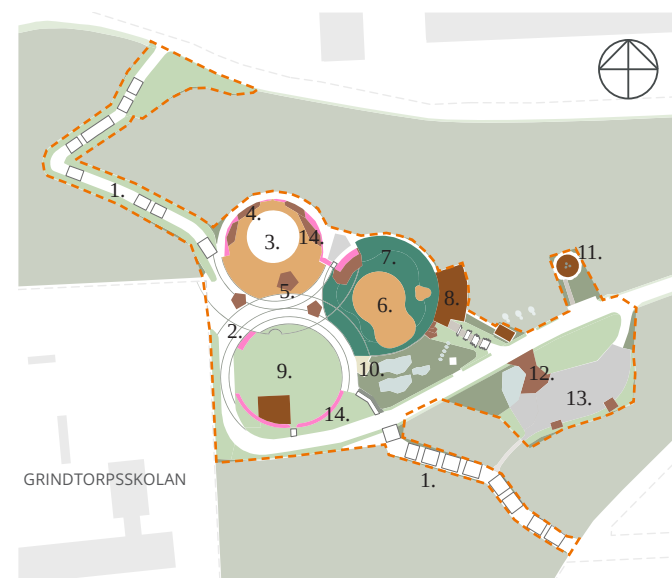
Analys

Karaktär och identitet: Parkens karaktär präglas av det höglänta läget över omgivande bostäder där vyer ges ut över omgivningarna. Sångfågeln har ett äventyrligt och aktivitetsbetonat innehåll som delvis har ett fågeltema. Parken innehåller ett lekfullt landskap där topografi byggts upp av gummigranulat, som är starkt identitetsskapande för parken. Parkens delar är fint inpassade i den omgivande topografin, där terrasserna knyts ihop av gångstråk och slingor genom den kuperade terrängen. Parkens formspråk utgår från runda, mjukt svängande former som ramas in av vegetation och murar eller stängsel vid brantare

partier. Den platsbyggda möbleringen av trä har däremot en kantig karaktär, vilket skapar en kontrast mot parkens övriga gestaltning. Detaljeringsgraden i parken är hög, exempelvis används flera olika typer av markbeläggningar som ramas in av friser och mönster av storgatsten. För att parken ska behålla sin välgestaltade och omhändertagna karaktär är det viktigt att ta väl hand om den platsspecifika utrustningen. Om något går sönder ska det i första hand repareras. Om något behöver bytas ut är det viktigt att den ersättande utrustningen passar in i parkens helhetsgestaltning.

Användning: Sångfågeln är en mötesplats för de närboende, men även för skolbarnen från Grindtorpsskolan som ligger intill. Parken erbjuder en mångfald av funktioner och aktiviteter för olika målgrupper. Här finns plats för lek, bad, sol, skugga, grill, picknick, rekreation och träning. Stora trädäck, solsoffor, grillplatsen och hammockar ger möjlighet till olika typer av häng och umgänge.

Parkens läge uppe på toppen av Albyberget medför att flera av stråken hit leds via trappor och branta gångstråk. Parken är alltså något svår att ta sig till ur ett tillgänglighetsperspektiv, men innehåller både tillgänglighetsanpassad lekutrustning och sittmöjligheter. Leken som erbjuds inom parken är varierad och riktas mot flera åldrar. Det äventyrliga leklandskapet med höga kullar av gummigranulat med linbana, studs mattor och klätternät ger en motorisk utmaning för barnen. I parken finns även plats för mer lugna aktiviteter som fantasilek och konstinstallationer. Plaskdammen är avstängd med anledning av renoveringsbehov och en framtida användning av dammen behöver utredas.

Skala 1:2000 (A4) 1. Granittrappor 2. Entrézon 3. Plaskdamm 4. Soldäck 5. Sittflak 6. Leklandskap 7. Gungställning och snurrkarusell 8. Klättertorn 9. Öppen gräsmatta med hammockar och hängmatta 10. Sandlåda 11. Fantasilek/konstinstallation 12. Soltrappa 13. Utegym 14. Perenn- och buskplanteringar

Vy söderut över lekutrustning och plaskdammen.

Klimat och ekologi: Intill parkens större grönska finns små träd som rönn och lönnar, men det finns generellt en brist på träd inom lekplatsen som kan ge skugga och andra reglerande ekosystemtjänster. Flera av lekytorna är till stor del belägna i full sol. I leklandskapet intill plaskdammen finns solparasoll, men på grund av de omfattande hårdgjorda ytorna som utgör lekplatsen finns risk för att här skapas urban värmeöeffekt. Perennplanteringarna i parken gynnar pollinerare och bidrar till den biologiska mångfalden. Det finns spår av erosion i vissa av de brantare partier mellan terrasserna, vilket innebär att dagvattenhanteringen behöver ses över. En komplettering av träd inom parken skulle kunna skapa skugga med fördelar som detta på sikt. I parken finns inslag av naturpedagogik på trämobler, med bilder och fakta om fåglar vilket anknyter till parkens tema.

Leklandskap av gummigranulat. Plaskdamm till vänster i bild.

Vy över soltrappa och utegym. Grillplats till höger i bild.

Bevara:

- Det äventyrliga och spännande leklandskapet.
- Tydliga rumsligheter inom lekplatsen som samspelar med platsens läge och topografi.
- Lekmiljö och aktiviteter för flera målgrupper och åldrar.
- Grönskan och perennplanteringarna inom parken.
- Fantasifull och utmanade lekutrustning som bjuder in till naturlek.

Vårda:

- Den platsspecifika utrustningen i lekmiljön.
- Slyrjöj vid behov för att behålla kontakten med omgivningen genom naturmarken.

Utveckla:

- Plantera träd inom lekplatsen för ökad biologisk mångfald och lövskugga.
- Överväg att ersätta vissa hårdgjorda ytor med vegetationsytor för att motverka urban värmeöeffekt.
- Åtgärda erosionsproblematik och slitage på gummigranulatet.
- Möjlighet att utveckla naturpedagogik kring fåglar.
- Utred framtida användning av den avstängda dammen

Fantasifull naturlek.

10. Kårsby äng

Typologi: Landskapspark

Storlek: 1,6 ha

Innehåll: Kårsby äng är ett öppet fält mellan Norsborgs flerbostadshusbebyggelse i öster och det öppna kulturlandskapet i väster som sträcker sig vidare i riktning mot Sturehovs slott. Fältet brukades förr som åkermark och intill Hundhamra i norr har tidigare en större ekonomibyggnad varit belägen. Över ängen löper en rak, grusad väg som har samma sträckning som när området var del av ett jordbrukslandskap, innan områdena Norsborg och Hallunda uppfördes.

Analys

Karaktär och identitet: Kårsby äng är en rest av det historiska odlingslandskapet i norra Botkyrka. Området karaktäriseras av sin historiska koppling till jordbruket, med öppna åkermarker som har en böljande topografi. Tomtbergets naturmarksvegetation bildar en visuell fond i öster, och i väster domineras vyn av Norsborgs vattenverk. Den dramatiska övergången mellan hög flerbostadsbebyggelse och historiskt jordbrukslandskap ger starka rumsliga värden till ängen, som utgör gränsen mellan stad och landsbygd och bildar en entrézon till kulturlandskapet. Denna landskapsstruktur har ett viktigt värde och en möjlighet att berätta om miljonprogrammets utbyggnad på åkermarken i norra Botkyrka under 1970-talet. Detta kan förmedlas genom informationsskyltar som placeras intill entrén mellan Kårsby äng och Tornbergsparken.

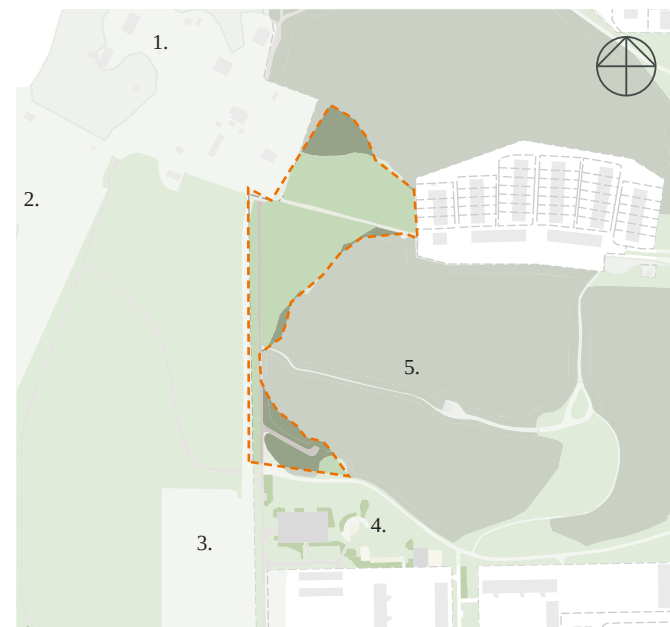
Användning: Det grusade stråket som löper över fältet knyter samman flera funktioner. Söder om fältet ligger Kårsby IP med bland annat en cricketplan och ett kolonilottsområde. Grusvägen nyttjas bland annat

av cyklister som fortsätter vidare ut i det historiska landskapet. Trots stråkets goda läge med viktiga kopplingar är det svårt att orientera sig, då det saknas skyltning. Norsborgs vattenverk utgör en visuell barriär och det kan behövas förtydligande om vad som befinner sig bakom. I en ny entréplats intill Tornbergsparken kan sittplatser placeras med utsikt över landskapet.

Det öppna fältet kantas av en tät naturmarksvegetation vid foten av Tomtberget. Här finns en problematik med tippning av avfall, som behöver motverkas. Genom att gallra brynet ges bättre genomsikt, som kan verka som en trygghetsskapande åtgärd. Det bör utredas om det finns ett behov av ökad belysning i området för ökad trygghet. Det kan övervägas att skapa en slinga längs skogsbrynet för ökad parkkaraktär. Längs slingan kan en sittplats anläggas med utsikt över kulturlandskapet i väster.

Klimat och ekologi: I parken tillgodoses stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Här finns även möjlighet att stärka försörjande ekosystemtjänster i framtiden, då marken har möjlighet att nyttjas som odlingsmark. Parken består av ett öppet fält med högvuxet, slaget gräs. Genom att utveckla ängsytor och övrig vegetation kan den biologiska mångfalden gynnas.

En ung allérad med lindar kantar grusvägens västra sida. Intill Hundhamra finns en grupp med äldre äppelträd, som är en rest från den äldre gårdsbebyggelsen. Äppelträden kräver regelbunden skötsel i form av korrekt beskärning för att inte skapa obalans och svagheter i trädens kronor. För att lyfta fram platsen kan det övervägas att utveckla en plats för picknick mellan äppelträden.

Skala 1:6000 (A4) 1. Hundhamra 2. Norsborgs vattenverk
3. Kolonilotter 4. Tornbergsparken 5. Tomtberget

Vy mot Hundhamra i norr. Trädrad med lindar kantar grusvägen.

Bevara:

- Landskapsstrukturen som har sitt ursprung i det historiska odlingslandskapet.

Vårda:

- Forsla bort olovligt tippat material.
- Gallra ur Tomtbergets brynzon för att skapa ökad genomsikt.
- Korrekt och regelbunden beskärning av äppelträden vid Hundhamra.

Utveckla:

- Stärk kopplingen mellan Kårsby äng och Tornbergsparken med en förtydligad entré.
- Skyltning med information om det historiska jordbruket och miljonprogrammets utbyggnad.
- Utveckla en slinga genom parkrummet, exempelvis längs skogsbrynet.
- Skapa sittplatser med utsikt över det kulturhistoriska landskapet.
- Utred om det finns behov av trygghetsskapande belysning.
- Skapa variation i ängsmarken med fler blommande växter för att stärka biologisk mångfald.
- Skapa en picknickplats mellan äppelträden.

Äldre äppelträd i parkens norra del intill Hundhamra.

Kolonilotter söder om Kårsby äng.

Tomtbergets täta bryn riskerar att upplevas otryggt.

11. Brunna

Typologi: Landskapspark

Storlek: 3,5 ha

Beskrivning: Brunna är en öppen gräsplan intill Södertäljevägen i den östra delen av Hallunda. Parken avskärmas delvis mot vägen av naturlika planteringar. Runt gräsplanen ligger en skola, en förskola, en rackethall samt konstgräsplan tillhörande Brunna IP. Platsen är oprogrammerad men har en informell funktion som gräsplan för cricket och fotboll. Parksoffor och skräpkorgar står utplacerade intill gång- och cykelstråken som löper längs parkens kanter.

Analys

Karaktär och identitet: Brunna är ett stort, plant och öppet parkrum utan tydliga avgränsningar. I väster gränsar parken till en skolgård med breda, uppbyggda vallar som delvis är belägna på skolans fastighetsmark och delvis på parkmark. Det är svårt att läsa av och förstå platsens funktion. Parken påverkas i stor utsträckning av buller och luftföroreningar från Södertäljevägen i sydost. En större del av parken saknar bullersavskärmningar mot vägen. I parkens nordöstra del finns stora naturlika planteringar som skapar en visuell avskärmning mot väglandskapet. Brunna har idag låga rumsliga kvaliteter och få upplevelsevärden, vilket ger en svag identitet till platsen. Idag uppnår parken få av de fastställda kriterierna för typologin landskapspark och har snarare karaktären av en stor allmänning.

Användning: Parken är belägen intill flera sporthallar och bollplaner tillhörande Brunna IP, samt en skola och en förskola. Platsens främsta funktion är idag sportfält, samt en sammankopplande plats för gång- och

cykelstråk. Stråken leder över Södertäljevägen via en bro för gående och cyklister, vidare österut mot Alby och Fittja. Ytskikten på de asfalterade stråken är slitna och bör rustas upp. Parkrummets bullerutsatta miljö, som även saknar skugga och skydd mot vind, inbjuder i dagsläget inte till längre vistelse. Platsens funktion bör utvecklas i dialog med områdets användare.

Klimat och ekologi: Parken har svaga värden för stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Platsen består av en stor, klippt gräsplan som kantas av en allé i söder och glesa trädgrupper längs förskolegården i väster. I öster breder friväxande planteringar ut sig mot Södertäljevägen. Planteringarna har ett brynskikt med blommande buskar, bland annat ros, som gynnar den biologiska mångfalden i området. Flera solitära träd är äldre och i dåligt skick. Det finns inga nyplanterade träd i området. Åtgärder för att minska buller i parken är mycket viktigt att utreda, då den rekommenderade ljudnivån för buller (55 dBA) överskrids i hela parken. Vegetationsbeståndet bör utvecklas och nyttjas till att avskärma platsen från motorvägen, exempelvis genom att förlänga de befintliga naturlika planteringarna så att en större del av vägen avskämmas. Bullervallar längs vägen kan övervägas att byggas upp.

Majoriteten av parken utgör ett översvämningsområde vid skyfall. Vid en kommande utveckling av området bör därför fördröjning och lokalt omhändertagande av dagvatten vara en viktig del av gestaltningen. Parken är även lämplig att förstärka med fler reglerande ekosystemtjänster såsom biologisk mångfald samt klimatreglering genom nyplantering av träd och buskar.

Skala 1:4500 (A4) 1. Skola 2. Förskola 3. Rackethall
4. Konstgräsplan 5. Gång- och cykelbro 6. Naturlik plantering

Stor, öppen gräsyta som gränsar mot Södertäljevägen.

Bevara:

- Allén mot bollplanen i söder.
- Nod för gång- och cykelstråk som leder mellan Hallunda och Fittja.

Vårda:

- Föryngra träd- och buskbeståndet.
- Gynna blommande buskar i brynzoner som ger ökad biologisk mångfald.

Utveckla:

- Rusta upp sliten asfaltsbeläggning på gångstråk.
- Åtgärder för att minska buller och det visuella intrycket av Södertäljevägen, exempelvis modellerad mark med förlängd naturlig plantering.
- Mer välkomnande och inbjudande miljö med tydligare funktioner, som bör utvecklas i dialog med områdets användare.
- Förtydliga gränsen mot skolgården med tillägg av vegetation.
- Fördröjningsytor för skyfall.

Gång- och cykelbro över Södertäljevägen i riktning mot Alby och Fittja.

Olovligen anlagd cricketplan i mitten av gräsytan.

Stråk med asfaltsbeläggning som är i behov av upprustning.

12. Lottalund

Typologi: Landskapspark

Storlek: 7,6 ha

Beskrivning: Lottalund ligger i västra delen av Fittja, intill Hallundavägen och Södertäljevägen. Parken innehåller en dagvattendamm som anlades år 2022. Genom parken löper grusade gångvägar som kantas av parksoffor och skräpkorgar. I samband med att dagvattendammen anlades planterades nya parkträd samt buskar och strandvegetation. Vid dammen finns en bro och en brygga med ett väderskydd.

Analys

Karaktär och identitet: Parken har en kuperad, något skålformad topografi med mjuka kullar som omgärdar den dagvattendammen. En bullervall med naturlig plantering mot Hallundavägen bildar visuell fond mot nordväst. Det stora parkrummet med slingrande gångvägar ger Lottalund en typisk landskapsparkskaraktär. Den organiskt formade dagvattendammen är instängslad vid inloppet och avskärmad i övrigt av buskplanteringar, men går att komma nära vid bron och bryggan. Dagvattendammen utgör ett starkt karaktärsskapande element i parken, men tar stor yta av den allmänna platsmarken i anspråk. Därför är det viktigt att parkmiljön kring dammen är kvalitativ och innehåller upplevelsevärden för olika målgrupper. Ytorna omkring nyplanterade träd i ängsytor saknar topplager, vilket gör att stora ytor i parken enbart består av makadam. Detta gör att ogräs har lättare att etablera sig, och bidrar till att marken runt träden kan uppfattas som ruderat. För att åtgärda detta måste ny jord påföras och ängsvegetation sås på trädgroparna i ängsmark som idag saknar topplager.

Användning: Lottalund är belägen intill ett större radhusområde och utgör en buffertzon mellan bostäderna och Södertäljevägen. Parken påverkas i stor utsträckning av buller och luftföroreningar från vägarna i nordväst. Långsiktiga åtgärder för att minska påverkan av skadliga partiklar och för att minska bullernivåerna bör utredas. Parkens utsatta läge gör att den rekommenderade ljudnivån för buller (55 dBA) överskrids i hela parken. Exempelvis kan åtgärder vara vegetationsridåer för att minska spridning av skadliga partiklar samt bullervallar. Väderskyddet och bryggan är avsedd att användas som uteklassrum för skol- och förskoleklasser, vilket är ett ytterligare argument till att arbeta mot att minska bullernivån i området. Väderskyddet har en olycklig placering, relativt nära vägarna utan avskärmande vegetation och bör därför flyttas längre in i parken. En kortsiktig åtgärd kan vara att täcka en av väderskyddets sidor, för att minska ljudnivån inuti. Pedagogiska inslag med information om det ekologiska kretsloppet kring dagvattendammen bör läggas till vid dammen.

Klimat och ekologi: Parken består till stor del av klippt gräs. Den låga vegetationen kring dagvattendammen bidrar till en mer varierad växtlighet i parken. Runt om i parken finns stora parkträd samt en befintlig lönnallé längs radhuslängan i öster. Etableringen av de nya träden och planteringsytorna är viktiga att bevaka. Generellt har parken en god biodiversitet med flerskiktad vegetation längs parkens kanter och naturlika planteringar med täta brynzoner. Naturpedagogik i form av skyltar på biodepåer med död ved förekommer, vilket kan utvecklas för att parken ska bli en ännu tydligare målpunkt för naturstudier och utflykter. Utveckla ytterligare åtgärder för biologisk mångfald, exempelvis genom tillägg av mulmholkar och bihotell som kan gynna insekter i parken.

Skala 1:5000 (A4) 1. Gång- och cykelbro 2. Dagvattendamm 3. Bro 4. Naturlika planteringar 5. Brygga med väderskydd

Dagvattendammen i mitten av parkrummet.

Bevara:

- Den flerskiktade vegetationen i parkrummet.
- Bryggor, broar och väderskydd intill dammen.
- Lönnallé som avgränsar mot radhus i öster.
- Dagvattendammen som renar och fördröjer vatten.

Vårda:

- Håll strandvegetationen låg för att inte skymma vyer över det öppna landskapsrummet.
- Bevaka etablering av nyplanterad vegetation.

Utveckla:

- Påför ny jord och så ängsvegetation på de trädgropar i ängsmark som idag saknar topplager.
- Kortsiktiga åtgärder för att minska trafikbuller vid väderskyddet, exempelvis genom att täcka för en av dess sidor.
- Långsiktiga åtgärder för att minska påverkan av trafikbuller och skadliga partiklar, exempelvis genom bullervallar och vegetation.
- Tydligare naturpedagogik vid befintliga biodepåer.
- Anlägg fler biodepåer i parken.
- Utveckla fler åtgärder för biologisk mångfald, exempelvis mulmholkar och bihotell.
- Inslag av naturpedagogik med information om det ekologiska kretsloppet kring dagvattendammen.

Vy från parkens sydöstra entré.

Informell stig mellan de naturlika planteringarna i parkens norra del.

Buskplanteringar och strandvegetation intill dammen.

13. Fittjanäset

Typologi: Landskapspark

Storlek: 4,8 ha

Beskrivning: Fittjanäset ligger öster om Fittja centrum, intill ett område med låga flerbostadshus. Parken gränsar i söder till stadsdelsparken Fittja äng. Genom parken löper flera gång- och cykelstråk som delvis är asfalterade. I parken finns ett antal samlingsplatser med grill- och sittplatser. I parkens norra del finns solstolar i trä och konstverket "En röd" av Julijana Nyhaga. Små platser med perennplanteringar är anlagda intill det asfalterade stråket som löper genom parken.

Analys

Karaktär och identitet: Fittjanäset har en tydlig karaktär av en landskapspark, med stora träd och slingrande gångvägar. Längs strandpromenaden ges siktlinjer ut över Albysjön, genom den omväxlande öppna och slutna strandvegetationen. I vissa partier är vegetationen mycket tät av vass och sly. På lämpliga platser måste strandvegetationen gallras ur för att förstärka vattenkontakten.

I parkens nordöstra del består strandpromenaden endast av en trampad stig, som leder förbi samlingsplatser med sittplatser och grillar. I denna del av parken skär Botkyrkaleden genom parken, under vilken strandpromenaden passerar för att sedan löpa parallellt med motorvägen. Denna del av parken har vackra utblickar över Albysjön, men närheten till vägen medför att ljudnivån överskrider det rekommenderade gränsvärdet för buller (55 dBA). Den norra delen av parken upplevs som en baksida, då man måste passera under tunnelbanebron och Botkyrkaleden för att fortsätta gå längs strandpromenaden. Stråket kan i stället

ges en ny dragning söder om tågspåret, kring höjden med naturmarksvegetation där bullernivåerna är lägre. Här ges även en bättre kontakt med parkrummet, vilket kan öka tryggheten för besökaren.

Användning: I söder gränsar parken till Fittja äng, som är en fritids- och aktivitetsbetonad stadsdelspark. Fittjanäset har ett fint läge och erbjuder en mer naturnära landskapsupplevelse än Fittja äng. Detta kan förtydligas med hjälp av skyltning, som uppmärksammar besökaren på kopplingen mellan Fittjas grönområden. De befintliga perennplanteringarna kan vara lämpliga att utgå från i ett arbete med att utveckla tydligare noder som kopplar samman de stråk som leder vidare genom Fittjas grönsstruktur. Parken är i behov av att utvecklas med ökad tillgänglighet och framkomlighet till sitt- och grillplatser, så att de kan användas av fler målgrupper. I dagsläget står exempelvis parkens solstolar placerade på en liten konstgräsyta utan framkomlig parkväg genom det höga gräset. Solstolarna bör flyttas till en lämpligare plats i parken som är mindre utsatt för buller.

Klimat och ekologi: Stora delar av parken består av högt gräs, vilket kräver mindre skötsel än klippt gräs. Delar av gräsytor kan omvandlas till ängsytor, eller på annat sätt utvecklas för att stärka den biologiska mångfalden i området. Konstgräsytan under solstolarna bör ersättas med ett genomsläppligt material som inte innehåller mikroplast. I parkens norra del förekommer värdefulla områden med ädellöv. Ekologiska spridningsvägar vidare söderut mot Fittja äng kan stärkas genom nyplantering av ädellöv. Genom parken leder flera avrinningsstråk ned mot Albysjön, vilket måste beaktas vid framtida utveckling av parken. Dagvatten och skyfallshantering ska omhändertas lokalt i parken.

Skala 1:4500 (A4) 1. Nod med perennplantering 2. Grillplats
3. Utegym som förvaltas av Kultur- och fritidsförvaltningen (KOF)
4. Parkeringsplats 5. Konstverk

Grillplats intill tunnelbanebron över Albysjön.

Bevara:

- Grundkaraktären hos landskapsparken med stora, uppvuxna parkträd.
- Gångstråk som kopplas samman i parken och leder vidare genom Fittja.

Vårda:

- Håll lämpliga delar av strandkanten öppen genom slyröjning för att säkerställa möjligheten till utblickar över Albysjön.

Utveckla:

- Dra om parkstråket kring näset så det leds genom parkrummet i stället för att passera under tågspåret.
- Placera sittplatser där bullernivåerna är låga.
- Tillgängliggör grillplatser och solstolar genom lättframkomliga parkvägar.
- Nyplantering av ädellöv kan stärka ekologiska spridningssamband i närområdet.
- Lämpliga delar av gräsytan kan omvandlas till äng för ökad biologisk mångfald.
- Beakta befintliga avrinningsstråk vid framtida utveckling av parken.
- Ersätt konstgräsytan under solstolarna med genomsläppligt markmaterial utan mikroplaster.

Solstolar står på en konstgräsyta i det höga gräset.

Grillplats.

“En röd” av Julijana Nyhaga.

14. Alby ängspark

Typologi: Landskapspark

Storlek: 12,4 ha

Beskrivning: Alby ängspark är belägen mellan radhusområden med trädgårdar och Albysjön. Parken angränsar mot Hangaren, baseball- och softballplaner och ett koloniområde i norr samt mot naturmark i söder. Parken innehåller stora, öppna gräsytor med gångstråk i olika riktningar och längs med sjön. Lekplatsen bäddas in av vallar och träd. I nordost finns en större gräsyta som bildar en upphöjd platå omgärdad av träd och buskage, som bildar ett parkrum som separeras från det huvudsakliga parkrummet. Längs gångstråken finns parksoffor och skräpkorgar utplacerade. En grillplats finns i parkens södra del. Sydväst om parken finns en hundrastgård. Sedan inventering har anläggningsarbete för nya dagvattendammar påbörjats. Beskrivningar och analys för parken grundar sig i den inventering som utfördes innan anläggningsarbetena startade.

Analys

Karaktär och identitet: Alby ängspark har en tydlig karaktär av en landskapspark med stora öppna ängsytor, långa siktlinjer, stora träd och slingrade gångar. Parken präglas av vassen och sjön i öster. Stora träd ramar in parken i stort och ett större naturmarksområde tar vid i parkens södra ände. Fina vyer ges över bergen i Gömsta naturreservat på andra sidan sjön. Parkens karaktär påverkas något av radhusområdet och bollplanerna i väster, men det finns möjlighet att stärka och skärma av landskapsrummet med hjälp av vegetation. Entrén från Hangaren kan förstärkas för att öka orienterbarheten. Siktlinjer ut över Albysjön ges genom strandvegetationen, som växlar mellan öppet och slutet. I vissa partier är vegetationen tät med vass och

sly, som bör gallras ur för att förstärka vattenkontakten. Gångstråket som går närmast vattnet i nordväst är nästintill igenvuxet och går knappt att ta sig fram på grund av vegetation, lera och vatten. Detta är i grunden ett vackert och rekreativt stråk som är viktigt att hålla välskött. Blir det för lerigt kan man exempelvis anlägga spänger som gör det mer tillgängligt.

Användning: Parken är belägen intill ett större radhusområde i väster med flera förskolor. Alby ängspark erbjuder rekreation med promenadstråk, vattenkontakt, strandvegetation och vyer över Gömsta naturreservat. Här ges sittmöjligheter och en grillplats, som är i behov av upprustning. Generellt så finns här stor potential att skapa fler samlingsplatser och platser för kunskap gällande djur- och fågellivet. Detta kan man göra genom fler parksoffor, bänkbord och exempelvis ett fågeltorn och skyltar som informerar parkbesökare. Sydväst om parken ligger en större hundrastgård, vilket passar bra då parken är ett bra promenadstråk för hund, samtidigt som att hundrastgården ligger så pass gömd att den inte stör landskapsupplevelsen inom parken. Den större gräsytan i nordost skulle kunna vara klippt gräsmatta för att skapa större ytor för tex brännbollspel eller picknick, då resterande ängsytor kan vara fuktiga och har högt gräs.

Klimat och ekologi: Alby ängspark har goda förutsättningar för en ökad biologisk mångfald med äng, vattenväxter, buskage och träd, med rika habitat för fåglar, insekter och groddjur. Marken är generell fuktig och har stora potential att ta hand om och rena dagvatten. Föryngring av träd kan behövas för succession samt för att öka artrikedomen, som gärna får

Skala 1:6000 (A4) 1. Lekplats och tennisplan 2. Grillplats
3. Isolerad parkdel 4. Hundrastgård 5. Hangaren 6. Baseballplan
7. Kolonilotter

Vy österut. Slingrande gångvägar över de stora parkytorna.

utgöras av ädellöv för att stärka ekologiska samband i närområdet. Även plantering av träd mot bostäder i väster skulle skärma av parken samt öka skydd från sol och vind. Kommunen har fått bidrag för att arbeta med den biologiska mångfalden i parken och det finns flera planer på åtgärder för detta. Ängsyntans karaktär och flora kan förstärkas genom slåtter och bortforslande

av hö. De planerade dagvattendammarna bör utformas med flacka slänter så att behov av stängsel minskar. Dagvattendammarna ska utformas så att de både tillför estetiska värden till parken samt bidra till en gynnsam miljö för lokal fauna. Intill dammarna ska en varierad våtmarksvegetation planteras, som gynnar områdets biologiska mångfald.

Bevara:

- Det öppna landskapet och ängsvegetationen, vyer och kontakten med sjön.
- Den grönbå bården mot Albysjön som ett karaktärsskapande element och som ett lekområde för djurlivet.
- Promenadstråken och sittmöjligheter i landskapsparken.
- Kopplingen norrut mot Fittja och söderut mot Flottsbro och Tullingesjön.
- Möjligheten för tvärpassager genom området vid utveckling av dagvattendammar.

Vårda:

- Siktlinjer och vattenkontakt vid grillplatsen i söder genom att röja vass.
- Siktlinjer och vattenkontakt i den norra delen av parken genom att gallra sly.
- Ängsyntornas karaktär och varierade flora värnas genom att slåtta ängen och samla ihop höet 1-2 gånger per år.
- Tillskapa jordblottor på delar av ängsyntorna, och så in gräsfri örtfröblandning, gärna med fröer som samlats in från närområdet.

Utveckla:

- Utveckla den södra grillplatsen med fler sittplatser och en tydligare inramning av platsen.
- Skyltar om djur och växter i området som kan utgöra ett pedagogiskt underlag.
- Tillskapa groddammar och fuktängar för att stärka områdets biologiska mångfald.
- Delar av ängsyntorna närmast gång- och cykelstråket väster om Alby ängspark kan utgöra gräs för att möjliggöra spontanaktivitet.
- Stärk ädellövssambandet genom att plantera några solitära skogsekar.
- Utforma dagvattendammar med flacka slänter så att säkerhetsbehov av stängsel minskar.
- Utforma dagvattendammar så att de tillför estetiska värden till landskapsparken och att de bidrar till en gynnsam miljö för lokal fauna.
- Tillför en varierad våtmarksvegetation i dammar och diken som gynnar områdets biologiska mångfald.

Grillplats i behov av upprustning.

Entré från norr, kan förstärkas.

15. Hallunda äng

Typologi: Kulturpark

Storlek: 4,2 ha

Beskrivning: Ängen är en del av Hallunda gårds herrgårdsmiljö, belägen i ett kulturhistoriskt landskap med fornlämningar från brons- och järnåldern. Platsen är belägen mellan ett radhusområde i väster och Hallunda gård i öster. Under lång tid har området varit del av Hallunda gårds ägor och brukats som åkermark. Idag sköts området som äng. Ett gång- och cykelstråk löper mellan Tomtbergavägen i söder och entrén till Mälarpromenaden i norr. Längs stråket finns parksoffor utplacerade. Intill radhusbebyggelsen i norr finns en bollplan. Längst i norr finns Hallundaröset, som är ett stort och välbevarat gravröse från bronsåldern beläget på en bergklack.

Analys

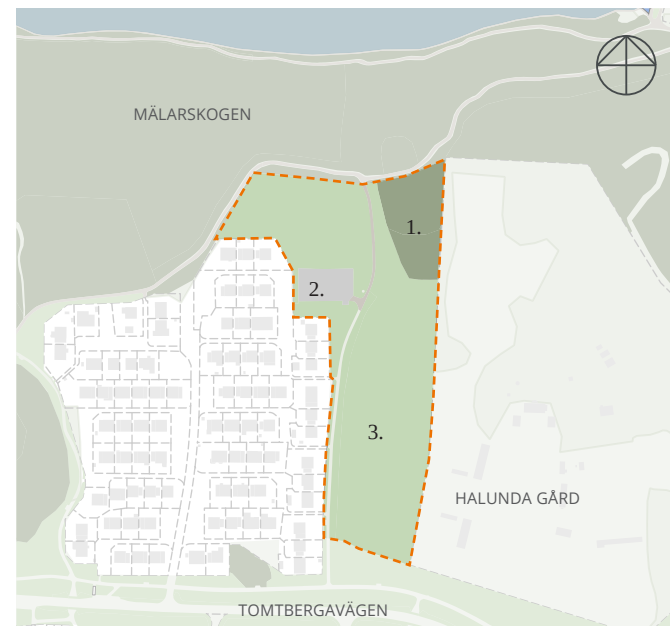
Karaktär och identitet: Ängen utgör idag ett öppet fält mellan det fornlämningsrika området i norr, Hallunda gårds 1700-talsmiljö i öster och 1970-talets radhusbebyggelse i väster. Området ingår i Botkyrkas kulturmiljöprogram och utgör en unik miljö som berättar om Botkyrkas kulturhistoriska utveckling. Platsen utgörs av en öppen, avlång yta med Mälarskogen som fond i norr. I gränsen mot naturmarken finns stenmurar bevarade, som vittnar om den historiska gränsen mellan gårdsmiljöns in- och utägor, det vill säga åkermarken och skogen.

Området omfattas av en ny detaljplan som vann laga kraft år 2024. Ett nytt bostadsområde är planerat att uppföras i området, vilket innebär att en stor del av ängen kommer omvandlas till kvartersmark. Därför föreslås inga större åtgärder för platsen i detta program.

Användning: Idag nyttjas området främst som ett gångstråk som ansluter till Mälarpromenaden. Skyltning som informerar om platsens kulturhistoriska och ekologiska värden finns i både norr och söder. Bollplanen intill radhusområdet är i slitet skick med sly och ogräs i gruset. Bollplanen ligger på mark för framtida byggrätter och gatumark.

Området har mycket stora kulturhistoriska värden, som kommer att bli svårare att tyda i landskapet vid kommande exploatering. Skyltning som berättar om områdets utveckling kan bidra till att synliggöra platsens historia. Områden kring fornlämningar och andra kulturhistoriska strukturer ska hållas slyröjda och väl synliga i landskapet.

Klimat och ekologi: Vid exploatering av ängsmarken finns goda möjligheter att skapa en mångfunktionell och varierad grönska, som kan bidra med ökad biologisk mångfald än vad som ges i dagsläget. Idag leds dagvatten längs diken intill gång- och cykelstråket. Mälarskogens naturreservat har stora naturvärden med spridningssamband för både lövskog och ädellöv. Vid nyplantering av träd kan arter med fördel väljas som stärker de ekologiska sambanden i området. Dessutom kan växtarter som anknyter till Hallunda gårds herrgårdsmiljö utredas vidare inför framtida nyplantering.

Skala 1:7000 (A4) 1. Hallundaröset 2. Bollplan 3. Ängsyta

Vy ut över Hallunda äng från Mälarskogens naturreservat.

Bevara:

- Fornlämningsområdet i norr.
- Skyltar som navigerar besökaren mot Mälarpromenaden och Hallunda kulturspår.

Vårda:

- En varsam hantering av områdets historiska utveckling vid kommande exploatering.
- En öppen och slyröjd miljö kring fornlämningsområden.

Utveckla:

- Pedagogik kring Botkyrkas bebyggelseutveckling och de årsringar som skapats i miljön.
- Nyplantering av träd som förstärker ekologiska samband för ädellöv och lövskog.
- Utred om det finns kulturväxter kopplade till Hallunda gårds herrgårdsmiljö, som kan användas vid framtida nyplantering av träd och buskar i området.

Hallundaröset till höger i bild. Stenmurar kantar stråken som leder vidare genom Mälarskogens naturreservat.

Sliten, delvis instängslad grusplan intill radhusområdet.

Vy över ängen.

16. Tornbergsparken

Typologi: Lekplats

Storlek: 1,1 ha

Beskrivning: Tornbergsparken ligger i Norsborgs västra del, norr om grannskapsparken Anemonparken. Parken ligger utmed ett sammanhängande grönt stråk som utgör en koppling mellan Norsborgs flerbostadshusområden i öster och kulturlandskapet i väster. Från parkens västra punkt ges utblick mot det öppna landskapet i Kårsby äng. Rakt västerut dominerar Norsborgs vattenverk vyn. Bakom vattenverket skymtar allén upp mot Norsborgs herrgård och längre bort det gamla kulturlandskapet mot Sturehovs slott och sprickdalslandskapets trädklädda åsar.

Parken är sliten och i behov av upprustning. En stor del av parken upptas av en upplagsyta. På lekplatsen finns främst lekutrustning för större barn, som en linbana, en vippgungbräda och en liten basketplan. Centralt i parken finns en samlingsplats med flera parksoffor och en sandlåda med två fjädergungor. Flera bänkbord är placerade fritt i parkens gräsyta.

Analys

Karaktär och identitet: Tornbergsparken har en splittrad och fragmenterad karaktär. Vegetationsridåer och kullar skapar visuella barriärer och försvårar överblickbarheten. Lekytorna är utspridda och kommunens upplag utgör en barriär inramad av vegetation och stängsel. Kopplingen till det storskaliga kulturlandskapet är svag på grund av de visuella barriärerna. Punkten där parken möter kulturlandskapet är otydlig och oförmedlad. Besökarna ges ingen information om kulturlandskapets rika miljöer.

Tornbergsparkens uppbyggda kullar är karaktärsfulla men gör parken något svåröverskådlig. Det finns ett behov av att anlägga entréplatser för att tydligare definiera parken samt leda besökaren vidare ut i kulturlandskapet. Höga pelarpopplar i parkens södra kant speglar skalan hos de intilliggande flerbostadshusen och Tomtbergets höga ekbacke i norr. Popplarna är dock gamla och kommer på sikt behöva tas ned. Vid nyplantering av träd bör arter väljas som förtydligar parkrummet i mitten och som möter upp omgivningens storskalighet. Stora träd bör planteras mot flerbostadshusen för att ta upp bebyggelsens skala, medan träden inuti parkrummet kan bestå av mindre och blommande träd samt solitära buskar.

På grund av den direkta närheten till Anemonparken finns möjlighet att fördela innehåll och funktioner mellan parkerna. Om Tornbergsparkens befintliga lekutrustning flyttas till Anemonparken kan platsen i stället renodlas till en landskapspark eller kulturpark, i samspel med Kårsby äng i väster. Att dra ett nytt stråk i mitten av parkrummet, som skapar en ny förbindelse mellan parkentréerna i öst och väst, kan förstärka siktlinjer genom parkrummet och ut i kulturlandskapet.

Användning: I parken finns idag lekfunktioner för både små och stora barn, med tonvikt på äventyrlig lekutrustning för äldre barn medan småbarnsleken är innehållsfattig. I parken finns ingen tillgänglighetsanpassad lek. Behovet av lekutrustning måste utredas vidare efter synpunkter från de närboende. Enligt tillgångsanalysen för lekplatser behövs egentligen inte en lekplats i Tornbergsparken, eftersom behovet tillgodoses i Anemonparken.

Skala 1:5000 (A4) 1. Upplagsyta 2. Samlingsplats med sandlåda 3. Gungställning 4. Linbana 5. Basketplan 6. Vippgunga

Vy österut över parkrummet. Karaktärsskapande pelarpopplar växer intill flerbostadshusen.

Klimat och ekologi: I parken finns ett rikt buskskikt med blommande buskar, vilket är positivt för den biologiska mångfalden. Buskarna utgör rumsliga avgränsare som även gynnar fåglar och insekter. Vissa täta buskar skymmer sikten i parken och behöver därför röjas av trygghetsskäl samt för att öppna upp viktiga siktlinjer mot kulturlandskapet. Delar av gräsmattan kan omvandlas till ängsytor, som gynnar pollinerare och ger en ökad biologisk mångfald. Tomtbergets naturmark har höga ekologiska värden för ädellöv. Spridningssamband i närområdet kan stärkas genom nyplantering av träd, exempelvis ek. Blommande träd och solitära buskar kan planteras inne i parken vilket bidrar ytterligare till biologisk mångfald.

Vippgunga i parkens östra del.

Bevara:

- Parkens karaktäristiska buskar och mjuka kullar.

Vårda:

- Föryngringsbeskrning och röjning av buskar för att skapa siktlinjer genom parken.
- Fällning av gamla träd i dåligt skick.

Utveckla:

- Förstärk kopplingen till kulturlandskapet genom att renodla parkens landskapskaraktär.
- Se över vilken typologi som platsen bör ha i framtiden.

- Förtydliga entréplatser med exempelvis skyltning.
- Anpassa parkens innehåll i samband med upprustning av Anemonparken i söder.
- Flytta upplagsytan från parken.
- Tillgänglighetsanpassa parkvägar och sittplatser.
- Ersätt pelarpopplarna vid behov och komplettera med trädarter som anpassas till parkrummets olika skalor och bidrar till en större variation i trädskiktet.
- Omvandla delar av gräsmattan till ängsytor.
- Förstärk ekologiska samband för ädellöv.

Vy över lekplatsens västra delar.

17. Lekplats Hallunden

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,3 ha

Beskrivning: Lekplats Hallunden ligger norr om syrisk-ortodoxa kyrkan i Hallunda, införlivad i Dalkarlsbackens södra slänt. Dalkarlsbacken är en gammal åkerholme, bestående av en ekbacke med förekomst av fornlämningar. Lekplatsen ligger intill ett öst-västligt stråk som löper mellan bostadsområden i Norsborg och Hallunda. En hundrastgård är belägen strax väster om lekplatsen. På grund av läget i naturmarken är lekplatsen dold och kan vara svår att hitta till.

Lekplats Hallunden är en innehållsrik lekplats med bred variation av lekutrustning som riktar sig mot olika åldrar. Här finns bland annat två stora klätterställningar, en rutschbana i slänt, två gungställningar, olika typer av klätter-, balans- och snurrlek, en större sandlåda med parasoll samt en utedusch. På lekplatsen finns olika typer av sittplatser samt en grillplats.

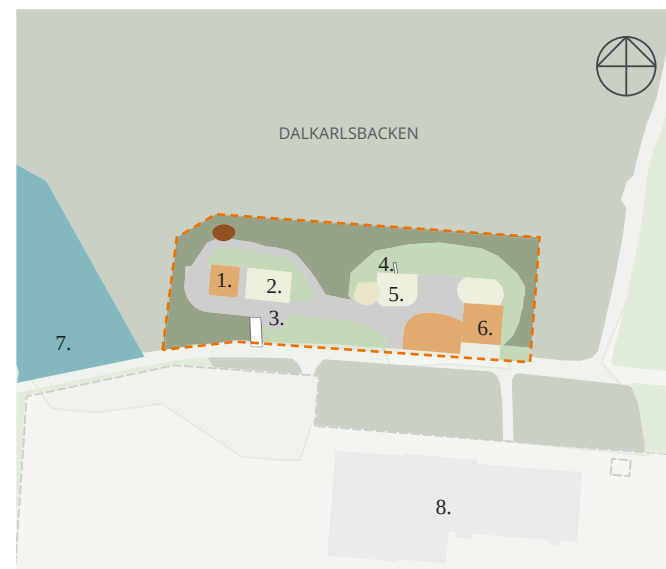
Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen karaktäriseras av Dalkarlsbackens vegetation och kulturhistoriska lämningar, där stengårdsgård och ekbacke utgör rester av det gamla beteslandskapet. Lekplatsen har delvis ett naturtema med inslag av naturlek med många lekredskap i trä, men innehåller även utrustning som bryter temat, exempelvis en dinosauriegunga och ett lektåg. Naturtemat hade kunnat renodlats för att skapa en mer sammanhållen identitet på lekplatsen. Den gröna klättermyran är ett exempel på lekutrustning som utgör ett fantasifullt element inom naturtemat.

Den rika kulturhistoriska miljön i Dalkarlsbacken, med fornminnen och stengårdsgårdar intill lekplatsen, är viktig att värna. Ljuspollare och balanskubbar vandrar ut i naturmarken, vilket förlänger lekplatsen och bjuder in till naturlek. Det är positivt att lekplatsen integreras i ekbacken, men varsamhet ska visas för de kulturhistoriska strukturerna. Det måste förtydligas att de gamla stenmurarna inte är del av lekplatsen, exempelvis med hjälp av pedagogiska skyltar.

Användning: Lekplatsen vänder sig till flera olika målgrupper och ger möjlighet till en varierad lek, som delvis integreras i den omgivande terrängen. Lekplatsen har en blandning av markmaterial i lekytorna. Gummigranulatytor används på en liten del av lekplatsen, där tillgänglighetsanpassad lekutrustning finns. Runt lekytorna finns olika typer av sittplatser. En större grillplats och en pergola skapar plats för samvaro och längre vistelse.

Klimat och ekologi: Området är delvis skuggad av omgivande träd, men stora delar av lekplatsen saknar skugga. Parasollet över sandlådan är litet och ger begränsad tillgång till skugga. Nya träd kan med fördel planteras inom lekplatsen. Ekar kan väljas för att stärka spridningssamband för ädellöv och ansluta till karaktären i intilliggande ekbacke. Ett buskskikt bör inte planteras i parken, då det är viktigt att karaktären hos ekbacken behålls. Eftersom lekplatsen är belägen i en slänt måste dagvattenhantering och avrinning ske på ett sätt som motverkar erosion. Om terrasskanter är i behov av förstärkning kan exempelvis kallmurar av lokal natursten anläggas, för att samspela med omgivningens karaktär.

Skala 1:2000 (A4) 1. Gungställning 2. Klättermyra 3. Grillplats 4. Rutschbana i slänt 5. Sandlåda med parasoll 6. Klätterställning 7. Hundrastgård 8. Syrisk-ortodoxa kyrkan

Grön klättermyra intill balansstubbar som leder leken ut i naturen.

Bevara:

- Lekutrustning som riktar sig till flera målgrupper och är tillgänglighetsanpassad i lämpliga delar.
- Mjuk övergång mellan lekplats och naturlek i ekbacken.
- Behåll kulturhistoriska lämningar synliga och fria från överväxande vegetation.

Vårda:

- Karaktären hos det gamla beteslandskapet med stengärdsgård och ekbacke, exempelvis genom att hålla höjden fri från buskskikt.

Utveckla:

- Renodla lekplatsens naturtema.
- Skyltning som tydliggör natur- och kulturhistoriska värden.
- Förtydliga att stengärdsgården inte är en lekyta.
- Plantera nya ekar på lekplatsen.
- Förbättra möjligheten till lövskugga, då parasoll endast ger begränsad skugga.
- Motverka erosionsproblematik genom översyn av avrinningsstråk inom lekplatsen.

Vy över lekplatsens östra del.

Stengärdsgård intill lekplatsen. Ljuspollare står ute i ekbacken.

Lekutrustning har införlivas i slänten.

18. Lekplats Tallen

Typologi: Lekplats

Storlek: 1 700 m²

Beskrivning: Lekplats Tallen är belägen uppe på Eriksbergsåsen, mellan Norsborgs och Hallundas tunnelbanestationer. Norr om lekplatsen ligger ett parkeringshus mellan höga flerbostadshus. Ett grusat stråk löper genom lekplatsen och vidare mot naturmarken i söder. Lekplatsen är skyddad bakom stora buskage av snöbär och rosor, som avskärmar lekplatsen från den anslutande gång- och cykelvägen. Lekplatsen är i behov av upprustning.

Tallen är den enda kommunala lekplatsen på Eriksbergsåsen. Lekplatsen innehåller en gungställning, en rutschbana och två fjädergungor som står i ytor av strid sand. Intill lekplatsen finns en bollplan som omgärdas av stängsel. Bollplanen är grusad och har två fotbollsmål med nät.

Analys

Karaktär och identitet: Platsen karaktäriseras av sitt läge uppe på Eriksbergsåsen, med naturen tätt intill. Lekplatsen gränsar i söder till kuperad naturmark med tallar och stenhällar. Naturmarksvegetationen skapar en naturlig inramning och rumslighet till platsen. Eftersom de närliggande bostadsgårdarnas lek- och samlingsplatser nyligen rustats upp upplevs Tallen sliten och innehållsfattig. Det naturnära läget kan med fördel renodlas och förstärkas i den kommande upprustningen för att stärka lekplatsens identitet.

Användning: En analys av omgivningen måste genomföras inför upprustningen av lekplatsen för att avgöra vilka funktioner som är lämpliga att erbjuda på denna plats. Hur stort behovet är av grusplanen bör också utredas. I en omgestaltning av platsen finns möjlighet att utveckla något mer äventyrligt på platsen, exempelvis naturlek, klätterlek eller parkour, där aktiviteter integreras i omgivande naturmark. Eftersom detta är den enda allmänna lekplatsen i Eriksberg i dagsläget är platsen viktig att förvalta och förstärka som mötesplats för grannskapet. Idag finns ingen tillgänglighetsanpassad lek eller sittmöjlighet på lekplatsen, vilket bör åtgärdas i en framtida upprustning tillsammans med en förtydligad entré med informationsskylt.

Klimat och ekologi: Hela lekplatsområdet utgör ett översvämningsområde vid skyfall. Tydliga spår av erosion tyder på att dagvattenhanteringen inte fungerar och måste förbättras. I en kommande upprustning kan fördröjningsytor eller andra lösningar för lokalt omhändertagande av dagvatten integreras i platsen. Lekplatsen har god tillgång till skugga från den omgivande naturmarken, vilket är positivt och bör bevaras i kommande upprustning av platsen. Det stora buskaget med snöbär och rosor behöver gallras och kan med fördel kompletteras med fler arter för ökad biologisk mångfald.

Skala 1:1000 (A4) 1. Grusplan 2. Snöbärbuskage 3. Utedusch 4. Parksoffor 5. Gungställning 6. Klätterställning

Lekutrustning i sandyta. Grusplan i bakgrunden.

Bevara:

- Plats för lek eller aktivitet i ett naturnära läge.

Vårda:

- Befintlig tillgång till skugga från naturmarken.

Utveckla:

- Upprustning av lekplats i samråd med närboende för att utvärdera vilka behov som finns.
- Aktiviteter och lek som passar fler målgrupper.
- Förstärk platsens naturnära läge.
- Förtydligad entré med lekplatsskylt som är väl synlig från intilliggande stråk.
- Sätt upp vägvisande skyltar för att fler ska hitta till lekplatsen.
- Stärk funktioner för lek och möten i grannskapet, då detta är Eriksbergs enda kommunala lekplats.
- Förbättrad tillgänglighetsanpassning.
- Förbättrad dagvatten- och skyfallshantering med hjälp av fördröjningsytor eller andra lösningar för lokalt omhändertagande av dagvatten.

Vy mot lekplatsen från grusplanen.

Slitna parkbänkar intill snöbärsbuskaget.

Fin kontakt med intilliggande naturmark.

19. Lekplats Kryddan

Typologi: Lekplats

Storlek: 2 500 m²

Beskrivning: Lekplats Kryddan är belägen intill Mälarskogens naturreservat i Slagsta, nordost om Hallunda gård. Platsen ligger i ett radhusområde som bäddas in i den omgivande naturmarksvegetationen. Ett större fornlämningsområde finns i naturmarken i norr.

Kryddan innehåller en instängslad och asfalterad tennisplan samt en lekplatsyta i strid sand med lekredskap främst för små barn. Här finns också sitt- och hängmöjligheter i form av ett bänkbord, parksoffor med bord samt en hängmatta.

Analys

Karaktär och identitet: Den omgivande naturmarksvegetationen ger en grundläggande karaktär och rumslighet till platsen. Denna karaktär har potential att lyftas fram ytterligare. Genom att låta leken vandra in bland de intilliggande träden kan en friare lek uppmuntras som ett komplement till lekplatsutrustningen. Närheten till Mälarskogen kan tydliggöras med information och naturpedagogisk skyltning. Här kan även fornlämningarna i närområdet lyftas fram.

Användning: Det goda läget intill två korsande gångstråk som leder vidare in i Mälarskogens naturreservat kan nyttjas till funktioner som attraherar både närboende och förbipasserande. Förslagsvis kan aktiviteter som utegym, hinderbanor, klätterlek och naturlek bidra till att platsen blir mer mångfunktionell och tilltalar fler målgrupper än idag. Genom medborgardialog kan behov och önskemål från både närboende och de som rör sig i området samlas in.

Lekplatsen har idag bristande tillgänglighet, då alla lekredskap står i strid sand. Kantstöden som skiljer markmaterialen åt skapar kilar som gör platsen än mer svårframkomlig. Det finns möjlighet att utveckla en bättre tillgänglighet i både utrustning och markbeläggning. Lekplatsen saknar och bör kompletteras med en tillgänglig och inbjudande samlingsplats.

Klimat och ekologi: I Mälarskogens naturreservat finns stora naturvärden med spridningssamband för både lövskog och ädellöv. Vid nyplantering av träd kan arter med fördel väljas som stärker de ekologiska sambanden i området. Svackan med naturmark söder om lekplatsen fungerar som fördröjningsyta vid skyfall. Denna funktion är viktig att värna om vid en framtida upprustning av platsen.

Bevara:

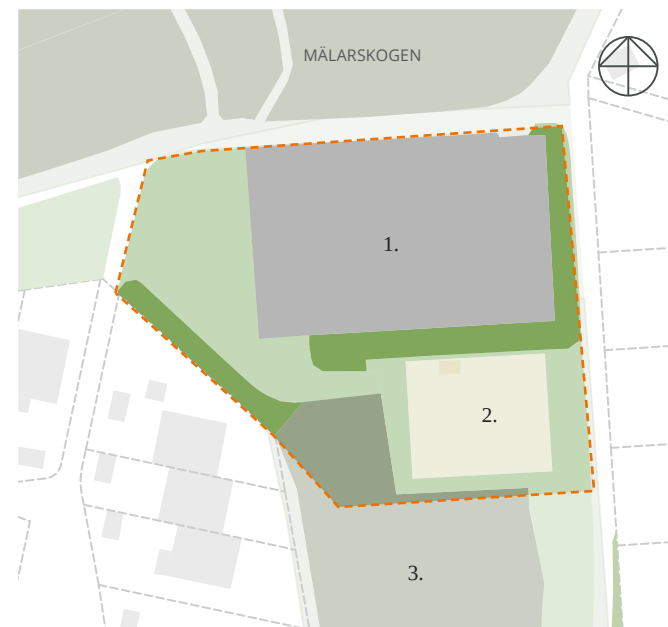
- Den omgivande, rumsskapande vegetationen.

Vårda:

- Lokalt omhändertagande av dagvatten inom området.

Utveckla:

- Förtydliga närhet till Mälarskogens natur och fornlämningar genom skyltning.
- Fler funktioner för lek och aktivitet som riktar sig till både närboende och förbipasserande.
- Tillgänglighetsanpassad samlingsplats och lekutrustning.
- Nyplantering av träd som stärker ekologiska samband.

Skala 1:1000 (A4) 1. Asfalterad tennisplan 2. Lekplats
3. Naturmarksvegetation i sänka

Entré till lekplatsen i öster.

20. Lekplats Slagstapasset

Typologi: Lekplats

Storlek: 1 200 m²

Beskrivning: Lekplatsen Slagstapasset ligger mellan två småhusområden strax öster om Hallunda gård. I direkt anslutning till lekplatsen finns en asfalterad tennisplan. Lekplatsen ligger intill Mälarskogens naturreservat, nära ett område med riklig förekomst av fornlämningar. Lekplatsen är väl synlig både från den intilliggande Slagstavägen samt gång- och cykelstråket som löper förbi i riktning mot Hallunda gård.

Lekplatsen består av en sandyta med lekredskap för små barn. Lektrustningen har inget särskilt tema och består av en gungställning, lekdjur, fjädergunga och en baksandlåda med bakhord. I sandytan står även två parksoffor och bord. Tennisplanen intill omgärdas av ett flätverksstängsel.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsens östra sida gränsar mot en klippt gräsyta som breder ut sig mellan lekplatsen och Slagstavägen. Lekplatsen bäddas in av naturmark som bitvis har täta bryn i behov av slyröjning. Nyplantering av vegetation kan skapa en mer småskalig rumslighet som är lämplig för platsen. Exempelvis ett lågt lekbuskage utmed lekplatsens östra sida, alternativt plantering av solitära träd som dessutom bidrar med skuggning till den sydvända lekplatsen.

Användning: Både lekplatsen och tennisplanen är svårtillgängliga då stenmjölsytan som leder hit från gång- och cykelvägen intill är övervuxen av gräs. Stenmjölsytan måste hållas fri från ogräs för att hålla god framkomlighet till lekplatsen och tennisplanen.

Parksofforna och borden är placerade efter önskemål från dagmammor, så att barngrupper kan äta mellanmål. Möblernas placering skapar dock trånga och svårframkomliga utrymmen mellan sittplatserna. Möbleringen kan utvecklas för att bättre passa målgrupperna som använder platsen, exempelvis genom bänkar och bord i barnstorlek intill lekplatsen och en egen samlingsplats vid tennisplanen. Behovet av cykelparkering intill tennisplanen behöver utredas.

Klimat och ekologi: Tennisplanen utgör en stor, hårdgjord yta men i övrigt har lekplatsen genomsläppliga markmaterial. Dagvatten omhändertas lokalt. Lekplatsen är solutsatt på grund av söderläget, varför nya träd bör planteras så att de ger skugga över lekplatsen.

Bevara:

- Liten lekplats för små barn i grannskapet.

Vårda:

- Den angörande stenmjölsytan hålls fri från ogräs för förbättrad framkomlighet.
- Slyröjning i naturmarken intill lekplatsen.

Utveckla:

- Utvärdera och anpassa placeringen av möbler.
- Placera parksoffor och bord på tillgängligt markmaterial för att förbättra framkomligheten.
- Utred behovet av cykelparkeringsplatser.
- Plantera rumsbildande träd eller buskar kring lekplatsen.
- Plantera träd som ger skugga till lekplatsen.

Skala 1:1000 (A4) 1. Asfalterad tennisplan 2. Lekplats 3. Parksoffor och bord

Lekplatsen i skymningsljus.

21. Lekplats Kastanjen

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,6 ha

Beskrivning: Lekplats Kastanjen ligger strax söder om Slagsta gård, en herrgård med anor från 1300-talet som på senare år använts för skol- och fritidsverksamhet. Lekplatsen är belägen intill ett grönt stråk i ett radhusområde från 1970-talet, i en långsträckt slänt med utblickar söderut. På andra sidan stråket ligger en konstgräsplan som kantas av alléer med grova och tidigare hamlade lönnar.

Lekplatsen består av en stor yta strid sand med lekredskap för olika åldrar. Här finns flera typer av klätter- och snurrlek samt en gungställning och en hängmatta. Intill lekplatsen finns flera gamla äppelträd, som tillhörde en större fruktträdgård som fanns på platsen innan radhusområdet uppfördes. En liten platsbildning med sittplatser har anlagts söder om lekplatsen med nyplanterade fruktträd, perenner och bärbuskar.

Analys

Karaktär och identitet: Närheten till den historiska miljön kring Slagsta gård ger stark identitet till platsen, som idag präglas av trädgårdskaraktären i de intilliggande radhusområdena. Alléerna med stora, gamla lönnar intill bollplanen är viktiga kulturhistoriska element som kan synliggöras genom förtydligande av siktlinjer. Blandningen av gamla äppelträd och nyplanterade fruktträd stärker trädgårdstemat intill lekplatsen, som med fördel kan utvecklas. Fruktplanteringar med pedagogiska inslag om fruktodling och om platsens historia kan stärka karaktären samt bidra till en ökad biologisk mångfald.

Användning: Lekplatsen och konstgräsplanen är bra placerade intill den närliggande skolverksamheten, då barn i flera åldrar dagligen vistas i området. Bollplanen är populär och välanvänd. Vidareutveckling av lekplatsens innehåll bör ske i dialog med barnen. På grund av det sluttande läget är lekplatsen idag svårtillgänglig och har ingen tillgänglighetsanpassad lekutrustning.

Genom att arbeta med terrasseringar inom lekplatsen kan informella sitttytor på stödmurar skapas, samtidigt som en rumslig indelning skapas. Ett tydligare trädgårdstema kan utvecklas i gestaltningen av lekplatsen, med ett sammanhållet formspråk där små rumsligheter skapas genom murar och terrasseringar. Fruktträd och bärbuskar bör fortsatt utgöra stommen i vegetationsstrukturen. Både lekplatsen och samlingsplatsen söder om lekplatsytan är idag belägna i en gräsyta utan tillgänglig parkväg. Det bör utvecklas tydligare entréer till lekplatsen och samlingsplatserna med lättframkomliga stråk.

Klimat och ekologi: Runt lekplatsen finns en blandning av nya och äldre träd. De nyplanterade fruktträden är del av ett föryngringsarbete som även har ett pedagogiskt inslag i form av artsiktning, som gärna kan utvecklas vidare. Det är mycket viktigt att de gamla träden inom området beskårs regelbundet och korrekt, för att undvika svagheter i trädens kronor. På grund av det sluttande läget på lekplatsen är det viktigt att beakta avrinningsstråk och erosion vid en framtida utveckling. Genom att skapa terrasseringar med plana ytor motverkas erosion och utspridning av löst material.

Skala 1:2000 (A4) 1. Äldre fruktträd 2. Samlingsplats med nyplanterade fruktträd 3. Lekutrustning i strid sand 4. Hängmatta 5. Konstgräsplan

Ortofoto från år 1971 som visar hur delar av den gamla fruktträdgården överlappar med dagens lekplatsutbredning. Bildkälla: Lantmäteriet. Skala 1:5000 (A4)

Bevara:

- Den välanvända konstgräsplanen.

Vårda:

- Korrekt beskärning av lönn- och äppelträden.

Utveckla:

- Utvecklat trädgårdstema i lekplatsen med ett sammanhållet formspråk.
- Pedagogiska inslag om fruktträd intill lekplatsen.
- Förtydligande av siktlinjer mot Slagsta gård och dess allé.
- Vidareutveckla lekplatsens innehåll i dialog med barn som vistas i närområdet.
- Terrasseringar inom lekplatsen för ökad tillgänglighet samt minskad risk för erosion.
- Förtydligad och tillgänglig lekplatsentré.

Liten anlagd samlingsplats med perenner och föryngring av fruktträd.

Vy över lekplatsen med utblickar söderut.

Siktlinje upp mot Slagsta gård.

Gamla och grova lönnar med håligheter intill fotbollsplanen.

22. Lekplats Fittjabadet

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,3 ha

Beskrivning: Lekplats Fittjabadet rustades upp år 2014 och genomgick en renovering under 2024. Lekplatsen är belägen vid den norra entrén till stadsdelsparken Fittja äng, intill verksamheter som Mångkulturellt centrum, Fittjabadet och en förskola. Fittja centrum är beläget strax nordväst om lekplatsen och ansluter till lekplatsen via Fittjaterassen.

På lekplatsen finns lekredskap för olika åldrar, med flera platsbyggda sittplatser och lekelement. Här finns exempelvis gungställningar, olika typer av klätter- och hinderbanelek, fjädergungor och lekdjur. Intill entréplatsen i norr finns en cykelparkering och en prydnadsplantering.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen är belägen i utkanten av Fittja äng, med utblickar över den mjuka sluttningen ned mot Albysjön. Den avlånga lekplatsen har en omsorgsfull och sammanhållen gestaltning som knyts samman av en böljande röd slinga, en "röd tråd" som avslutas med en utsmyckning föreställandes en trådrulle. Längs slingan finns flera små platsbildningar med lek och sitttytor, som ibland separeras av rumsbildande murar. Lekplatsens utrustning har delvis ett båttema. Vid parkentrén i norr finns en skärm med texten "Fittja äng", vilket hjälper parkbesökare att orientera sig. Lekplatsen är avskärmad från Fittja ängs parkentré genom räcken och planteringar. Vid framtida upprustning bör parkentrén kopplas samman med lekplatsen. På så sätt kan lekplatsen tydligare läsas samman som en del av den intelligande

stadsdelsparken. En ytterligare lekplatsentré kan också skapas i parkens nordvästra hörn för att förtydliga kopplingen till Fittja centrum.

Användning: Lekplatsen erbjuder olika typer av lekvärden, med både områden för rörelse och avskilda platser att dra sig undan på. Den röda slingans genomtänkta gestaltning skapar en överordnad form på lekplatsen där utrustningen inordnar sig. På lekplatsen finns både tillgänglighetsanpassad lek och sittmöjligheter, vilket skapar en inkluderande miljö. Plaskdammen är avstängd med anledning av renoveringsbehov och en framtida användning av dammen behöver utredas. Om plaskdammen i framtiden måste ersättas ska det befintliga formspråket och temat följas. Detta gäller även om annan lekutrustning eller sittplatser måste ersättas.

Klimat och ekologi: Lekplatsen har en stor variation av markmaterial, bland annat en stor konstgräsyta som inte fyller någon tydlig funktion. Konstgräset kan ersättas med gräsmatta, för att minska mängden mikroplaster i lekplatsen som dessutom riskerar att ledas ut i Albysjön. Trots att lekplatsen främst består av hårdgjorda ytor har platsen en rik och varierad vegetationsstruktur. Mellan lindallén i väster har en balansstig byggts upp av stenar, trästockar och stubbar, vilket bidrar med både lek- och naturvärden. Inom lekplatsen har nya träd planterats, där flera dessvärre har mänskligt vållade barkskador och är i behov av bättre skydd. Alternativt behöver de här träden ersättas. Prydnadsplanteringarna i parkens utkanter innehåller blommande perenner som bidrar till den biologiska mångfalden. Planteringsytorna är delvis utarmade och

Skala 1:2000 (A4) 1. Entréplats till Fittja äng 2. Cykelparkering 3. Planteringsyta 4. Plaskdamm 5. Lekutrustning 6. Konstgräsyta 7. Balansstig mellan lindar

Vy över lekplatsen med konstgräsmattan i förgrunden.

kräver en hög skötselintensitet för att hållas prydliga. Lekplatsens läge i stadsdelsparken Fittja äng motiverar perennplanteringar på denna plats. De är viktiga att bevara på lekplatsen, då perennerna bidrar med blomprakt och upplevelsevärden som ger en rikedom till lekmiljön.

Bevara:

- Genomarbetad och sammanhållen gestaltning med tillgänglighetsanpassad lek.
- Äldre allérad med balansstig i kanten av lekplatsen.

Vårda:

- Trädbestånd med en variation av åldrar.
- Inslag av död ved och naturlek.
- Ökad skötselintensitet för perennplanteringarna.

Utveckla:

- Fittja ängs entréplats kan få en tydligare koppling med lekplatsen.
- Komplettera med en förtydligad lekplatsentré intill Fittjaterassen.
- Åtgärder för de skadade träden inom lekplatsen.
- Ersätt träd vid behov.
- Utvärdera om konstgräsmatta kan ersättas med gräsyta, för att minska förekomsten av mikroplatser som riskerar att släppas ut i Albysjön.
- Minska andelen gummiasfaltsytor då lekplatsen ingår i en värmeö enligt Botkyrkas gröstrukturprogram.

En balansstig med stockar, stenar och stubbar har utvecklats mellan den bevarade allén intill Fittjaterassen.

Lekplatsen innehåller robusta, platsbyggda sittmöbler.

Nya träd inom lekplatsen med barkskador.

23. Lekplats Stökhagen

Typologi: Lekplats

Storlek: 600 m²

Beskrivning: Lekplats Stökhagen ligger intill ett radhusområde i den västra utkanten av Fittja äng. Lekplatsen rustades upp under 2022 och ligger bakom en instängslad konstgräsplan, vilket kan göra det svårt för förbipasserande att upptäcka platsen.

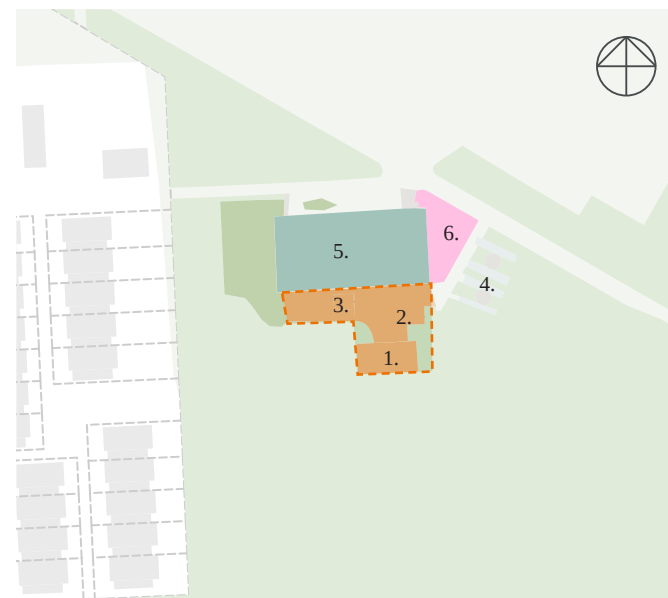
Lekplatsen innehåller lekutrustning för både små och större barn, bland annat en stor gungställning, ett stort klätternät, flera fjädergungor, en baksandlåda och lekdjur i gummigranulat. Intill lekplatsen ligger en liten grillplats med sittmurar och flera klotpilar.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen består av en stor yta gummigranulat i blå och beige kulör. Lekplatsen har delvis ett vattentema, men eftersom majoriteten av lekutrustningen inte är kopplat till temat är detta svårt att avläsa. Lekplatsens läge är anpassat till den befintliga trädningen i sydväst, men saknar i övrigt en tydlig relation till platsen. Lekplatsen har svaga rumsliga kvaliteter och det saknas helt avgränsningar inom lekplatsytan. Utrustningen står fritt placerad i gummigranulatyten, utan tydlig huvudtanke om rörelsemönster eller åldersuppdelning inom lekplatsytan. Grillplatsen intill lekplatsen har en starkare karaktär, med sittmurar och markbeläggning av betong och formstarka klotpilar. Jämfört med närliggande Lekplats Fittjabadet har lekplatsen en otydlig gestaltning och kan i en framtida upprustning inspireras av det formspråk som kännetecknar Lekplats Fittjabadet, alternativt anknyta till det formspråk som används i grillplatsen alldeles intill för en sammanhållen gestaltning.

Användning: På lekplatsen finns en mångfald av lekredskap, men på grund av den låga variationen i markbeläggning och vegetation upplevs lekmiljön fattig. När bollspel på konstgräsplanen pågår, skapas en högljudd miljö som kan upplevas störande på lekplatsen. Det är svårt att hitta platser man kan dra sig undan till för mer stillsamma lekar, då all lek är styrd av lekredskap i det öppna leklandskapet. Genom att utveckla en mer varierad lekmiljö kan lekplatsen upplevas tilltalande för fler målgrupper. Det finns behov av en tydligare entré vid det förbipasserande stråket. Den kan förslagsvis utvecklas i anslutning till grillplatsen, där även en tydligare samlingsplats kan anläggas som kan nyttjas av båda målgrupper.

Klimat och ekologi: Lekplatsen består av en stor hårdgjord yta där dagvatten leds till gräsyten intill för infiltration. Placeringen av en baksandlåda ovanpå gummigranulatyten medför utspill av sand, vilket påverkar gummigranulatets livslängd negativt och kan leda till att fallskyddet blir mindre säkert. Genom att förstärka vegetationen inom och intill lekplatsen kan mikroklimatet förbättras genom större möjligheter till skugga. Det kan även erbjuda en mer varierad lekupplevelse och bidra till ökad biologisk mångfald. Till exempel kan fler trädgrupper planteras söder om lekplatsen, som kompletterar de befintliga dungarna. Intill fotbollsplanen finns idag en planteringsyta som är utarmad och ger ett slitet intryck. Denna yta bör antingen rustas upp eller omvandlas till gräsyta.

Skala 1:2000 (A4) 1. Gungställning 2. Baksandlåda 3. Klätter- och vipp lek 4. Grillplats 5. Konstgräsplan 6. Utarmad planteringsyta

Baksandlåda med hög sarg placerad på gummigranulatyten.

Bevara:

- Den befintliga trädningen intill lekplatsen.
- De karaktärsfulla klotpilarna.

Vårda:

- Siktlinjer ut över Fittja äng.

Utveckla:

- En genomtänkt gestaltning av lekplatsen med tydligt formspråk.
- Större variation i markmaterial.
- Knyt an till det formspråk som finns på grillplatsen.
- En rikare utformning av lekmiljön som erbjuder fler lekvärden.
- Flytta på baksandlådan från gummigranulatyten.
- Fler trädgångar som kan ge skugga över lekplatsen.
- En varierad vegetationsstruktur för ökad biologisk mångfald.
- Upprustning av buskytan intill bollplanen.

Grillplats med karaktäristiska klotpilar intill lekplatsen.

Vy mot bollplanen och lekplatsen som skymtas genom stängslet från intilliggande stråk.

Lekdjur i gummigranulat och stor gungställning.

24. Tingets lekplats

Typologi: Lekplats

Storlek: 900 m²

Beskrivning: Tingets lekplats är belägen uppe på höjden vid Albys norra tunnelbaneuppgång, i det nyligen förtätade området med flerbostadshus. Platsen är belägen i en relativt smal passage mellan husen och kan därför vara svår att upptäcka.

Platsen utgörs av en smal parkyta med samlingsplatser och lekutrustning bestående av ett klätternät, en fågelbogunga och en baksandlåda. Intill lekplatsen finns en pergola och flera typer av bänkar.

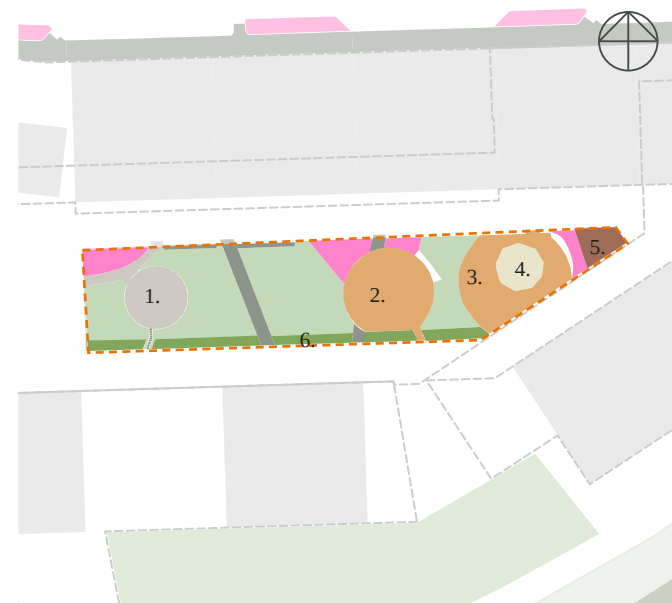
Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen är påkostad och har en sammanhållen gestaltning. Platsen är belägen i mötet mellan privat och offentlig utemiljö, och riskerar att upplevas som del av en bostadsgård. Lekplatsen har ett relativt skyddat läge, men påverkas av trafikbuller från den närliggande bussgatan. Ljudet av fotsteg och samtal studsar och förstärks mellan de närbelägna byggnaderna vilket skapar en speciell akustik. Låga murar och häckar avgränsar lekplatsen och skapar rumslighet, samtidigt som en god genomsiktighet möjliggörs med siktlinjer mot både Tingstorget i öster och mot naturmarken i väster. Det är viktigt att häckarna klipps regelbundet för att inte skymma genomsikten, samt hålla en strikt karaktär. Det är viktigt att platsens formspråk följs om utrustning behöver bytas ut i framtiden.

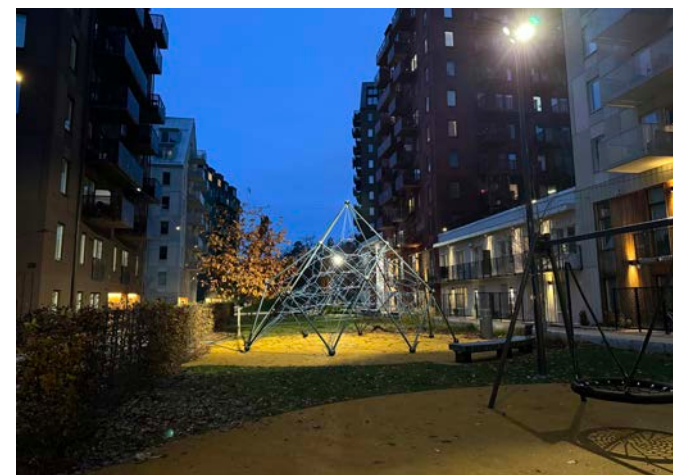
Användning: Platsen är indelad i flera små parkrum med både lek- och samlingsfunktioner, vilket gör lekplatsen till en mötesplats för de närboende. Dock finns behov av att komplettera med tillgänglighetsanpassade sittplatser med armstöd. Ett positivt inslag i lekplatsen är den tillgänglighetsanpassade baksandlådan och fågelbogungan, som gör det möjligt för fler att delta i lek och aktivitet.

Klimat och ekologi: På lekplatsen finns påkostade och robusta material, som exempelvis murar i granit med träsitsar. Ett problem på lekplatsen är materialspridning från sandlådan över gummigranulatyten, vilket ger ökat slitage som försämrar livslängden. Överväg att ersätta denna yta med ett genomsläppligt och framkomligt ytskikt.

Nyplanterade träd som körsbär, kärrek och pelarek bidrar till en variation av arter i olika skalor som anknyter till den omgivande naturmarksvegetationen. Vid parkens kanter finns perennplanteringar och avenbokshäckar som ger både struktur och grönska. Flera av vegetationsytorna är små, vilket skapar ett högt slitage. Särskilt planteringsytorna som ligger intill lekfunktioner är känsliga för slitage och kan vara svåra att sköta. Vissa av planteringarna är därför i behov av att utvidgas för att skapa större, sammanhängande ytor. Linjeavvattning runt parkens kanter tar hand om dagvattnet, men om möjligt ska vatten fördröjas eller infiltreras inom lekplatsens grönytor innan det leds bort.

Skala 1:1000 (A4) 1. Pergola 2. Klätternät 3. Fågelbogunga 4. Baksandlåda 5. Trädäck 6. Avenbokshäck

Vy över lekplatsen.

Bevara:

- Plats för lek och möten i grannskapet.
- Tillgänglighetsanpassade lekmöjligheter.
- Robusta och påkostade materialval.
- Välgestaltat och sammanhållet formspråk.

Vårda:

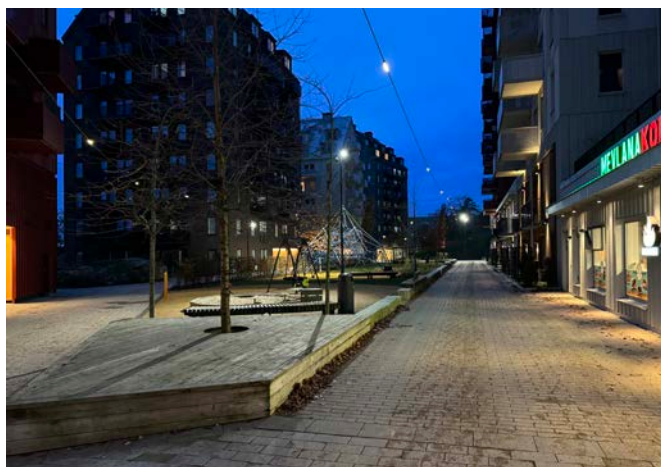
- Regelbunden klippning av häckar.
- Flerskiktad vegetation med arter som knyter an till den omgivande naturmarksvegetationen.

Utveckla:

- Komplettering av arm- och ryggstöd på lämpliga sittplatser.
- Ersätt de gummigranulatytor där det inte finns behov av fallskydd med exempelvis stenmjöl.
- Utvidga små planteringsytor för att minska slitage och underlätta skötsel.
- Infiltrera och fördröj dagvatten inom lekplatsen innan det leds till linjeavvattning.

Pergola i lekplatsens västra del.

Vy över lekplatsens östra hörn.

Gångväg genom lekplatsen.

25. Lekplats Nämndemannen

Typologi: Lekplats

Storlek: 2 000 m²

Beskrivning: Lekplats Nämndemannen är belägen i ett radhusområde uppe på Albyberget. Lekplatsen ligger i en sänka och är uppdelad på två utplanade terrasser. Intill lekytorna ligger en grusad bollplan. Det nedsänkta läget gör platsen väl synlig från intilliggande stråk.

Lekplatsutrustningen innehåller lekredskap för både små och större barn, som är placerade i ytor av strid sand. På den övre terrassen finns en klätterställning och en fjädergunga. På nedre terrassen finns främst lekutrustning för små barn bestående av en gungställning, sandlåda, lekhus och fjädergungor.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsens identitet präglas av den omgivande naturmarkens berghällar och tallar. Stora, sparade träd intill lekplatsen ger karaktär samt skugga över delar av lekplatsen. Lekplatsen upplevs något utspridd och korsas av flera grusade gångvägar som löper genom området. En samlande entréplats med sittplatser bör anläggas i ett lättillgängligt läge. Denna bör koppla vidare och knyta samman lekplatsens övriga delar.

Användning: Lekplatsen innehåller både plats för lek och bollspel, där det finns möjlighet att dra nytta av det kuperade läget. Exempelvis kan rutschbana eller klätterrep anläggas i slänterna. Uppdelningen av lekutrustning på de olika terrasserna kan utvecklas så att småbarnslek och mer utmanande lek renodlas i lekplatsens olika delar. Det måste utredas om grusplanen används av de närboende, eller om denna yta i stället kan användas till andra funktioner.

Lekplatsen är i behov av tillgänglighetsanpassning, då samtliga sittplatser och lekredskap idag är placerade i strid sand eller i gräs. Slänterna inom lekplatsen gör det extra svårt att ta sig mellan lekplatsens delar. För att förbättra tillgängligheten behövs välplanerade och lättframkomliga parkvägar inom lekplatsen.

Klimat och ekologi: Omkring lekplatsen finns både naturmarksvegetation och större parkträd. Det finns behov av att föryngra trädbeståndet genom plantering av nya träd. Placeringen av träden ska anpassas så att skugga ges över lekytorna. Kring lekplatsen finns stora ytor klippt gräs, som i de branta slänterna är svåra att sköta. Här kan släntplanteringar övervägas, exempelvis ängsplantering, vilket även gynnar biologisk mångfald. Sänkan som utgör lekplatsens nedre nivå har möjlighet att nyttjas som fördröjningsyta vid skyfall. Denna möjlighet bör utredas i en framtida upprustning.

Bevara:

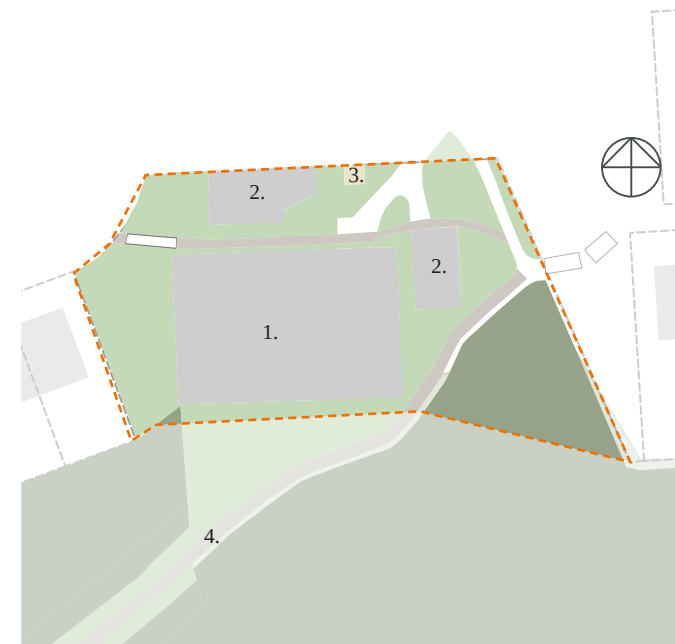
- Naturnära läge i slänt med lek i flera nivåer.

Vårda:

- Kopplingen till omgivande naturmark.

Utveckla:

- Anlägg en samlande entré med tillgänglighetsanpassade sittplatser.
- Renodla innehållet i lekplatsens olika nivåer.
- Ängsplantering i de branta grässlänterna.
- Föryngring av trädbestånd.
- Mångfunktionell fördröjningsyta för dagvatten kan anläggas i sänkan.

Skala 1:1000 (A4) 1. Grusplan 2. Lekutrustning i strid sand
3. Baksandlåda 4. Stråk genom naturmark

Vy över bollplanens entré och lekplatsens nedre nivå.

26. Lekplats Åldermannen

Typologi: Lekplats

Storlek: 1 600 m²

Beskrivning: Lekplats Åldermannen är belägen intill ett gångstråk som leder genom naturmark vidare upp mot Albyberget. Lekplatsen ligger i en slänt mellan ett radhusområde och ett verksamhetsområde med kulturhuset Subtopia, Alby moské och Cirkus Cirkör är belägen. Lekplatsen är svår att hitta till då den endast är synlig från det gröna stråk som leder förbi platsen. Lekplatsen är terrasserad i två nivåer och innehåller lekutrustning främst för små barn, bestående av gungställningar, en liten klätterställning och klätternät i strid sand, samt en större baksandlåda. Intill baksandlådan finns parksoffor och ett bord.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen karaktäriseras av sitt läge i en sluttning, vilket ger fina rumsliga kvaliteter till lekplatsen. Tillsammans med de stora, uppvuxna träden finns här en parkstomme att bygga vidare på. Högst upp i sluttningen växer högt gräs, som fungerar som en avgränsning mot det bakomliggande stråket utan att skymma översikten. Det saknas en gångväg som leder till samlingsplatsen, vilket ytterligare försvårar tillgängligheten och användningen av området.

Användning: Lekutrustningen är uppdelad på två terrasserade nivåer, där redskapen är placerade på ytor av strid sand. Tillgängliga gångstråk saknas både till och inom lekplatsen, vilket gör området otillgängligt för många användare. En lättframkomlig gångväg bör anläggas som leder fram till tillgängliga sittplatser. De bör placeras i ett läge med överblick över lekplatsen.

Närheten till Cirkus Cirkör kan utgöra inspirationskälla i en kommande upprustning av lekplatsen. Exempelvis kan man utgå från ett akrobatiktema med lekutrustning som utmanar balans och koordination, såsom ringar, klätterstång, balansbräda och klätterrep. Lekutrustning kan även integreras i slänterna och därigenom knyta samman lekplatsens olika delar. I naturmarken norr om lekplatsen finns spår av naturlek och kojbygge. Det är viktigt att brynet gallras så att lek har möjlighet att fortsätta vidare in i naturmarken.

Klimat och ekologi: Kring lekplatsen står stora träd av naturmarkskaraktär, som ger vandrande skugga över lekplatsens nedre terrass. Trädbeståndet är dock i behov av förnygring. Genom att plantera löv- eller ädellöv kan befintliga spridningssamband i närområdet förstärkas. På grund av läget i slänt bör dagvattenhanteringen inom platsen utvecklas, exempelvis genom fördröjningsytor på terrasserna.

Bevara:

- Rumsliga kvaliteter inom lekplatsen som ges av topografi och vegetation.

Vårda:

- Förnygring av trädbeståndet med artval som förstärker spridningssamband i närområdet.
- Gallring av omgivande skogsbryn.

Utveckla:

- Tillgänglighetsanpassning av sittplatser och gångvägar.
- Utveckla platsen med ett tydligt tema.
- Fördröjningsytor för dagvatten inom lekplatsen.

Skala 1:1000 (A4) 1. Högväxt gräs 2. Parksoffor med bord 3. Baksandlåda 4. Strid sandyta med klätter- och gunglek

Vy över lekplatsens nedre terrass.

27. Lekplats Alby ängspark

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,8 ha

Beskrivning: Lekplats Alby ängspark ligger ute på ett gräsfält i den västra delen av landskapsparken Alby ängspark. I väster gränsar lekplatsen till radhusbebyggelse och i öster till en delvis instängslad tennisplan. Lekplatsen bäddas in av uppbyggda vallar och en träridå med främst björk, som delvis skymmer sikten in i lekplatsen från norr. Längs lekplatsens västra sida passerar ett parkstråk som ansluter till de gröna stråken i Albys gröonstruktur.

Lekplatsen innehåller lekredskap för både små och större barn. Här finns en stor gungställning, en linbana, stor vippgungbräda och en baksandlåda med lekhus. Övrig utrustning utgörs av ett sittflak i trä, parksoffor och cykelställ.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen karaktäriseras av vallarna och träridån som omsluter platsen, som skapar en viss rumslighet ute på det öppna fältet. Lekplatsen har i övrigt låga rumsliga kvaliteter, då platsen breder ut sig över en stor yta med utspridd lekutrustning. Erosion och materialspridning av sand från lekytorna över den sammanhängande stenmjölsytan ger ett slitet uttryck till lekplatsen. Kopplingen mellan lek och tennisplan är svag och entrépunkten till lekplatsen är otydlig. Platsen har låg variation i markmaterial och stora outnyttjade ytor. Här finns goda möjligheter till att skapa en tydligare tematisk koppling till Alby ängspark. Likt lekplats Fittjabadet kan denna lekplats vara lämplig att utveckla med en mer påkostad gestaltning, med målet att skapa en spännande lekplats som kan bli ett utflyktsmål

för hela kommundelen. Lekplatsen kan utformas efter ett lämpligt tema, exempelvis vatten, fågelliv eller utkikstorn.

Användning: Lekplatsen är en populär utflyktsplats för förskolegrupper, men har ett begränsat utbud av lekredskap som riktas till barn i yngre åldrar. Stora delar av lekplatsen består av en öppen stenmjölsyta som saknar innehåll. Här finns möjlighet att komplettera med fler lekfunktioner, samlingsplatser för barngrupper eller andra lämpliga funktioner. Förslagsvis kan en lekmiljö med ett sammanhållet tema utformas på platsen, som tillgodoser lek för olika åldrar och olika typer av lekvärden. Det bör finnas plats för både lugnare fantasilekar och mer aktivitetsbetonad lek inom lekplatsen, samt även tillgänglighetsanpassad lek. Tennisplanen har möjlighet att utvecklas med en tydligare entréplats och kan på så sätt även kopplas bort från lekfunktionerna, exempelvis genom att anlägga entrén på motsatt sida om lekplatsen. Här kan sittplatser och eventuellt även en cykelparkering placeras.

Klimat och ekologi: Lekplatsen är belägen i ett öppet, blåsigt och solutsatt läge. Det finns behov av att plantera träd och buskar inom lekplatsen, både för ökad biologisk mångfald och för att ge ökad skugga över lekredskapen. Förslagsvis kan träddarter väljas som anknyter till lekplatsens läge i närheten av Albysjön. Vassplanteringar med höga gräs inom lekplatsytan kan både ge rumslighet och lä. Åtgärder för att stärka biologisk mångfald bör samspela med de åtgärder som är planerade att utföras i Alby ängspark (s. 34–35). Här finns stora möjligheter att stärka lekplatsen med naturpedagogik, som anknyter till landskapsparkens naturvärden.

Skala 1:2000 (A4) 1. Linbana 2. Baksandlåda 3. Vippgungbräda 4. Gungställning 5. Tennisplan

Sittflak och lekutrustning på lekplatsen.

Bevara:

- De uppbyggda vallarna som ger karaktär och vissa rumsliga kvaliteter till lekplatsen.
- Den asfalterade tennisplanen.
-

Vårda:

- Asfaltsytan behöver underhållas då den idag är ojämn med tjälskott.
- Erosion och materialspridning från sandytorna över stenmjölsytan.

Utveckla:

- Omgestaltning av lekplatsen efter ett passande tema med utgångspunkt i platsen, ex vatten, fågelliv och utkikstorn.
- En rikare mångfald i markmaterial.
- Plantera perenna gräs och vassplanteringar inom lekplatsen, som förstärker rumslighet och erbjuder lä.
- Tydligare entrépunkter till både lekplatsen och tennisplanen.
- Utveckla lekplatsen med ett rikare utbud av lekvärden. Tänk på disposition av utrustning, med lekredskap för olika åldrar och skapa möblering med samlingsplats för barngrupper.
- Komplettera med tillgänglighetsanpassad lekutrustning.
- Plantera träd som kan ge skugga över lekytorna.

Vy mot lekplatsen från stråket som passerar förbi lekplatsen. Lekplatsen skymms delvis av en uppbyggd vall.

Delvis instängslad tennisplan. Fina utblickar mot Albysjön och Flottsbro.

Lekplatsen har nära kontakt med den intilliggande radhusbebyggelsen.

28. Lekplats Råhagen

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,8 ha

Beskrivning: Lekplats Råhagen ligger i utkanten av ett radhusområde i södra Alby. I söder gränsar platsen mot höjden Tingshagen, som har en rik förekomst av fornlämningar. Intill lekplatsen finns en instängslad grusplan med fotbollsmål. Både lekplatsen och bollplanen är något svår att hitta till då de endast är synliga från det intilliggande gång- och cykelstråket och delvis skymms av vegetation.

Lekplatsen har rustats upp med ny aktivitetsbetonad lekutrustning främst avsedd för större barn. Lekplatsen innehåller en gungställning i en sandyta samt en rund lekyta med barkflis som innehåller klätter- och balanslek, fjädergungor och en liten snurrlek. Ett lekhus, en baksandlåda och en samlingsplats med parksoffor och bord står fritt i den intilliggande gräsyten.

Analys

Karaktär och identitet: Området kring lekplatsen har en mjuk, böljande topografi med en öppen gräsyta som ansluter mot Tingshagens naturmarksvegetation i söder. Lekplatsen karaktäriseras av den runda lekplatsformen med utrustning i en sammanhållen grå-beige färgskala. Endast ett färgglatt lekhus bryter av från färgtemat. Bollplanen omgärdas av en tät vegetationsridå, vilket skapar dålig genomsikt och riskerar att upplevas otryggt. Öster om bollplanen finns en större gräsyta med högvuxet gräs. Här finns möjlighet att utveckla platsen med fler funktioner, exempelvis utegym eller en samlingsplats för grannskapet. Detta bör utredas genom medborgardialog som involverar närboende.

Användning: Den grusade gången som leder fram till lekplatsen har för grov fraktion i ytskiktet, vilket gör gången gropig och svårframkomlig. Gruset bör bytas ut till stenmjöl för förbättrad tillgänglighet. Idag finns varken tillgängliga sittplatser eller lekredskap inom lekplatsen, vilket bör åtgärdas. En förtydligad entré med skyltning intill gång- och cykelstråket bör anläggas. Komplettera även med fler sittplatser med sikt över den runda lekytan. Det behöver utredas om det finns behov av bollplan vid lekplatsen, eller om denna yta i stället kan användas till andra funktioner.

Klimat och ekologi: Idag finns inga träd som skuggar lekplatsytan eller samlingsplatsen, vilket bör tillföras. Lekplatsen består av genomsläppliga markmaterial, vilket är positivt för infiltration av dagvatten. I naturmarken söder om lekplatsen finns ett ekologiskt spridningssamband för ädellöv, som kan förstärkas genom lämpliga artval vid nyplantering av träd.

Bevara:

- Mötesplats för lek i grannskapet.

Vårda:

- Gallra ut vegetationen kring lekplatsen och bollplanen för att skapa genomsikt.

Utveckla:

- Utred behov av fler funktioner intill lekplatsen.
- Byt ut grusgångens ytskikt till stenmjöl.
- Tillgänglighetsanpassade sittplatser och lek.
- Förtydligad entré med skyltning intill stråk.
- Förstärk ekologiska samband för ädellöv.
- Komplettera lekplatsen med trädplanteringar som kan ge lövskugga.

Skala 1:2500 (A4) 1. Gungställning 2. Klätter- och balanslek 3. Baksandlåda 4. Samlingsplats 5. Grusplan

Lekutrustning på den cirkulära lekplatsytan med barkflis.

29. Hallunda busstorg

Typologi: Torg

Storlek: 0,6 ha

Beskrivning: Hallunda busstorg har ett centralt läge på den södra sidan om Hallunda centrum. Hallunda tunnelbanestation nås genom en inglasad gångbro över Hallundavägen. Busstorget innehåller busshållplatser med väderskydd och sittplatser, anslagstavla samt en offentlig WC. Equmeniakyrkan samt restauranger med uteserveringar gränsar till busstorget. På torget finns få sittplatser utöver busshållplatsernas väderskydd. Platsen ingår i pågående ny detaljplan för Hallunda centrum.

Analys

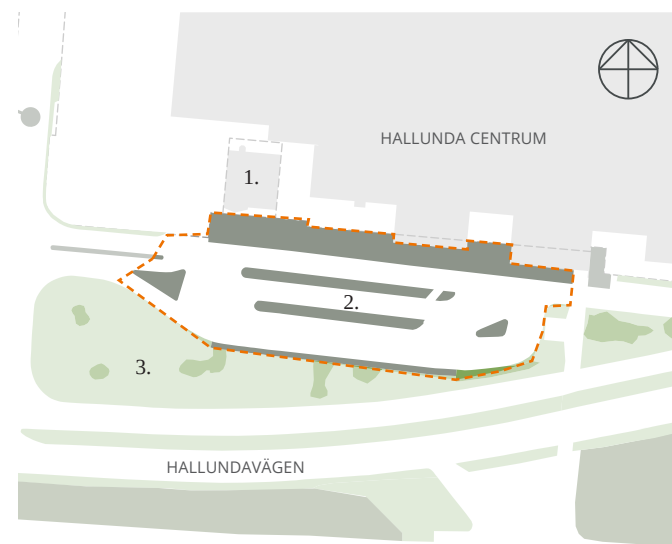
Karaktär och identitet: Hallunda busstorg är en renodlad kollektivtrafiknod som ligger mellan centrumverksamheter och tunnelbanestationen. Eftersom torget gränsar till Hallundavägen och saknar kontakt med bostadsbebyggelsen upplevs platsen som en baksida och inte en entré till området. Att samla busstrafiken vid Hallundavägen är positivt för centrummiljön norr om Hallunda centrum, men innebär att busstorget får en dålig kontakt med området och kan vara svår att hitta till. Vegetationsrefugen som avgränsar busstorget från Hallundavägen har storvuxna, karaktärsfulla parkträd som speglar storskaligheten i byggnader och topografi som omgärdar busstorget.

Platsen upplevs i dagsläget snarare som en breddad gångbana än som en torgmiljö. Möbleringen på fastighetsmarken intill torget är inte samordnad, vilket ger ett plottrigt intryck. Platsen är i behov av ett samlande helhetsgrepp i gestaltning och möblering. För att åstadkomma detta krävs samverkan med fastighetsägarna i området. För att skapa en tydligare

helhetsgestaltning kan förslagsvis flera torgfunktioner, som sittplatser och planteringsytor, placeras samlat på ett par lämpliga platser på torget.

Användning: Busstorget har få kvaliteter som uppmuntrar till vistelse under längre perioder. En större omgestaltning krävs för att skapa en torgmiljö som inbjuder till möten, vistelse och samvaro. De intilliggande uteserveringarna bidrar med folkliv på torget, vilket kan verka trygghetsskapande, men det finns möjlighet att skapa en ökad torgkänsla genom tillägg av fler torgfunktioner som till exempel sittplatser i både sol och skugga. Tillgängligheten på torget i form av ledstråk och vägvisande skyltning är bristfällig och bör åtgärdas.

Klimat och ekologi: Busstorget är till stor del hårdgjort, med markmaterial som främst består av betong och asfalt. Längs torgets norra sida står gatuträd som ger vandrande skugga över torgytan. Vissa av träden är i sämre skick och ser ut att ha trånga växtbäddar. Vid en framtida upprustning av torget bör skelettjordar anläggas, som ger träden bättre förutsättningar och även kan omhänderta dagvatten. Det finns även fler möjligheter till att ge bättre förutsättningar för träden, exempelvis genom att anlägga öppna planteringsytor intill stammen. Kring planteringsytorna kan även sittplatser placeras. Den generösa vegetationsrefugen söder om busstorget hjälper till att motverka urbana värmeöeffekter i området och är viktig att bevara. Variationen av trädarter är positivt för biodiversiteten i området och är dessutom karaktärsskapande. Busstorget påverkas av buller från vägar och tunnelbanespåret. Åtgärder för att minska buller på torget bör utredas för att skapa en bättre ljudmiljö.

Skala 1:2500 (A4) 1. Equmeniakyrkan 2. Busstorg 3. Refug med stora parkträd

Vy över busstorget med gångbron till tunnelbanan i bakgrunden.

Bevara:

- Träd som skuggar den hårdgjorda torgytan.
- Vegetationsrefugen söder om torget med stora och karaktärsfulla parkträd.

Vårda:

- Frekvent renhållning och underhåll av platsen så att den upplevs som omhändertagen.

Utveckla:

- Omgestaltung av torgmiljön för att skapa en inbjudande plats för längre vistelse.
- Helhetsgrepp i möblering och materialpalett.
- Fler torgfunktioner med plats för möten och vistelse för en ökad torgkänsla.
- Upprustade växtbäddar för gatuträden med öppna planteringsytor och integrerad dagvattenhantering.
- Förbättring av ledstråk och vägvisande skyltning för ökad tillgänglighet.
- Utred åtgärder för att minska buller på torget.

Refug med stora, uppvuxna parkträd söder om busshållplatserna.

Möblering på intilliggande fastighetsmark ger ett plottrigt uttryck till torget.

Ekens växtbädd är i behov av upprustning.

30. Fittja torg

Typologi: Torg

Storlek: 0,3 ha

Beskrivning: Fittja torg är kommundelens centrala knutpunkt, belägen intill Fittja tunnelbanestation och centrum med en vidsträckt utsikt över det omgivande landskapet. Utanför tunnelbaneuppgången ligger en bussterminal. Torget anlades ursprungligen under 1970-talet som ett renodlat busstorg intill den nya centrumbebyggelsen och rustades senast upp under 2024.

Torget innehåller en stor, sammanhållen marktegelyta som bryts upp av mindre terrazzoitor. Torget är möblerat med luftiga träd, parkfåtöljer och bord, en vattenlek, en vattenpost och konstverk av Nada Ali. Torget innehåller även långbänkar och en uppvärmd, rund terrazzobänk.

Analys

Karaktär och identitet: Fittja torg har en färg- och materialpalett med rödbrunt marktegel, terrazzo och stålmöbler i varmgult och turkosgrönt. En sammanhållen, randad betongyta återkommer längs stråket mot tunnelbanestationen. Markbeläggningen knyter samman torget med dess omgivning och utvidgar därmed centrumområdet. Centrumbebyggelsen som omger torget är i en pågående förtätningsprocess, där en hög påbyggnad på Fittja centrum har byggts. Intill torget planeras även nya, höga flerbostadshus. Detta kommer förändra torgets karaktär ytterligare, från kollektivtrafiknod till att bli en plats för närboende att vistas på. Torgets nya utformning har tagit fasta på denna kommande förändring med ett större fokus på att öka värden för vistelse på torget.

Användning: Med de nya, planerade bostadshusen kommer torget få en ökad målgrupp bestående av boende i närområdet. Det kommer leda till ett ökat folkliv på torget, vilket är en positiv trygghetsskapande aspekt, men kan leda till ett ökat slitage. Torget är utformat för olika årstider och för flera målgrupper. Vattenleken utgör ett svalkande element som bjuder in både barn och vuxna till informell lek på torget under årets sommarmånader, och den varma terrazzobänken har förutsättningar till att bli en målpunkt vintertid.

Klimat och ekologi: Torget är till största del hårdgjort, med slitstarka och robusta material som marktegel och parkmöbler i stål. Dagvattnet inom torgytan leds till trädens växtbäddar för fördröjning och infiltration. De slitstarka materialvalen har möjlighet att hålla nere driftskostnader och förlänga torgets livstid. Trädskronornas skugga och vattenelementen hjälper till att skapa ett behagligt mikroklimat under varma dagar och därmed minska urban värmeöffekt.

Bevara:

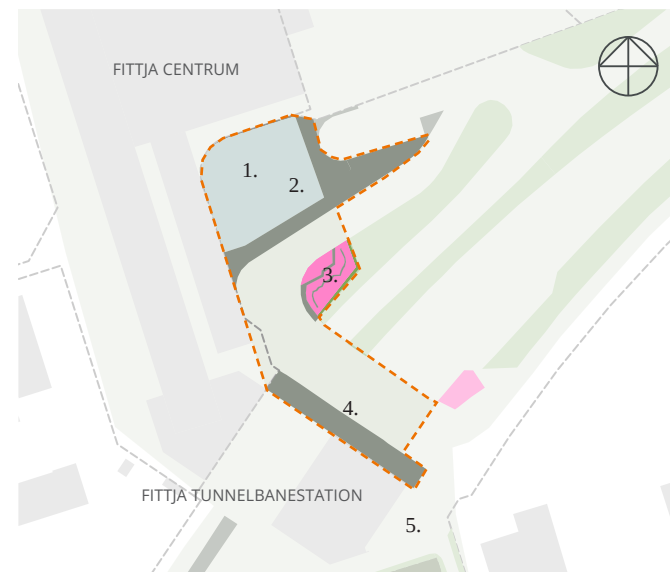
- Torgets nya utformning med ökade upplevelsevärden och funktioner för vistelse.
- Växtbäddar med skelettjord som har möjlighet att omhänderta dagvatten.
- Helhetsgestaltningen med sammanhållen materialpalett och specialritad utrustning.

Vårda:

- Regelbunden tillsyn och skötsel av torgets träd.

Utveckla:

- Främja tillfälliga aktiviteter och evenemang på torget för ökat folkliv.

Skala 1:2000 (A4) 1. Torgyta 2. Konstverk 3. Perennplantering 4. Busshållplatser 5. Nod Fittjatorget

Torget under invigningen. På en matta av marktegel står trädgrupper, möblering, vattenlek och konst.

31. Tingstorget

Typologi: Torg

Storlek: 0,1 ha

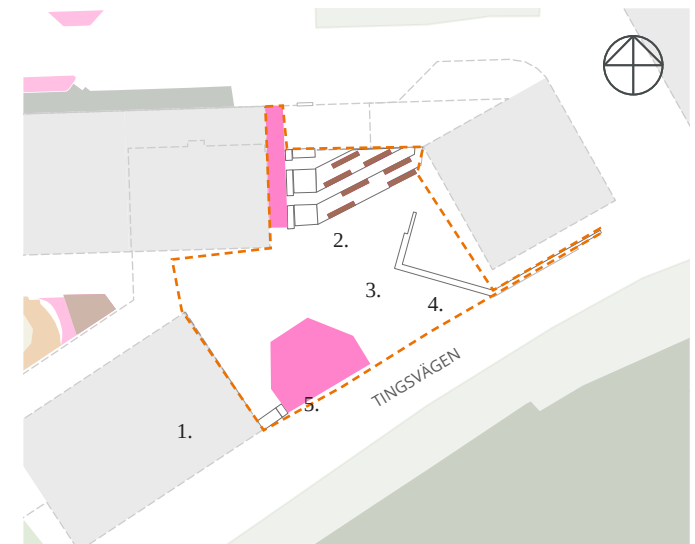
Beskrivning: Tingstorget är beläget uppe på Albyhöjden, intill Alby tunnelbanestations norra uppgång. Torget anlades år 2020 i samband med att området förtätades. Idag omgärdas torget av nybyggda flerbostadshus som innehåller centrumfunktioner i bottenvåningen. Innan torget rustades upp var platsen en renodlad knutpunkt mellan tunnelbana och buss. Torget erbjuder idag en central vistelseyta i form av en stor granittrappa med integrerade trädplanteringar, belysning och sittplatser intill ett konstverk. Kring torget finns bänkar samt en upphöjd uteserveringsyta, som i dagsläget inte är i bruk. En stor, sparad rödek står intill tunnelbaneuppgången i en stor planteringsyta. Väster om torget ligger Tingets lekplats, som anlades samtidigt som torget.

Analys

Karaktär och identitet: Tingstorget bildar en småskalig rumslighet som ramas in av de höga flerbostadshusen och den omgivande naturmarken. Den tvåstammiga rödeken intill tunnelbaneuppgången bidrar till torgets identitet, som förstärks genom komplettering av flera nyplanterade ekar. Träden knyter an och förstärker den omgivande naturmarkskaraktären och ger karaktär till platsen. Torget har en robust och sammanhållen materialitet som till stor del består av natursten. Ledstråk, trädstöd och bänkbän är i corténstål. Torget har integrerade sitttytor i trä, vilket mjukar upp den hårda materialpaletten. Under sommarhalvåret placeras blomsterurnor på torgytan, vilket skapar ett något rörigt intryck, eftersom det finns en mångfald av pollare på torget.

Användning: Torget används idag främst av närboende som kollektivtrafiknod. Ytorna som avsetts för uteserveringar står idag tomma, vilket är negativt för folklivet på torget. Den södervända trappan har ett bra läge för att sitta i solen och ger därför de största vistelsevärdena till torget. Torget har problem med olovlig biltrafik, då det nyttjas för angöring av personbilar. Trots förbud för obehörig trafik används torgytan av personbilar som parkerar framför den stora granittrappan. Det skapar en stökig och otrygg miljö som blockerar flöden på torget. I dagsläget upplevs den östra delen av torget snarare som en parkeringsplats än en torgyta, vilket behöver åtgärdas. Torgytan ligger i liv med intilliggande cykelbana, vilket gör det enkelt att köra in på torget. Ledstråken på torgen behöver också ses över, då de har en förvirrande dragning. Exempelvis leder inte ledstråket till busshållplatsen intill torget.

Klimat och ekologi: Torget är till stor del hårdgjort, bestående av robusta och slitstarka material som har potential att hålla länge. Den stora rödeken skuggar ingången till tunnelbanan och skapar en fin kontrast till den i övrigt hårdgjorda torgytan. De nyplanterade träden har möjlighet att i framtiden ge vandrande skugga över den soliga, östra delen av torget. Planteringsytan under trädet är dock utarmad och i behov av ökad skötsel. Intill ingången till tunnelbanan finns spår av smitvägar och tramp i rabatten.

Skala 1:1000 (A4) 1. Tunnelbaneuppgång 2. Granittrappa med sittplatser 3. Konstverk 4. Yta för uteservering 5. Perennplantering med rödek

Vy mot tunnelbaneuppgången.

Bevara:

- Kopplingen till omgivande naturmark.
- Torgets robusta och påkostade gestaltning.
- Den södervända trappan som ger torget stora vistelsevärden.

Vårda:

- Skötsel av planterade träd.
- Ökad skötsel och eventuellt kompletteringsplantering i planteringsytan under rödeken.
- Motverka smitvägar i planteringsytan under rödeken genom tillägg av ett planteringsräcke.

Utveckla:

- Ta bort eller renodla placering av blomsterurnor.
- Åtgärder för att minska bilkörning på torget.
- Främja uteserveringar och tillfälliga evenemang på torget för ökat folkliv.
- Det förvirrande ledstråket som inte leder mellan kollektivtrafik behöver dras om.

Södervänd soltrappa med sittplatser, nyplanterade ekar och infälld belysning.

Planteringsytor där trappan möter fasad.

Planteringsyta runt sparad rödek.

32. Nod Anemonparken

Typologi: Nod

Storlek: 300 m²

Beskrivning: Nod Anemonparken ligger längst västerut vid Hallundas centrala stråk. Stråket sträcker sig genom både Hallunda och Norsborg och binder samman centrumområdena med de omgivande höga flerbostadshusen. Noden anlades i samband med upprustningen av Hallundas centrala stråk. Noden utgör den södra entrén till grannskapsparken Anemonparken. Söder om noden ligger Kärsbyskolan och strax västerut ligger Kärsby IP.

Noden består av en konstgräsyta omgiven av sittmurar i betong. Vita parksoffor är utplacerade intill. Runt noden finns prydnadsplanteringar som är avgränsade av granitkantstöd och planteringsrällen. I planteringsytornas hörn finns sittmurar i betong som trappas ner i höjd. Noden har huvudsaklig funktion som samlingsplats och hängyta och är mindre programmerad än de andra noderna längs Hallundas centrala stråk.

Analys

Karaktär och identitet: Nod Anemonparken har ett vitt färgtema, som anknyter till vitsippans (en blomma i anemonsläktets) kulör. Sittmurarna på konstgräsytan är placerade i en geometrisk formation med en krokformad mur längs med gång- och cykelbanan. Noden sträcker sig ut i Hallundastråkets annars raka sträckning, som gör en krök runt noden. Detta uppmanar cyklister till att sakta ner och medför även att noden är väl synlig längs stråket. Noden saknar skyltning, vilket skiljer platsen från de andra noderna längs stråket. Platsen behöver kompletteras med skyltning för att ge platsen en orienterande funktion, som är nödvändigt för en nod.

Användning: Den centrala konstgräsytan har idag mycket otydlig funktion och bör omgestaltas. Platsen kan idag användas som samlings- eller hängplats, alternativt en plats för oprogrammerad lek. Eftersom det saknas avskärmning mellan konstgräsytan och cykelvägen är detta en olämplig och riskfylld plats för lek. Nodens centrala del bör utvecklas till att exempelvis innehålla en större prydnadsplantering i stället för en vistelseyta, där de vita parksofforna placeras vända mot ytan.

Klimat och ekologi: Längs nodens kanter finns prydnadsplanteringar med buskar, marktäckare och blommande perenner. Platsen kan utvecklas med en större planteringsyta som kompletteras med fler blommande perenner, som gynnar den biologiska mångfalden. I mitten av planteringsytan kan även ett större träd planteras, som accentuerar platsen och ger möjlighet till lövskugga över parksofforna.

Bevara:

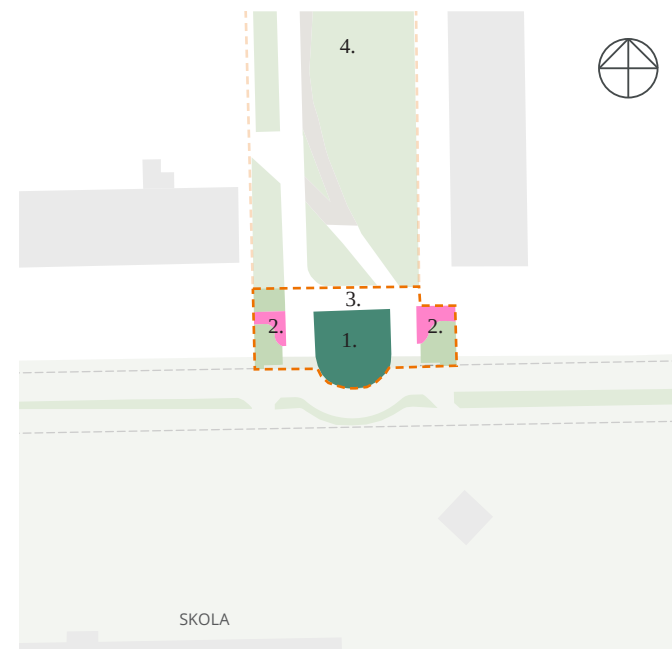
- Vitt färgtema som anknyter till Anemonparken.
- Hallundastråkets krökning runt platsen som drar ner hastigheterna på gång- och cykelbanan.

Vårda:

- Befintliga perenn- och buskytor.

Utveckla:

- Tillägg av vägvisande skyltning.
- Ersätt den centrala konstgräsytan med en större planteringsyta.
- Plantera perenner med vit blomning.
- Plantera ett stort träd i planteringsytan som accentuerar och ger lövskugga över noden.

Skala 1:1000 (A4) 1. Konstgräs med sittmurar i betong
2. Perennplanteringar 3. Parksoffor 4. Anemonparken

Vita betongelement och sittmurar i konstgräsyta.

33. Nod Vallmoparken

Typologi: Nod

Storlek: 400 m²

Beskrivning: Nod Vallmoparken ligger i kanten av den större torgstrukturen som omgärdar Norsborgs centrum och utgör den södra entrén till grannskapsparken Vallmoparken. Noden är del av en större platsbildning kring centrumbebyggelsen, som har en sammanhängande markbeläggning av röd betongmarksten och kantas av en rad gatuträd.

Noden anlades i samband med upprustningen av Hallundas centrala stråk. Noden innehåller en större planteringsyta med buskar, perenner och träd. I planteringsytan finns även belysningspollare och stenblock. Intill planteringsytans västra sida står två parksoffor och en skräpkorg i röd kulör.

Analys

Karaktär och identitet: Nodens möblering har ett rött färgtema, som anknyter till Vallmoparken i norr. Den stora planteringsytan utgör huvuddelen av noden och innehåller både blommande perenner och inslag av vintergröna växter. Vegetationen bidrar med varierade upplevelsevärden i form av årstidsväxlingar och blomprakt. Ljuspollarna i planteringsytan har ett dekorativt mönster som ger ytterligare karaktär och prydnadsvärden till planteringen.

Vegetationen är främst planterad i utkanterna av planteringsytan, vilket är rationellt ur ett skötselperspektiv men kan upplevas innehållsfattigt. Planteringsytans mitt bör därför kompletteras med ytterligare vegetation eller andra prydnadselement, exempelvis ett identitetsskapande konstverk.

Användning: Nod Vallmoparken ligger nära intill Norsborgs centrumbebyggelse. I dagsläget saknas möjlighet att sitta ned med utsikt över planteringsytan, eftersom parksofforna står vända med ryggen mot den. Överväg att komplettera med soffor norr om noden, som riktas mot perennplanteringen. Noden är i behov av vägvisande skyltning, som fångar upp besökare som rör sig på stråket som leder mot Norsborgs tunnelbanestation. Det kan även vara lämpligt att sätta upp en anslagstavla intill noden.

Klimat och ekologi: Noden har en varierad växtlighet, som kan förstärkas med fler rödblommade perenner, exempelvis vallmo, samt buskar för ökad biologisk mångfald. Strukturgivande, vintergröna buskar kan planteras i mitten av planteringsytan för att skapa en lättskött stomme i planteringen. Träden i planteringsytan ger skugga och rumsliga kvaliteter till platsen och kan i framtiden kompletteras med fler träd för succession.

Bevara:

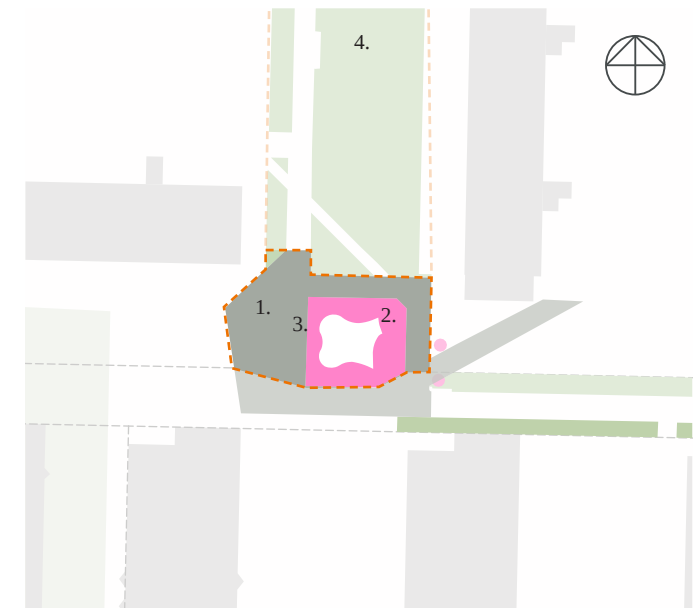
- Rött färgtema som anknyter till Vallmoparken.
- Nodens karaktärsskapande element, som belysningspollare och röda möblering.

Vårda:

- Planteringsytans varierade växtlighet med blomprakt och årstidsväxlingar.

Utveckla:

- Tillägg av vägvisande skyltning.
- Utred behov av anslagstavla.
- Sittplatser som placeras med utsikt över perennplanteringen.
- Komplettera plantering med fler buskar, perenner och i framtiden förnyelse av träd.

Skala 1:1000 (A4) 1. Röd betongmarksten 2. Perennplanteringar 3. Parksoffor 4. Vallmoparken

Stor perennplantering med ljuspollare. Stålmöbler i röd kulör.

34. Nod Lejonparken

Typologi: Nod

Storlek: 400 m²

Beskrivning: Nod Lejonparken ligger norr om Hallunda Folkets hus, Hallunda bibliotek och Riksteaterns hus. Noden utgör den södra entrén till grannskapsparken Lejonparken och anlades i samband med upprustningen av Hallundas centrala stråk. Platsen består av en yta av gummigranulat i olika gula nyanser, som omgärdas av prydnadsplanteringar. Noden innehåller en robust lekutrustning som är inriktad mot aktivitetslek. Runt nodens kanter står parksoffor och skräpkorgar i en klargul kulör.

Analys

Karaktär och identitet: Nod Lejonparken har ett gult färgtema som anknyter till Lejonparken (tidigare Gullviveparken). Lekutrustningen i nodens består främst av metallredskap som delvis följer platsens färgtema. Lekredskapen är glest utspridda utan kontakt med varandra eller med hänsyn till hur förbipasserande ska röra sig över ytan. I gummigranulatytan har låga höjder byggts upp, vilket ytterligare försvårar för förbipasserande att korsa platsen. Platsen har idag därför karaktären av en lekplats snarare än en nod och det krävs en omgestaltning för att platsen ska upplevas tydlig och ha en navigerande funktion. Det är viktigt att noden hjälper förbipasserande att orientera sig och förstå sammanhanget i området. Nodens orienterande och platsbildande funktion behöver därför stärkas.

Användning: Noden saknar idag vägvisande funktioner, vilket måste åtgärdas genom tillägg av skyltning. Noden innehåller plats för spontan lek och aktivitet för barn som passerar platsen mellan skolan

och hemmet. Detta uppmuntrar till rörelse i vardagen, men kan bilda en barriär för andra målgrupper. Lekfunktionerna kan exempelvis ersättas av en mer samlad funktion, som en identitetsskapande lekskulptur, som måste ges en omsorgsfull placering för att inte blockera flöden över platsen.

Klimat och ekologi: Noden består av hårdgjorda markmaterial som avgränsas av smala planteringsytor. Planteringsytorna innehåller bland annat höga prydnadsgräs, som ger struktur och prydnadsvärden även på hösten och vintern. Perennytorna är smala och riskerar att utsättas för högt slitage på grund av den intilliggande leken. En hög skötselnivå med kompletteringsplantering vid behov är därför nödvändig. Vid framtida utveckling av platsen bör planteringsytorna sänkas ned så att dagvatten kan ledas dit i stället för att ledas direkt till brunn.

Bevara:

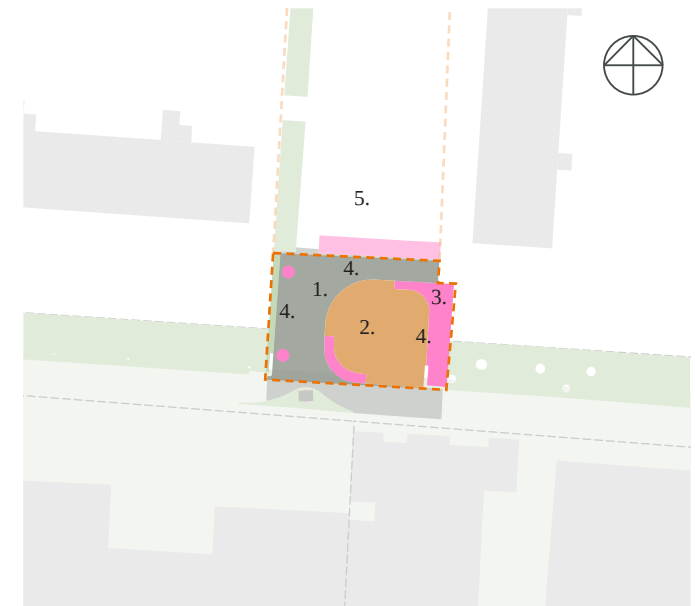
- Gult färgtema som anknyter till Lejonparken.
- Nod med plats för spontan lek.

Vårda:

- Perennplanteringar med inslag av prydnadsgräs.

Utveckla:

- Orienterande och vägvisande funktioner ska prioriteras över lekfunktioner.
- Utred vilken typ av lekutrustning som passar på platsen.
- Utvecklade prydnadsplanteringar med fler prydnadsgräs och gulblommade perenner.
- Led dagvatten till planteringsytor i stället för till brunn.

Skala 1:1000 (A4) 1. Betongplattor 2. Gummigranulat med lekutrustning 3. Perennplanteringar 4. Parksoffor 5. Lejonparken

Gummigranulatytan i gula nyanser med lekutrustning. Vy i riktning mot Lejonparken.

35. Nod Blåklintsparken

Typologi: Nod

Storlek: 500 m²

Beskrivning: Nod Blåklintsparken är belägen norr om Hallunda centrum och utgör den södra entrén till grannskapsparken Blåklintsparken. Noden anlades i samband med upprustningen av Hallundas centrala stråk. Noden är en entréplats till Hallunda Centrum och innehåller sittplatser, en annonspelare och informationstavla. Här finns två cykelparkeringar, varav en under skärmtak. En rund platsbildning med ett träd och en rund sittbänk erbjuder sittplatser i skugga. Noden omgärdas av prydnadsplanteringar med lilablommande perenner där det även finns inslag av vintergröna buskar.

Analys

Karaktär och identitet: Noden har ett blått färgtema som anknyter till platsens namn. Parksoffor, cykelställ, skräpkorgar, annonspelare och text på informationstavla har likadan blå kulör. Noden innehåller tre karaktärsfulla körsbärsträd som omgärdas av prydnadsplanteringar. Kring ett av träden står en rund parkbänk med smala planteringsytor intill. Här finns möjlighet att skapa en stor, sammanhängande plantering med en bänk som placeras på utsidan. Det skapar en mer generös växtbädd för trädet och reducerar även antalet planteringsräckor. Längs stråket in i Blåklintsparken kantas gångvägen av perennrabatter. Detta skapar en koppling mellan parken och noden på ett enkelt men tydligt sätt.

Användning: Noden utgör en mötesplats intill Hallunda centrum för både grannskapet och för kommunalen. Här finns platser att sitta på i både sol och skugga med möjligheter att betrakta och delta i folklivet. På annonspelaren kan aktuell information som är till nytta för grannskapet delges, vilket är en viktig funktion att bevara.

Klimat och ekologi: Noden består av robusta material, med markbeläggning bestående av en stor yta betongmarksten. Planteringsytornas perenner och buskar ger blomprakt och årstidsväxlingar till noden. Körsbärsträden skuggar en stor del av planteringsytorna, där solälskande perenner är planterade. Här krävs kompletteringsplantering av mer skuggtåliga växter. Om möjligt ska dessa ha blå eller lila blomning, men viktigast är att växterna tål skugga. Körsbärsträden ska vårdas genom beskärning och skydd mot skador, så de kan stå länge på sin plats. Lågt hängande grenar på körsbärsträden är i behov av att beskäras, för att skapa god sikt genom noden.

Bevara:

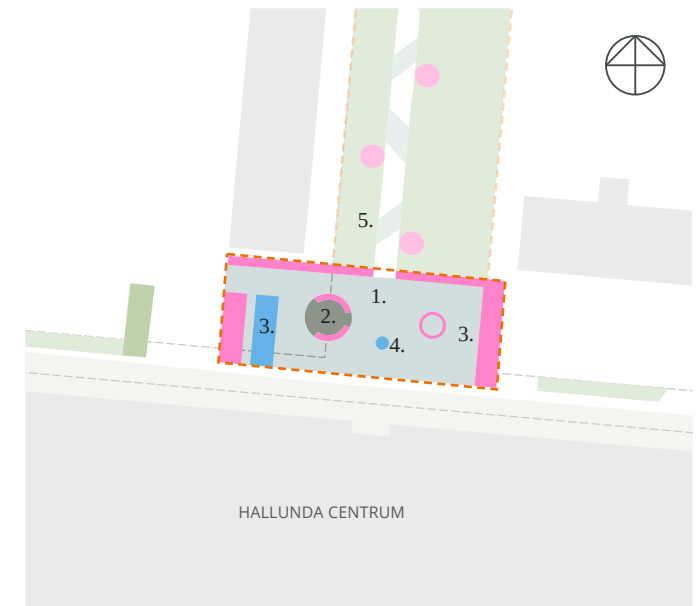
- Blått färgtema som anknyter till Blåklintsparken.
- Mötesplats för både grannskapet och kommunalen.
- Orienterande och informerande funktioner i form av annonspelare och informationstavla.

Vårda:

- Beskär lågt hängande trädgrenar.
- Skydda körsbärsträden mot skador.
- Bibehåll det blå temat i vegetationen.

Utveckla:

- Plantera skuggtåliga perenner i planteringsytorna som skuggas av träden.
- Anlägg en större växtbädd kring körsbärsträdet och placera en rund bänk på utsidan av planteringsytan med funktion både som sittplats och som skydd för planteringarna.

Skala 1:1000 (A4) 1. Yta av betongmarksten 2. Körsbärsträd med bänk 3. Cykelparkering 4. Annonspelare 5. Blåklintsparken

Perennplanteringar och sittbänkar kring stort träd.

36. Nod Violen

Typologi: Nod

Storlek: 300 m²

Beskrivning: Nod Violen ligger längst österut vid Hallundas centrala stråk, norr om Botkyrka folkhögskola och en gymnasieskola. I öster ligger Brunna IP. Noden anlades i samband med upprustningen av Hallundas centrala stråk och utgör entré till grannskapsparken Violparken. Noden består av en stor gummigranulatyta och innehåller en stor gungställning i metall, som kantas av perennrabatter som har mjuka, vågiga former. Intill lekytan står parksoffor och en skräpkorg.

Analys

Karaktär och identitet: Nod Violen har ett violett färgtema som anknyter till den intilliggande Violparken. Markbeläggningen, parksoffor och skräpkorg har lila och rosa nyanser. Den stora gungställningen utgör ett formstarkt element på platsen, som bjuder in förbipasserande till lek. Eftersom noden är liten finns det i dagsläget inte utrymme för fler funktioner på platsen. Flöden över platsen blockeras av gungställningen och av planteringsytorna. Platsen har idag därför karaktären av en lekplats snarare än en nod och det krävs en omgestaltning för att platsen ska upplevas tydlig och ha en orienterande funktion som nod. Noden saknar idag orienteringsskyltar för målpunkter i närheten. Det är viktigt att noden hjälper förbipasserande att orientera sig och förstå sammanhanget i området. Därför måste lekfunktioner underordnas nodens orienterande funktion.

Användning: Noden saknar idag vägvisande funktioner, vilket måste åtgärdas. Noden utgör idag

främst en plats för barn att stanna till på för spontan lek på vägen mellan hemmet och skolan. Den stora gungställningen är ett spännande lekelement, men platsen behöver omorganiseras så det finns möjlighet att röra sig fritt över noden från omgivande stråk. Förutom lekfunktionen finns möjlighet att sitta ned och titta på planteringsytorna, som bidrar med årstidsvariation och blomprakt till noden.

Klimat och ekologi: Planteringsytorna saknar planteringsräcken intill gummigranulatyten, vilket kan leda till slitage och tramp bland vegetationen. Planteringsytorna innehåller perenner med lila och rosa blomning, som anknyter till platsens färgtema. Om perenner ersätts ska de nya blommorna ha en kulör som samspelar med färgtemat. Noden är belägen i full sol och saknar möjlighet till skugga. Det finns generellt ett behov av att förnygräsa trädbeståndet i området. Överväg därför att plantera träd som kan ge skugga över noden.

Bevara:

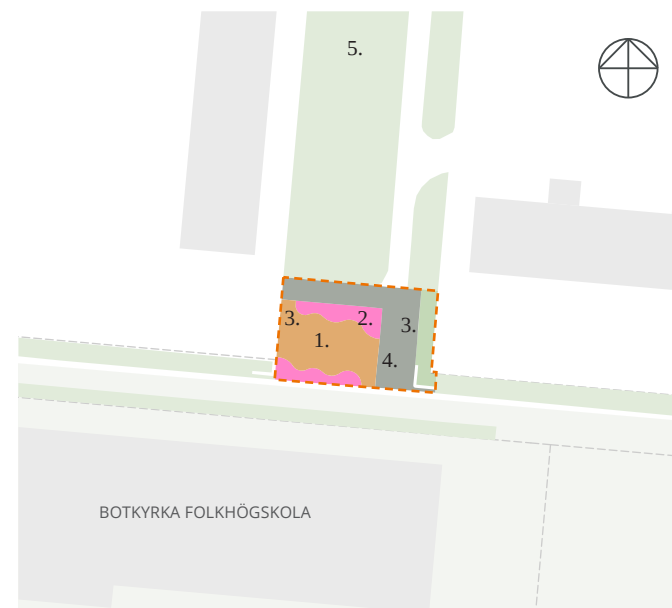
- Karaktärsfull och spännande lekutrustning.
- Färgtema i utrustning, markbeläggning och blomning.

Vårda:

- Perenner med lila och rosa blomning.

Utveckla:

- Vägvisande skyltning som uppmärksammar målpunkter i närheten.
- Omorganisering av platsens innehåll för att skapa flöden över noden från intilliggande stråk.
- Plantera träd som skuggar noden.

Skala 1:1000 (A4) 1. Gummigranulat med gungställning 2. Perennplanteringar 3. Parksoffa 4. Betongplattor 5. Violparken

Gungställning på gummigranulatyta som kantas av perennrabatter.

37. Nod Fittja torg

Typologi: Nod

Storlek: 500 m²

Beskrivning: Noden anlades år 2024 i samband med upprustningen av Fittja torg, som ligger norr om noden. Noden har ett centralt läge intill Fittja centrum, i direkt anslutning till tunnelbanestation och bussterminal. Noden sammankopplar Fittjas centrala delar med kommundelens södra bostadsområden. Noden utgör en platsbildning som innehåller en stor annonspelare, en skylt som visar riktningen mot olika målpunkter i Fittja, samt en slingrande långbänk som följer den intilliggande höjdens form.

Analys

Karaktär och identitet: Noden har en påkostad utformning med flera specialritade element, som ger en stark identitet till platsen. Markmaterialet utgörs av betongplattor, marktegel och terrazzo, vilket är samma materialpalett som används på Fittja torg. Detta förstärker den sammankopplande identiteten hos torget och noden. Nodens möblering har ett sammanhållet färgtema med varmgula kulörer. Dagens sammanhållna gestaltning ger platsen ett enhetligt uttryck som upplevs tydlig. För att noden ska behålla sin välgestaltade karaktär är det viktigt att ta väl hand om den specialritade utrustningen. Om något går sönder ska det i första hand repareras. Om något behöver bytas ut är det viktigt att den nya utrustningen passar in i nodens helhetsgestaltning.

Användning: Noden fungerar som en mötesplats i centrala Fittja, i en miljö som har mindre folkliv än det närliggande torget. I mötet mellan flera parkstråk bjuds besökare in till att sitta ned på den flexibla långbänken under den vandrande lövskuggan från träden på höjden intill. Här finns möjlighet för både spontana möten och att ta del av information som rör kommundelens invånare. Platsen har också en vägvisande funktion för att ta sig vidare till målpunkter i Fittja. Dessa funktioner utgör ett viktigt komplement till det närliggande torget.

Klimat och ekologi: Noden innehåller robusta markmaterial som har potential att hålla över lång tid. Noden innehåller ingen vegetation, men skuggas av träd på den intilliggande höjden i söder.

Bevara:

- En mötesplats för grannskapet.
- Vägvisande och orienterande funktioner som leder besökaren vidare ut i Fittja.
- Den intilliggande höjden med naturlig plantering.
- De robusta och påkostade materialen.

Vårda:

- Den platsspecifika och specialritade utrustningen.
- Materialpalett och formspråk.

Utveckla:

- Inkludera mer grönska i framtiden.

Skala 1:1000 (A4) 1. Fittja tunnelbanestation 2. Bussterminal
3. Cykelparkering 4. Annonspelare 5. Vägvisande skyltning
6. Långbänk 7. Höjd med naturlig plantering

Noden innehåller vägvisande skyltning, annonspelare och en långbänk.

Tumba och Vårsta tätort

Stadsdelspark

	sid.
1 Sven Tumbas park	71
2 Storstvetsparken	73

Grannskapspark

3 Gymnasieparken	75
4 Solparken	77
5 Malmtorpsparken	79
6 Bergfinken	81
7 Vårsta strandpark	83

Kulturpark

8 Poul Bjerres park	85

Lekplats

9 Lekplats Laken	87
10 Lekplats Vitlingen	89
11 Lekplats Laxen	91
12 Lekplats Pluto	93
13 Tuna Lek	95
14 Lekplats Tripp Trapp Trull ..	96
15 Lekplats Pricken	98
16 Strandbackens lekplats	100
17 Lekplats Dubben	102
18 Lekplats Sågen	104
19 Lekplats Gråsälen	106
20 Lekplats Bävern	108
21 Lekplats Rubinen	110
22 Lekplats Bärnstenen	112

Lekplats, forts.

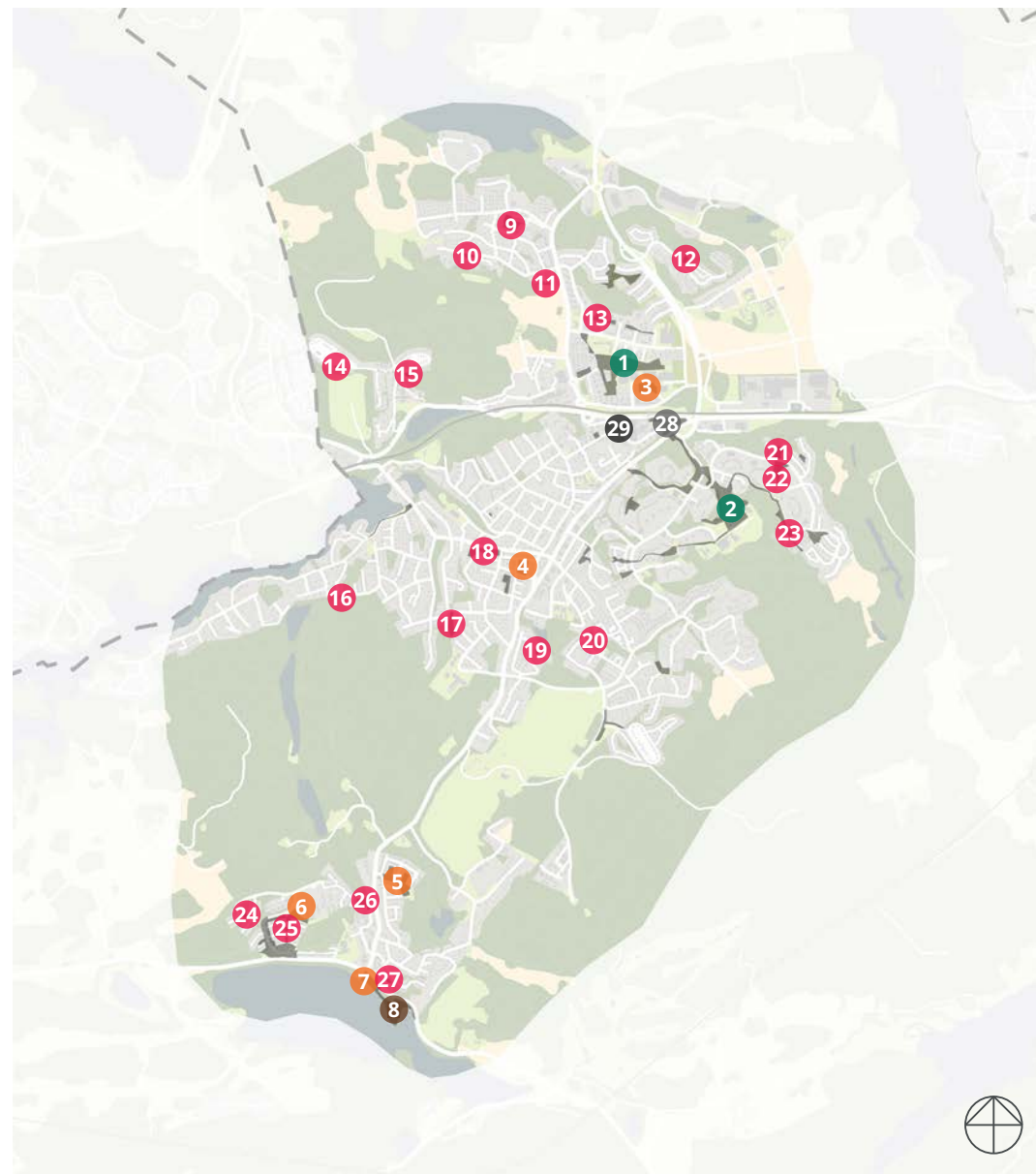
	sid.
23 Lekplats Grytet	114
24 Lekplats Gråsiskan	116
25 Lekplats Grönfinken	118
26 Lekplats Sandbäcksparken	120
27 Lekplats Klockaren	122

Torg

28 Tumba busstorg	124

Nod

29 Nod Tumba centrum	125

Skala 1:60 000 (A4).

1. Sven Tumbas park

Typologi: Stadsdelspark

Storlek: 4,2 ha

Beskrivning: Sven Tumbas park är centralt belägen strax norr om Tumba station. Parken anlades på 1970-talet men har under senare tid rustats upp. Parken ligger intill flera olika offentliga verksamheter som Botkyrka kommunhus, skolor, förskolor, högskoleverksamhet, gymnasium, idrottshallar och ett äldreboende. Parkens norra sida gränsar mot radhusområden och småhusområden.

En stor del av parkens centrala yta upptas av ett idrottsområde med gräsplan, en skatepark, ett utomhusgym och en multisportplan. Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för dessa ytor. Lekplatsen i parkens västra del innehåller främst lekutrustning för större barn. I parkens östra del finns en hundrastgård och en liten samlingsplats med pingisbord och sittplatser. Parkens norra delar knyts samman av ett slingrande parkstråk som kantas av små finplanteringar. I parkens södra del finns ytterligare en finplantering med perenner och ett vattenspel.

Analys

Karaktär och identitet: Sven Tumbas park bildar ett stort, långsträckt parkrum. I parken finns kuperade, öppna gräsytor och stora parkträd främst planterade längs parkens gångstråk. Trots sin stora storlek upplevs parken uppbruten och fragmenterad av de centrala idrottsfunktionerna, då de höga stängslen kring konstgräsplanen skapar både fysisk och visuell barriär mellan parkens västra och östra del. Även parkens södra del upplevs avskärmad, främst av äldreboendet som är belägen mitt i parkrummet.

Norr om idrottsområdet löper ett slingrande stråk av markplattor, intill vilket fyra småskaliga samlingsplatser är belägna. Parkstråket bildar en sammanlänkande och identitetsskapande ryggrad genom parken. Stråket hade med fördel kunnat förlängas vidare genom parkens västra och södra delar, för att skapa en tydligare helhet i parken. På så sätt hade även en mer varierad promenadsträcka genom parken kunnat erbjudas, då man i dagsläget framför allt rör sig längs parkens kanter.

Parkens västra del upptas till stor del av en lekplats, där även den öppna gräsytan med sina uppbyggda kullar intill används för lek och pulkaåkning. Parkens östra del har en tätare, flerskiktad vegetation med buskplanteringar. Här finns färre naturliga platser att stanna upp och vistas på.

Användning: Parken domineras idag av de centrala idrottsfunktionerna, som tillsammans med de intilliggande idrottshallarna skapar ett nav för sport och fritid i centrala Tumba. Parken ligger något separerat från Tumbas bostadsbebyggelse, då bostadshusen intill parken är av lägre densitet och med egna trädgårdar. I stället består parkens närmsta grannar av verksamheter, vars brukare är en viktig målgrupp att locka in till vistelse i parken. Lekplatsen används dagligen av skolbarn, som på grund av det bilfria läget kan röra sig fritt mellan skolgården och parken. En småbarnslek hade kunnat uppföras i en annan del av parken på en mer småskalig yta, för att komplettera lekfunktionerna i parken. Behovet av småbarnslek måste utredas vidare.

De fyra samlingsplatserna har olika typer av sittplatser som hammockar, gradänger och en pergolastruktur, vilket är positivt då det tilltalar olika målgrupper.

Skala 1:7000 (A4) 1. Lekplats 2. Parkstråk med små samlingsplatser 3. Idrottsytor som förvaltas av Kultur- och fritidsförvaltningen (KOF) 4. Hundrastgård 5. Finplantering 6. Samlingsplats vid konstverk 7. Kommunhus 9. Äldreboende

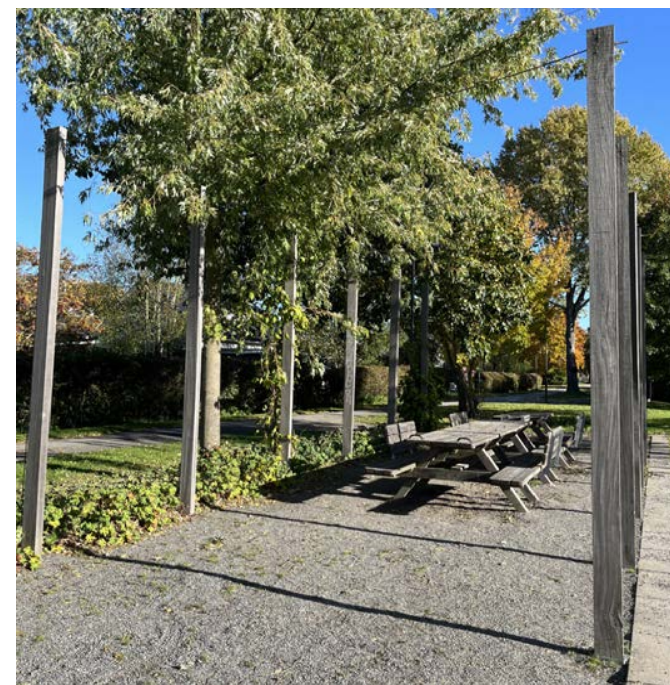
Ett smalt, plattlagt gångstråk löper genom parkens norra del.

Marken kring samlingsplatserna består av grus i en grov fraktion och är därför inte tillgänglighetsanpassad, vilket riskerar att utesluta vissa grupper. Detta bör åtgärdas genom att exempelvis ersätta gruset med stenmjöl.

Klimat och ekologi: Dagvattenhanteringen kan förbättras i parken och ett helhetstänk krävs, då det på vissa ställen är stående vatten. Sänkor i de kuperade gräsytorerna har goda möjligheter att hantera skyfall och kan utvecklas till multifunktionella fördröjningsytor genom att se över höjdsättning och avrinningsstråk i parken. Lekplatsen består till stor del av genomsläppliga markmaterial, vilket är positivt. Parkens stomvegetation är i grunden bra, men är i behov av upprustning och ökad skötsel. Perennplanteringarna är delvis utarmade och flera planteringskärl runt om i parken är tomma. Ogräs växer i flera stenmjölsytor. Buskplanteringarna skymmer delvis sikt genom parken, vilket bör åtgärdas med hänsyn till trygghetsaspekter. Parken ingår i ett område med hög risk för värmeöar, där äldreboendet är särskilt utsatt. Det bör utvecklas temperaturreglerande åtgärder här, exempelvis genom plantering av träd.

Lekplats med upphöjda planteringsytor.

Pergolastruktur med linspant tak för klätterväxter.

Bevara:

- Parkstommen med stora träd i varierade arter.
- Funktioner och upplevelser för olika målgrupper.

Vårda:

- Låt löst material ligga kvar intill lekplatsen för att uppmuntra till oprogrammerad naturlek.
- Olika sitt- och hängplatser för flera målgrupper.
- Ökad skötsel av parkens vegetationsbestånd, framför allt buskar och perenner.

Utveckla:

- Förläng stråket som löper genom parkens norra del till en längre parkslinga.
- Multifunktionella fördröjningsytor för infiltration av dagvatten.
- Utred parkens behov av aktiviteter för flera målgrupper och befintliga verksamheter, exempelvis småbarnslek och spontanidrottsplatser för äldre barn och ungdomar.
- Ersätt grusade ytskikt med stenmjöl för att öka tillgängligheten vid samlingsytorna.
- Temperaturreglerande åtgärder kring området runt äldreboendet, exempelvis plantering av träd.

Mjuka kullar omgärdar lekplatsen.

2. Storvretsparken

Typologi: Stadsdelspark

Storlek: 8,1 ha

Beskrivning: Storvretsparken är belägen i utkanten av bostadsområdet Storvreten i östra Tumba. Parken anlades i samband med att området Storvreten byggdes under 1960- och 70-talet och genomgick en större renovering under 2022. Ett nätverk av gröna stråk leder mellan parken och de omgivande flerbostadshusen vidare mot Tumba centrum. Intill parken ligger flera sport- och fritidsfunktioner som simhall, fullstora konstgräsplaner, bollplaner samt utegym. Dessa anläggningar sköts av Kultur- och friluftsförvaltningen. Två skolbyggnader och en förskola ligger alldeles intill parken. Parken innehåller en nyligen upprustad lekplats med lekredskap för både små och större barn. Intill lekplatsen finns en stor cirkulär sittgradäng med en scen i mitten. I parkens södra del finns en multisportplan och en hinderbana som löper runt i en slinga. En mångfald av sittplatser finns placerade runt om i parken.

Analys

Karaktär och identitet: Storvretsparken har en storskalig parkkaraktär där ett stort, böljande gräsfält med stora parkträd utgör parkens stomme. Parken är belägen i en dalgång och längs stora delar av dess kanter möter det öppna parkrummet en fond av naturmarksvegetation som reser sig upp på de omgivande höjderna. Bakom dessa anas topparna av Storvretens karaktäristiska, vita flerbostadshus.

Parken utgör Storvretens hjärta och bildar en grön, öppen lunga i den omgivande naturmarksvegetationen. Parkområdet upplevs grönt och lugnt, långt bort från trafikbuller. Istället präglas ljudbilden av lek, aktivitet

och sport. Parkrummet delas upp i olika mindre parkrum med aktivitetsområden som avgränsas av uppbyggda kullar och vallar samt buskage. Parken har flera identitetsmarkörer inom sig, som ett konstverk, samt den nyligen upprustade lekplatsen med ett formspråk med mjuka och runda former som sprider sig vidare in i parken. Gestaltungsgreppet återkommer i sittflak och i den rundade amfiteatern intill lekplatsen. Eftersom parken innehåller många olika delområden upplevs parken något splittrat. Det stora gräsfältet utgör dock en sammanhållande struktur som knyter ihop parkrummet. Identiteten i parken kan förstärkas med ett sammanhållande gestaltungsgrepp, exempelvis enhetlig skyltning som återkommer i parken och som hjälper besökaren att orientera sig mellan parkens olika funktioner.

Användning: Storvretsparken har en parkslinga som löper genom parkens norra halva, som omväxlande rör sig genom det öppna parkrummet och intill den omgivande naturmarksvegetationen. I sydost gränsar parken till det naturområde som sträcker sig vidare mot Lida. Mot denna sida finns en friluftsentré, som sköts av Kultur- och friluftsförvaltningen. Entrén är i dagsläget något gömd bakom idrottsplanerna och hade kunnat synliggöras ytterligare. Det hade varit positivt att skapa ännu fler och tydligare vägar in mot naturmarksområdet.

Parken innehåller en mängd olika funktioner och upplevelser som tilltalar en bred målgrupp. Här finns aktiviteter som lockar besökare från hela området. Det stora parkrummet möjliggör även för områden där det går att uppleva lugn och ro. Parkens slingrande gångvägar bildar en rörelseslinga genom parken, som

Skala 1:6000 (A4) 1. Multisportplan 2. Hinderbana 3. Lekplats 4. Scen 5. Konstverk 6. Badhus 7. Idrottsplan 8. Idrottsplats som förvaltas av Kultur- och fritidsförvaltningen (KOF)

Vy mot nordväst från hinderbanan i parkens södra del.

tar slut i söder vid parkens fritidsfunktioner. Lekplatsen har utformats efter ett tillgänglighetsperspektiv, med flera exempel på tillgänglighetsanpassad lekutrustning, sittmöjligheter och stråk. Vissa av lösningarna för tillgänglighetsanpassning på lekplatsen är mer lyckade än andra. Exempelvis är angöringen av gummigranulat mot den tillgängliga gungan mycket smal. Detta riskerar att skapa en känsla av utsatthet vid användning snarare än inkludering, då gummigranulatet dessutom inte smälter in särskilt väl i omgivande markmaterial.

Klimat och ekologi: Storvretsparkens generösa parkrum har stora möjligheter att erbjuda många ekosystemtjänster. Trädbeståndet är stort och variationsrikt, vilket bör utvecklas i samma riktning i framtiden. Intill den nyligen upprustade lekplatsen finns flerskiktade buskbestånd som både utgör habitat för djurlivet och skapar en fin rumslighet inom och kring lekområdena. Största delen av parken består av genomsläppliga ytor med huvudsakligen stora öppna gräsytor. Delar av parkens stora gräsyta kan utvecklas till ängsyta för att öka biodiversiteten i gräsmarkerna. Detta bör i sådana fall ske på platser där gräsmattan inte brukas för spontanidrott, evenemang eller andra aktiviteter.

Bevara:

- Den storskaliga parkstrukturen med sin böljande topografi och långa utblickar.
- Den visuella kontakten med de omgivande flerbostadshusen.
- Parkslingan som löper genom parken.
- En mångfald av funktioner och upplevelsevärden som är riktade mot flera målgrupper.

Vårda:

- Parkmark bör inte tas i anspråk för fler idrotts- och fritidsfunktioner, då detta kommit att dominera den södra delen av parken.
- Det artrika, väl uppvuxna trädbeståndet och det flerskiktade buskbeståndet.

Utveckla:

- Samlat gestaltungsgrepp som håller samman parken, exempelvis enhetlig skyltning som hjälper besökaren orientera sig i parken.
- Mer inkluderande tillgänglighetsanpassning i lekplatsen.
- Tydligare kopplingar mot Lida naturreservat med hjälp av parkstråk och friluftsentréer.
- Möjlighet att ersätta delar av den klippta gräsytan med ängsvegetation.

Solitära parkträd står i den öppna gräsytan.

3. Gymnasieparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,9 ha

Beskrivning: Gymnasieparken är centralt belägen strax norr om Tumba station. Genom parken löper gångstråk som knyter samman Tumbas norra delar med centrum och stationen. Parken bildar ett öppet och flexibelt parkrum och en viktig entréyta för offentliga verksamheter som Botkyrka kommunhus, gymnasieskola och högskoleverksamhet. Parken karaktäriseras av den stora, bågformade stödmuren i granit med integrerade sittplatser. I övrigt erbjuder parken sittmöjligheter i form av parksoffor samt mer informella sittflak utplacerade på gräsmattan. Konstverket ”Mellanrum” i granit och diabas av Pål Svensson markerar parkens södra entré.

Analys

Karaktär och identitet: Parken bildar en gemensam utemiljö för de som arbetar, studerar eller vistas i området under dagtid. Parken har en formell struktur med rätvinkliga gångstråk som delvis är plattlagda, delvis grusade. Den bågformade granitmuren är ett identitetsskapande och formstarkt element som utmärker parken. Då detta är en central park intill offentliga funktioner är platsen lämplig att utvecklas med starkare prydnadsvärden, exempelvis perenn- eller buskplanteringar som följer parkens formella formspråk.

Användning: Gymnasieparken består av en stor, flexibel gräsmatta som används som samlingsplats för anställda och elever från verksamheter intill. Studentfirande tar traditionellt plats i parken på försommaren. Här kan man sitta utomhus och äta lunchlåda eller fika, antingen på gräset eller någon av

de olika sittplatserna. Det öppna parkrummet omgärdas av träd och buskar i parkens kanter, vilket skapar både skuggade och soliga platser att vistas på. Det finns inga tydliga målpunkter eller aktiviteter under kvällstid, vilket riskerar att skapa otrygghet i parken under de tider på dygnet då verksamheternas byggnader står tomma. Då Gymnasieparken är del av det grönstråk som leder norrut från Tumba station bör trygghetsskapande åtgärder övervägas. Genom att skapa fler vistelsezoner kan parken utvecklas från en plats som många passerar till att bli en tydligare målpunkt för området.

Klimat och ekologi: Parkens öppna gräsyta har låga värden för biologisk mångfald, men har en viktig funktion som flexibel samlingsplats för närliggande verksamheter. Här finns möjlighet att vistas både i sol och skugga. Det finns ett behov av nyplantering av träd inom parken för att säkerställa succession av trädbeståndet. Nya planteringar med blommande perenner eller buskar kan anläggas för att öka biodiversiteten i parken. Delar av gräsytan har möjlighet att omvandlas till ängsyta, exempelvis i de yttre delarna av gräsmattan som ligger norr om granitmuren. Det kan både gynna den biologiska mångfalden och betona parkrummet innanför bågformen. Eftersom träd och omgivande bebyggelse skuggar stora delar av marken måste en skugganalys genomföras för att avgöra var det är mest lämpligt att plantera ängsvegetation. Dagvattenhanteringen behöver ses över då det idag blir stående vatten på delar av gångstråken. Dagvattnet inom parken bör omhändertas lokalt och infiltreras i vegetationszoner.

Skala 1:6000 (A4) 1. Kommunhuset 2. Kulturskola, Tumbascenen och fritidsgård (Southside) 3. Yrkehögskola 4. Bågformad granitmur 5. Entréyta 6. Konstverk

Vy över parken från den norra sidan av granitmuren.

Bevara:

- Den formstarka, formella parkstrukturen.
- Varierad vegetationsstruktur med buskar och träd.
- Sittplatser för olika målgrupper som lockar till vistelse i parken.

Vårda:

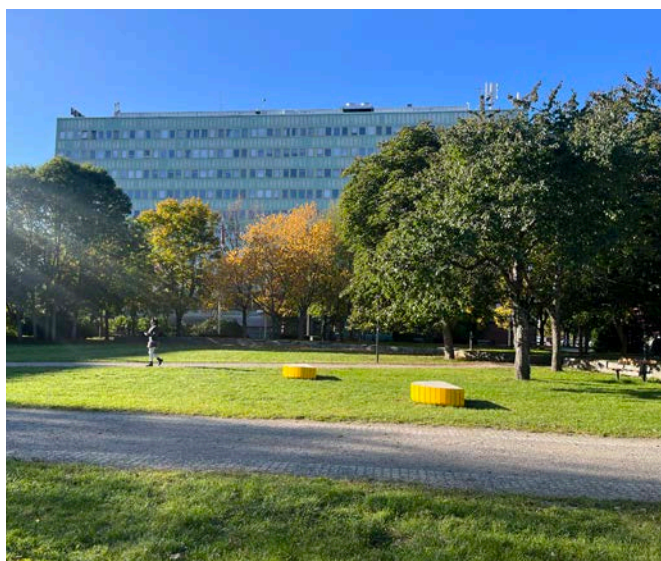
- Genomsiktlighet genom gallring av buskplanteringar för att minska otrygghet.

Utveckla:

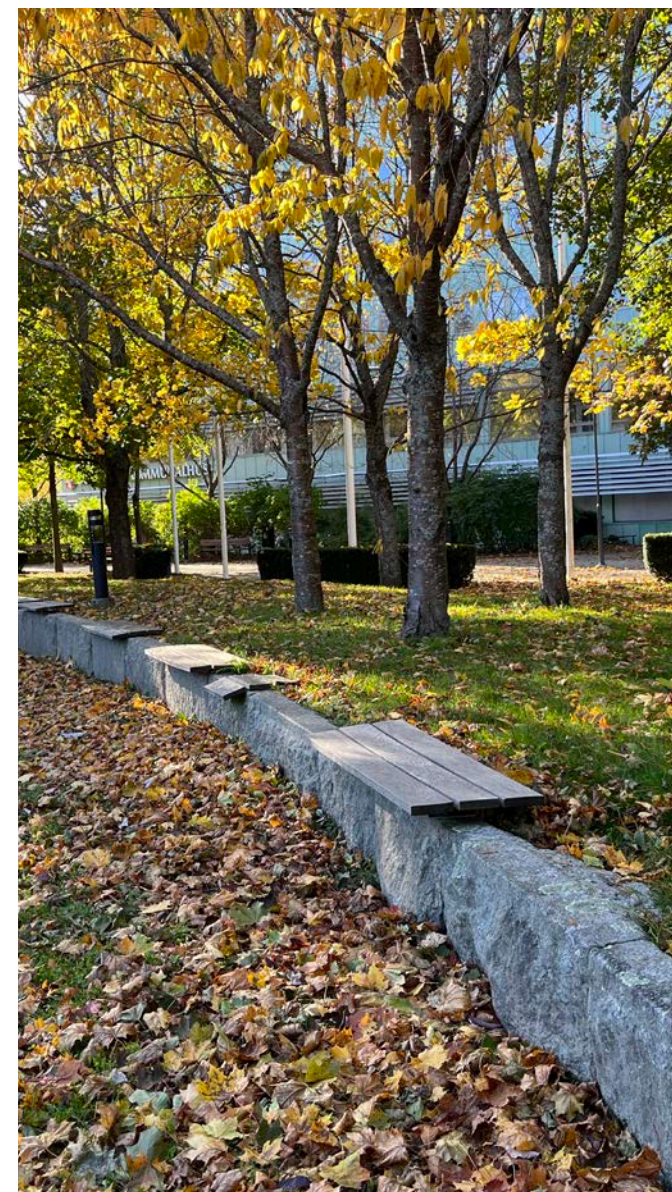
- Fler blomstrande planteringar med buskar och perenner.
- Undersök om det finns behov av trygghetsskapande åtgärder som exempelvis utvecklade vistelsezoner.
- Nyplantering av träd för att trygga succession av trädbeståndet.
- Omvandla delar av gräsytan till ängsmark för ökad biologisk mångfald.
- Infiltration av dagvatten i vegetationszoner.
- Justering av gångstråkens höjdsättning för att undvika stående vatten och leda dagvattnet för infiltration i vegetationszoner.

Korsande parkstråk i parkens ytterkant.

Sittflak är utplacerade på gräsytan.

Integrerade sittplatser på den bågformade muren.

4. Solparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,8 ha

Beskrivning: Solparken är en nyligen upprustad grannskapspark (2017) som ligger i Solbo, ett bostadsområde i Tumba som främst består av småhus och radhusbebyggelse. Norr om parken finns en bilparkering. I parkens södra del finns en lek- och umgängesyta med olika typer av sittplatser, en pergola, småbarnslek och parkourlek. I norr finns en konstgräsplan, en basketplan och ett utegym. Längs parkens kanter finns prydnadsplanteringar med stor variation av buskar och perenner i fint skick.

Analys

Karaktär och identitet: Solparken är en påkostad och grönskande grannskapspark med varierad vegetation och en mångfald av olika funktioner. Namnet Solparken avspeglas i kulörval på parkens möbler och utrustning, vilket skapar en sammanhängande identitet genom hela parken. Generösa busk- och perennplanteringar och friser i marbeläggningsen skapar ett ordnat intryck. De röda tegelmurarna i söder sticker ut från parkens övriga karaktär, men har en varm och robust materialitet. Parken har påkostad utrustning och planteringar i fint skick, men nedskräpning och klotter förekommer. Pergolan byttes ut under 2024.

Användning: Inom Solparken finns programmerade ytor för lek, sport och träning. Det finns även möjlighet för umgänge och avkoppling. Parkens funktioner riktar sig mot flera målgrupper, såsom lek och idrott för olika åldrar samt ett utegym. Parken erbjuder även blomsterprakt och olika årstidsaspekter i vegetationen. Både soliga och väderskyddade sittplatser finns i

parken, vilket ökar användningsmöjligheten. Parken är relativt solutsatt, men får viss skugga av de stora träderna i parkens ytterkanter. Pergolan och små prydnadssträd hjälper att skugga lekplatsen och sittplatserna i parkens södra del. Idag är samlings- och sittplatser koncentrerade runt lekplatsen, vilket gör att de främst riktar sig till målgruppen som använder lekplatsen. För att främja vistelse för andra målgrupper kan en ny samlingsplats anläggas i en lugnare del av parken. Solparken ligger mitt bland villor och radhuskvarter, har en begränsad storlek och ligger undangömd. Risk finns för konflikter mellan olika målgrupper, exempelvis närboende och ungdomar som vistas i parken.

Klimat och ekologi: Parken innehåller rikligt med vegetation i olika skalor. Stora parkträd och generösa busk- och perennplanteringar ramar in parken, vilket skapar en god biologisk mångfald och stor artrikedom. Många prydnadssträd och buskar är frukt- och bärsättande vilket gynnar fågellivet. Busk- och perennplanteringarna kräver mycket skötsel för att bibehålla dess upplevelsekvaiteter. Vegetation används för att skapa rumsligheter vilket är positivt, men det är viktigt att hålla buskagen i trim för att behålla sikten och därmed en känsla av trygghet. Det bör planteras nya träd som efterträdare för de större parkträderna. Dagvatten infiltreras i de genomsläppliga markytorna. Vid parkens nordvästra entré finns ett låglänt område som svämmas över vid stora regn. Det är viktigt att kapaciteten för att fördröja och infiltrera dagvatten i parken bevaras, men det behöver även säkerställas att avrinningen fungerar korrekt så att inte markbeläggningar slits och eroderar.

Skala 1:2000 (A4) 1. Perennplantering 2. Parkering 3. Utegym 4. Konstgräsplan 5. Basketplan 6. Öppen gräsmatta 7. Pergola 8. Bänkbord och grill 9. Parkourlek 10. Lekhus med sandlåda 11. Entré med cykeställ och perennplantering 12. Grusad gång med parksoffor 13. Busk- och perennplantering

Vy över parkens södra del. Pergola med sittplatser, lek till höger.

Bevara:

- Den stora artrikedomen i påkostade busk- och perennplanteringar.
- Aktiviteter och lek som riktar sig mot en mångfald av målgrupper.
- Samlingsplatsens småskalighet och intimitet.
- Sittplatser i både sol och i skugga.
- Parkens påkostade och robusta materialval.
- Kapaciteten för att omhänderta dagvatten vid skyfall.

Vårda:

- Skötsel av de omfattande busk- och perennplanteringarna så de håller sig prydliga.
- Gallra buskplanteringar för att behålla god genomsikt i parken.
- Bevaka funktionaliteten hos avrinningsstråk i de områden där stora mängder dagvatten samlas.

Utveckla:

- Succession av trädbeståndet genom nyplantering av träd.
- Anlägg en ny samlingsplats för grannskapet som ligger en bit bort från lekplatsen, för att främja vistelse för fler målgrupper.

Vy från den nordvästra parkentrén.

Utegyr intill bollplanen.

Stråket längs parkens östra sida kantas av en perenn- och buskplantering.

5. Malmtorpsparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,7 ha

Beskrivning: Malmtorpsparken är belägen i ett kedjehus- och villaområde norr om Vårsta centrum. Genom parken löper ett smalt gång- och cykelstråk som kopplar samman bostadskvarteren. Parken innehåller en liten lekplats med lekutrustning för både små och större barn, bland annat en gungställning, en klätterställning med rutschbana, fjädergungor och en baksandlåda. I parkens östra del finns en sliten grusplan, boulebanor, samt en tennisplan som hyrs ut av Kultur- och fritidsförvaltningen till en ideell förening. Parken ligger något dold och kan vara svår att hitta till.

Analys

Karaktär och identitet: Parken utgörs till stor del av en öppen, plan yta med klippt gräs. Genom gräsytan löper ett smalt gång- och cykelstråk, som är i behov av att breddas för att undvika att en smitväg trampas upp intill den asfalterade ytan. Gräsmattan är ojämn och gropig, med stående vatten i lågpunkter. Norr om gång- och cykelvägen förlängs parken i två grönområden mellan radhuslängorna. En av dessa innehåller bevarad naturmarksvegetation som skapar en fin och inbjudande karaktär mellan de uppvuxna träden. Stora delar av parken upplevs som en grön buffertzon, där parkkvaliteter som samlingsytor och rumsskapande vegetation saknas. Lekplatsen är centralt placerad i parken utan omgivande stöd i vegetation, och utan tydliga rumsliga kvaliteter eller möjligheter till skugga. Den största kvaliteterna finns i den glesa naturmarksvegetationen, vars halvöppna rumslighet behöver vårdas genom slygallring. Parken kan utvecklas med mer vegetation och fler vistelseytor för att uppnå

fler kriterier för en grannskapspark. Vägvisande skyltning bör placeras vid parkens entréer för att göra det enklare för förbipasserande att hitta hit.

Användning: Malmtorpsparken innehåller funktioner för lek och sport, med tre planer för olika typer av bollspel. Boulebanan sköts av kommunen, medan tennisplanen sköts av Grödinge tennisklubb genom ett avtal med Kultur- och fritidsförvaltningen. Avtalet innebär att tennisplanen inte är öppen för allmänheten på det sätt som en tennisplan på allmän plats bör vara. I övrigt saknas ytor för umgänge och samvaro, vilket utgör en brist i parken. En samlingsplats för grannskapet bör därför anläggas. Parken har en stor gräsmatta som skulle kunna nyttjas till bollspel eller annan vistelse, men på grund av infiltrationsproblematik med stående vatten som följd är gräsytan ej lämplig för detta. Lekplatsen är svåråtkomlig då den är placerad mitt på en gräsyta utan anslutande gångväg, och innehåller i dagsläget heller ingen tillgänglighetsanpassad lekutrustning. Vid en framtida upprustning bör lämpliga delar av lekplatsen tillgänglighetsanpassas. Områdena med naturmarksvegetation i parkens norra del kan utvecklas med naturlek, för att erbjuda fler lekvärden i parken som tilltalar en bredare målgrupp.

Klimat och ekologi: Eftersom parken främst består av stora, klippta gräsytor med liten artvariation är den biologiska mångfalden i parken låg. Det finns möjlighet att anlägga ängsvegetation på solbelysta ytor, för att gynna den biologiska mångfalden. Parkens vegetationsstomme är i behov av att utvecklas med ett flerskiktat bestånd för att öka både rumsliga kvaliteter och biodiversitet. Eftersom majoriteten av parken utgörs

Skala 1:3000 (A4) 1. Vändplan 2. Lekplats 3. Boulebanor 4. Grusplan och tennisplan 5. Naturmarksvegetation

Lekplatsen i mitten av parken.

av en öppen, solbelyst gräsyta finns goda möjligheter att skapa en mer varierad växtlighet med skuggande träd och rumsskapande buskar. I dagsläget är lekplatsen belägen i full sol och nyplanterade träd bör därför placeras så att vandrande skugga från trädkronor kan ges i framtiden. Alternativt kan lekplatsen flyttas till en lämpligare, mer skuggad plats. Dagvattenhanteringen i parken är bristfällig, där stående vatten förekommer på flera ställen. Dessa låglänta delar kan utvecklas genom att exempelvis anlägga fuktängar alternativt anlägga svackdiken.

Bevara:

- Den halvöppna naturmarksvegetationen.
- Aktivitetsytor som tilltalar olika målgrupper.

Vårda:

- Den karaktärsskapande rumsligheten i naturmarksvegetationen genom gallring av sly.

Utveckla:

- Tillägg av skyltning vid parkens entréer för att göra parken lättare att hitta till.
- Bredda gång- och cykelvägen genom parken.
- Anlägg en anslutande gångväg till lekplatsen.
- Utveckla parkens vegetationsbestånd med rumsskapande buskar och träd som ger skugga över parkens delar.
- Tillgänglighetsanpassning av lekplatsen.
- Utveckla naturlek i naturmarksvegetationen i parkens norra del.
- Skapa en samlingsplats för grannskapet.
- Omvandla soliga gräsytor till äng.
- Förbättra dagvattenhanteringen inom parken genom exempelvis fuktängar eller svackdiken.

Vy mot parkens västra entré. Intill det smala stråket är gräset bortslitet.

Gles naturmarksvegetation i parkens norra del.

Sittplatser intill bollplanerna.

6. Bergfinken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 1,1 ha

Beskrivning: Bergfinken är belägen i Bremora, mellan ett kedjehusområde och ett område med låga flerbostadshus. Genom parken löper ett grönstråk som knyter samman bostadsområdena. Parken innehåller en träffisyta för lek och parkour samt en konstgräsplan. I parken finns en parksoffa och en anslagstavla.

Analys

Karaktär och identitet: Parken är belägen i en sluttning nedanför Bremoravägen och består av två plana, terrasserade ytor. Parken är väl synlig både från bilvägen och från grönstråket som löper genom parken. Det är positivt att parken är tydligt annonserad i grannskapet, men den riskerar att upplevas öppen och utsatt då det inte finns så mycket rumsbildande vegetation. Bergfinkens aktivitets- och sportbetonade funktioner, med merparten av utrustningen i metall och svart plast, ger parken en hård karaktär. Parkens karaktär och innehåll kan renodlas genom att utvecklas med mer rörelse- och aktivitetslek.

Användning: Parken har idag ett begränsat innehåll och bör därför utvecklas för att kunna uppnå de kriterier som ställs för en grannskapspark. Parkens utrustning har stort fokus på rörelse och aktivitet och tilltalar därför en begränsad målgrupp. Parken har möjlighet att utvecklas med funktioner och upplevelsevärden för grannskapet, exempelvis en yta för samvaro eller häng. Behov och önskemål i grannskapet behöver utredas vidare, där närboende tillåts lämna synpunkter. En separat yta för småbarnslek skulle också få plats i parken, men eftersom det redan finns en småbarnslek på Grönfinkens

lekplats strax söder om parken är det möjligt att behovet inte är så stort. I stället skulle ett rörelsestråk med hinderbana kunna utvecklas vidare i parken, för att uppmuntra till mer rörelse och lek. Det är också viktigt att planera för möjligheter till tillgänglighetsanpassad lek i parken, då det inte tillgodoses på någon annan lekplats i området. Topografin kan utnyttjas till klätterlek och rutsch. I sådana fall bör ett staket sättas upp mot Bremoravägen så att inte leken riskerar att komma för nära inpå bilvägen. Slänten används på vintern som en pulkabacke. Därför är det viktigt att eventuella tillägg av lekutrustning i slänten inte hamnar i konflikt med pulkaåkningen.

Klimat och ekologi: Dagvatten infiltreras inom parkens gräsytor. En större gräsbeklädd svackyta väster om lekplatsen utgör ett skyfallsområde, där dagvatten samlas under stora regn. Denna funktion är viktig att värna om och kan vid behov utvecklas till en större fördröjningsyta. Parken innehåller stora ytor klippt gräs och stora parkträd, men saknar ett mellanskikt av buskvegetation. Genom att göra tillägg av buskar och/eller perennplanteringar kan både rumsligheten och naturvärden stärkas. Den triangelformade ytan av klippt gräs mellan de mötande parkstråken skulle kunna utvecklas till en ängsyta, med ökade upplevelsevärden och biodiversitet som resultat.

Skala 1:3000 (A4) 1. Konstgräsplan 2. Lekplats 3. Parkourlek

Vy över lekplatsen med konstgräsplanen i bakgrunden

Bevara:

- De stora, uppvuxna parkträden.
- Möjligheten till pulkaåkning i slänten.
- Parkourutrustningen, som ger unika lekvärden för denna park.

Vårda:

- Svacka med förmåga att omhänderta dagvatten vid skyfall.

Utveckla:

- Funktioner och upplevelsevärden som tilltalar fler målgrupper.
- Utred behov och önskemål i grannskapet genom att samla in synpunkter från närboende.
- Samlingsplats eller hängyta för grannskapet.
- Tillägg av rumsbildande vegetation kring parken som ramar in, men inte skymmer genomsiktighet.
- Ängsvegetation i slänten och på outnyttjade gräsytor.
- Utvecklad rörelselek som kan leta sig vidare runt i parken och upp i slänten.
- Tillgänglighetsanpassad lekutrustning och sittmöjligheter.

Sittplats intill lekplatsen. I bakgrunden ses svackan som har förmåga att omhänderta och fördröja dagvatten vid skyfall.

Klätterställning.

Parkourlek.

7. Vårsta strandpark

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,9 ha

Beskrivning: Vårsta strandpark är en dagvattenpark belägen intill Malmsjöns strandkant. På andra sidan av den intilliggande Nynäsvägen/Södertäljevägen ligger Vårsta centrum. Vårsta strandpark har gångstråk som binder samman med Vårstavi och Poul Bjerres park.

Dagvattendammarna anlades under 2008/2009 tillsammans med omgivande vistelseytor med planteringsytor. Runt parkens två dammar löper ett slingrande stråk med träbroar som knyts samman med en ovalformad träbrygga. Bryggan är möblerad med solstolar, bänkar och parksoffor som riktar sig mot sjön. Ett växthus med sittplatser och grillplats är belägen intill en finplantering och en skulptur. Längre österut finns ännu en grillplats med stora, runda bord. Vårsta strandpark ligger i utkanten av Grödinge riksintresse för kulturmiljövård. Parken ligger på icke detaljplanlagd mark, men är öppen för allmänheten och sköts av Samhällsbyggnadsförvaltningen som en offentlig plats.

Analys

Karaktär och identitet: Vårsta strandpark är både en målpunkt i sig och ett stopp längs strandpromenaden. Dagvattendammarna utgör en stor del av parken och förlänger upplevelsevärdet av vattenkontakt. Parken har en småskalig finparkskaraktär med smala gångstråk, små planteringsytor med perenner och klätterväxter samt olika typer av belysningspollare och sittmöbler. Gestaltningen av parken är något spretig, särskilt då dess innehåll består av många olika typer av möbler och prydnadselement. Detta ger en småskalig karaktär till parken där delar kan upplevas

privat. Parken är belägen bredvid Nynäsvägen/Södertäljevägen som utgör en barriär från den närliggande småhusbebyggelsen. Genom att förstärka entrén med exempelvis skyltning kan parken förtydligas som grannskapspark och underlätta för besökaren att hitta hit. Dagvattendammarna är relativt små och promenadslungan som löper mellan dem är kort. Parken har möjlighet att utvecklas och förlängas österut, där det idag finns en parkeringsplats. Här kan exempelvis en längre promenadslunga med planteringar anläggas. Åtgärder för att minska buller i parken måste utredas, då närheten till Nynäsvägen/Södertäljevägen gör att det rekommenderade gränsvärdet för buller utomhus (55 dBA) överskrids i delar av parken. Bullervallar, bullerplank och vegetation är exempel på möjliga åtgärder.

Användning: Parken erbjuder främst plats för umgänge och samvaro, med flera samlingsytor som är koncentrerade vid strandkanten. Det är möjligt att både samlas i större grupper och att sitta i lugn och ro på bryggan och blicka ut över Malmsjön. I parken finns flera nyplanterade träd med vackra höstfärger, vilket ger ett ytterligare prydnadsvärde. Växthuset förlänger säsongen och gör det möjligt att vistas i parken även på dagar med sämre väder. Parkens sydöstra del kan utvecklas med fler funktioner, till exempel lekplats och boulebanor, för att inkludera fler målgrupper.

Klimat och ekologi: I Vårsta strandpark finns en utvecklad vegetationsstruktur med många nyplanterade träd och flera ytor med buskar och blommande perenner. Det bidrar både med biologisk mångfald och upplevelsevärden som blomprakt och årstidsväxlingar.

Skala 1:2500 (A4) 1. Dagvattendammar 2. Gångslinga med broar 3. Brygga 4. Växthus, finplantering, konst 5. Grillplats 6. Parkering

Vy över dagvattendammarna och Malmsjön.

Parkens huvudsakliga funktion är att samla och rena dagvatten innan det släpps ut i Malmsjön. Intill dammarna skulle naturpedagogiska skyltar kunna placeras, för att informera om dammarnas funktion och berätta för besökaren hur reningsprocessen fungerar.

Bevara:

- Den småskaliga finparkskaraktären.
- Dagvattendammarna som fördröjer och renar dagvatten.
- Planteringsytorna med en variation av blommande perenner och buskar.
- Olika typer av samlingsplatser som stora bord, ett växthus och solstolar på brygga.

Vårda:

- Utblickarna över Malmsjön, genom att hålla strandkanten slyröjd.

Utveckla:

- Förtydliga parkens entré med skyltning.
- Utred åtgärder för att minska buller i parken.
- Utveckla fler funktioner i parkens sydöstra del för att inkludera fler målgrupper.
- En tydligare pedagogik kring hur dagvattenreningssystemet i parken fungerar.

Utsikt över Malmsjön från bryggan.

Stora runda bord i sydöstra delen av parken.

Grillplats intill växthuset.

8. Poul Bjerres park

Typologi: Kulturpark

Storlek: 2,2 ha

Beskrivning: Poul Bjerres park är belägen intill Malmsjön, nära centrala Vårsta. Parken är en del av trädgårdsmiljön kring gården Vårstavi, som psykoanalytikern och författaren Poul Bjerre (1876-1964) lät uppföra år 1905 som sitt bostadshus, där han även behandlade patienter. Parken är belägen på en naturmarksbevuxen höjd med utsikt över Malmsjön. Genom naturmarksvegetationen löper slingrande promenadstigar som följer parkens topografi. Vegetationen har öppnats upp för att ta fram långa siktlinjer mot de skulpturer som står utplacerade i parken, "Läkaren och patienten" av Carl Milles samt "Livsbägaren" av Poul Bjerre. I parken finns även en minnesplats över Poul Bjerres hustru Gunhild Bjerre. Informella sittmöbler som tillverkats av trästockar är utplacerade längs parkens promenadstråk. Parken ligger på icke detaljplanlagd mark, men är öppen för allmänheten och sköts av Samhällsbyggnadsförvaltningen som en offentlig plats.

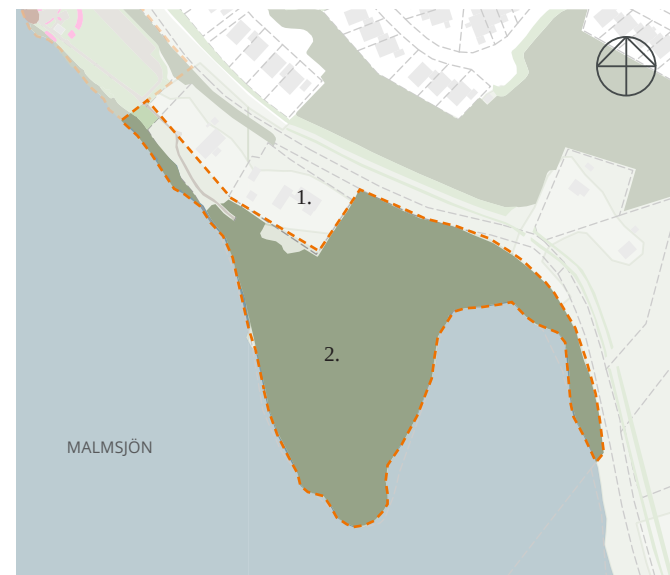
Analys

Karaktär och identitet: Vårstavi som helhet har ett unikt kulturhistoriskt värde som före detta privatbostad åt en inflytelserik kulturpersonlighet under första halvan av 1900-talet. Poul Bjerres stora intresse för konst och kultur speglas i utemiljön i de skulpturer som omsorgsfullt placerats ut i parken. Promenadstråken genom parken är delvis stensatta, men dessa strukturer är bitvis svåra att se då de börjat försvinna i terrängen. Parken är i behov av restaurering för att lyfta fram de parkstrukturer som är svåra att läsa i landskapet. Det finns stora möjligheter att förtydliga kontakten mellan

bostadshuset, trädgården och parken för att skapa en tydligare läsbarhet i att parken är en del av Vårstavis helhetsmiljö. Parken ska bevara detta kulturhistoriskt viktiga samband men får samtidigt inte upplevas privat. Det är därför viktigt att parkens entréer är tydliga och välkomnande för besökaren, med tydlig information om att parken är öppen för allmänheten. Parken är skapad utifrån Arts and Crafts-rörelsens principer och tidstypiska växter kan med fördel återplanteras för att återskapa denna karaktär.

Användning: Parken har idag funktionen av en promenadpark med en vacker kontrast mellan natur och kultur. Under en promenad genom parken ges stora upplevelsevärden i att röra sig genom en välplanerad park med små överraskningar i form av siktlinjer mot skulpturer och öppnade utblickar över Malmsjön. Promenadslingan är delvis svårframkomlig och i behov av upprustning. Vid upprustning finns möjlighet att tillgänglighetsanpassa delar av promenadstråken. Det bör även kompletteras med tillgänglighetsanpassade sittplatser på lämpliga platser i parken.

Klimat och ekologi: Parken består till stor del av naturmarksvegetation, som kontrasteras av en alléstruktur av hamlade lindar som kantar den stenlagda promenadstigen från Vårstavi. Vegetationsbeståndet är i behov av slyröjning och gallring, med särskilt fokus på sjöstranden och den hamlade allén. Intill allén har ett flertal unga granar självsåts, och om de får fortsätta växa kommer alléstrukturen bli mindre läsbar samt riskera att skuggas och utkonkurreras av granarna. En åtgärds- och skötselplan för parken bör upprättas.

Skala 1:4500 (A4) 1. Vårstavi 2. Promenadpark

En hamlad lindallé kantar gångstråket från bostadshuset.

Bevara:

- Den unika promenadparkens struktur med siktlinjer, utblickar, promenadstråk och skulpturer.
- Vårstavis helhetsmiljö där bostadshuset, trädgården och parken har en tydlig och läsbar koppling för besökaren.

Vårda:

- Fortsatt beskärning av allén med hamlade lindar.
- Rörjning av gransly.
- Förstärk kopplingen mellan byggnad och park.
- Förtydliga befintliga axlar och siktlinjer.
- Slyrörjning och gallring vid sjöstranden.

Utveckla:

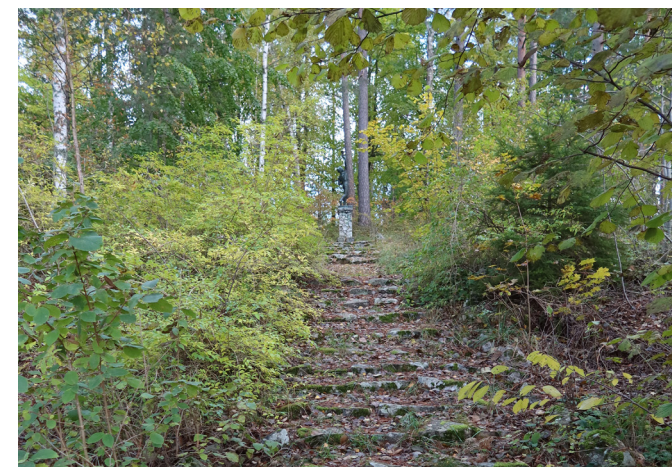
- Varsam restaurering av parkens struktur.
- Tydliga och välkomnande entréplatser med information om parken.
- Tillgänglighetsanpassa lämpliga delar av promenadstråket.
- Tillägg av tillgänglighetsanpassade sittplatser.

Fin kontakt med Malmjön från promenadslings runt parken.

Informella sittplatser av trästockar.

Stentrappa leder upp till skulpturen Livsbägaren.

9. Lekplats Laken

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,9 ha

Beskrivning: Lekplats Laken ligger inuti ett kedje- och småhusområde i Vretarna, i den nordvästra delen av Tumba. En förskola ligger strax norr om lekplatsen. Lekplatsen ligger på en större gräsyta, intill en höjd med naturmarksvegetation. Här finns gott om kulturhistoriska spår i form av hasselbuskar och flertalet fornlämningar. Lekplatsen har inga tydliga entréer, utan kopplas till intilliggande gator genom tre gräsgångar mellan radhusträdgårdarna. Platsen är dold bakom bostadshusen och kan vara svår att hitta till. En orienteringsskylt har nyligen satts upp vid gatan, vilket underlättar för besökaren att hitta till lekplatsen.

Lekplatsen består av en större yta strid sand med lekutrustning riktad mot små barn. Här finns en gungställning, en liten klätterställning, vippgungor och en baksandlåda med ett lekhus. Intill lekplatsen står parksoffor och en skräpkorg.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen ligger nära intill de omgivande radhusträdgårdarna, vilket gör att platsen kan upplevas som en förlängning av de privata trädgårdarna. På vissa ställen har trädgårdarnas buskar och träd växt ut på parkmarken, vilket skapar otydliga gränser mellan privat och offentligt. På gräsytan har närboende ställt ut egna fotbollsmål, vilket förstärker upplevelsen av att lekplatsen är en gemensam grönyta för de som bor allra närmast. Det finns ett behov av att synliggöra och förstärka entréerna till lekplatsen, så det blir lättare att hitta till från omgivande gator och att platsen upplevs välkomnande för alla i grannskapet.

Lekplatsens läge intill naturmarken är gynnsamt för naturlek och det finns spår av kojor och ihopsamlat löst material. Naturområdet är generellt svårframkomligt, med brant lutande stigar som även har rikligt med rötter. Död ved som ligger över stigarna behöver flyttas på för att förbättra framkomligheten. Genom att hålla brynet slyröjd ges bättre genomsikt, vilket kan bjuda in till naturlek och utforskande av naturmarksvegetationen.

Användning: Lekplatsen används av de närboende och besöks ibland av förskoleklasser från närområdet. Vid upprustning bör synpunkter från dessa målgrupper samlas in, för att utreda vilka behov och önskemål som finns. Det finns möjlighet att utveckla leken med ett naturtema, som eventuellt även kan integreras i naturmarkens brynzon. Det finns behov av att tillgänglighetsanpassa lekplatsens sittplatser, genom tillägg av armstöd samt tillgänglighetsanpassning av markmaterial. Det bör anläggas en parkstig som är lätt att ta sig fram på vid någon av gräsgångarna som leder in till lekplatsen.

Klimat och ekologi: Området kring lekplatsen består av en stor gräsyta med låg biologisk mångfald. Vegetationsstommen utgörs främst av trädgårdsväxterna i de privata radhusträdgårdarna intill lekplatsen. Det finns behov av att plantera träd som kan skugga lekplatsen, som idag är belägen i full sol. I den östra delen av gräsmattan finns en svacka som omhändertar vatten vid skyfall. Det är viktig funktion att värna, för att minska risken för översvämningar i de närliggande bostäderna. I övrigt består lekplatsen av genomsläppliga material där dagvatten infiltreras inom lekplatsens vegetationsytor. Död ved som lämnats kvar på höjden gynnar den biologiska mångfalden i området.

Skala 1:2000 (A4) 1. Lekplatsutrustning i strid sand 2. Höjd med naturmarksvegetation

Vy över lekplatsen.

Bevara:

- Lekplats för små barn i grannskapet.
- Kontakt med naturmarksvegetationen på höjden, med kvarliggande död ved och utrymme för naturlek.
- Sänka med kapacitet att omhänderta dagvatten vid skyfall.

Vårda:

- Förtydliga gränser mellan lekplatsen och omgivande trädgårdar genom att hålla efter trädgårdsväxter som spritts till parkmarken.
- Håll skogsstigar fria från död ved.
- Slyröj brynet intill lekplatsen.

Utveckla:

- Tydligare entréer med skyltning.
- Anlägg en lättframkomlig parkväg som leder till lekplatsen.
- Utröd vilka önskemål och behov som finns hos lekplatsens användare inför upprustning.
- Naturtema i lekutrustning som eventuellt kan integreras i naturmarksbrynet intill.
- Tillgänglighetsanpassning av sittplatser genom tillägg av armstöd och lättframkomliga markmaterial.
- Plantera nya träd som ger skugga över lekplatsen.

Vy över en av gräsgångarna som leder in till lekplatsen.

Svårframkomlig naturmark med spår av kojbygge.

Bänkar är placerade med sikt över lekplatsen.

10. Lekplats Vitlingen

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,3 ha

Beskrivning: Lekplatsen Vitlingen är belägen intill en gata i ett kedje- och småhusområde i Vretarna, i den nordvästra delen av Tumba. Den ligger i sluttande terräng och kopplas samman med bostadshusen i söder via ett trappsystem. Ett stängsel avskärmar lekplatsen från den angränsande gatan Lindhovsvägen, men på grund av det upphöjda läget är platsen lätt att upptäcka.

Lekplatsen har en långsmal form med en asfalterad gångväg som löper parallellt med den intilliggande gatan. Lekutrustningen är placerad på båda sidor om gångvägen, på ytor av gummigranulat. Utrustningen består delvis av aktivitetsbaserade redskap för äldre barn, såsom klätternät och hinderbana. Det finns även lekredskap för yngre barn, som fjädergungor, en baksandlåda med bakbord och en liten rutschbana. Lekplatsen innehåller även en sandyta med en gungställning. Sittmöjligheter erbjuds genom en parksoffa, ett bänkbord och en hängmatta.

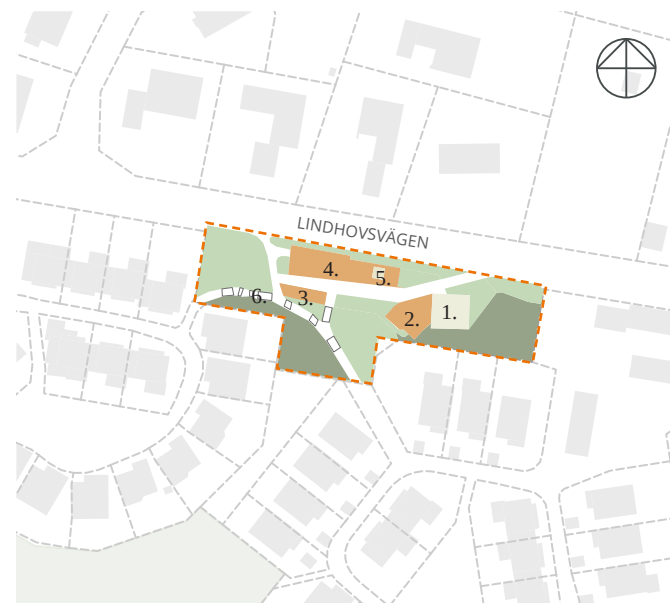
Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen innehåller flera ytor av gummigranulat i olika färger. Hinderbanan är placerad på en större blå granulatytta med röda stjärnor, medan övriga granulatytter har mer neutrala nyanser av vitt och beige. Lekplatsens gestaltning är otydlig, då exempelvis markmönstringen och placeringen av lekutrustning inte samspelar med varandra på något uppenbart vis. Från bänkbordet i parkens västra del ges en fin utsikt mot söder. Här skapar en rik vegetationsridå karaktär och rumslighet för lekplatsen. Inom lekplatsen är de rumsliga värdena svagare, med en schematisk

disposition av utrustning och markmaterial. Det finns ingen tydlig idé för rörelsemönster eller uppdelning av lugnare och mer utmanande rörelselekar på lekplatsen. I en framtida upprustning kan lekplatsen ges en mer varierad utformning, med fler typer av fallskyddsmaterial och mer vegetation, för att skapa en lekmiljö som erbjuder större lekvärden och tilltalar en bredare målgrupp.

Användning: Lekplatsens lekutrustning är främst riktad mot större barn, vilket är en viktig kvalitet för grannskapet då Vretarnas två andra lekplatser Laken och Laxen endast innehåller småbarnslek. Lekplatsen innehåller tillgänglighetsanpassade lekredskap, men ett helhetstänk för tillgänglighet saknas. Materialskiljande sarger kring gummigranulatet skapar kanter som är svåra att ta sig över med rullstol. På den blå granulatytan finns blå balanskuber, vilket ger otydliga kontraster i ljushet mot omgivande ytor och därför kan utgöra snubbelrisk. Vid framtida upprustning finns möjlighet till att utveckla gestaltningen av lekplatsen med ett tydligare och mer sammanhållet formspråk.

Klimat och ekologi: Kring lekplatsen är vegetationen varierad med stora björkar, gullregn och plommonträd. Här finns även buskytor med vinbär och spirea. Mellan lekplatsens hårdgjorda ytor finns små överblivna gräsytor, som lätt blir slitna och därför försvårar underhållet av lekplatsen. Där det är lämpligt kan exempelvis robusta, låga buskar planteras för att rationalisera skötseln. Planteringarna kan med fördel innehålla flera arter av blommande buskar för att gynna den biologiska mångfalden. Dagvatten infiltreras lokalt i vegetationsytorna intill lekplatsen.

Skala 1:2000 (A4) 1. Gungställning 2. Klätternät 3. Hängmatta 4. Hinderbana 5. Baksandlåda 6. Trappor

Vy över lekplatsens centrala gångväg.

Bevara:

- God genomsikt över lekplatsen, som gör platsen lätt att upptäcka.
- Fina utblickar åt söder.
- Lekplatsutrustning för äldre barn.
- Olika typer av sittmöjligheter.

Vårda:

- Den varierade och rumsbildande vegetationsstommen med buskar och träd omkring lekplatsen.

Utveckla:

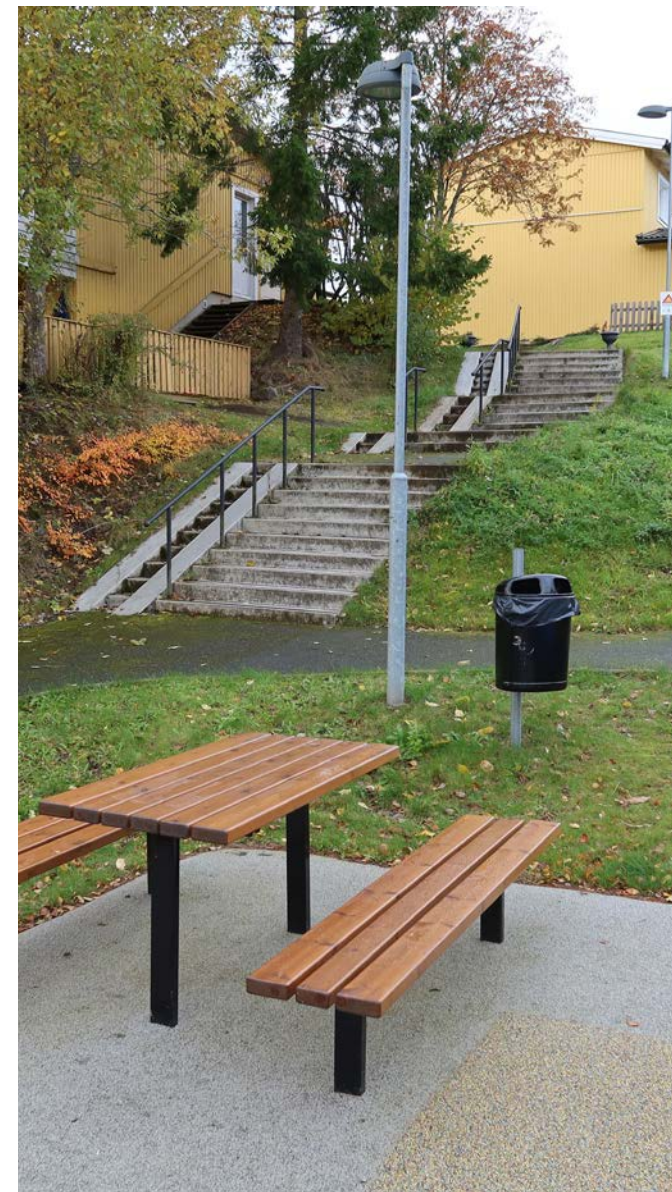
- En ökad variation i lekmiljön med olika slags fallskyddsytor och vegetation.
- Ett helhetsperspektiv i tillgänglighetsanpassning med ett sammanhållet formspråk för att ge ökad tydlighet i gestaltningen.
- Undvik lekelement med otydliga kontraster i ljushet mot omgivande ytor.
- Mer vegetation inuti lekplatsytan.
- Ersätt slitna gräsytor med exempelvis låga buskplanteringar av blommande arter.

Gungställning med olika gungsitsar.

Klätternät på en brant sluttande yta av gummigranulat.

Bänkbord intill trappan som leder mot intilliggande bostäder.

11. Lekplats Laxen

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,3 ha

Beskrivning: Lekplats Laxen ligger i utkanten av ett radhusområde i Vretarna. Lekplatsen gränsar mot åkermark i söder och mot radhusträdgårdar i norr. Genom lekplatsen löper en gångstig som delvis är grusad, delvis upptrampad och bitvis lerig. Lekplatsen kan vara svår att hitta till eftersom den är belägen i utkanten av radhusområdet.

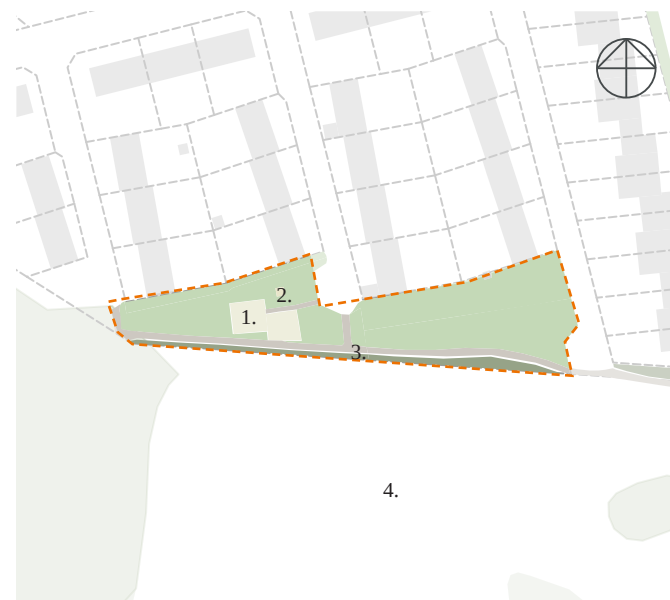
Lekplatsen innehåller en stor sandyta med lekredskap främst avsedda för små barn. Här finns en klätterställning med rutschbana, gungställning, vippgungor och en baksandlåda. Intill lekplatsen står ett bänkbord och en skräpkorg.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen har ett fint läge i gränsen mellan det äldre odlingslandskapet och radhusbebyggelsen från 1960-talet. Från lekplatsen ges långa utblickar över jordbruksmarken i söder. En trädrad med stora lönnar markerar gränsen mellan den odlade marken och den vistelsebara ytan med lekplats och grönt stråk. Träden ger både rumsliga kvaliteter och skugga över lekplatsen, utan att skymma utsikten över odlingslandskapet. Det är viktigt att siktlinjer mot odlingsmarken i söder hålls öppna genom gallring av sly och uppstamning av träd, så att alléraden hålls tydlig. Lekplatsskylten bör flyttas till en av lekplatsens entréer, då den i dagsläget är placerad i vägen för en tydlig siktlinje ut över odlingslandskapet.

Användning: Laxen är en liten lekplats som används av närboende och av förskoleklasser i grannskapet. Gångvägen till lekplats är svårframkomlig då den endast delvis är grusad. Den västra delen av lekplatsen ansluter till en lerig stig. Gångvägen är i behov av att förstärkas med ett lättframkomligt ytskikt för att göra det lättare och tydligare att ta sig fram till lekplatsen. Det bör även kompletteras med tillgänglighetsanpassad sittplats, exempelvis en parksoffa med arm- och ryggstöd. Sittplatser bör både finnas med utsikt över jordbrukslandskapet och i riktning mot lekplatsen.

Klimat och ekologi: Intill lekplatsen finns en vegetationsstomme med stora, uppvuxna träd och buskage. Radhusträdgårdarna i norr bidrar med grönska och biologisk mångfald i området intill lekplatsen. Det finns goda möjligheter att stötta de försörjande ekosystemtjänster som jordbrukslandskapet i söder bidrar med. Genom att stärka den biologiska mångfalden i området kan pollinerare gynnas. Exempelvis kan delar av gräsytan omvandlas till blommande äng. Åtgärderna som stöttar de försörjande ekosystemtjänsterna kan även ha en pedagogisk funktion, om de synliggörs genom naturpedagogik intill lekplatsen.

Skala 1:2000 (A4) 1. Lekutrustning i strid sand 2. Baksandlåda 3. Lönnallé 4. Jordbruksmark

Vy över lekplatsen.

Bevara:

- Lekplats för grannskapets barn.

Vårda:

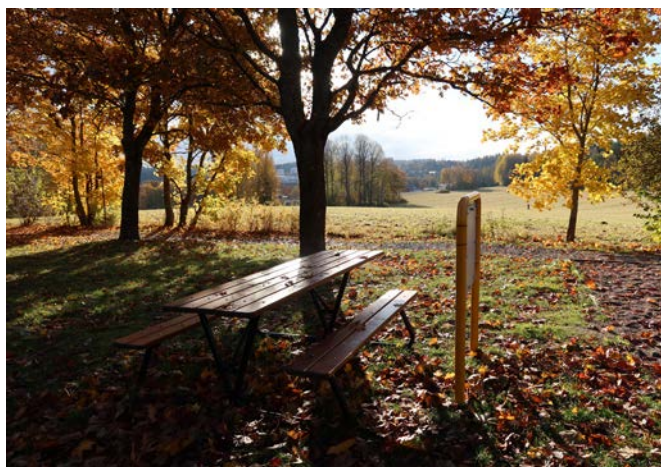
- Håll siktlinjer över odlingslandskapet öppna genom gallring och uppstamning av alléträd.

Utveckla:

- Flytta lekplatsskylten till en mer lämplig placering som inte skymmer siktlinje över odlingslandskapet.
- Upprustning av gångväg genom lekplatsen med ett lättframkomligt ytskikt.
- Tillgänglighetsanpassning av sittplatser.
- Sittplatser bör både finnas riktade mot lekplatsen och med utsikt över odlingslandskapet.
- Åtgärder för att stötta försörjande ekosystemtjänster i närområdet, exempelvis genom att omvandla lämpliga gräsytor till äng för ökad biologisk mångfald och gynna pollinatörer.

Långa utblickar ges över odlingslandskapet från lekplatsen.

Lekplatsskylt placerad i vägen för siktlinje ut över landskapet.

Lekplatsutrustning.

12. Lekplats Pluto

Typologi: Lekplats

Storlek: 1 300 m²

Beskrivning: Lekplats Pluto anlades år 2021 och ligger i det nya bostadsområdet Solhöjden, i nordöstra delen av Tumba. Lekplatsen ligger i en dalgång intill ett grönt stråk som leder vidare österut genom ett naturområde. På grund av det nedsänkta läget kan lekplatsen vara svår att upptäcka från den intilliggande gatan Planetbacken.

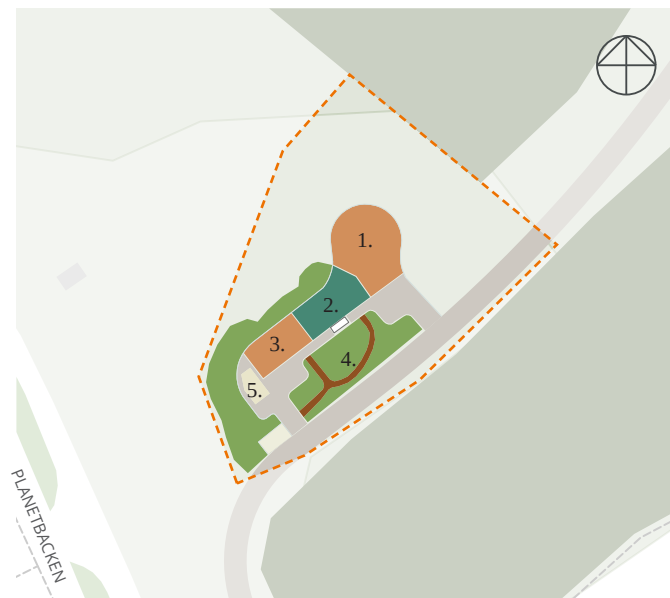
Lekplatsen ligger i en sluttning och är uppdelad på två terrasser. Lekplatsen har en sammanhållen gestaltning med en mångfald av markmaterial och en varierad, flerskiktad vegetation. Här finns lekutrustning främst anpassad för större barn, som en klätterställning, en gunga och en rutschbana i slänt. Intill lekytorna finns även cykelställ, bänkbord och parksoffor samt en baksandlåda.

Analys

Karaktär och identitet: Pluto är en nyanlagd lekplats och är i fint skick. En gångväg av stenmjöl leder genom lekplatsen som har lekytor av barkflis och konstgräs. Lekplatsen karaktäriseras av sin frodiga och grönskande miljö, med varierande planteringsytor. Både buskarna och de nyplanterade träderna har fina årstidsvariationer, med höstfärger och inslag av vintergrönt. Platsen ger ett påkostat intryck, med robusta materialval och inslag av natursten i friser och kantsten. Lekplatsens två terrasser skapar både rumslighet och lekvärden, där slänten exempelvis används för en rutschbana. Friserna i natursten bidrar till att hålla samman gestaltningen av platsen, eftersom de används genomgående i hela lekplatsen. Därför är det viktigt att värna om dessa och ersätta dem om de skulle gå sönder.

Användning: Lekplatsen har relativt få lekredskap, men skapar ändå en rik lekmiljö för både vistelse och lek. En smal gångstig av barkflis leder genom den varierade buskvegetationen, vilket uppmuntrar barnen att uppleva vegetationen på nära håll. Lekplatsens läge ger dessutom goda förutsättningar för att leken kan fortsätta ut i den intilliggande naturmarken. Den sluttande terrängen intill kan användas för pulkaåkning vilket är en fin kvalitet att värna. Tillgänglighetsanpassad lekutrustning och sittplatser finns på lekplatsen, men på grund av den sluttande marken och terrasseringen i två nivåer kan det vara svårt att ta sig mellan lekplatsens delar. På den övre terrassen saknas tillgänglighetsanpassade sittmöjligheter, vilket kan övervägas att kompletteras med. En tänkbar förbättring är att vända lämpliga sittplatser mot söder för bättre solläge.

Klimat och ekologi: Lekplatsen har ett varierat växtbestånd med fina årstidsvariationer. Trädskugga saknas över stora delar av lekplatsen, därför bör plantering av större parkträd intill lekytorna för små barn övervägas. Ett intilliggande dike norr om lekplatsen leder dagvatten för infiltrering i den angränsande naturmarken. Höjdsättningen i planteringsytorna behöver ses över, eftersom erosion skapar materialspridning över konstgräsytan och släntplanteringen måste förstärkas med åtgärder för att minska erosionen. Lekplatsen består till stor del av naturmaterial, vilket knyter an till den omgivande naturmarken. I en framtida upprustning kan man överväga att ersätta konstgräsytan med ett slitåligt fallskyddsmaterial som inte innehåller plast, för att minimera risken att mikroplaster sprids med dagvattnet till naturmarken intill.

Skala 1:1000 (A4) 1. Klätterställning 2. Rutsch i slänt
3. Fågelbogunga 4. Buskplantering med smitväg 5. Baksandlåda

Översikt över lekplatsen från bilvägen.

Bevara:

- Frodig lekmiljö med stora buskplanteringar.
- Den varierade vegetationen med stora årstidsvariationer.
- Lekutrustning som nyttjar platsens topografi.

Vårda:

- Lekstigen genom buskplanteringen.
- Friser och kantstenar av natursten ska ersättas med likvärdigt material om något går sönder.

Utveckla:

- Åtgärder för att minska erosion och materialspridning från planteringsytorna.
- Tillgänglighetsanpassad sittplats på den övre terrassen som placeras i solläge.
- Säkerställ framtida skugga över lekytor för små barn ges genom plantering av större trädarter.
- Överväg att i framtiden ersätta konstgräsytan med ett slittåligt fallskyddsmaterial som inte innehåller plast.

Sittplatser intill plantering i slänt.

Stort klättertorn.

Erosion med materialspridning från plantering över konstgräsytan.

13. Tuna Lek

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,3 ha

Beskrivning: Lekplatsen är belägen strax öster om Tuna centrum, i ett bostadsområde med flerfamiljshus. Intill lekplatsen går ett grönt stråk som förbinder Tuna centrum med Tumba vårdcentral. Centrummiljön kring Tuna centrum är för närvarande i slitet skick. Lekplatsen gränsar åt öster till en bilparkering.

Lekplatsen har två lekytor av strid sand, samt en större sandlåda. Här finns en gungställning omgärdad av ett trästaket, som både fungerar som insprängningsskydd och erbjuder integrerade sittplatser. Intill gungställningen står flera klätterställningar. På lekplatsen finns också en liten samlingsplats med parksoffor och ett bänkbord, placerade vid en träspaljé.

Lekplatsen kommer tas bort i samband med ny detaljplan för Tuna torg, då marken inte längre kommer utgöra allmän plats.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen ligger i ett öppet parkstråk mellan flerbostadshus. Flera av lekplatsens sidor avgränsas av staket, och i det nordvästra hörnet finns en spalje med prydnadsträd och buskar planterade intill. Tillsammans med de privata cykelparkeringsplatserna och källsorteringskärnen intill får lekplatsen karaktären av att ligga på en bostadsgård.

Användning: Lekplatsen är uppförd som en tillfällig användning av platsen som ingår i stadsutvecklingsområdet kring Tuna torg, där ny bostadsbebyggelse planeras. Behovet av lek i området täcks av lekplats i Sven Tumbas park och lekplatserna Vallen och Laxen. Lekplatsen saknar tillgänglighetsanpassad lekutrustning och sittmöjligheter, och en stor del av lekplatsen består av en öppen grusyta utan innehåll.

Klimat och ekologi: Lekplatsen omges av stora grönsytor, där det finns inslag av parkträd, buskar, perenner och prydnadsgräs. Denna vegetation bidrar till den biologiska mångfalden i området, men kräver ett högt underhåll för att ge ett prydligt intryck. Lekplatsen är belägen på en solutsatt plats och det finns ingen naturlig skugga över lekytorna.

Bevara:

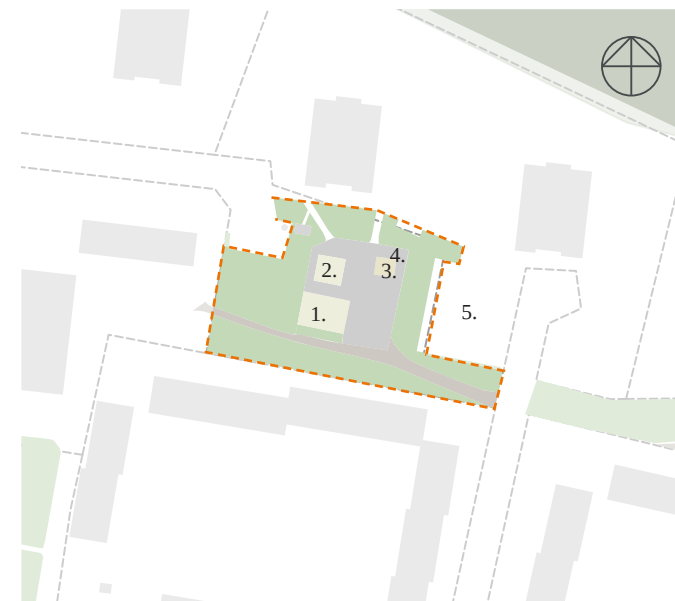
- Lek- och mötesplats för närboende i flerbostadshuset tills ny detaljplan vunnit laga kraft.

Vårda:

- Öppenheten och siktlinjerna längs det öst-västliga parkstråket som passerar lekplatsen.
- Håll den varierade vegetationen omkring lekplatsen prydlig genom en hög skötselnivå.

Utveckla:

- Lekplatsen kommer att avvecklas i samband med utvecklingen av Tuna torg, då lekplatsen inte längre kommer att ligga på allmän plats.

Skala 1:2000 (A4) 1. Gungställning 2. Lekutrustning i sandyta 3. Baksandlåda 4. Samlingsplats intill träspaljé 5. Parkering

Vy över lekplatsen.

14. Lekplats Tripp Trapp Trull

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,13 ha

Beskrivning: Lekplatsen Tripp Trapp Trull ligger i ett nybyggt villaområde i Uttran. I norr löper en lugn villagata och i söder finns en stig som gränsar mot naturmark. Lekplatsen omgärdas av stängsel med grindar. Entrépunkterna i norr och söder är tydliga och har lekplatsskylt, bänk och cykelställ. På lekplatsen finns sparad naturmark med högresta tallar samt nya planteringsytor, som alla avgränsas av höga trästaket. Mellan vegetationen finns lekutrustning som riktar sig till både mindre och större barn.

Lekplatsutrustningen består av klätterställningar med rutschbana, lekhus, lekskulpturer, baksandlåda, gungställning med fågelbogunga, studsatta och snurrkarusell. Det finns tillgång till lösa material och en variation av lekvärden. Utrustningen är placerad på gummiasfalt och träflis, övriga ytor är grusade. De olika markmaterialen avgränsas med smala friser, vilket leder till att lösa material har spridit sig. Övrig utrustning är bänkar, bänkbord, skräpkorgar och belysningsmaster i trä.

Analys

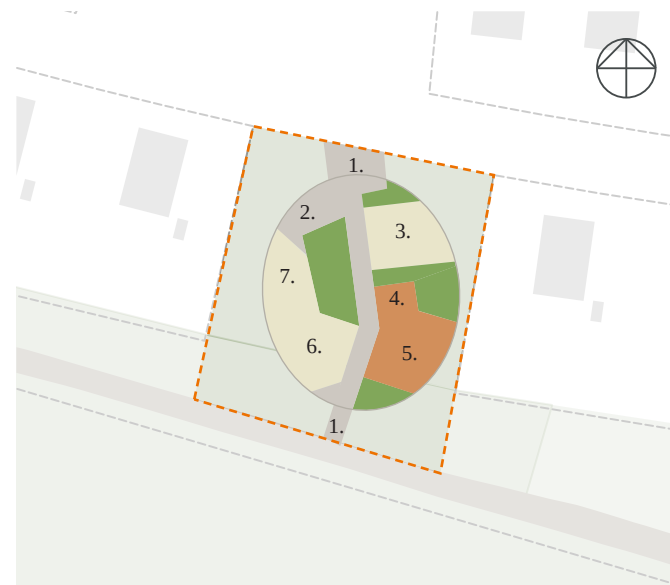
Karaktär och identitet: Lekplatsen Tripp Trapp Trull har en genomarbetad gestaltning som samspelar väl med den angränsande naturmarken i söder. De bevarade äldre tallarna bidrar starkt till platsens karaktär. De flesta elementen på lekplatsen samspelar i färg och materialitet, med träflis och trä som huvudsakliga material. Tillsammans med den genomtänkta utrustningen känns platsen sammanhållen. Lekplatsens utformning möjliggör många lekfunktioner på en relativt

liten yta, där de olika lekplatsdelarna avgränsas med vegetation. De höga planteringsstaket i trä gör dock det visuella intrycket något rörigt. Om de inte ska tas bort bör de ersättas med något mer neutralt som smälter in bättre, exempelvis lägre planteringsräckan. Viss utrustning har flagnad färg, vilket bör åtgärdas.

Användning: Platsen ligger i ett villaområde och används främst av närboende. Stängslen och grindarna som omgärdar lekplatsen kan göra platsen attraktiv för besök även från skolor och förskolor. Det finns ytor för att mötas i grannskapet utöver lekplatsleken. Tripp Trapp Trull har tydliga entrépunkter och är lätt att hitta till. De båda entréernas lekplatsskyltar tydliggör att platsen är offentlig, trots grindarna. En fågelbogunga är tillgänglighetsanpassad, med gummiasfalt som fallskyddsmaterial. Det bör ses över om fler lekelement kan göras tillgänglighetsanpassade.

Platsen har god överblickbarhet och belysningsmasterna möjliggör användande även under vintertid. De intilliggande småhusen har stor insyn över platsen, något som kommer förändras när vegetationen växer sig större och sluter sig.

Klimat och ekologi: Hela platsen har vandrande skugga från de högresta tallarna och innehåller även nyplanterad vegetation. Variationen i arter och vegetationstyp gynnar den biologiska mångfalden och erbjuder årstidsväxlingar. Det är viktigt att säkerställa succession och en åldersvariation i trädbeståndet, framför allt med tanke på de stora tallarna. Dagvatten infiltreras lokalt inom lekplatsens vegetationsytor och det finns ingen karterad skyfallsproblematik på platsen.

Skala 1:1000 (A4) 1. Entréplatser 2. Samlingsplats 3. Liten klätterställning 4. Studsmatta 5. Gungställning 6. Stor klätterställning med nät och rutschbana 7. Snurrkarusell

Lekplatsen sedd från den södra entrépunkten.

Bevara:

- Platsens genomarbetade och platsanpassade gestaltning.
- De högsta tallarna.
- Variationen i lekvärden och tillgången till löst material.

Vårda:

- Åtgärda flagnad färg på utrustning.
- Trästaketen bör avlägsnas när etableringstiden är över, om de är permanenta bör de bytas till något mindre framträdande, exempelvis lägre planteringsräcken.

Utveckla:

- Se över om fler lekredskap kan göras tillgängliga.
- Säkerställ succession genom nyplantering av både tall och andra arter.

Lekplatsen sedd från den norra entrépunkten. Högresta tallar står fritt mellan lekfunktionerna.

Snurrkarusell och samlingsplats med bänkbord.

Tillgänglighetsanpassad gungställning.

15. Lekplats Pricken

Typologi: Lekplats

Storlek: 1 500 m²

Beskrivning: Lekplats Pricken är en nyanlagd lekplats i bostadsområdet Kvarnsjön, beläget i västra delen av Tumba. Lekplatsen ligger mellan en förskola och en grundskola, i ett nybyggt bostadsområde med både småhus och flerbostadshus. Lekplatsen är anlagd i en slänt intill en brant bergvägg, där höjdskillnaderna har tagits upp i tre terrasserade nivåer. Trappor och ramper leder mellan nivåerna och kopplar samman med det gröna stråket som löper intill lekplatsen.

Lekplatsen har ett varierat innehåll av markmaterial, vegetation och sittplatser. Lekturstningen är främst avsedd för små barn och består av fjädergungor, en sandlåda med lekhus och en liten klätterställning. Här finns även en gungställning, ett större klättertorn och en asfalterad yta med en basketkorg.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen är ett fint exempel på hur befintliga kvaliteter har tagits tillvara i gestaltningen. Den är belägen intill en bergvägg med högvuxna tallar, vilket skapar en dramatisk och spännande inramning. Den naturliga, sluttande topografin har integrerats i lekplatsens struktur genom ramper, trappor och gradänger. Höjdförhållandena bidrar till både rumsliga kvaliteter och skapar olika lekrområden inom lekplatsen. Terrasserade gradänger och murar tar upp höjdskillnaden på ett mångfunktionellt sätt genom att skapa sitttytor. Lekplatsen har en varierad vegetationsstomme med buskar, perenner och nyplanterade exotiska träd, såsom ullunggrön, himalayabjörk och cembratall.

Användning: Lekplatsen innehåller lekturstning som främst är avsedd för mindre barn, men även flera andra element som erbjuder plats för häng och oprogrammerad lek. Sittgradängerna kan användas som en informell scenyta eller för klätterlek. Kring basketplanen finns utrymme för bollspel. Det är viktigt att lekturstningen på lekplatsen fortsätter att rikta sig mot en bred målgrupp, eftersom många förskolebarn och skolbarn i olika åldrar vistas i området. Lekplatsen är delvis utformad med ett tillgänglighetsperspektiv, bland annat med kontrasterande trappsteg och dubbla handledare. Det enda tillgängliga fallskyddsmaterialet är omgiven av höga träsargar vilket gör det svårt att nå lekredskapen med rullstol. Vid framtida utveckling av lekplatsen bör fler lekredskap tillgänglighetsanpassas.

Klimat och ekologi: En stor del av den omgivande naturmarksvegetationen har bevarats och kompletterats med nyplanterade tallar, vilket ger en fin tematisk koppling till den befintliga karaktären. Lekplatsen innehåller generösa busk- och perennplanteringsytor med god artvariation och fina upplevelsevärden, särskilt under de iögonfallande, röda höstfärgerna. För att lekplatsens karaktär ska bevaras är det viktigt att vårda planteringsytorna och kompletteringsplantera luckor vid behov. Planteringsytorna kan eventuellt aktiveras genom att utvecklas med stigar, så att barnen kan komma närmre växtligheten. Materialen i lekplatsen består främst av naturmaterial, såsom trä och granit, som används i gabionmurar och kantstenar. Dagvattnet som samlas på det asfalterade parkstråket omhändertas av linjeavvattnings. Erosion förekommer på planteringsytorna, och det är viktigt att säkerställa att avrinningen inom lekplatsen fungerar för att minska slitage och materialspridning.

Skala 1:1000 (A4) 1. Cykelparkering 2. Basketkorg 3. Klättertorn 4. Gungställning 5. Fjädergungor 6. Sittgradäng 7. Baksandlåda 8. Liten klätterställning 9. Samlingsplats

Vy över lekplatsens nedre terrass.

Bevara:

- Den fina kontakten med intilliggande naturmark.
- Den varierade och rikliga vegetationsstommen med buskar, perenner och nyplanterade träd.
- Lekutrustning som riktas mot barn i flera åldrar.
- Tillgänglighetsanpassning av trappor och sittplatser.

Vårda:

- Busk- och perennytorna kräver en hög skötselnivå för att hållas robusta och prydliga.
- Se till så att dagvattenhanteringen inom lekplatsen fungerar, så att erosion och materialspridning undviks.

Utveckla:

- Tillgänglighetsanpassning av lämpliga lekredskap.
- Möjlighet till aktivering av planteringsytorna genom att exempelvis anlägga gångstigar genom ytorna.

Vy över lekplatsens norra del.

Basketkorg i lekplatsens västra del.

Gabionmur med sittplatser.

16. Strandbackens lekplats

Typologi: Lekplats

Storlek: 1 100 m²

Beskrivning: Strandbackens lekplats är belägen i bostadsområdet Uttran, i västra delen av Tumba. Lekplatsen ligger mellan en återvändsgata i ett småhusområde och naturreservatet Vinterskogens skogsbryn. En grusad skogsstig leder genom lekplatsen och skogen till Sylvanders väg i villaområdet Uttran. Lekplatsen är belägen uppe på en höjd en bit bort från närmaste gata och är därför svår att hitta till. Mot villaträdgårdarna finns ett större spireabuskage som kan behöva gallras för att säkerställa god sikt över lekplatsen.

Lekplatsen innehåller lekutrustning för små barn, bestående av en gungställning, fjädergungor och en baksandlåda med lekhus. Ett bänkbord står på en yta av betongplattor. Lekplatsen är i slitet skick och i behov av upprustning.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen karaktäriseras av sitt naturnära läge alldeles intill Vinterskogens naturreservat, som i dagsläget inte speglas i lekplatsens utformning utan är av standardutförande för småbarnslek. Lekplatsen är undangömd och endast synlig för de som bor allra närmast eller som promenerar på skogsstigen som löper förbi. Genom tillägg av vägvisande skyltning på strategiska platser kan lekplatsen lättare upptäckas av personer i närområdet.

Användning: Lekplatsen är liten och riktas mot små barn i grannskapet. Det avskilda läget intill en

återvändsgata och ett skogsbryn gör lekplatsen svår att hitta till. Tillgången på kommunala lekplatser i området är mycket begränsad och det är därför viktigt att kommunen tillgodoser en plats för möten och lek i grannskapet. Kopplingen till villaområdet Uttran behöver förstärkas och tydliggöras, då det är den närmsta kommunala lekplatsen för boende i området.

Lekplatsen har i en framtida upprustning möjlighet att utvecklas till en plats som tilltalar närboende. Som komplement till den programmerade småbarnsleken bör även mer utmanande lek för äldre barn tillföras. Det naturnära läget och den kuperade terrängen kan renodlas och användas som en styrka i en utveckling av lekplatsen, med naturlek i fokus. Genom att informera om de höga natur- och upplevelsevärden som finns i naturreservatet intill kan besökarens nyfikenhet väckas. Exempelvis kan de sällsynta djur- och växtarterna som förekommer i naturreservatet lyftas fram. Varken gångväg, lekutrustning eller sittplatser är idag tillgänglighetsanpassade, vilket bör åtgärdas i den mån det är möjligt.

Klimat och ekologi: Lekplatsen omges av naturmarksvegetation och har ett fint läge intill en mossbeklädd klipphäll där hassel, tall och björk växer. Vegetationen inom lekplatsen kan utformas som en brynzon till Vinterskogen, och även kompletteras med något träd som ger skugga över solutsatta lekytor. På lekplatsen finns för närvarande inga märkbara problem med dagvattenhantering eller avrinningsstråk, trots det sluttande läget. Dagvatten infiltreras i naturmarken och på de klippta gräsytona, vilket även bör ske i framtiden efter upprustning av lekplatsen.

Skala 1:1000 (A4) 1. Gungställning 2. Bänkbord på yta av betongplattor 3. Sandlåda 4. Fjädergungor

Lekplatsen är belägen på en höjd med utsikt över bostadshusen.

Bevara:

- Plats för lek och möten i grannskapet.
- Lekplatsens läge i nära kontakt med intilliggande naturmark.

Vårda:

- Gallring av spireabuskaget intill trädgårdarna för att säkerställa god genomsikt.
- Säkerställ lokal infiltration av dagvatten även efter upprustning av lekplatsen.

Utveckla:

- Synliggör lekplatsen med vägvisande skyltning vid strategiska platser.
- Utveckla ett tema med naturlek och naturpedagogik.
- Tillgänglighetsanpassning av gångvägar, sittmöjligheter samt lämplig lekutrustning.
- Utforma vegetationen inom lekplatsen som en brynzon till Vinterskogen.
- Plantering av träd som ger skugga över solutsatta lektytor.

Grusad stig och trappa i trä leder upp till lekplatsen.

Lekplatsen har fin kontakt med omgivande naturmark.

Grusad stig fortsätter vidare in i Vinterskogens naturreservat.

17. Lekplats Dubben

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,5 ha

Beskrivning: Lekplats Dubben ligger i ett bostadsområde med kedjehus och småhus i Broängen. Lekplatsområdet gränsar i söder till Vinterskogens naturreservat och är placerad intill ett grönt stråk som leder vidare in i naturområdet. Lekplatsen är belägen en bit bort från bilgatan i norr, men är väl synlig eftersom den ligger på en öppen gräsmatta.

Lekplatsen innehåller lekutrustning för olika åldrar, bland annat en gungställning, studsmattor, balansbrädor, en baksandlåda, ett klättertorn och en snurrkarusell. Söder om lekplatsen finns spår av en äldre grusplan. På lekplatsen finns sittmöjligheter i form av parksoffa och bänkbord. Här finns även en planteringsyta som omgärdas av sittmurar i betong. I korsningen mellan det gröna stråket och Mossvägen finns en anslagstavla.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen ligger på en generellt plan yta, med spår av en terrassering vid läget för den gamla bollplanen. Markmaterialen består av två stora ytor med strid sand samt en stor yta gummigranulat i blå, grön, gul och röd kulör i ett grafiskt mönster. Båda sidorna av lekplatsen gränsar mot privata trädgårdar. På den öppna gräsytan intill lekplatsen har närboende ställt upp fotbollsmål. Här kan kommunen överväga att ställa upp riktiga fotbollsmål för att tillgodose behovet av en gräsplan i närområdet. Ett fåtal stora träd, bland annat björkar, omger och ger karaktär till lekplatsen. I mitten av lekplatsytan finns en planteringsyta, som är utarmad och därför upplevs otydlig. Eftersom planteringsytan ligger i nivå med det

omgivande gummigranulatet uppmuntras spring och rörelse i planteringen. Denna yta bör omgestaltas för att bättre kunna fylla sitt syfte. Asfaltsbeläggningen på det gröna stråket intill lekplatsen är sprucken och behöver rustas upp. Grusplanen intill är övervuxen och ger ett slitet intryck till området. Här kan man överväga att anlägga en ängsyta för att gynna den biologiska mångfalden och skapa upplevelsevärden av blomprakt och årstidsvariationer.

Användning: Trots att lekplatsen har stora fallskyddsytor, är mängden lekutrustning begränsad. Lekplatsområdet är underutnyttjat och kan omdisponeras och kompletteras för att skapa en rikare lekmiljö som främjar både rörelse och möjligheter för olika typer av lek, både lugnare och mer rörelsebetonad. Lekplatsen upplevs öppen och har låga rumsliga kvaliteter, och eftersom ytan är stor upplevs den som något ödslig. Vid en framtida upprustning bör vegetation integreras i lekplatsytan för ökade rumsliga kvaliteter och en mer varierad lekmiljö. En tillgångsanalys visar att Dubben är den enda lekplatsen i området, vilket gör det särskilt viktigt att erbjuda lekmöjligheter för barn i olika åldrar. Det finns tillgänglighetsanpassad lekutrustning, men träsargarna som skiljer markmaterialen åt skapar kanter som är svåra att passera med rullstol. Tillgängligheten inom lekplatsen måste ses över i en framtida upprustning.

Klimat och ekologi: Lekplatsen består av en stor yta gummigranulat, men i övrigt av genomsläppliga markmaterial. Det dagvatten som inte infiltreras i marken vid regn leds till brunnar i gräsmattan. Systemet för dagvattenhantering i parken bör utvecklas, med fokus på att främja infiltration i vegetationsytor i första

Skala 1:2000 (A4) 1. Sandyta med gungställning 2. Gummigranulat med klätter- och balanslek 3. Sandyta med klättertorn 4. Planteringsyta omgärdad av betongmurar 5. Äldre grusplan

Vy över lekplatsen från det intilliggande stråket.

hand. Vegetationen i området har för närvarande låg biologisk mångfald, med stora ytor klippt gräs och ett fåtal stora parkträd. Förutom att omvandla grusplanen till en ängsyta kan fler åtgärder vidtas, exempelvis genom att plantera fler träd intill lekplatsen för att skapa variation i trädbeståndet och ge lövskugga över lekplatsen.

Bevara:

- Lekplats med lekutrustning för en bred målgrupp.

Vårda:

- Rusta upp asfaltsbeläggningen på parkstråket intill lekplatsen.

Utveckla:

- Överväg att ställa upp fotbollsmål på gräsytan norr om lekplatsen.
- Omgestalta planteringsytan för att minska spring genom växtligheten.
- Anlägg en ängsyta på den gamla grusplanen.
- Omdisponera och utveckla lekplatsen med mer varierad och innehållsrik lekutrustning som tar hänsyn till rörelseflöden över området.
- Integrera växtlighet inuti och omkring lekplatsen för ökade rumsliga kvaliteter och upplevelsevärden.
- Se över tillgängligheten på lekplatsen.
- Utveckla dagvattenhanteringen inom området med förbättrad infiltration i vegetationsytor.
- Plantera fler träd intill lekplatsen.

Klätterlek och gungställning.

Utarmad planteringsyta intill sittmurar.

Äldre björkar ramar in lekplatsens norra sida. Brunn i gräsmatta.

18. Lekplats Sågen

Typologi: Lekplats

Storlek: 1,0 ha

Beskrivning: Lekplats Sågen är belägen intill Vattravägen i ett bostadsområde med radhus och småhus. Intill lekplatsen leder ett grusat parkstråk som övergår till gator i öst och väst. Lekplatsen ligger i en sänka och kan vara svår att se från omgivande gator. Grannskapsparken Solparken ligger ett kvarter österut och nås via en bilgata.

Lekplatsen är terrasserad i två nivåer och innehåller lekturstrukturer för små barn. På den övre nivån finns en större yta av strid sand med en klätterställning, en gungställning, en fjädergunga och en snurrkarusell. På den nedre nivån finns en baksandlåda och en samlingsplats med parksoffor, som står på en yta av stenmjöl. Intill lekplatsen finns en hundrastgård och en cykelcross-bana, som upprustades under 2024.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen har ett naturnära tema som harmonierar med naturmarksvegetationen som omger platsen. Vid skogsbrynet intill samlingsplatsen står flera höga stenblock som ger karaktär till lekplatsen. En stor del av lekplatsen och det omgivande grönområdet ligger i en sänka och är delvis avskärmat från Vattravägen av en trädridå. Det låglänta läget ger lekplatsen en fin rumslighet och gör att den upplevs som avskild från omgivningen, utan att förlora den visuella kontakten med vägen och de intilliggande radhusen. Denna kontakt är viktig att bevara ur en trygghetsaspekt och trädbeståndet bör därför hållas efter där lämpliga siktlinjer gallras fram. Den närliggande bilvägen ger dock upphov till relativt höga bullernivåer, som

bör åtgärdas genom fysiska bullerskydd, exempelvis bullerplank. Det är viktigt att bullerskydden inte skymmer översikten över lekplatsen.

Användning: Lekplatsens utrustning är främst avsedd för små barn, medan cykelcrossbanan och hundrastgården erbjuder aktiviteter för en bredare målgrupp. Det naturnära läget skapar goda förutsättningar för naturlek. Hundrastgården är väl integrerad i naturmarksvegetationen, men är samtidigt placerad nära bostadsbebyggelsen. Det är viktigt att bevaka om störningar för de närboende uppstår. I så fall bör hundrastgården flyttas till en annan plats som ligger längre ifrån bostadsbebyggelsen. Lekplatsen har ingen tillgänglighetsanpassad utrustning, men detta tillgodoses i den närliggande grannskapsparken Solparken, och behöver därför inte kompletteras i denna lekplats. I stället bör det säkerställas att tillgänglighetsanpassade sittmöjligheter finns, och att dessa är lättåtkomliga från parkstråket. Innehållet på lekplatsen tycks vara anpassat till grannskapets behov, och vid framtida utveckling av lekplatsen bör de närboendes önskemål kartläggas, exempelvis genom medborgardialog.

Klimat och ekologi: Naturmarksvegetationen inom området utgör en varierad och flerskiktad vegetationsstomme. Gräsyten öster om lekplatsen omhändertar dagvatten vid skyfall, vilket är en funktion som är viktig att bevara. Idag bildas stående vatten på gångvägen, vilket måste åtgärdas för att parkvägen ska vara framkomlig i alla väder. Genom höjdsättning och exempelvis anläggande av svackdiken kan fördröjningsytor för dagvatten skapas som motverkar detta.

Skala 1:4000 (A4) 1. Cykelcross-bana 2. Hundrastgård 3. Lekplats

Lekturstrukturer för små barn på lekplatsen.

Bevara:

- Plats för lek och aktivitet för en bred målgrupp.
- Karaktäristiska stora stenblock intill naturmarksvegetationen.
- Goda förutsättningar för naturlek.

Vårda:

- Gallra fram siktlinjer genom naturmarksvegetationen för en god översikt över lekplatsen från omgivande gator och radhus.

Utveckla:

- Utred lösningar för fysiska bullerskydd längs Vattravägen.
- Tillgänglighetsanpassad samlingsplats.
- Flytta hundrastgård längre bort från bostadsbebyggelse, om störningar uppstår.
- Åtgärder för fördröjning av dagvatten och avrinning från parkstråk, exempelvis genom att anlägga ett svackdike.

Vy mot gräsytan öster om lekplatsen. Stående vatten på gångvägen.

Ett av de stora, karaktäristiska stenblocken intill lekplatsen.

Översikt över lekplatsen från det gröna stråket som leder förbi dess södra sida.

19. Lekplats Gråsälen

Typologi: Lekplats

Storlek: 900 m²

Beskrivning: Lekplats Gråsälen ligger söder om Kassmyrasjön, i utkanten av ett radhus- och villaområde. Ett grönt stråk ansluter till lekplatsen som leder vidare längs en strandpromenad i riktning mot Kassmyraskolan i nordost. Det kan vara svårt att hitta till lekplatsen eftersom den kan vara svår att se från de intilliggande radhusområdena och istället syns bäst från strandpromenaden. Lekplatsen var vid inventeringstillfället i slitet skick och i behov av att rustas upp. Sedan inventering har viss upprustning av lekplatsens utrustning genomförts.

Lekplatsen är terrasserad i två nivåer och innehåller lekutrustning för både små och större barn. På den övre nivån finns en gungställning, en baksandlåda, en fjädergunga och flera parksoffor. På den nedre nivån finns en klätterställning och en parksoffa med utblick över Kassmyrasjön. Höjdskillnaden mellan terrasserna tas upp av en platsbyggd klättervägg, med trappor och avsatser i trä och skivmaterial.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen karaktäriseras av läget intill Kassmyrasjön. Uppe på den övre terrassen ges fina utblickar över vattnet, som skulle kunna förstärkas genom att röja ytterligare på lämpliga platser i vegetationen intill strandkanten så att inte siktlinjer över vattnet skymms. Den platsbyggda klätterväggen utgör ett identitetsskapande och äventyrligt element, som ger karaktär till lekplatsen. Marken intill klätterväggen är på flera ställen i slitet skick med håligheter och materialspridning, eftersom avrinning av dagvatten

gett upphov till erosion. Vid framtida upprustning av lekplatsen bör den platsbyggda klätterväggen bevaras och rustas upp, alternativt kan något annat lekelement anläggas som drar nytta av det terrasserade läget och som erbjuder likvärdiga lekvärden för utmanande och spännande lek.

Användning: Höjdskillnaderna inom lekplatsen har nyttjats till att skapa en platsbyggd klättervägg, som är ett unikt lekelement i kommunen. Terrassen utgör även en rumslig avgränsare som delar upp lekplatsen i två lektytor för små respektive stora barn, vilket inbjuder flera målgrupper till att använda lekplatsen samtidigt.

På den övre terrassen finns behov av att omdisponera lekutrustningen, då en fjädergunga idag är placerad innanför insprängningsskyddet runt gungställningen vilket skapar en onödig risk för konflikt. På den nedre nivån står idag en parkbänk med ryggen mot lekplatsen, som borde flyttas så att den antingen riktas mot lekplatsen alternativt till en annan plats så att flöden in till lekplatsen inte blockeras. Vid inventeringstillfälle år 2024 var sittplatserna inom lekplatsen av äldre modell och inte tillgänglighetsanpassade med armstöd, vilket bör åtgärdas. Komplettering med tillgänglighetsanpassad lekutrustning bör även övervägas i framtida upprustning.

Klimat och ekologi: Lekplatsen omgärdas av en trädridå av främst lövträd, som ger god möjlighet till lövskugga över lektyorna. Intill lekplatsen hålls gräset högt, vilket gynnar den biologiska mångfalden. Intill strandpromenaden finns ett svackdike som leder till brunn i gräsmatta. Dagvattenhanteringen på platsen

Skala 1:1000 (A4) 1. Parksoffor 2. Baksandlåda 3. Gungställning 4. Klättervägg 5. Klätterställning

Vy över lekplatsen från den övre nivån.

kan utvecklas genom att anlägga fördröjnings- och infiltrationsytor för lokalt omhändertagande av dagvatten i vegetationsytor innan dagvatten leds till brunn. Markmaterial och utrustning inom lekplatsen är i slitet skick och i behov av upprustning. Den omfattande problematiken med erosion av markmaterial måste åtgärdas vid en kommande upprustning. Höjdsättningen av avrinningsstråk måste då anpassas så att dagvatten leds bort från lekplatsen utan att ge upphov till erosion.

Bevara:

- Lekplats med två terrasser vars lekutrustning riktar sig mot olika åldrar.

Vårda:

- Unikt och äventyrligt platsbyggt lekelement i form av klättervägg.
- Skapa siktlinjer över Kassmyrasjön genom att röja i strandvegetationen på lämpliga platser.

Utveckla:

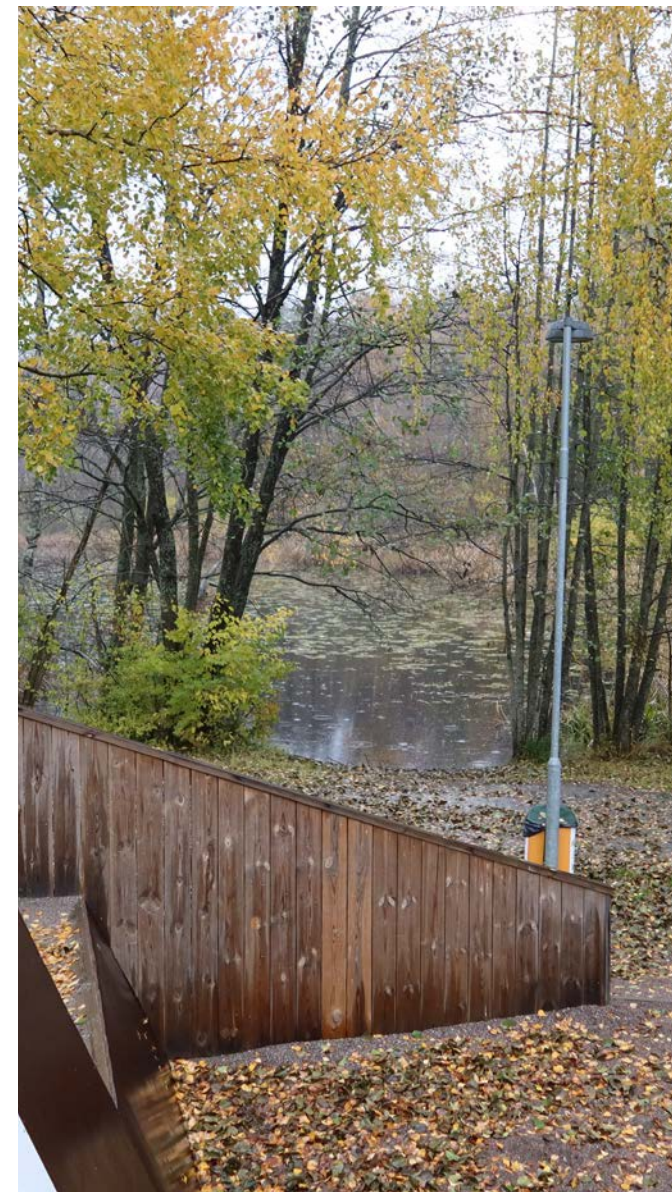
- Omdisponera lekutrustning och sittplatser så att inte flöden över lekplatsen hamnar i konflikt.
- Tillgänglighetsanpassning av sittplatser.
- Tillägg av lämplig tillgänglighetsanpassad lekutrustning.
- Dagvattenhanteringen inom lekplatsen måste utvecklas genom omledning av avrinningsstråk och förstärkning av infiltrationsytor.
- Upprustning av markmaterial och utrustning.

Gungställningen på lekplatsens övre nivå.

Klätterväggen.

Fina utblickar mot Kassmyrasjön.

20. Lekplats Bävern

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,3 ha

Beskrivning: Lekplats Bävern ligger i ett radhusområde i södra Tumba, intill ett grönt stråk som leder vidare mot Kassmyraskolan i nordost. Lekplatsen ligger i en dalgång som kantas av en fond av naturmarksvegetation i söder.

Lekplatsen innehåller lekutrustning för små barn som är placerade på ytor av strid sand. På lekplatsen finns en gungställning, fjädergungor, snurrkarusell och en baksandlåda med bakbord. Äldre parksoffor står vid lekplatsen. Intill lekplatsen finns en instängslad grusplan.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen är belägen i ett avlångt parkrum med en grön och lummig karaktär, som präglas av naturmarksvegetationen i söder och de privata radhusträdgårdarna i norr. Under 2024 rustades bollplanen upp med nytt grus och lekplatsen fick ny, likvärdig utrustning. Lekplatsen består av stora, öppna sandtytor och har idag låga rumsliga kvaliteter eftersom det inte finns några element som delar upp ytan i mindre avdelningar eller sektioner. Förslagsvis kan buskar och träd planteras inom lekplatsen, både för att skapa rumslighet och ge skugga över lekytorna, men även för att ge en stomme för olika typer av lekytor, där både lugnare och mer fartfyllda lekar får plats.

Bollplanens stängsel är täckt av tätvuxen humle, vilket skärmar av bollplanen från både lekplatsen och parkstråket intill. Ur en trygghetsaspekt är det viktigt att siktlinjer in till bollplanen hålls öppna på lämpliga

ställen. Lekplatsens markmaterial är i behov av att rustas upp och göras mer variationsrik, vilket har möjlighet att skapa en mer spännande och inbjudande lekmiljö.

Användning: I dagsläget erbjuds möjlighet för småbarnslek och bollspel på lekplatsen. Lekplatsen består av stora sandtytor och har få lekredskap i relation till dess storlek. Detta ger möjlighet till att även komplettera lekplatsen med lekutrustning för större barn, vilket är lämpligt då detta behov inte tillgodoses på någon annan lekplats i närheten. För att göra lekplatsen mer inkluderande bör det även kompletteras med tillgänglighetsanpassat fallskyddsmaterial och lekutrustning. Tillgänglighetsanpassade sittplatser bör placeras ut intill lekplatsen. Vidare kan en mer informell naturlek skapas i anslutning till naturmarksvegetationen genom exempelvis gallring av bryn och kvarlämnande av löst material, för att erbjuda fler lekvärden som komplement till lekplatsutrustningen.

Klimat och ekologi: Lekplatsen ligger i ett skyddat läge, som delvis skuggas av naturmarksvegetationen intill. Det finns inga nyplanterade träd intill lekplatsen, vilket bör kompletteras med för att skapa en åldersvariation i trädbeståndet. I dalgången intill lekplatsen finns ett delvis öppet dagvattenstråk. Gräsytan norr om lekplatsen är låglänt och översvämmas vid skyfall. Det är viktigt att denna yta behåller sin kapacitet för fördröjning av dagvatten, för att undvika översvämning på lekplatsen eller närliggande bostadshus. Vid behov kan den fördröjande funktionen hos ytan utvecklas, exempelvis genom att anlägga ett svackdike där dagvatten infiltreras.

Skala 1:2000 (A4) 1. Baksandlåda 2. Fjädergungor 3. Snurrkarusell 4. Gungställning 5. Bollplan

Vy över lekplatsens västra del.

Bevara:

- Fond av naturmarksvegetation som bidrar med skugga och biologisk mångfald.
- Fördröjningsyta för infiltration av dagvatten norr om lekplatsen.

Vårda:

- Håll siktlinjer öppna mellan bollplanen, lekplatsen och parkstråket genom att gallra ur humlebeståndet på lämpliga platser.

Utveckla:

- Förstärk rumsliga kvaliteter inom lekplatsen genom att exempelvis plantera buskar och träd.
- Skapa utrymme för både lugnare och mer fartfyllda lekar.
- Komplettera lekplatsen med lekutrustning riktade mot fler målgrupper.
- Större variation i markmaterial, med komplettering av fallskyddsmaterial som delvis är tillgänglighetsanpassat.
- Tillgänglighetsanpassning av sittmöjligheter och av lämplig lekutrustning.
- Gallring av bryn och kvarlämnande av löst material, för att uppmuntra till naturlek intill lekplatsen.
- Föryngring av trädbeståndet genom nyplantering av träd.
- Vid behov kan fler åtgärder för fördröjning av dagvatten utföras på ytan norr om lekplatsen.

Vy över lekplatsens östra del, med bollplanen i bakgrunden.

Öppningar genom humlen som växer på stängslet.

Humlekottar.

21. Lekplats Rubinen

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,5 ha

Beskrivning: Lekplats Rubinen ligger i ett kedje- och småhusområde i norra Storvreten. Ett parkstråk löper genom området, korsar Harbrovägen och fortsätter söderut mot ett bostadsområde med flerfamiljshus. Lekplatsen och en grusplan är placerade på två terrasserade nivåer. På grund av dess något upphöjda läge är lekplatsen väl synlig från de omgivande gångstråken, men delvis skyddad av en inhägnad bollplan som ligger mellan Harbrovägen och lekplatsen, där även en busshållplats är belägen.

Lekplatsen utgörs av en sandyta med ett fåtal lekredskap för olika åldrar bestående av en baksandlåda, fjädergungor, en fågelbogunga och en klätterställning för äldre barn. På sandytan finns även två parksoffor och ett bord. Grusplanen, som är relativt stor, innehåller två fotbollsmål utan nät.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen fungerar som en liten mötesplats för lek och bollspel inom grannskapet. Området kring lekplatsen är kuperat och präglas av mjuka markmodelleringar, som omgärdas av de privata kedjehusträdgårdarna. I nordväst gränsar lekplatsen till ett större naturmarksområde. Området kring lekplatsen har en öppen karaktär med god genomsikt, men de rumsliga kvaliteterna är låga. För att förbättra de rumsliga värdena kan lekplatsen kompletteras med buskar eller träd. Det finns också gott om flexibla, oprogrammerade gräsytor intill lekplatsen, som kan utvecklas för att möta grannskapets behov. Parkstråken är asfalterade, men beläggningen är sliten och behöver

rustas upp, då den idag ger ett nedgånget intryck av lekplatsen. Det finns också behov av att bredda parkstråket, som i dagsläget är för smalt, vilket leder till att en smitväg trampas upp intill den asfalterade ytan.

Användning: Lekplatsen kompletterades under 2024 med en fågelbogunga och en grillplats. Grusplanen saknar både entréplats och sittplatser, och lekplatsen har varken tillgänglighetsanpassad lekutrustning eller sittplatser, vilket bör kompletteras med i en framtida upprustning. Lekplats Bärnstenen är belägen söder om Harbrovägen och innehåller en bollplan samt en lekplats. Utvecklingen av lekplats Rubinen bör ske i samstämmighet med Bärnstenen. Behovet av att ha bollplaner så nära varandra bör utredas vidare. Lekplatserna skiljs åt av Harbrovägen, som fungerar som en barriär, vilket måste beaktas i behovsanalysen.

Klimat och ekologi: Lekplatsen och bollplanen omgärdas av en stor yta med klippt gräs, medan gräset i slänten intill lekplatsen hålls högt. Flera av slänterna i området kan övervägas för omvandling till ängsytor, vilket skulle rationalisera skötseln och samtidigt gynna den biologiska mångfalden. Kring lekplatsen finns flera stora parkträd, bland annat en stor blågran. Det finns ett behov av nyplantering av träd för att säkerställa trädbeståndets succession. Nyplanterade träd bör placeras så att de kan ge lövskugga över lekutrustningen. Dagvatten samlas i diken intill parkstråket, men under entrén till bollplanen finns en trumma som är igensatt, vilket har lett till erosion av grusvägen. Översyn av höjdsättning och dagvattenhantering inom området måste göras, där det finns möjlighet att leda vattnet till fördröjningsytor för infiltration inom områdets vegetationsytor.

Skala 1:2000 (A4) 1. Sandyta med lekutrustning 2. Bänkbord 3. Grusplan 4. Busshållplats

Vy över lekplatsen.

Bevara:

- Mötesplats för grannskapet med lek och spontanidrott.

Vårda:

- Kontakt med intilliggande naturmark genom gallring av bryn.

Utveckla:

- Bredda och rusta upp asfaltsbeläggningen på parkstråket intill lekplatsen.
- Utveckla lekplatsens innehåll efter grannskapets behov och med hänsyn till den närliggande lekplatsen Bärnstenen.
- Omvandla lämpliga gräsytor till ängsytor för ökad biologisk mångfald.
- Plantera rumsskapande vegetation kring lekplatsytan.
- Tillgänglighetsanpassning av både samlingsplats och lekplatsutrustning.
- Entréplats till bollplanen med sittplatser.
- Föryngring av trädbeståndet genom nyplantering av träd, som placeras så att trädkronorna skuggar lekytan.
- Översyn av dagvattenhantering inom området och förstärkning av infiltration i vegetationsytor.

Vy över bollplanen som ligger i en sänka.

Samlingsplats med bord.

Bänkbord som placerats på den öppna gräsytan.

22. Lekplats Bärnstenen

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,8 ha

Beskrivning: Lekplats Bärnstenen är belägen på den södra sidan av Harbrovägen, intill ett parkstråk som löper genom den norra delen av Storvreten. Lekplatsen ligger mellan ett av de karaktäristiska, vita flerbostadshusen från 1960-talet och ett nyare bostadshus från 2010-talet, uppe på en höjd intill bostadsgården till ett av de äldre husen. Flera gångstråk leder upp till lekplatsen genom ett grönområde med stora parkträd.

Lekplatsen består av en grusplan och en lekyta med lekredskap för blandade åldrar. I en stor träflisyta finns en klätterställning med rutschbana och två fjädergungor. Intill står en gungställning på en yta av strid sand. Vid träflisytan finns även ett lekhus, ett bänkbord och en hammock.

Analys

Karaktär och identitet: Området kring lekplatsen har både naturmarkskaraktär med berg i dagen och en parkkaraktär med stora träd och gräsytor. Lekplatsens placering uppe på en höjd intill ett flerbostadshus, avskild från det intilliggande parkstråket, gör att platsen kan upplevas som en del av en bostadsgård. För att förtydliga att lekplatsen är kommunal och tillgänglig för allmänheten bör åtgärder vidtas, exempelvis genom skyltning vid intilliggande stråk.

Lekplatsens sandyta saknar materialavskiljande sarg, vilket leder till materialspridning över den intilliggande stenmjölsytan. Markmaterialet på lekplatsen behöver upprustas, och det vore fördelaktigt att lägga till

tillgänglighetsanpassat material på en lämplig del av ytan för att möjliggöra en mer inkluderande lek. Stängslet kring bollplanen är trasigt och behöver renoveras för att ge lekplatsen en mer ordnad och omhändertagen karaktär. Belysningen i området är bristfällig och kan skapa en känsla av otrygghet. En utredning om förstärkt belysning bör därför genomföras.

Användning: På platsen finns utrymme för lekplatslek, bollspel samt pulkaåkning i den branta rampen söder om lekplatsen som leder ned mot parkstråket i väster. Lekplatsen har få lekredskap i förhållande till sin storlek och kan med fördel utvecklas för att skapa en mer attraktiv lekmiljö för fler målgrupper. Innehållet på lekplatsen bör utvecklas i dialog med de närboende. Norr om lekplatsen, på andra sidan Harbrovägen, ligger lekplats Rubinen, som har en grusplan och liknande lekredskap. Vid en upprustning bör hänsyn tas till innehållet i den närliggande lekplatsen för att skapa omväxlande lekmöjligheter i närområdet. Det finns ett behov av att tillgänglighetsanpassa lekplatsens sittplatser, så att fler kan använda och känna sig välkomna på platsen.

Klimat och ekologi: I den stora parkytan kring lekplatsen växer stora parkträd, bland annat popplar, tallar och granar. De omgivande träden ger god tillgång till vandrande skugga över lekplatsen. För att skapa en åldersvariation i trädbeståndet finns ett behov av nyplantering av träd. Det är viktigt att siktlinjer mellan lekplatsen och parkstråken inte blockeras av vegetation, då platsen är något avskild och kan upplevas otrygg om den skymms ytterligare. Dagvatten infiltreras lokalt och i nuläget finns ingen skyfallsproblematik i området.

Skala 1:2000 (A4) 1. Grusplan 2. Gungställning 3. Klätterställning 4. Sittplatser och småbarnslek

Vy mot väster över lekplatsen.

Bevara:

- Omgivande vegetationsstomme med stora parkträd som ger skugga över lekplatsen.
- Plats för pulkaåkning under vintermånaderna.

Vårda:

- Reparation av stängslet kring bollplanen.
- Håll siktlinjer mellan lekplatsen och omgivande parkstråk öppna.

Utveckla:

- Skyltning som gör lekplatsen lättare att upptäcka och som förtydligar att lekplatsen är kommunal och allmän.
- Upprustning av lekplatsens markmaterial.
- Komplettera med tillgänglighetsanpassat fallskyddsmaterial och lekutrustning.
- Utveckling av innehåll i samråd med närboende och med hänsyn till närliggande lekplats Rubinens innehåll.
- Tillgänglighetsanpassning av sittplatser.
- Nyplantering av träd som kan ge skugga över lekplatsen i framtiden.

Vy upp mot lekplatsen från gångvägen som leder till flerbostadshusen.

Grusplan med stängsel i slitet skick.

Olika typer av sittplatser vid lekplatsens entré.

23. Lekplats Grytet

Typologi: Lekplats

Storlek: 1 300 m²

Beskrivning: Lekplats Grytet ligger i ett radhusområde i östra delen av Storvreten. Söder om lekplatsen löper ett parkstråk som utgör en koppling västerut mot Storvretsparken. Lekplatsen är belägen i en terrasserad slänt och kan vara svår att se från stråket i söder. Mellan lekplatsen och den intilliggande gatan Grytstigen ligger en asfalterad basketplan, som delvis skymmer lekplatsen från gatan.

Lekplatsen är uppdelad i två terrasserade nivåer, som binds samman av en trappa. Lekplatsen har nyligen rustats upp med nya markmaterial och delvis ny utrustning. Den övre nivån består av en större barkflisyta, där utmanande lekutrustning för äldre barn är placerad i den borte delen, medan fjädergungor, en baksandlåda med lekhus samt en liten paviljong med sittplatser för små barn finns närmare bollplanen. På den nedre nivån finns en studsatta på en gummigranulatytta och en gungställning i en barkflisyta.

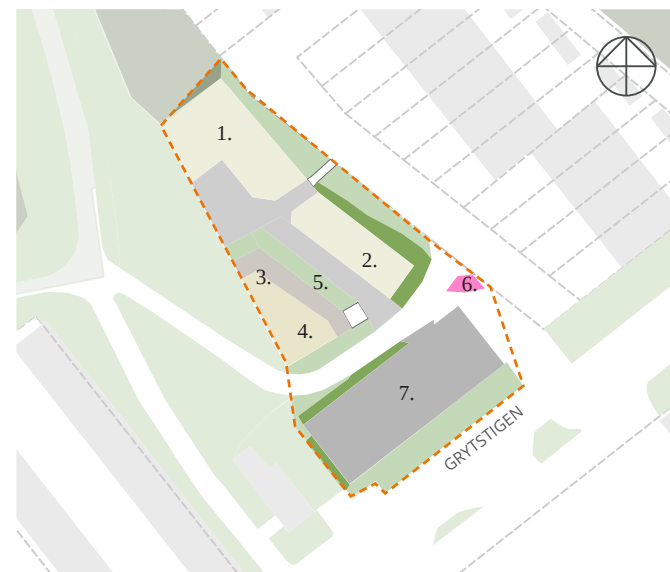
Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen är belägen i en grönskande miljö mellan naturmark och privata radhusträdgårdar. Lekplatsentrén hittas vid den asfalterade basketplanen, där det finns en liten prydnadsplantering. Planteringen är utarmad och i behov av upprustning för att entrén till lekplatsen ska upplevas tydlig och välkomnande. En trappa leder ned till lekplatsen från radhusen i norr. Lekplatsen har ett blått tema i både gummigranulat och lekutrustning. En stor del av lekplatsen utgörs av en grusad slänt, vilket

är ett mindre lämpligt materialval eftersom det orsakar erosion och materialspridning till den nedre terrassen. Lekplatsen är i behov av en omfattande upprustning av markmaterialen, där terrasserna byggs på ett robust och hållbart sätt. Lekutrustningen kan integreras i slänten för att skapa en spännande och mångfunktionell lekmiljö.

Användning: Lekplatsen erbjuder en stor variation av lekredskap för flera åldrar, men disponeringen av lekutrustningen inom lekplatsen skulle kunna förbättras. Till exempel är det enda tillgänglighetsanpassade lekredskapet placerat på den nedre nivån, vilket gör det mycket svårtillgängligt. Småbarnslek och utmanande aktivitetslek är placerade intill varandra på den övre terrassen och det kan därför vara svårt att hitta utrymme för lugnare lek. Eftersom Grytet är den enda lekplatsen i bostadsområdet är det positivt att den erbjuder lek för flera målgrupper. Det finns potential att omdisponera placeringen av lekutrustningen för att främja både lugnare och mer aktiva lekar på olika delar av lekplatsen. Dessutom saknas sittplatser med uppsikt över flera av lekplatsens områden, vilket bör åtgärdas, exempelvis genom att skapa sittplatser på den nedre terrassen där det i dagsläget inte finns några.

Klimat och ekologi: I slänterna omkring lekplatsen växer högt gräs, vilket underlättar skötseln och är gynnsamt för den biologiska mångfalden. På lekplatsen består vegetationen endast av tre äldre rönnar, som är planterade i den grusade slänten mellan lekplatsens två terrasser. Träden har en utmanande växtplats och är i dåligt skick, och bedömningen är att de heller inte kan räddas av en växtbäddsrenovering. Vid en framtida upprustning är det viktigt att plantera träd för

Skala 1:1000 (A4) 1. Klätterlek för äldre barn 2. Småbarnslek 3. Studsmatta 4. Gungställning 5. Slänt med träd 6. Planteringsyta 7. Asfalterad basketplan

Vy över lekplatsen.

att skapa vandrande lövskugga över lekytorna. Trädens växtbäddar bör vara robusta och utformas med möjlighet att infiltrera dagvatten för att motverka erosion.

Bevara:

- Lekplats med en stor variation av lekutrustning som tilltalar flera olika åldersgrupper.

Vårda:

- Släntplanteringar med högt gräs som gynnar den biologiska mångfalden.

Utveckla:

- Upprustning av planteringsyta vid lekplatsentrén.
- Upprustning av grusad slänt där rönner idag är planterade, med exempelvis placering av lekutrustning i slänten.
- Omdisponering av lekutrustning så att det skapas utrymme för lugnare lekar.
- Tillgänglighetsanpassning av lekplats genom att placera tillgänglig lekutrustning på en lämplig plats som är lätt att komma fram till.
- Tillägg av en sittplats på den nedre terrassen.
- Plantera träd inom lekplatsen för lövskugga över lekytorna.
- Robusta växtbäddar med möjlighet till fördröjning och infiltration av dagvatten för att motverka erosion.

Brant trappa leder mellan lekplatsens nivåer.

Liten planteringsyta.

Asfalterad basketplan intill lekplatsen.

24. Lekplats Gråsiskan

Typologi: Lekplats

Storlek: 1 700 m²

Beskrivning: Lekplats Gråsiskan ligger i ett kedjehusområde i den västra delen av Bremora. Lekplatsen är placerad i en sluttning intill ett grönt stråk som löper genom bostadsområdet. Lekplatsen är väl synlig från stråket, men kan vara svår att hitta till från intilliggande gator.

Lekplatsen innehåller lekutrustning för små barn. En gungställning, fjädergungor, ett lekhus, en liten klätterställning med rutschbana samt en rund sittmöbel fylld med baksand finns på lekplatsen. Intill lekytorna står en hammock och ett bänkbord.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen präglas av sitt läge nära privata trädgårdar, samtidigt som det finns en stark koppling till den intilliggande naturmarken som är kuperad och rik på stenblock. Äldre, solitära tallar och ett stort stenblock på gräsytan vid lekplatsen bidrar till platsens identitet och bör därför bevaras. Den visuella kontakten med de omgivande bostadshusen ger lekplatsen en något privat prägel, men är positivt ur en trygghetsaspekt eftersom de närboende har uppsikt över lekplatsen. En negativ aspekt av närheten till bostadshusen är att skogsbrynet används för olovlig tippning av trädgårdsavfall. För att motverka detta bör åtgärder vidtas, exempelvis genom att gallra skogsbrynet och säkerställa en god genomsikt så att brynet upplevs mindre som en baksida. En annan möjlighet är att förlänga lekplatsen in mot naturmarken, vilket både skulle skapa bättre förutsättningar för naturlek och minska risken för fortsatt tippning av

avfall. Vid en framtida upprustning kan ett naturtema införas i lekplatsens utrustning för att förstärka platsens naturnära karaktär.

Användning: Lekplatsen är relativt liten och erbjuder ett begränsat urval av lekredskap. Lekytorna är uppdelade i en träflisyta och en yta med strid sand, som sammanbinds av en gångväg av stenmjöl. På stenmjölsytan finns en rund sittmöbel fylld med baksand. Hammocken är placerad på en yta av betongplattor. Runt gungställningen finns ett insprängningsskydd bestående av ett trästaket, som är utrustat med integrerade sittplatser riktade mot gungorna. Lekplatsen saknar både tillgänglighetsanpassad lekutrustning och sittmöjligheter, vilket bör åtgärdas vid en framtida upprustning. För att göra lekplatsen mer inkluderande bör en tillgänglighetsanpassad samlingsplats anläggas, så att fler kan känna sig välkomna på lekplatsen.

Klimat och ekologi: Vegetationen kring lekplatsen består av en klippt gräsyta och stora tallar. Trädgårdarna och den intilliggande naturmarken uppvisar en mer varierad växtlighet och skapar en grönskande inramning av lekplatsen. Det saknas dock yngre träd i området runt lekplatsen och det finns därför ett behov av nyplantering av träd för att säkerställa en varierad åldersstruktur i trädbeståndet. Nya tallar eller andra träd med naturmarkskaraktär kan förslagsvis planteras intill lekplatsen, på lämpliga platser där trädkronorna kan ge skugga över lekytorna. Dagvatten infiltreras lokalt i gräsytan samt i den intilliggande naturmarken.

Skala 1:1000 (A4) 1. Gungställning i strid sand 2. Träflisyta med lekredskap 3. Sittmöbel med baksand 4. Hammock 5. Bänkbord

Vy över lekplatsen.

Bevara:

- Stora tallar och stenblock som ger identitet till lekplatsen.
- Den visuella kontakten med intilliggande bostadshus som är positivt ur trygghetsaspekt.

Vårda:

- Gallra skogsbrynet norr om lekplatsen för att skapa genomsikt.

Utveckla:

- Minska risk för tippning av trädgårdsavfall genom exempelvis gallring av bryn och förlängning av lekplatsen in mot naturmarken.
- Förstärk den naturnära karaktären genom att skapa ett naturtema i lekutrustningen.
- Tillgänglighetsanpassning av samlingsplats och av lämplig lekutrustning.
- Föryngring av trädbeståndet genom att plantera nya träd, förslagsvis med naturmarkskaraktär.

Stora tallar och ett stenblock i gräsytan intill lekplatsen.

Gungställning med insprängningsskydd.

Sittmöbel fylld med baksand.

25. Lekplats Grönfinken

Typologi: Lekplats

Storlek: 900 m²

Beskrivning: Lekplats Grönfinken ligger i ett bostadsområde med kedjehus i Bremora. Ett grönt stråk leder förbi lekplatsens östra sida, vidare norrut mot grannskapsparken Bergfinken. Lekplatsen är väl synlig från parkstråket.

Lekplatsen är liten och innehåller lekutrustning för små barn. I en yta strid sand står en gungställning, en liten klätterställning med rutschbana, fjädergungor och en snurrkarusell. På lekplatsen finns även en större baksandlåda som omgärdas av kubbsarg. En stenmjölsyta leder fram till lekplatsen, på vilken det står två parksoffor.

Analys

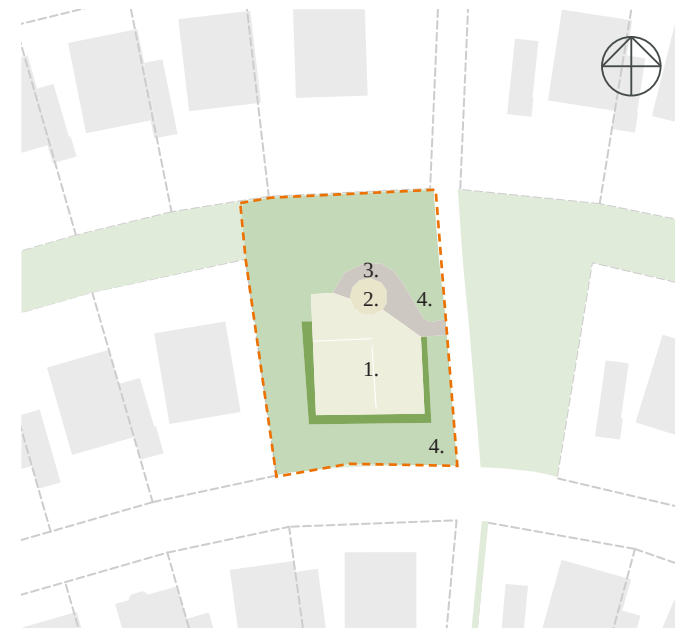
Karaktär och identitet: Lekplatsen är exempel på en typisk småbarnslekplats från 1970-talet, vars karaktär är fint omhändertagen och har bibehållits vid upprustningar. I anslutning till lekplatsen finns en trädgrupp med oxlar och sandytan är omgärdad av en häck med berberis och oxbär. Träden och buskarna utgör typiskt växtmaterial från den tid då lekplatsen anlades. Häckarna skapar en fin rumslighet inom lekplatsen. Det är viktigt att hålla häckarna låga för att inte skymma sikt över lekplatsen från omgivande stråk.

Lekplatsen har en enkel men välplanerad struktur som är viktig att bevara. Parksofforna är exempelvis strategiskt placerade för att ge en god översikt över lekplatsen och är dessutom vända mot söder, vilket skapar ett gynnsamt solläge. Gungställningen står i ett av lekplatsens hörn och är därför inte i vägen för flöden över lekplatsen.

Vid framtida upprustningar är det viktigt att bevara lekplatsens ursprungliga karaktär med det tidstypiska växtmaterialet och den välplanerade strukturen.

Användning: Lekplatsen har få lekredskap som riktar sig till en begränsad målgrupp. På grund av närheten till grannskapsparken Bergfinken i norr kan det vara lämpligt att denna lekplats fortsätter vara renodlad som en mindre småbarnslek. Lekutrustningen i Bergfinken och Grönfinken har möjlighet att samordnas ytterligare i framtida upprustningar, så att olika typer av lekutrustning erbjuds på de två lekplatserna. På lekplatsen finns lättillgängliga parksoffor med armstöd, men däremot ingen tillgänglighetsanpassad lekutrustning. Ett enkelt tillägg kan exempelvis vara att placera ett bakkbord som är möjligt att nå med rullstol från stenmjölsytan intill baksandlådan.

Klimat och ekologi: Lekplatsen är belägen i en gräsyta som släntar uppåt mot norr. Oxlarna ger vandrande lövskugga över delar av lekplatsen. Inga nyplanterade träd eller buskar finns intill lekplatsen. Vegetationen kan med fördel föryngras och utvecklas genom att plantera fler buskar i tidstypiska arter, till exempel intill parksofforna. Växterna får gärna vara blommande för att gynna pollinatörer och skapa upplevelsevärden, samtidigt som olika arter kan bidra till en ökad biologisk mångfald. Dagvatten infiltreras lokalt i gräsytan intill lekplatsen, men det finns även en brunn i gräsmattan söder om lekplatsen. En fördröjningsyta kan övervägas att anläggas intill lekplatsen för att omhänderta dagvatten lokalt innan det leds till brunn.

Skala 1:1000 (A4) 1. Lekutrustning i strid sand 2. Baksandlåda 3. Parksoffa 4. Oxlar

Vy över lekplatsen.

Bevara:

- Lekplatsens välplanerade struktur och tidstypiska växtmaterial från 1970-talet.
- Tillgänglighetsanpassade parksoffor i solläge.

Vårda:

- Håll häcken låg för att inte skymma sikten över lekplatsen från omgivande stråk.

Utveckla:

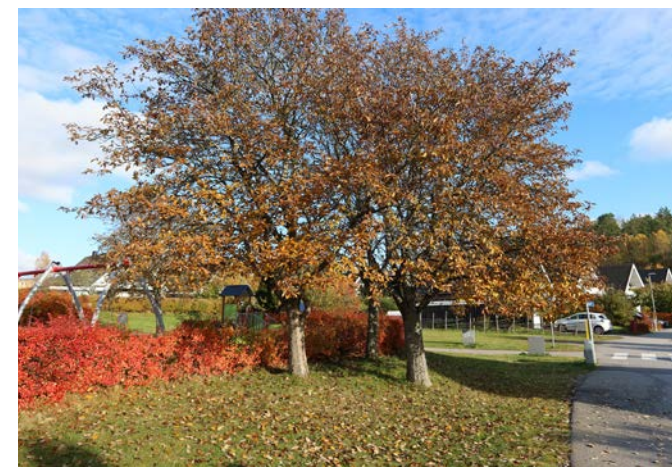
- Tillägg av tillgänglighetsanpassad lekutrustning, exempelvis bakkbord som går att nå med rullstol.
- Samordna lekutrustning med den närliggande grannskapsparken Bergfinken så att olika lekvärden tillgodoses i de olika parkerna.
- Föryngring av vegetation med blommande buskar och träd i tidstypiska arter.
- Överväg att anlägga en fördröjningsyta för dagvatten innan det leds till brunn.

Fjädergungor och gungställning i strid sand.

Baksandlådan omgärdas av en kubbsarg.

Trädgrupp med oxlar intill lekplatsen.

26. Lekplats Sandbäcksparken

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,6 ha

Beskrivning: Sandbäcksparken ligger norr om Vårsta centrum i ett bostadsområde med låga flerbostadshus. Vårstakyrkan, en förskola och en F-9-skola ligger strax söder om lekplatsen. Intill lekplatsen löper ett grönt stråk som kopplar samman bostadsområdet med Vinterskogens naturreservat i norr. Lekplatsen omges av höga buskage, som skymmer sikten från stråket och gör att lekplatsen upplevs som avskild och svår att hitta till.

Lekplatsen omgärdas av en klippt gräsyta. Norr om lekplatsen står två fotbollsmål. På lekplatsen finns lekutrustning för små barn, innehållande en gungställning, en liten klätterställning med rutschbana, ett lekdjur och en rund sittmöbel fylld med baksand. Lekplatsen är sliten och i behov av upprustning.

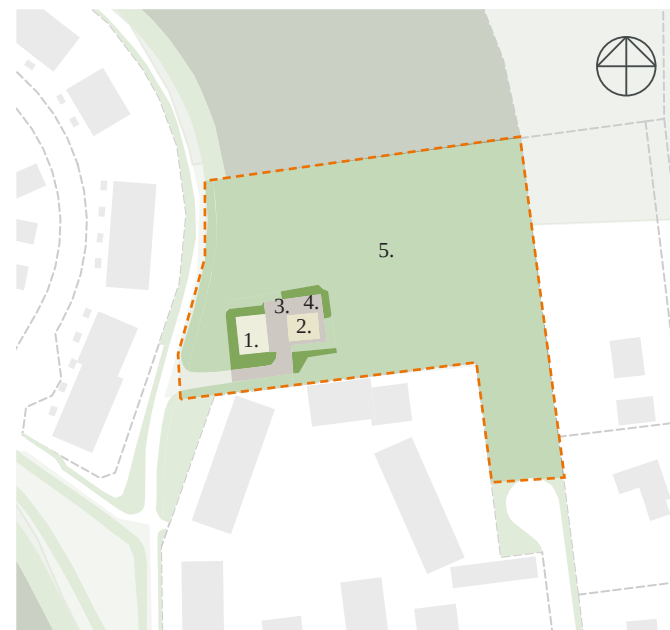
Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen karaktäriseras av den frodiga och varierade växtligheten som inramar platsen. Här finns parkträd som körsbär och hästkastanj, samt flera lekbuskage med blommande buskar såsom try och schersmin. Den stora gräsytan intill lekplatsen är belägen i en sänka och omges av naturmarksvegetation, vilket skapar en kontrast mellan det stora öppna parkrummet och den mer småskaliga rumsligheten inne på lekplatsen. Lekbuskagen är täta och med dålig genomsikt. Eftersom det heller inte ges uppsikt från de intilliggande bostadshusen upplevs platsen avsidet belägen och kan kännas otrygg. Stenmjölgången som leder fram till lekplatsen är sliten och övervuxen, vilket försvårar framkomligheten och ger ett negativt intryck av lekplatsens entré. För att förbättra synligheten och

tryggheten på lekplatsen bör entrén och gången till lekplatsen rustas upp, där lekplatsskylten placeras vid det intilliggande stråket och lämpliga delar av buskagen gallras för att skapa bättre genomsikt.

Användning: Lekplatsen har en begränsad mängd utrustning med småbarn som främsta målgrupp, men erbjuder också andra oprogrammerade lekmöjligheter i de lekbuskage som omger platsen. På lekplatsen finns en sittmöbel som fyllts med baksand. På den stora gräsytan intill lekplatsen finns utrymme för ytkrävande lek och spontanidrott. Vid inventeringstillfället saknas tillgänglighetsanpassade sittmöjligheter på lekplatsen, vilket bör åtgärdas. Om behovet finns kan parksoffor även placeras ut intill gräsplanen.

Klimat och ekologi: Vegetationen i området har en varierad artsammansättning med blommande buskar och träd som gynnar pollinatörer. Den stora, klippta gräsytan intill lekplatsen har däremot låg biologisk mångfald. Delar av gräsmattan som inte nyttjas till lek eller spontanidrott kan därför övervägas att omvandlas till ängsyta. I en kommande upprustning av lekplatsen kan lägre blommande buskar planteras på lekplatsen, för att komplettera de befintliga höga buskagen. Lägre buskar kan skapa rumsliga avgränsningar mellan lekplatsens delar, bidra med blomsterprakt och gynna pollinering, samtidigt som genomsikt möjliggörs. Eftersom området ligger i en sänka översvämmas både lekplatsen och gräsytan öster om den vid skyfall. Här finns goda möjligheter att anlägga en fördröjningsyta vid sidan av lekplatsen, dit dagvatten kan ledas för uppsamling och infiltration.

Skala 1:2000 (A4) 1. Gungställning 2. Klätterställning 3. Sittmöbel med baksand 4. Parksoffor och bord 5. Klippt gräsyta

Lekplatsen omgärdas av parkträd och höga lekbuskage.

Bevara:

- Lekplatsens småskaliga rumslighet i det stora, öppna parkrummet.
- Utrymme för informell lek och spontanidrott.
- Den varierade växtligheten med blommande träd och buskar.

Vårda:

- Gallring av buskagen intill lekplatsen för att skapa genomsikt och visuell kontakt med intilliggande parkstråk.

Utveckla:

- Förtydligande av lekplatsens entré genom upprustning av angörande gångväg och omplacering av lekplatsskylt så den är synlig från intilliggande stråk.
- Ersätt sittmöbel med baksand med en baksandlåda.
- Tillgänglighetsanpassning av sittmöbler.
- Tillägg av sittplatser intill gräsplanen, om behovet finns.
- Omvandla delar av gräsytan till ängsyta.
- Tillägg av lägre blommande buskar inom lekplatsen.
- Fördröjningsyta för infiltration av dagvatten öster om lekplatsen.

Vy över gräsplanen intill lekplatsen.

Sliten gångväg leder fram till lekplatsens entré.

Gungställning i sandyta.

27. Lekplats Klockaren

Typologi: Lekplats

Storlek: 1 000 m²

Beskrivning: Lekplats Klockaren ligger i ett kedjehusområde i södra Vårsta, strax öster om Vårsta centrum. Lekplatsen är belägen i en slänt och är upphöjd från den intilliggande gatan Klockarevägen. En smal, asfalterad gångväg leder upp för slänten och kopplar samman lekplatsen med bostadshusen på Sandavägen. Gångvägen kantas delvis av ett större, lågt buskage.

Lekplatsen är uppdelad i två terrasser. Den nedre terrassen utgörs av en yta strid sand och har lekutrustning för små barn, inklusive en klätterställning, gungställning och ett lekbord. Den övre terrassen består av en gräsyta och har en baksandlåda samt en liten samlingsplats med en parksoffa och bord. Intill lekplatsens entré finns ett lekdjur.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen bildar en småskalig rumslighet mellan privata kedjehusträdgårdar. Runt lekplatsen växer blommande buskar, såsom syrener, vilket förstärker trädgårdskaraktären. Det terrasserade läget skapar en separering från de intilliggande tomterna, vilket gör att lekplatsen inte upplevs som privat trots sitt läge i kedjehusområdet. Lekplatsskylten är placerad intill gatan och annonserar att platsen är öppen för alla att besöka. Gångvägarna som ansluter till lekplatsen är i slitet skick och i behov av upprustning för att göra det enkelt att ta sig fram till platsen. Nedanför lekplatsen finns gatuparkering längs Klockarevägen. Ett buskage ger delvis avskärmning på lekplatsens östra sida. För att ytterligare minska intrycket av öppenhet mot gatan och skapa en tryggare

miljö, kan buskplanteringen förslagsvis utvidgas. De nyplanterade buskarna bör vara låga för att inte skymma sikten från gatan över lekplatsen.

Användning: Lekplatsen fungerar som en liten mötesplats för lek inom grannskapet. En stödmur i betong erbjuder informella sittplatser i soligt läge med utsikt över Malm sjön. Lekplatsen är i dagsläget svårtillgänglig och saknar både tillgänglighetsanpassad lekutrustning och sittmöjligheter. På grund av läget i den terrasserade sluttningen kan det vara en utmaning att skapa god tillgänglighet i hela lekplatsen. Det bör prioriteras att skapa en samlingsplats som är lätt att ta sig fram till. Nya sittplatser med rygg- och armstöd kan förslagsvis placeras i solen och med utsikt över Malm sjön. Eftersom Klockaren är den enda lekplatsen i närområdet är det av stor vikt att den känns inbjudande och välkomnande. Utveckling av lekplatsens innehåll bör ske i dialog med de närboende.

Klimat och ekologi: Lekplatsen omgärdas av en flerskiktad vegetation, med flera olika blommande arter som gynnar pollinatörer och skapar upplevelsevärden som blomprakt och årstidsväxlingar. Låga och höga buskage växer både i slänten och intill samlingsplatsen. För närvarande ges ingen skugga över lekytan, vilket bör åtgärdas. Lektutrustningen kan omdisponeras och nya träd planteras inom lekytan för att skapa skugga. Nya träd bör planteras för att skapa en åldersvariation i trädbeståndet. Dagvatten infiltreras lokalt i vegetationsytorna på platsen, och det finns inga tecken på erosion inom lekområdet.

Skala 1:1000 (A4) 1. Buskplantering i slänt 2. Lekbord
3. Klätterställning 4. Gungställning 5. Sandlåda 6. Samlingsplats

Vy över lekplatsen.

Bevara:

- Det flerskiktade vegetationsbeståndet med flera olika blommande arter.
- Mötesplats för småbarnslek i grannskapet.

Vårda:

- Beskärning av buskar så att de inte växer över den smala gångvägen intill lekplatsen.

Utveckla:

- Upprustning av de slitna gångvägarna som leder fram till lekplatsen.
- Plantera låga buskar mellan lekplatsen och Klockarevägen, för att skapa en avskärmning som samtidigt inte skymmer sikten från gatan.
- Skapa en tillgänglighetsanpassad samlingsplats i lekplatsens entrézon.
- Utveckling av lekplatsens innehåll i dialog med de närboende.
- Omdisponering av lekplatsutrustningen så att skugga ges över lekfunktioner.
- Plantera nya träd för åldersvariation i trädbeståndet.

Baksandlåda och liten samlingsplats i lekplatsens södra del.

Stödmur med integrerade sittplatser.

Smal smitväg leder upp för slänten förbi lekplatsen.

28. Tumba busstorg

Typologi: Torg

Storlek: 1,6 ha

Beskrivning: Tumba busstorg ligger i centrala Tumba, söder om pendeltågstationen och öster om Tumba centrum. Busstorget står inför en omfattande upprustning, där den nya bussterminalen beräknas vara färdig att tas i bruk under 2026. Eftersom hela torget håller på att rustas upp hålls analyserna av det befintliga torget kortfattat. Beskrivningen av torget utgår från inventeringstillfället innan ombyggnationen av torget påbörjades.

Vid inventeringen utgjordes torget av en avlång bussterminal bestående av en refug med hållplatslägen mot norr och söder. Över torgytan fanns ett långt skärmtak som anslöt till de trapplopp som leder över till tågterrongen. På torgytan fanns sittplatser, väderskydd, gatuträd, upphöjda planteringsytor samt en WC-byggnad. Söder om torget löper ett regionalt cykelstråk, som har intilliggande cykelparkeringar med skärmtak.

Analys

Karaktär och identitet: Busstorget är en central knutpunkt för kollektivtrafiken i Tumba, och utgör således en viktig entré till kommundelen. Platsen är belägen i en dalgång och har fin kontakt med de skogsbeklädda höjderna i norr och söder. Innan ombyggnationen var torget slitet och i behov av upprustning då platsen kunde upplevas otrygg. Skärmtaket som täckte mittdelen av torget skapade skydd från väder och vind, men blockerade både översikt och genomsikt över platsen. Genom att rusta upp torget finns möjligheten att med gestaltning skapa en mer representativ plats som blir del av centrala Tumbas identitet.

Användning: Torget har en huvudsaklig funktion som bussterminal, och kommer efter upprustningen att fortsätta vara främst detta. Med ökade prydnadsvärden genom växtlighet och materialval kan fler upplevelsevärden ges på torget. Söder om torget finns planer på att uppföra tre nya huskroppar. Om detta förverkligas finns möjligheten att skapa en ny koppling för fotgängare till en eventuell vistelseyta intill husen, som i sin tur kan koppla vidare mot centrumbebyggelsen.

Klimat och ekologi: Innan upprustningen bestod torget av stora hårdgjorda ytor, med ett fåtal växtbäddar och gatuträd. Vid upprustningen finns goda möjligheter att skapa växtbäddar med skelettjordar som kan fördröja, infiltrera och rena dagvatten från hårdgjorda ytor. Torget bör rustas upp med robusta material, för skapa förutsättningar för ett hållbart och slitstarkt torg med lång livslängd.

Bevara:

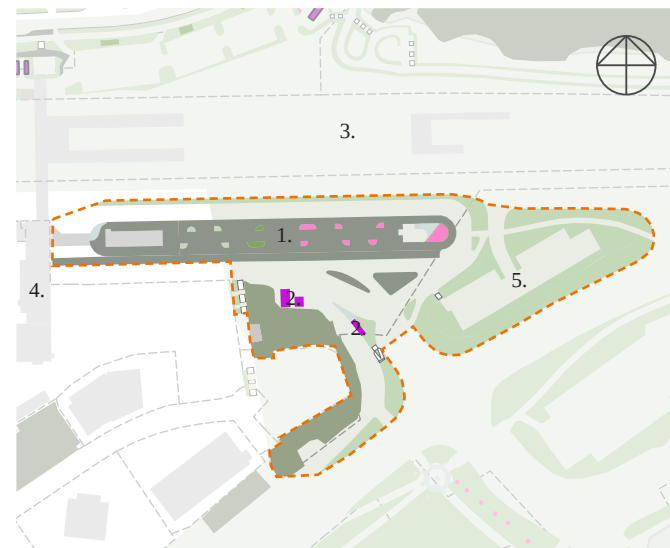
- Den visuella kopplingen mot de skogsbeklädda höjderna söder och norr om busstorget.

Vårda:

- Trygga kopplingar för fotgängare till målpunkter kring torget.

Utveckla:

- Upprustning av terminalen och av busstorget.
- Bättre genomsikt och överblick av terminalen.
- Bättre planteringsytor och växtbäddar för träd.
- Ett lokalt system för hantering av dagvatten från de hårdgjorda ytorna.
- Robusta och slitstarka materialval.

Skala 1:3500 (A4) 1. Bussterminal 2. Cykelställ med väderskydd 3. Pendeltågstation 4. Tumba centrum 5. Bilparkering

Bussterminalen med det stora skärmtaket.

29. Nod Tumba Centrum

Typologi: Nod

Storlek: 400 m²

Beskrivning: Noden har ett centralt läge strax väster om Tumbas centrumbebyggelse. Noden ligger mellan två korsande bilvägar, en parkeringsplats och ett flerfamiljshus med verksamheter i bottenvåningen. I nordväst finns en koppling över Grödingevägen mot "Gamla Tumba", den kvarvarande ursprungliga bebyggelsen från det gamla stationssamhället. Noden innehåller planteringsytor, sittplatser och en anslagstavla. Intill parkeringsplatsen finns en större woodland-plantering och i nodens mitt finns en upphöjd planteringsyta med buskar. Platsen ska byggas om i samband med upprustningen av Tumba busstorg, och kommer då eventuellt få ett nytt namn.

Analys

Karaktär och identitet: Noden är strategiskt belägen intill gångstråk i Tumbas centrummiljö. Närheten till Tumba centrum bör tydliggöras genom vägvisande skyltning, där även fler målpunkter i närheten kan annonseras. Det är viktigt att noden är tydligt läsbar som en sammanlänkande plats som underlättar orienteringen kring Tumbas centrala delar. Noden är idag problematisk ur trafiksäkerhetsaspekt, då trottoarer saknas längs dess östra kant. Det innebär att noden kan upplevas som ett hinder för gångtrafikanter som kommer söderifrån i riktning mot centrum. Genom att förstärka gångstråken som leder till platsen kan noden bli tydligare som entréplats till Tumba från väster.

Användning: Nodens funktioner är idag begränsade till att sitta ned och uppleva blomprakt, med utrymme för spontana möten. Annonstavlan ger information

till förbipasserande. Den högväxta vegetationen i woodland-planteringen har bitvis dålig genomsikt. Detta kan innebära att noden upplevs otrygg, vilket kan motverkas med gallring och ökad belysning vid behov.

Klimat och ekologi: Noden innehåller en varierad växtlighet. Den större woodland-planteringen innehåller arter som rhododendron och magnolia. Planteringsytan omgärdas av kantsten, vilket förhindrar dagvatten från att ledas hit för infiltration, vilket kan åtgärdas för att kunna omhänderta större mängder dagvatten lokalt. Den upphöjda planteringsytan är konstruerad av storgatsten och innehåller ett ensartat bestånd av låga buskar. Den centrala planteringen skulle kunna utvecklas med exempelvis blommande perenner för att ge ökad biologisk mångfald samt större upplevelsevärden till noden.

Bevara:

- Central plats för spontana möten och upplevelse av blomprakt och årstidsväxlingar.

Vårda:

- Det varierade vegetationsbeståndet.
- Säkerställ genomsikt i vegetationsytorna genom gallring.

Utveckla:

- Ökad belysning vid behov.
- Kapacitet för fördröjning och infiltration av dagvatten.
- Blommande perenner i den upphöjda planteringsytan.

Skala 1:1000 (A4) 1. Upphöjd planteringsyta 2. Woodland-plantering 3. Parksoffor 4. Parkering

Vy från Tumba Centrum i riktning mot noden.

Tullinge

Grannskapspark *sid.*

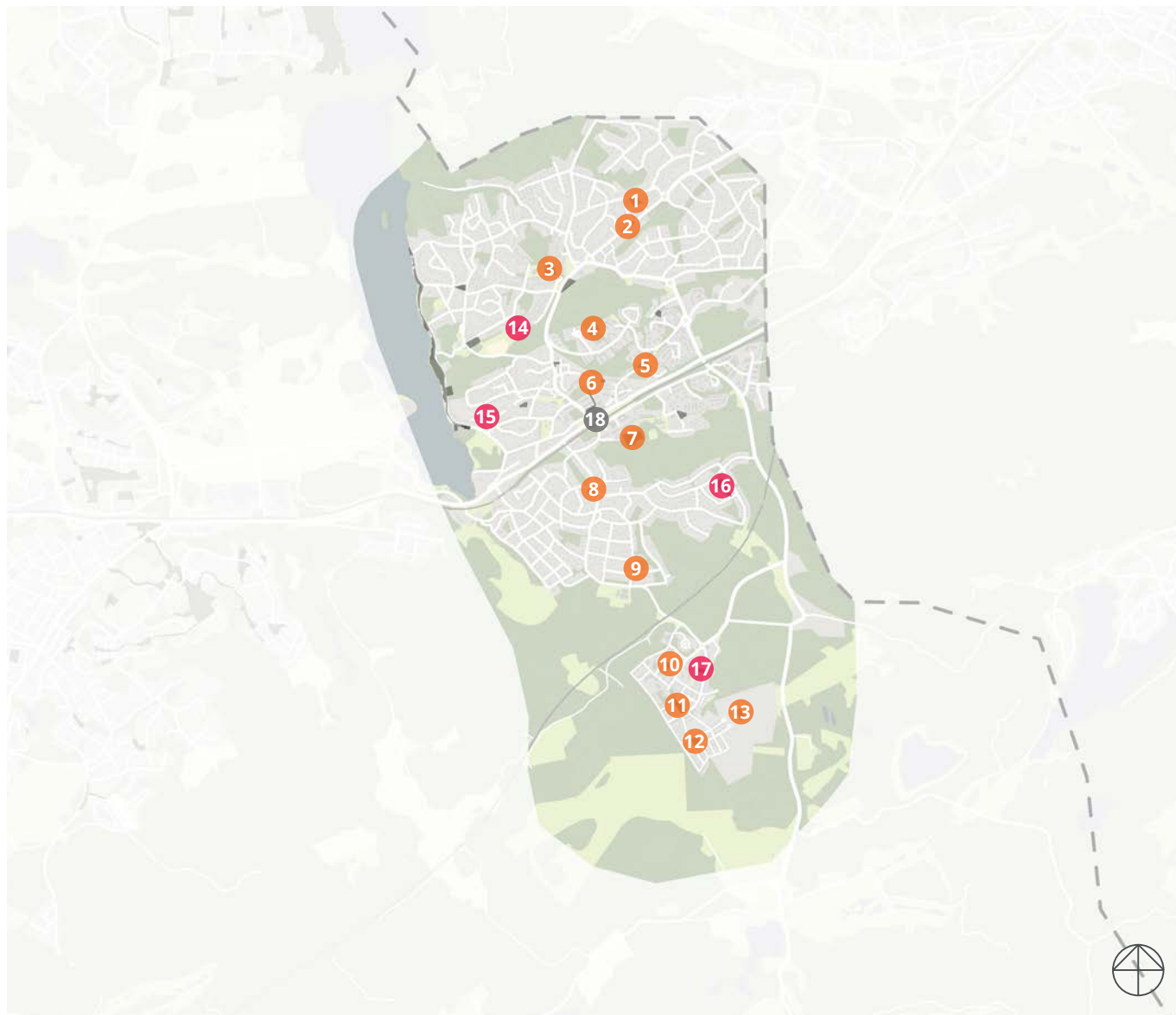
- 1 Körbärsparken 127
- 2 Pildammsparken..... 129
- 3 Sörgården..... 131
- 4 Lekplats Tullingeberg..... 133
- 5 Östra Tullingeberg..... 135
- 6 Akvarellen..... 137
- 7 Banslättsparken 139
- 8 Sågsjöparken 141
- 9 Stockmossens lekpark 143
- 10 Kantarellbacken 145
- 11 Skolparken 147
- 12 Skogsmulleparken..... 149
- 13 Vega..... 151

Lekplats

- 14 Lekplats Annelund 153
- 15 Lekplats Maden 155
- 16 Lekplats Smeden 157
- 17 Lekplats Lilla Riksten..... 158

Torg

- 18 Tullinge stationstorg 160

Skala 1:60 000 (A4).

1. Körbärsparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,5 ha

Beskrivning: Körbärsparken ligger i Tullinge Villastad. Parken gränsar till gator samt ett gång- och cykelstråk och har tydliga entréer. Det öppna parkrummet gränsar i sydväst till naturmark. I väster gränsar parken till en förskola. Hela parken ligger i en sluttning som bitvis är brant. Parkens östra entré markeras av en granitmur med parkens namn, samt planteringar med rosablommade körsbärsträd. Ett asfalterat parkstråk slingrar sig mellan parkens lägsta och högsta punkt. Längs stråket finns vistelseområden, lekplatser och ett variationsrikt växtmaterial. Parken avslutas i väster med en smitväg och i nordväst med en sekundär entré, som leder till stora vistelseytor med finparkskaraktär. Lekmiljön är varierad och innehåller klätterlek, studs mattor, gungor, karuseller, en dusch och småbarnslek med lekhus.

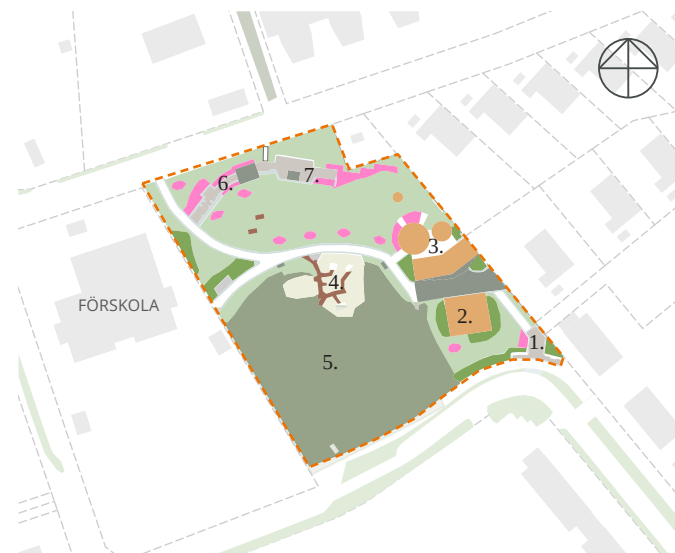
Analys

Karaktär och identitet: Körbärsparken är rik på aktiviteter, vegetation och upplevelser, och har en tydlig uppdelning mellan finpark och lek. Parken innehåller perennplanteringar, buskar och stora träd med en variation av arter. Entréerna förstärks med vegetation, bland annat rosablommade körsbärsträd, vilket ger parken en stark identitet. Den norra delen av parken erbjuder ett rikt utbud av vistelsemöjligheter, vilket gör det möjligt för olika generationer att mötas här. Parken har fina rumsliga kvaliteter i sina olika områden, som är riktade till olika åldrar och målgrupper. Samspelet mellan vegetation och utrustning är god vilket ger parken en stark karaktär. Topografin och vegetationen skymmer delvis genomsikten i parkrummet, vilket

leder till sämre överblickbarhet och kan upplevas som otryggt. Utrustningen har inget särskilt tema och varierar i stil; en dekorativ, platsbyggd lekmiljö för små barn kontrasterar med klätterställningar i stål och fallskydd i gummi med starka färger. Ett tydligare tema i materialval och färgpalett för lekutrustningen skulle kunna stärka parkens karaktär ytterligare.

Användning: I parken finns tillgänglighetsanpassad lekutrustning, platser för ro och avkoppling, samt möjlighet att sitta både i solen och i skuggan. Parken inbjuder till naturlek och har ett rikt utbud av sittplatser och vistelseytor. Här kan man mötas i grannskapet under skuggan av en pergola, i en stor jättehammock som fungerar som ett landmärke, på solstolar eller parksoffor. Möjligheten finns att komplettera parken med en funktion som riktar sig mot en äldre målgrupp, exempelvis boule eller senorgym. Småbarnsleken är separerad från övrig lek, som är utspridd på flera terrasser i parkens sydöstra del och omgiven av vegetation. Stigar och siktlinjer i lekområdet lockar besökare in i naturmarken. Denna zoneringsmöjlighet möjliggörs av parkens storlek och gör att flera olika åldersgrupper kan känna sig välkomna. Förskolan i parkens västra del har en smitväg in i parken. På grund av parkens topografiska förutsättningar finns ingen öppen plan yta för exempelvis bollspel.

Klimat och ekologi: Körbärsparkens växtlighet har stor artrikedom och omfattar både löv- och barrträd, buskar och perenner. Här finns en mångfald av stora parkträd, såsom tårbjörk, tall och vårtbjörk, som har kompletterats med nyplanterade träd, bland annat körsbärsträd. Flertalet av buskarna är blommande

Skala 1:2000 (A4) 1. Entré 2. Klätterställning 3. Studs & gungor 4. Småbarnslek 5. Naturmark 6. Pergola 7. Finplanteringar & vistelseytor

Solstolar på podium. Småbarnslek med lekhus i bakgrunden. Stora träd ramar in platsen.

arter, och perennplanteringarna består av växter som gynnar pollinatörer. Perennplanteringarna bör kompletteringsplanteras vid behov för att täppa till luckor och hålla helheten prydlig. Vegetationen bjuder på stora årstidsvariationer, med både vårblommor och höstfärger. Trädkronorna bidrar till att kyla ner och erbjuda skugga för parkens besökare. Dagvattnet hanteras lokalt och leds främst till vegetationen, och i parkens lägsta punkt finns en brunn som tar hand om vattnet.

Bevara:

- Parkens välplanerade karaktär och samspelet mellan utrustning och vegetation.
- Den varierade vegetationen där både buskar och träd har en stor bredd gällande växtsätt, bladfärg, blomning och storlek.

Vårda:

- Frisen av storgatsten vid parkens entré utgör ett hinder för exempelvis rullstolar och bör åtgärdas.
- Kontinuerlig skötsel av vegetationen för att behålla dess kvaliteter.
- Kompletteringsplantering i luckor som bildas i perennytorna.

Utveckla:

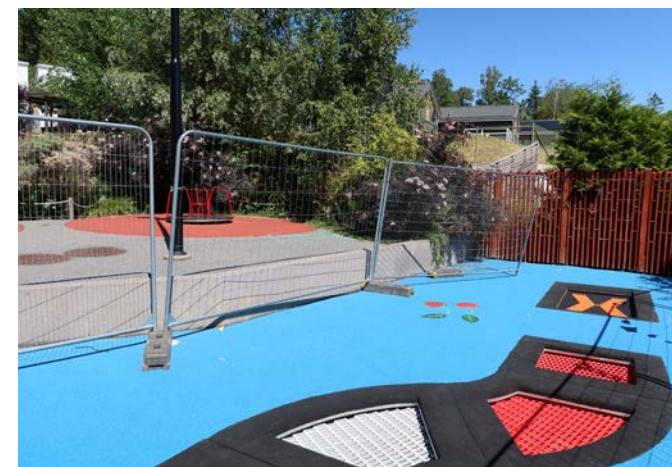
- Tydligare koppling till tema gällande kulörer och material, som samspelar med parkens ursprungliga gestaltningskoncept.
- Komplettera med aktivitet eller funktion som riktar sig mot en äldre målgrupp, exempelvis boule eller seniorgym.

Finparksdel innehållande pergola med blåregn, jättehammock och frodiga perennplanteringar.

Småbarnslek med lekhus och broar som lockar in i naturmarken.

Terrasser med lekfunktioner kantade av staket och frodiga planteringar.

2. Pildammsparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,4 ha

Beskrivning: Pildammsparken anlades under 2000-talet inom förtätningsprojektet Tullinge trädgårdsstad. Parken är belägen mellan två körfält som kantas av låga radhus och flerbostadshus. I parkens västra del finns en större damm som omgärdas av en grusad gångväg. Intill dammen finns sittplatser och en liten brygga. I parkens centrala del hittas de formella entréerna till parken, belägna intill övergångsställen för säker passage över gatan. Den centrala platsen utgörs av en stor grusad yta som omgärdas av låga granitmurar och pilträd. Genom parken löper ett fuktstråk, som korsas av två broar. Kring hela parken löper ett slingrande, grusat gångstråk. Längs parkens ytterkanter finns en planteringsyta med buskar, som avskiljer parken från gatumiljön.

Analys

Karaktär och identitet: Pildammsparken har karaktären av en liten promenadpark, med en promenadslinga som knyter samman det avlånga parkrummet. Dammen och fuktstråket är viktiga beståndsdelar i parkens identitet, tillsammans med den stora, centrala grusytan. Parken har en rik och varierad växtlighet med både träd, buskar och perenner, som skapar en grön och lummig miljö med blomprakt. Parkens läge mellan två körfält skapar en utsatt miljö, då den busstrafikerade gatan måste korsas för att ta sig till parken. Detta ger upplevelsen av att parken är en liten grön ö i mitten av gatumiljön, då det inte finns någon grön koppling till andra parker eller grönstråk. I parkens norra ände är läget i gatumiljön extra utsatt, eftersom den direkt ankommande biltrafiken inte skymms

av vegetation och är riktad rakt mot sittplatserna. Avsaknaden av trafikräcke kan här upplevas mycket otryggt. Åtgärder för trafiksäkerhet bör övervägas, exempelvis genom att komplettera med ett räcke mot gatan. Ett högre buskskikt kan också planteras för att minska den visuella utsattheten för trafiken.

Användning: Parkens funktion är begränsad till vistelse och umgänge. Här finns inga programmerade lekfunktioner. Den centrala grusytan har möjlighet att användas till boulespel, men kräver ökad skötsel för att hållas fri från ogräs. Idag är det för lite slitage på ytan för att hålla ogräset borta genom brukande av ytan. I parken finns sittplatser utplacerade i fina lägen med utsikt över dammen och vegetationen, men det saknas en ordentlig samlingsplats för grannskapet. Exempelvis kan det kompletteras med en liten pergola med sittplatser och bord, med plats för lite längre vistelse i parken. Det välutvecklade buskskiktet är en fin del av parkmiljön men riskerar att upplevas otryggt, då genomsikten i vissa delar av parken är dålig. Genom att underhållsbeskära buskarna och hålla dem låga kan detta undvikas.

Klimat och ekologi: Parken har en lummig och flerskiktad växtlighet med stor artrikedom, som både ger upplevelsevärden i form av blomprakt och årstidsväxlingar samt bidrar med reglerande, stödjande och kulturella ekosystemtjänster. Dammen har möjlighet att ta hand om dagvatten och skyfall, vilket kan uppmärksammas med hjälp av pedagogisk skyltning. Strandvegetationen är i behov av att röjas, då dammen i dagsläget håller på att växa igen.

Skala 1:2000 (A4) 1. Damm 2. Fuktstråk 3. Grusyta 4. Brygga 5. Bro

Parkstråk rundar dammen i parkens södra del.

Bevara:

- Promenadslingan som löper genom parken.
- Den varierade och artrika växtligheten som ger upplevelsevärden i form av blomprakt och årstidsväxlingar.

Vårda:

- Löpande skötsel och underhållsbeskrning av buskvegetationen.
- Röjning kring dammens strandvegetation för att hålla vattenytan öppen.

Utveckla:

- Överväg att komplettera med trafikräcken i parkens ändar, där ankommande biltrafik riktas mot parken.
- Plantering av högre buskar i parkens norra ände, för att minska det visuella intrycket av biltrafiken.
- Samlingsplats för grannskapet, exempelvis en pergola.
- Tillfälliga aktiviteter och evenemang på den stora, centrala grusytan.

Gatan möter parkens norra ände på ett sätt som kan upplevas utsatt och otryggt.

Träbrygga intill dammen.

Pilträd omgärdar den centrala stenmjölsytan.

3. Sörgården

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,8 ha

Beskrivning: Sörgården är belägen i ett villa- och radhusområde, mellan F-5-skolan Parkhemsskolan och en förskola. En stor del av parken upptas av två bollplaner, som är belägna intill skolan och därför kan uppfattas som en del av skolgården. Parkens läge medför att den ofta nyttjas av skolbarn under raster eller utflykter. I parken finns en nyligen upprustad lekplats (2022) med en lekyta som innehåller äventyrlig lek för större barn med klätternät och snurrlek. Denna del består till stor del av gummiasfalt med cirkelformad mönstring. I lekplatsens norra del finns en stor sandyta med småbarnslek. Intill denna står en pergolastruktur med parksoffor och bord. Lekplatsen omgärdas både av låga buskplanteringar och mer högvuxna lekbuskage.

Analys

Karaktär och identitet: Sörgårdens läge och innehåll ger parken karaktären av en förlängd skolgård, snarare än en park för grannskapet. Parken har en grön och lummig karaktär, tack vare de många parkträd och generösa buskplanteringar som omgärdar de öppna lekplatsytorna. Lekplatsen omgärdas av mjuka vallar som är planterade med buskar och träd, vilket skapar en fin rumslig grundstruktur. Vegetation har genomgående nyttjats på ett effektivt sätt för att skapa rumsliga kvaliteter och avgränsningar mellan lekplatsens olika delar, men inom lekplatsytorna är rumsligheten svagare. Den färgglada gummiasfalten med äventyrlig lekutrustning ger karaktär till parken, men skulle kunna utvecklas och ges större rumsliga kvaliteter genom exempelvis nyplantering av träd och buskar inom lekplatsytan.

Användning: Parkens användningsområden har en stark koppling till de intilliggande skolorna, då den främst innehåller funktionerna lek och bollsport. Det innebär att det är svårt att exempelvis hitta platser för lugn och ro i parken, vilket gör att parken har svårt att leva upp till de kriterier som ställs för typologin grannskapspark. För att uppnå kriterierna måste parken utvecklas med fler funktioner för möten och vistelse i grannskapet. Samlingsplatsen med pergola idag är placerad intill lekplatsen och riktar sig därför främst till den målgrupp som besöker lekplatsen. Parken bör därför kompletteras med en samlingsplats i en annan del av parken, alternativt kan parken övervägas att omklassificeras från grannskapspark till lekplats.

Klimat och ekologi: Parken är till stor del hårdgjord, med bollplaner i asfalt och konstgräs, samt en stor yta gummiasfalt. Detta medför att platsen riskerar att ge upphov till urban värmeöeffekt. En del av småbarnsleken skuggas av björkar, men det behövs fler åtgärder som skapar skugga över lekytorna för att lekmiljön ska ha ett behagligt klimat, exempelvis genom kompletteringsplantering av nya träd. Parken kan vara lämplig att kompletteras med lekelement som innehåller vatten, för att skapa möjlighet till svalka. Nya träd är även viktigt för att förnygrä trädbeståndet och skapa en varierad åldersfördelning. Det är viktigt att vårda parkens vegetationsstomme med flera lekbuskage, som kan uppmuntra till naturlek. För att inte skymma genomsikt och riskera en upplevelse av otrygghet i parken är det viktigt att hålla efter lekbuskagen med hjälp av förnygringsbeskärning och gallring.

Skala 1:2000 (A4) 1. Småbarnslek i sandyta 2. Pergola
3. Gungställning 4. Gummiasfaltsyta med aktivitetslek 5. Bollplaner

Vy över lekplatsdelen med aktivitetsbetonad utrustning.

Bevara:

- Lekbuskage som lockar till naturlek.
- Lekutrustning för flera olika åldersgrupper.
- Parkens lummiga växtlighet med större träd och välutvecklade buskplanteringar.

Vårda:

- Håll efter lekbuskagen genom gallring och förnygringsbeskärning, så att inte genomsikten mellan parkens delar skymms.

Utveckla:

- Utred vilken typologi som är mest passande för parken. Om parken ska fortsätta klassificeras som en grannskapspark måste platsen utvecklas med fler funktioner, som tilltalar en bredare målgrupp.
- Åtgärder för ett behagligare lokalklimat, exempelvis nyplantering av träd som skuggar lekytorna samt lekelement som innehåller vatten.
- Förnygra trädbeståndet och skapa en åldersvariation genom att plantera nya träd.

Bollplaner intill Parkhemsskolan i parkens västra del.

Lekplatsen omgärdas av buskplanteringar.

Lekutrustning i strid sand intill pergola med sittplatser.

4. Lekplats Tullingeberg

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,6 ha

Beskrivning: Lekplats Tullingeberg ligger mellan Mattelektörskolan och Tullingebergsskolan. Parken omges av naturmarksvegetation både i norr och söder, med inslag av berghällar. Parken ligger avskild från biltrafik och gränsar i stället till ett gång- och cykelstråk som kopplar samman skolorna. Platsen är generellt plan men har en skapad topografi i form av en anlagd kulle som är planterad med björkar. Intill kullen finns en mer naturlig plantering av friväxande buskar och träd, som separerar Kultur- och fritids konstgräsplan från lekplatsen. På lekplatsen finns en rutschbana, en linbana, en liten bollplan i asfalt, en studsmatta, kullar i gummigranulat, en sandlåda med bakbord, ett lekhus samt fjädergungor.

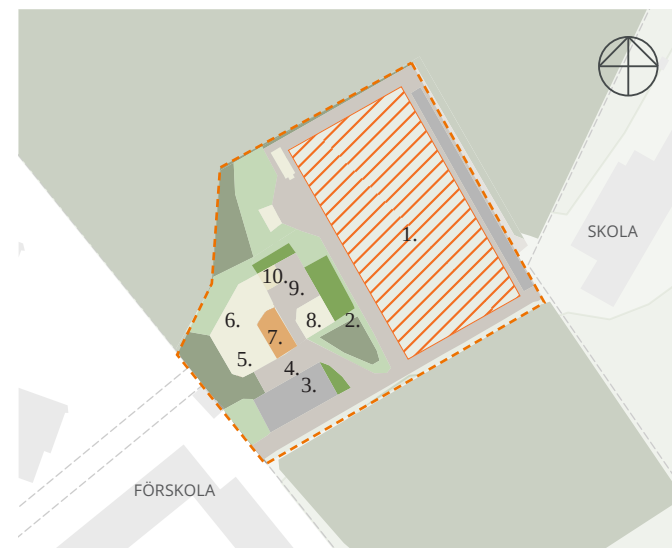
Analys

Karaktär och identitet: Lekplats Tullingeberg har ett fint läge intill naturen vilket skapar en intim, avskild karaktär trots närheten till skolorna. Parkens placering vid skolstråket ger platsen karaktären av en skolgård, eftersom den främst innehåller funktioner för lek och bollsport. Detta gör att parken har svårt att uppfylla de kriterier som ställs för en grannskapspark. För att uppnå dessa kriterier bör parken utvecklas med fler funktioner för möten och vistelse i grannskapet. Alternativt kan parken övervägas att omklassificeras från grannskapspark till lekplats. Mellan lekplatsen och den asfalterade bollplanen står tre karaktärsfulla bänkar i kulörta färger, som omgärdar varsitt körsbärsträd. Det färgglada temat kan utvecklas vidare vid upprustning av parken. Parken är i relativt slitet skick, med avskavd färg, sliten lekutrustning och spridning av löst material mellan ytorna. Körsbärsträden är döda i topparna och

har dålig tillväxt. De måste eventuellt ersättas med nya träd. Det höga besöksstrycket ger ett stort slitage på platsen, vilket motiverar en ökad skötselintensitet.

Användning: Lekplats Tullingeberg är en aktivitetsinriktad plats. Här finns möjligheter till äventyrlig lekplatslek, bollspel och löpträning. Lekutrustningen är anpassad till de intelligande skolorna, då den riktar sig både till yngre och äldre barn. Här finns möjlighet till både lugnare och mer fartfyllda lekar, som i dagsläget sker nära intill varandra. Genom att omdisponera lekutrustningen och skapa en tydligare zonering kan olika typer av lekar ske samtidigt utan att de stör varandra. Lekplatsen är i behov av tillgänglighetsanpassning, eftersom majoriteten av lekutrustningen omgärdas av grusytor, vilket försvårar åtkomsten för exempelvis rullstol. Rampanpassningarna till gummiytorna är svåråtkomliga, eftersom vägen dit leder genom grus. Belysning finns både på lekplatsen och multisportplanen, vilket förlänger den tid platsen kan användas och är positivt ur en trygghetsaspekt.

Klimat och ekologi: Vegetationen är sparsam inom lekplatsen, men läget intill naturmarkens bryn gör att parken ändå uppfattas som lummig. Lekplatsen får viss skugga från intelligande skogsbryn och trädgångar, men är i övrigt solutsatt vilket bör åtgärdas genom plantering av träd intill lekytorna. Vegetationen har låg variation utan blommande buskar och perenner, vilket kan planteras för att gynna pollinatörer och ge prydnadsvärden till platsen. Vissa upplevelsevärden av årstidsväxling ges av körsbärsträden, som både har vårblooming och höstfärger. Dagvatten omhändertas lokalt inom parkområdet genom infiltration i vegetationsytor och i omgivande naturmark.

Skala 1:6000 (A4) 1. Konstgräsplan som förvaltas av Kultur- och fritidsförvaltningen 2. Kulle med björkar 3. Asfalterad plan 4. Färgglada bänkar 5. Klätterställning 6. Linbana 7. Studsmatta 8. Gungor 9. Lekhus 10. Sandlåda

Tre färgglada bänkar runt körsbärsträd.

Bevara:

- Innehållet av lekutrustning som är anpassat för flera åldrar.
- Vegetationen runt lekplatsen som skapar rumslighet och skärmar av mot konstgräsplanen.

Vårda:

- Parkens utrustning är sliten och i behov av att målas om och rustas upp.
- Det höga besöksstrycket ger stort slitage på lekplatsen som behöver åtgärdas genom ökad skötselintensivitet.
- Kårsbärsträden är döda i toppen och behöver eventuellt ersättas med nya träd.

Utveckla:

- Plantera fler träd inne på lekplatsen för att bidra med skugga samt gynna pollinatörer.
- Förbättra dispositionen av utrustningen för att skapa områden för både lugnare och mer fartfyllda lekar.
- Skapa fler sittytter och mötesplatser.
- Bygg eventuellt vidare på den färgglada karaktären som återfinns i rundbänkar och gummigranulat.
- Förbättra lekplatsens tillgänglighet genom att se över markmaterial och eventuella hinder.

Lekplatsen sedd från klätterställningen. Dungar av vegetation skärmar av leken från konstgräsplanen.

Kulle med björkar mellan konstgräsplanen och leken.

Grusad gångväg från skolan till förskolan intill konstgräsplan.

5. Östra Tullingeberg

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,6 ha

Beskrivning: Parken ligger i naturmark mellan höga flerbostadshus och radhusområden. Östra Tullingeberg är en del av området med samma namn, som planerades under 1970-talet. Parken kopplar till omgivande bostadshus med gröna stråk genom både parkmark och naturmark. I parken finns flera funktioner och ett varierat innehåll som bollplan, hundrastgård, lekutrustning för både små och större barn och en flexibel bruksgräsmatta. Intill bollplanen finns en utedusch och cykelparkering.

Analys

Karaktär och identitet: Parken omges av naturmark i flera väderstreck och gränsar i norr mot en bergknalle. Tillsammans med topografin med inslag av berg i dagen ger detta platsen en tydlig karaktär. Denna karaktär kan förstärkas genom att göra kantzoner mer inbjudande för naturlek och lek med lösa material, val av utrustning och placering av funktioner. Det är viktigt att detta sker på ett säkert sätt, då berget på sina ställen ser ut att ha rasat.

Parken är uppdelad i flera mindre parkrum som avskärmas av naturmark och buskage, vilket medför att den upplevs lummig och grönskande. Samtidigt är det svårt att få en överblick och orientera sig vilket gör att parken upplevs otrygg. Otryggheten kan motverkas genom en översyn av den rumsliga dispositionen, belysning och gallring av buskage.

Parken har många entréer med behov av att förtydligas både gestaltningsmässigt och genom en förtydligad

hierarki för att öka orienterbarheten. Återkommande element, markmaterial eller möblering kan skapa en sammanhållen helhet och tydligt visa när parken börjar och slutar. De slänter som idag är slitna på grund av erosion kan förstärkas med murar som kan bilda informella sittplatser kring parkens gångstråk. Detta skulle även förstärka parkens karaktär.

Användning: Parken innehåller en mångfald av funktioner för flera målgrupper. Här finns lek för olika åldrar, lugnare delar för avskildhet, öppna ytor för bollsport och en hundrastgård. Hundrastgården ligger nära inpå bostadsbebyggelsen och det bör övervägas om den kan flytta till annan plats för att undvika störningar. Området kring uteduschen är slitet med sättningar i asfalten. Här finns potential att ta ett större gestaltungs-grepp och utveckla antingen en vattenlek eller annan lek. Om hundrastgården ges en annan funktion kan även den ytan användas. Parken saknar en central samlingsplats för grannskapet. I dagsläget finns endast ett antal bänkbord placerade intill småbarnsleken. En ordnad samlingsplats med exempelvis pergola och grillplats kan övervägas. Fallskyddsmaterial och islagsytor behöver ses över för att skapa en säker och tillgänglig lek. Sarger kring lekutrustning och grova fraktioner av grus begränsar framkomligheten för rullstol.

Klimat och ekologi: Östra Tullingeberg tillgodoser både stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Parken har ett utvecklat vegetationsbestånd med parkträd, buskar och naturmark. Detta skapar skugga över delar av parken vilket har en kylande effekt och reglerar lokalklimatet. Träden och buskagen har flera funktioner. De bidrar med

Skala 1:2000 (A4) 1. Hundrastgård 2. Utedusch 3. Grusplan 4. Rutsch i slänt 5. Småbarnslek och samlingsplats 6. Klätterlek 7. Vippgunga

Hundrastgård och grusplan intill parkens nordvästra entré.

årstidsvariation, bildar lekbuskage och gynnar biologiskt mångfald genom att stödja ett rikt insekts- och fågelliv. Hundrastgården och skogens kantzon innehåller stockar och död ved vilket stödjer insektslivet. Platsen är lämplig för naturpedagogik och naturlek, och kan genom information, faunadepåer, holkar, fler stigar och aktivering av skogens kantzon bidra till att på ett lekfullt sätt upplysa om naturen.

Erosion i slänter och skyfallsdata visar på höga flöden och skyfallsproblematik i stora delar av parken och gång-och cykelstråket i nordväst. För att förbättra situationen krävs åtgärder som exempelvis regnbäddar och svackdiken.

Vild lek på platå intill berget. Mur i slänten och eventuellt fallskyddsräcke kan behövas.

Bevara:

- Kontakten med omgivande naturmark för att ge möjlighet till naturlek och naturpedagogik.
- Det välutvecklade och varierade vegetationsbeståndet.
- Variationen av funktioner för olika målgrupper och blandningen av aktiva och lugna platser.

Vårda:

- Förnygra vegetationsbeståndet för succession och för att bibehålla ekosystemtjänster.
- Se över fallskyddsområden, behovet av fallskyddsräcken och mindre åtgärder för ökad tillgänglighet.

Utveckla:

- Förstärk naturmarken och berget som karaktär och tema.

- Förstärk möjlighet till naturlek och naturpedagogik.
- Förtydliga entréer till parken och skapa en hierarki mellan platser.
- Motverka erosionsproblem med hjälp av murar och gestalta dessa så de blir en tillgång för parken.
- Skapa en tydlig samlingsplats för grannskapet.
- Undersök möjlighet att flytta hundrastgården till plats utanför parken som inte är i direkt anslutning till bostadshus.
- Använd ytan kring uteduschen och hundrastgården till nya lekfunktioner, exempelvis vattenlek.
- Förbättra parkens förmåga att anpassas till skyfall genom vegetativa lösningar som fuktstråk, regnbäddar med mera.
- Skapa större sammanhängande ytor, för en mer rationell skötsel.

Småbarnslek intill naturmark. En tydligare koppling till naturen kan stärka platsens karaktär.

6. Akvarellen

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,2 ha

Beskrivning: Akvarellen ligger uppe på en skogsbeklädd höjd i ett flerbostadshusområde norr om Tullinge centrum. Parken innehåller en lekplats som är uppdelad på två terrasser, sammankopplade av en brant slänt. Den nedre nivån ligger i direkt anslutning till ett asfalterat gång- och cykelstråk som leder söderut mot Tullinge centrum. Den övre nivån ligger på en berghäll som angränsar till naturmark. Här löper ett stråk som kopplar samman Elgentorpsvägen i väster och Nyängsvägen i öster. Det kan vara svårt att uppfatta att parken är uppdelad i två nivåer, då endast en upptrampad stig sammankopplar nivåerna och den branta lutningen gör det svårt att få överblick över hela området.

Lekplatsens utrustning är främst riktad till äldre barn och består av en linbana, ett klätternät, en hinderbana som leder upp för slänten, en klätterkub, en gungställning med fågelbogunga och en släntrutschbana. En parksoffa är placerad i den nedre delen av slänten, och två parksoffor står i soligt läge på den övre nivån.

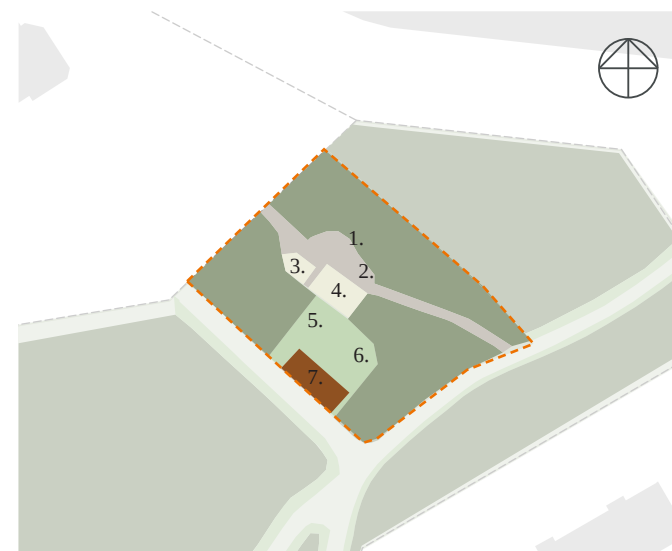
Analys

Karaktär och identitet: Akvarellens lekutrustning har delvis anpassats till platsens topografi och är placerad både på de utplanade terrasserna och i slänterna. Den branta slänten mitt i lekplatsen gör att platsen upplevs utspridd och svår att få överblick över, och bör utvecklas med sammankopplande åtgärder. Den övre nivån har högst vistelsevärden och starkast karaktär, omgiven av blandskog med inslag av högre tällar. Här erbjuds även en fin utsikt. Den

omkringliggande vegetationen växer på vissa ställen in i lekfunktionerna och möbleringen och det finns behov av att hålla efter vegetationen genom gallring. Platsen är tydligt riktad till äldre barn och innehåller utmanande lek. Vid inventeringstillfället fanns klotter, trasig utrustning, spridning av fallskyddsmaterial och avsaknad av fallskyddsräcken, vilket bidrog till att platsen upplevdes något bortglömd och i behov av både översyn och upprustning.

Användning: Akvarellen är främst en lekplats med utmanande lek för äldre barn. Det saknas en mötesplats för vistelse och samvaro i grannskapet, vilket gör att parken har svårt att uppfylla de kriterier som ställs för en grannskapspark. För att uppnå dessa kriterier bör parken utvecklas med fler funktioner för en bredare målgrupp. Parken är i behov av tillgänglighetsanpassning, då tillgänglig lekutrustning saknas och en parksoffa står i en igenvuxen brant slänt. Det saknas fallskyddsräcken vid lekfunktioner intill den branta slänten. Då platsen främst är riktad till äldre barn kan eventuell komplettering med utrustning för yngre barn göras, om behovet finns i grannskapet.

Klimat och ekologi: Akvarellen är omgiven av blandskog som ger vandrande skugga och friväxande blommande buskar som gynnar pollinatörer. En högstubbe har sparats, vilket är positivt för den biologiska mångfalden. Dagvattnet infiltreras lokalt i vegetationsytorna, men erosion tyder på att avrinningen inte sker på ett tillräckligt bra sätt. En planterad regnbädd skulle kunna förbättra dagvattenhanteringen på platsen, samtidigt som den tillför en mångfald av vegetation som gynnar ekosystemet.

Skala 1:1500 (A4) 1. Släntrutsch 2. Parksoffor 3. Klätterkub 4. Fågelbogunga 5. Hinderbana i slänt 6. Parksoffa i slänt 7. Linbana

Hinderbanan leder upp för slänten. Fågelbogungan och släntrutschbanan skymtar uppe på slänten.

Bevara:

- Lekplats med utmanande och äventyrlig lek som integrerats i platsens topografi.
- Utrustning riktad mot äldre barn.
- Sittplatser i soligt läge.

Vårda:

- Rör sly och för att öka tryggheten, leksäkerheten och förbättra överblicken över platsen.
- Säkerställ att all lek sker på säkert sätt.
- Ökad tillsyn för att snabbt kunna åtgärda klotter och trasig utrustning.

Utveckla:

- Om parken ska fortsätta klassificeras som en grannskapspark måste platsen utvecklas med fler funktioner som tilltalar en bredare målgrupp.
- Tillför en mötesplats, exempelvis en större sitt- och hängyta på den övre nivån som annonserar platsen på håll.
- Sammankoppla lekplatsens två nivåer för att skapa en tydligare helhet.
- Utveckla dagvattenhanteringen och tillför regnbäddar för att åtgärda erosionsproblematik.

Vy över lekplatsens nedre nivå.

Lekutrustning på den övre nivån.

Stor släntrutschbana.

7. Banslättparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 2,6 ha

Beskrivning: Banslättparken är belägen strax söder om Tullinge centrum intill en förskola och höga flerbostadshus. Genom parken leder ett gång- och cykelstråk som fortsätter vidare in i ett större naturmarksområde. Parken är nyligen upprustad (2022) med en helt ny utformning, som genomsyras av ett tillgänglighetsperspektiv. Parken innehåller en lekplats, hundrastgård, naturlek, multisportplan med konstgräs, utegym och umgängesyta med grillplats. I lekplatsen finns en gungställning, klätterställning, studsmatta, lekhus med trästockar intill och en sandlåda med tillgänglighetsanpassat bakhjort. Diken med öppen dagvattenhantering och planterade buskar omgärdar parken.

Analys

Karaktär och identitet: I Botkyrkas grönstrukturprogram (2021) hade Banslättparken typologin stadsdelspark. På grund av parkens läge och storlek uppnår parken inte kriterierna för en stadsdelspark, då det exempelvis saknas friytor för oprogrammerad användning. Därför klassificeras parken som en grannskapspark i parkprogrammet.

Banslättparken har en välplanerad zonering med olika aktivitetsområden. Häckplanteringar delar upp parken i mindre rumsligheter. Det korsande gång- och cykelstråket är olyckligt ur rumslighets- och säkerhetsperspektiv. Det omgärdande diket skapar avgränsning, utan att bli en visuell barriär. I söder bildar naturmarksområdet en fond som ger karaktär till parken. Naturmarksvegetationen återspeglas i björkmönstrade

belysningsstolpar. Markbeläggningen i parken består till stor del av grusade parkvägar, med friser av vit och svart betongsten som ger en sammanhållande karaktär. Det lekfulla och identitetsskapande konstverket "Bumling" av Jennifer Forsberg står intill parkens södra entré.

Användning: Banslättparken innehåller en mängd olika funktioner och upplevelsevärden, som tilltalar en bred målgrupp. Parken har en så kallad universell utformning för att kunna användas av så många som möjligt, oavsett funktionsförmåga, ålder, kön och bakgrund. Parken innehåller bland annat kontrastfärger, sandlådor i lagom höjd för rullstolsburna samt en taktill orienteringsskylt med punktskrift. I parken finns plats för olika typer av lekar, både äventyrliga och mer stillsamma. Parkens grillplats utgör en samlingsplats för grannskapet som är viktig att vårda. Parken är belägen något dold i ett skogsparti, intill ett grönt stråk där många promenerar. Ökad skyltning intill omgivande stråk kan förbättra parkens synlighet och göra det lättare att hitta hit.

Klimat och ekologi: I parken tillgodoses stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Det flerskiktade vegetationsbeståndet i parken gynnar både biologisk mångfald och fina prydnadsvärden. Dagvattenhantering är i fokus i parkens utformning, med öppna diken som bildar fördröjningsytor. Genom tillägg av pedagogisk skyltning om dagvattenhanteringen i området kan medvetenheten om detta öka. Parken innehåller både sparade och nyplanterade träd och har en god succession i trädbeståndet. Lekutrustning är delvis placerad i trädens skugga, vilket är positivt. Grillplatsen ligger i full sol, vilket bör åtgärdas genom exempelvis plantering av träd intill för framtida lövskugga.

Skala 1:1500 (A4) 1. Hundrastgård 2. Sandlåda och lekhus 3. Studsmatta 4. Klätterställning 5. Multisportplan 6. Gungställning 7. Utegymp 8. Grillplats 9. Konstverk

Vy genom parkens lekplatsdel. Grusvägen kantas av betongmarksten i kontrasterande färger.

Bevara:

- Välplanerad park med universell utformning som kan användas av många målgrupper.
- Spännande och påkostad parkmiljö.
- Varierad lekplats som erbjuder flera olika lekvärden.
- Det identitetsskapande konstverket intill parkens södra entré.

Vårda:

- Skötsel av buskplanteringar i diken och fördröjningsytor, så det hålls öppet och välskött.
- Trädbeståndet med blandade arter och åldrar.

Utveckla:

- Skyltning från intilliggande stråk för att göra det enklare att hitta till parken.
- Tryggare koppling mellan lekplatsens delar över gång- och cykelstråket.
- Pedagogik som lyfter fram parkens dagvattenhantering.
- Åtgärder för att skapa skugga över grillplatsen, exempelvis nyplantering av träd.

Diken med öppen dagvattenhantering omgärdar lekytan.

Inhägnad multisportplan.

Stor klätterborg med rutschkanor i lekplatsen.

8. Sågsjöparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,4 ha

Beskrivning: Sågsjöparken är belägen bland villor och flerfamiljshus med Sågsjön i väster. Ett gångstråk går genom parken från norr till söder med entréer i vardera ände. Flottiljvägen med bil- och busstrafik löper längs med parkens östra sida. Parken ramas in av ett tätt hasselbuskage med inslag av större träd och staket vilket skärmar av vägen. Parkens södra del är mer programmerad med olika lekfunktioner medan den norra delen består av en klippt gräsmatta och några solsoffor. Lekutrustningen har till viss del vattentema och innehåller vippgungor, sandlåda, rutsch, gungor och studslek. I parken finns sittplatser och en grill.

Analys

Karaktär och identitet: Sågsjöparken ligger intill Sågsjön, i närheten av en gammal ruin av en såg. Utrustningen går bitvis i ett vattentema, med lekbåtar och vippdjur i form av svan, säl och delfin. Delar av utrustningen är sliten och fallskyddsmaterial skadat. Parkens identitet kan präglas mer av den intilliggande Sågsjön och dess historia genom utrustning av trästockar, robusta trämöbler, val av vegetation och informationsskylt. Kontakten med sjön behöver förstärkas ytterligare genom fler siktlinjer i väl valda lägen och mer vistelse vid vattnet. Sågsjöparken har en grön parkkaraktär och tydlig inramning av vegetation med buskar och större träd. Det stora hasselbuskaget längs parkens östra sida är ett starkt karaktärs- och rumsskapande element som skärmar av platsen från den intilliggande Flottiljvägen. Öppningar i hasselbuskaget, tydligare gestaltade entréplatser, gångstråk och vistelemöjligheter behövs för att öka kopplingen mellan parken och omgivningen och på så sätt öka tryggheten.

Användning: Sågsjöparken är riktad till yngre barn och barnfamiljer i området. Det finns få grannskapsparker i detta bostadsområde som främst består av villakvarter, däremot identifierar tillgångsanalysen flera överlappande lekplatser. Fokus bör därför ligga på att utveckla parkens funktion som mötesplats och parkens rekreativa gröna karaktär. Idag finns en grill, solsoffor, bänkbord och en hammock, men de är placerade utspritt från varandra. En samlande mötesplats för grannskapet med exempelvis en pergola eller robusta sittgradänger i trä kan ge platsen en funktion som grannskapspark och kännas mer välkomnande.

En tydligare vattenkontakt, med exempelvis en gångslinga nära vattnet med sittplatser och planteringar, kan bidra till fler vistelsevärden för grannskapet. Detta bör utvecklas i dialog med närboende. För att öppna upp parken mer mot grannskapet föreslås att stängslet endast omgärdar lekplatsen och inte hela parken, då det skymmer utsikten mot vattnet, upplevs privat och begränsar flöden. Hasselbuskaget behöver gallras för att öka tryggheten. Lekfunktionerna står i grus eller på upphöjda plattformar som är svåra att nå med rullstol.

Klimat och ekologi: Sågsjöparken tillgodoser både stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Det finns en stor artvariation med blommande buskar och träd vilket gynnar pollinatörer. Vissa buskar har dött och behöver ersättas, och en generell succession kan behövas för att säkerställa att parken fortsätter leverera ekosystemtjänster och främjar biologisk mångfald. Leken är solexponerad och fler träd kan bidra med en kylande effekt. Vid sjön växer olika vattenväxter och näckrosor, en god miljö för exempelvis groddjur.

Skala 1:1500 (A4) 1. Sågsjön 2. Klippt gräs med solsoffor 3. Grillplats 4. Lekutrustning 5. Tätt hasselbuskage som skärmar av mot väg

Vy söderut från gräsmattan i mitten av parken ut över lekparken.

Sidan mot Flottiljvägen är bullerstörd vilket bör beaktas i en framtida upprustning. Utrustning bör placeras i de tystare delarna av parken. Överväg även tillägg av fysiska bullerskydd i form av exempelvis bullervallar, bullerplank eller vegetation.

Vid skyfall rinner vatten mot Sågsjön, men det finns också stående vatten vid parkens södra entré. Den befintliga planteringen kan justeras i höjd för att ta hand om mer nederbörd och förhindra att det rinner ut på Flottiljvägen.

Ett större grepp behövs kring samlingsytor för grannskapet. Bänkbord och grill till vänster i bild, hammock till höger.

Bevara:

- Den gröna parkkaraktären.
- Hasselbuskaget i parkens östra del.

Vårda:

- Siktlinjer ut mot sjön genom gallring.
- Gallra delar av hasselbuskaget för ökad trygghet.
- Se över vegetationen och komplettera för att säkerställa succession.

Utveckla:

- Tillför skugga till leken genom trädplantering.
- Se över skick på lekutrustning och fallskyddsmaterial.
- Begränsa staketet till att endast omgärda leken för en öppnare park.

- Identiteten med läge intill vattnet och ruinen av den gamla sågen kan utvecklas. Trä kan användas som genomgående material.
- Fler och tydligare samlingsplatser för grannskapet genom exempelvis pergola.
- Öka vattenkontakten med en gångslinga, sittplatser och planteringar vid vattnet.
- Förstärk de två entréerna med exempelvis bänk, skylt, gallring, bredare gångvägar och plantering.
- Bullerstört i parkens östra del, flytta utrustning västerut vid upprustning och överväg tillägg av fysiska bullerskydd i form av vallar, bullerplank eller vegetation.
- Anpassa befintlig plantering vid södra entrén för dagvattenhantering.

Den södra entrén med Sågsjön till vänster. En utvecklad entré, flytt av staket och gallring av siktlinjer behövs för att stärka kontakten.

9. Stockmossens lekpark

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,2 ha

Beskrivning: Stockmossens lekpark ligger i ett villakvarter i utkanten av Tullinge och kantas av skog i norr och öster. Parken har en tydlig entré mot gatan med ett färgglatt staket samt en sekundär entré mot skogen. Cykelparkering och möjlighet till bilparkering finns längs vägen intill entrén. Stora resliga tallar står fritt på platsen och kring dessa finns lekfunktioner, vistelseytor och planteringar.

Lekutrustningen består av en gungställning med olika sitsar, en klätterpyramid, stockar och stenar, lekskulpturer, lekhus, sandlåda med bakkbord, vippdjur och en lekställning för mindre barn med rutschbana. Fallskyddsmaterialen är främst sand och flis. Platsen är möblerad med parksoffor, bänkbord och en färgglad hammock. Planteringarna består av buskar, perenner och humle klättrande på stötar intill entrén.

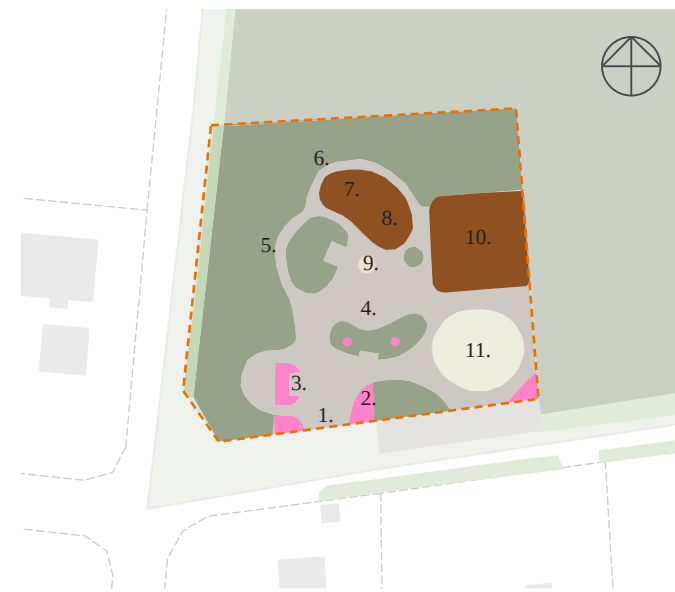
Analys

Karaktär och identitet: Stockmossens lekpark upplevs genomarbetad och samspelar väl med naturen som omgärdar den. De bevarade äldre tallarna bidrar starkt till platsens karaktär. De flesta tilläggen samspelar i färg och materialitet som kubbsargar, flis, sand och genomtänkta färgval på utrustning vilket gör att platsen känns sammanhållen. Platsen känns anpassad till sin omgivning med både naturinslag och utrustning som lockar till naturlek och den lilla finparksdelen vid entrén med perenner och hammock, som samspelar med villaträdgårdarna.

Användning: Lekplatsens målgrupp är barnfamiljer i närområdet samt eventuellt förskolegrupper på utflykt. Det finns bänkbord, parksoffor och en hammock för umgänge och vila. Naturens årstidsväxlingar tillsammans med perennernas blomning och höstfärger ger upplevelsevärden under året. Det finns plats för ro, lek med lösa material och naturlek blandat med mer traditionell lekplatslek. Baksandbordet ger åtkomst utanför sargen, i övrigt förhindrar sargerna att lekredskapen nås med rullstol. Parken kan utvecklas med fler funktioner avsedda för andra målgrupper än barn, exempelvis boulebanor eller schackbord, för att bättre uppfylla kriterierna som ställs för en grannskapspark. Genom att skapa en plats för vistelse som är avskild från lekplatsen kan fler målgrupper i grannskapet känna sig välkomna i parken.

Klimat och ekologi: Stockmossens lekpark tillgodoser både stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Träden ger vandrande skugga till platsen vilket har en kylande effekt och reglerar lokalklimatet. Blandskogen och planteringarna bidrar till ökad biologisk mångfald, ger årstidsvariation med blomning och höstfärger samt gynnar pollinatörer. Skogens kantzon behöver underhållas kontinuerligt för att upplevas välkomnande. Tallarna kan kompletteras med nya tallar och blommande träd för att säkerställa succession och gynna pollinatörer.

Perennplanteringen vid entrén förstärker spridningssambanden till villaträdgårdarnas blommande planteringar och ger på samma gång ett välkomnande intryck. Beakta spridning av giftiga och invasiva arter från villaträdgårdarna. Död ved finns i form av stockar

Skala 1:1000 (A4) 1. Huvudentré 2. Perennplantering 3. Hammock 4. Bänkbord 5. Hinderbana med stockar 6. Sekundär entré 7. Klätterställning med rutsch 8. Leksulpturer 9. Sandlåda 10. Klätterpyramid 11. Gungställning

Vy mot det nordöstra hörnet. Tallstammar med skogsridå i fonden.

och stubbar vilket gynnar flertalet insekter samtidigt som det bidrar till ett pedagogiskt inslag. Dagvattnet tas om hand både med genomsläppliga material och brunnar. Vid skyfall finns data på ökade flöden längs parkens västra sida. Lekplatsen ligger lägre än körbanan och den västra sidan är en lämplig yta för fördröjning vid kraftig nederbörd.

Bevara:

- Platsens genomarbetade och platsanpassade intryck.
- De högresta tallarna.
- Variationen i leken och tillgången till löst material.

Vårda:

- Staketet ut mot gatan kräver underhåll men bidrar till platsens karaktär och identitet.
- Beakta spridning av giftiga och invasiva arter från villaträdgårdarna.
- Underhåll skogens kantzon för att locka till naturlek. Lämna död ved.

Utveckla:

- Utveckla parkens innehåll med funktioner avsedda för fler målgrupper.
- Säkerställ succession genom nyplantering av både tall och andra arter.
- Tillgängliggör lekfunktioner för rullstol genom anpassningar i sargerna.

Humlestörrar och frodiga perennplanteringar ramar in en hammock. Staket specialritat för platsen syns till vänster.

Skogens lekfulla kantzon med död ved, balansbanor och lekskulpturer.

Gungställningen står i en rund sandyta.

10. Kantarellbacken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,3 ha

Beskrivning: Kantarellbacken ligger i slutet av en grusväg på en höjd i ett radhusområde i Riksten. Parken är inpassad i naturmark intill stora träd och berghällar. I sydost ligger en skolbyggnad med både skola och förskola som har en egen trappkoppling upp till lekplatsen. Huvudentrén är skyddad vilket gör platsen dold. Ett trädäck med staket annonserar sig mot grusvägen och öster om trädäcket står lekutrustningen i en gemensam flisyta inpassad mellan befintlig vegetation. Det finns en stor klätterställning med rutsch, balansbana, stockar, djurskulpturer, fågelbogunga och stor tillgång till naturlek. På trädäcket finns parksoffor och skräpkorgar, i den östra delen finns en samlingsplats byggd av stora stockar och i sydost löper en åsnestig upp för en berghäll.

Analys

Karaktär och identitet: Kantarellbacken har en mycket stark karaktär och upplevs genomarbetad. Lekutrustningen, möbleringen och trädäcket samspelar väl med naturen som omgärdar platsen. Trädäcket på pelare möjliggör plana ytor i en annars kuperad terräng och utgör ett omsorgsfullt möte med den befintliga naturmarken. Den sparade vegetationen och berghällarna tillför en stark identitet. Ett exempel på hur detta är hur trädäcket anpassats runt en befintlig stam.

Användning: Barn på förskolan och skolan intill samt barn som bor i grannskapet är målgruppen för Kantarellbacken. Leken är åt det vildare hållet med klätternät, berghällar och balansbanor. En samlingsplats av stockar intill skolans entré till parken visar på

skolans brukande av platsen. Detta gör att platsen känns privatiserad i den östra delen vilket ökar otryggheten. Platsen kan kompletteras med en samlingsplats mer riktad till grannskapet för att kännas mer välkomnande och öppna upp för en bredare målgrupp. Naturmarkens årstidsväxlingar ger upplevelsevärden året runt. Det finns plats för ro, lek med lösa material och naturlek blandat med mer traditionell lekplatslek. Kantarellbacken ligger på en höjd med en brant lutande grusväg som enda publika entré vilket försvårar tillgängligheten för exempelvis rullstolsburna. Trädäcket har en öppen sida där barn kan krypa in och gömma sig, vilket gör att de undgår vuxnas uppsikt och riskerar att fastna. Detta bör åtgärdas genom att stänga igen sidan. Mot skolan finns slänter och berg som bitvis är väldigt branta och det bör kompletteras med någon form av barriärelement. Vid en sådan komplettering bör barriärelementet gå i samma stil som övrig utrustning.

Klimat och ekologi: Kantarellbacken tillgodoser både stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Träden ger vandrare skugga till platsen vilket har en kylande effekt och reglerar lokalklimatet. Platsen ligger nära en karterad värmeö, därför är fortsatt succession av träd i lekplatsen viktig. Blandskogen bidrar till ökad biologisk mångfald, ger årstidsvariation med blomning, bär och höstfärger samt gynnar pollinatörer. Död ved finns i form av stockar och stubbar vilket gynnar insekter samtidigt som det bidrar till ett pedagogiskt inslag. Det finns ingen dokumenterad skyfallsproblematik och dagvattnet infiltrerar direkt i ytan eller rinner vidare till naturmarken. Trädäckets placering och konstruktion bidrar till att mycket naturmark har bevarats vilket är en hållbar lösning.

Skala 1:1500 (A4) 1. Huvudentré 2. Sekundär entré, trappa upp från skolan 3. Trädäck 4. Flisyta med lekredskap 5. Åsnestig i trä 6. Samlingsplats av stockar

Trädäcket och den intelligenta flisytan med lekfunktioner. Trädäcket har anpassats till den befintliga tallens stam.

Bevara:

- Platsens genomarbetade och platsanpassade gestaltning.
- De befintliga träden i lekytan och trädäcket.
- Tillgången till löst material.
- Möjligheten till infiltration av dagvatten i naturmark.

Vårda:

- Underhåll skogens kantzon och lämna död ved för att locka till naturlek.
- Trädäckets öppna sida bör stängas igen för att undvika att barn undgår vuxnas uppsikt.

Utveckla:

- En samlingsplats riktad åt grannskapet som ger vistelsevärden utöver lek till parken, gärna utformad genom dialog med närboende.
- Skapa barriärelement mot intilliggande skolgård, viktigt att utformningen går i linje med platsens övriga utrustning.
- Säkerställ succession och kylande effekt genom nyplantering av träd i leken.

Trädäcket från grusvägen som leder in till leken. Den öppna sidan av trädäcket bör slutas.

Fågelbogunga med samlingsplats av stockar i bakgrunden. Närheten till skolans entré gör att den känns privat.

En trappa leder ned till skola och förskola.

11. Skolparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,7 ha

Beskrivning: Skolparken ligger i ett nybyggt småhus- och radhusområde i Riksten, intill det numera nedlagda flygfältet. Parken angränsas av bilvägar med trottoarer längs alla sidor och anlagda vallar avskärmar på vissa ställen parken som annars är exponerad mot omgivningen. Sydost om parken ligger förskolan Nova, med en busshållplats intill sin entré. Skolparken består av en grusad torgdel i sydost som övergår i ett parkrum med lekutrustning och vegetation. I nordväst finns en anlagd pulkabacke och parken avslutas med gång- och cykelstråk som leder in i naturmark. Parken är utrustad med parksoffor, bänkar, bänkbord, grill, skräpkorgar och pergola med väderskydd. Lekutrustningen består av gungställning, fågelbogunga, balansbana, hinderbana, klätterlek, baksandlåda med bakkbord, vippgunga, släntrutsch, lekhus och en kryptunnel.

Analys

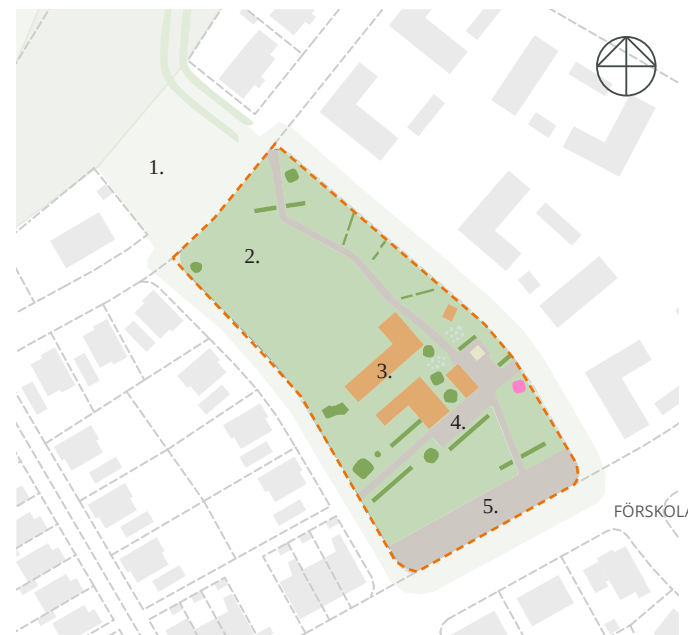
Karaktär och identitet: Skolparken är en till stor del grön park med klippt gräs och mycket vegetation i varierad skala och karaktär. Lekutrustningen och de sociala ytorna står utspridda och skymmer ofta av vegetation vilket gör parken svår att överblicka. Genom gallring kan siktlinjer mellan de olika parkdelarna skapas. På flera ställen står utrustningen placerad tvärs mot rummets riktning vilket gör parken upphackad och försämrar flödena. Platsen har karaktären av en yta där överbliven utrustning placerats ut då flera lekredskap står i gräs utan kontakt med övriga lekfunktioner. Det grusade entrétorget är dekorativt planterat med körsbärsträd men kopplas dåligt till resten av parken.

Platsen är exponerad mot intilliggande gator trots mängden vegetation. På vissa ställen används insprängningsskydd mot gatan, vilket kan undvikas med bättre placering av lekredskap och vegetation som bidrar till ökad rumslighet.

Det finns ett behov av upprustning med ett helhetstänk gällande zonering för olika aktiviteter och målgrupper, främjande av flöden mellan de olika ytorna och en mer sammanhållen utrustning. Funktioner i parken bör utvärderas och utvecklas genom medborgardialog med de närboende. Närheten till flygfältet kan exempelvis användas som tema och utgångspunkt i en framtida upprustning för att få en sammanhållen karaktär.

Användning: Parken är främst en lekplats men det finns även sociala ytor för grannskapet, om än något skymda, med pergola och grill. Mötesplatserna kan utvecklas och erbjuda fler funktioner, exempelvis blomsterprakt och större ytor att uppehålla sig på. Lekutrustningen riktar sig till flera åldersgrupper. Pulkabacken i nordväst medför att platsen brukas även vintertid. En släntrutsch, stora stenblock, vegetation och topografi ger friare rörelselek som kan kopplas mot naturmarken i nordväst. Det stora grusade entrétorget har förutom sittplatser ingen tydlig användning och fraktionen i gruset är för grov för att möjliggöra exempelvis boule. Gummiasfalt används under en del utrustning, dock förhindrar sargen tillgängligheten för rullstol.

Klimat och ekologi: Mängden gräs och vegetation gör Skolparken till en grön plats. Skolparken tillgodoser både stödjande, reglerande och kulturella

Skala 1:2000 (A4) 1. Naturmark 2. Pulkabacke 3. Lekutrustning 4. Pergola och grill 5. Grusad entrétorg med körsbärsträd

Det grusade entrétorget i förgrunden. Rader av vegetation bildar ridder vilket leder till försämrad överblick och orientering

ekosystemtjänster men det finns brister. Vegetationen i parken är på flera ställen torr och skadad och flera av träden och buskarna är drabbade av ohyra vilket tyder på stress. Detta försämrar vegetationens förmåga att leverera ekosystemtjänster. Träd och buskar består till viss del av blommande arter som ger skugga och gynnar pollinatörer. Skolparken ligger i ett område med höga temperaturer, där bland annat flygfältet är ett stort riskområde för värmeöeffekt. Vid nyplantering bör växtbäddarna och artvalen ses över så att vegetationen klarar sig även vid varmare temperaturer. En analys över behovet av öppna gräsytor kan bidra till att konvertera vissa ytor till äng och på så sätt minska skötselintensiteten samtidigt som kylningseffekten ökar och pollinatörer gynnas.

Nyplantering av träd och buskar bidrar till succession och säkerställer krontäckning och kylningseffekt för att motverka värmeöeffekten. Dagvattnet infiltreras lokalt och vid foten av pulkabacken finns en brunn för att omhänderta snösmältning. Det finns ingen skyfallsproblematik i parken.

Bevara:

- Parkens gröna karaktär och variation i topografi.
- Pulkabacken.

Vårda:

- Se över behovet av klippt gräs och ersätt med ängsytor.
- Se över träd och buskar. Föryngringsbeskär, skapa siktlinjer och bekämpa skadegörare.

Utveckla:

- Rusta upp parken och eftersträva en mer sammanhållen karaktär genom att utveckla flöden och rumslighet.
- Inför en upprustning bör en dialog med närboende genomföras för att kartlägga behov.
- Entrétorget kan kopplas bättre mot parken i en upprustning.
- Samordna utrustning vid tillägg eller utbyte för mer sammanhållen karaktär, exempelvis kan flygfältet användas som tema och inspiration.
- Parken bör få tydligare avgränsning med vegetation mot omkringliggande gator.
- Utrustningen bör organiseras bättre för att motverka exponering mot gatan.
- Säkerställ succession och kylande effekt genom nyplantering av träd.
- Tillgängliggör lämpliga lekfunktioner.

Lekutrustning placerad tvärs över rummets riktning förhindrar flöden mellan parkens olika delar.

Lekutrustning fritt placerad i gräset. En samlingsplats under en pergola ligger skymd bakom vegetation.

12. Skogsmulleparken

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,4 ha

Beskrivning: Skogsmulleparken ligger mellan tvåplansvillor och flerfamiljshus i ett nybyggt område i Riksten. Parken har en tydlig huvudentré i söder, där även cykelställ och en busshållplats finns. I nordväst finns en sekundär entré. Parken har en svag sluttning upp mot norr. De programmerade ytorna är terrasserade och mellan dessa bildas svackor. Parken innehåller flera stora buskage av rödvide och har i övrigt en stor artrikedom av träd och perenner. Här finns blodfläder, himalayabjörk, blodhassel och flerstammiga prunusträd. Skogsmulleparken har sociala ytor med bänkbord och grill under en pergola, välplacerade parksoffor, lekplatslek, en multisportplan och en asfalterad basketplan. Lekturstillingen består av gungställning med flera olika sitsar, balansbanor, sandlåda med bakkbord och parasoll, fjädergungor, svampar i gummigranulat, lekpaneler, liten lekställning med rutschbana samt en studsmatta.

Analys

Karaktär och identitet: Skogsmulleparken ligger nära villabebyggelse, vilket gör att flera delar av parken är synliga från bostäderna. Detta kan skapa en trygghetskänsla, men kan också ge en privat känsla till lekplatsen. Inramande buskage av rödvide tillför vissa rumsliga värden och bidrar till parkens karaktär. Parken har en varierad vegetation, där lekfunktioner även leder in i planteringarna, vilket uppmuntrar till naturlek. Svampar i gummigranulat står centralt på en barkflisyta, vilket knyter an till ett Skogsmulle-tema. Temat följs dock inte tillräckligt tydligt för att skapa en stark karaktär och kan därför utvecklas vidare. Platsens

formspråk är för närvarande splittrat och behöver få ett starkare, sammanhållet tema för att helhetsgestaltningen ska bli tydligare och enklare att tolka.

Användning: Parken erbjuder många funktioner och upplevelsevärden för grannskapet. Lekplatsen och sportplanerna riktar sig till en bred målgrupp, och det finns även buskage och löst material som stimulerar fantasilek. Eftersom de boende i området främst antas vara barnfamiljer, stämmer parkens programmering väl överens med grannskapets behov. Parkens storlek gör det också möjligt att komplettera med aktiviteter riktade till en äldre målgrupp, exempelvis ett senorgym, om behov skulle uppstå. Samlingsplatsen med grill och bänkbord kan göras mer lättillgänglig genom att anpassa markmaterialet under pergolan, som i dagsläget står direkt på gräsytan. Bollplanerna saknar också lättframkomliga gångvägar till den övriga parken, vilket bör åtgärdas.

Klimat och ekologi: Det finns stor artvariation av både träd, buskar och perenner i parken vilket gynnar pollinatörer och fågelliv. Platsen är väldigt solutsatt, därför bör krontäckningen ses över och eventuellt bör fler träd planteras intill lekytorna. Fler större träd på platsen skulle främja en kylningseffekt i området, vilket är viktigt eftersom lekplatsen är belägen på en plats där urbana värmeöar riskerar att uppstå. Hinderbanan som löper genom perennplanteringarna saknar avskiljning, vilket på sikt kommer leda till nedtrampning och en minskad blomsterprakt. Dagvattnet infiltrerar främst lokalt, men viss erosion tyder på problem vid kraftiga regn trots kupolbrunnar. Dagvattenhanteringen inom platsen bör därför ses över.

Skala 1:1500 (A4) 1. Huvudentré 2. Sekundär entré 3. Lekplats 4. Basketplan 5. Konstgräsplan 6. Pergola med sittplatser

Lekpaneler och svampar i förgrunden, i bakgrunden skymtar en balansbana och de karaktäristiska rödvidebuskagen.

Bevara:

- Det varierade växtmaterialet.
- De karaktäristiska buskplanteringarna av rödvide.
- Funktioner och innehåll som riktar sig mot en bred målgrupp i grannskapet.
- Möjligheten till natur- och fantasilek.

Vårda:

- Komplettera och håll efter vegetationen genom kompletteringsplantering och gallring.

Utveckla:

- Foga samman de programmerade ytorna med lättframkomliga gångvägar.
- Förstärk det påbörjade Skogsmulle-temat genom färg, materialitet och form.
- Utveckla och tillgängliggör samlingsplatsen genom att komplettera med ett lättframkomligt markmaterial under pergolan.
- Komplettera med funktioner riktade mot en äldre målgrupp vid behov, exempelvis senorgym.
- Komplettera med nyplantering av större träd för ökad rumslighet och krontäckning.
- Se över dagvattenhanteringen och justera avrinningsstråk genom höjdsättning, för att minska erosionsproblematik.

Pergola med sittplatser står på gräsytan.

Liten multisportplan med konstgräs.

Gungställning och studsatta på gummigranulatytor.

13. Vega

Typologi: Grannskapspark

Storlek: 0,4 ha

Beskrivning: Vega ligger intill förskolan Vega i ett nybyggt bostadsområde i Riksten. Parken gränsar i norr mot naturmark och i väster och söder mot flerfamiljshus och radhus. Vid parkens huvudentré finns en busshållplats samt en tydlig entrézon med cykelparkering och parksoffor. Här står även ett konstverk, ”Växtjägaren” av Muhammad Ali. I nordväst löper ett asfalterat gång- och cykelstråk som leder till förskolan.

Parken är uppdelad i tre zoner. I söder finns en tydlig entrézon med grusade ytor, planteringar och parksoffor. Zonen i mitten domineras av en stor mängd tallar som är etablerade sedan innan resten av parken anlades. Intill tallarna finns en lekplats med sandlåda, bakhord, hinderbana, klätternät, fågelbogunga och en liten klätterställning med rutschbana. Mellan trädstammarna löper en balansbana, och lekskulpturer i betong är fritt utplacerade för att locka till lek. I norr kopplas parken till naturmarken genom en stor äng som gång- och cykelstråket löper igenom. Vid stråket finns en samlingsplats med grill.

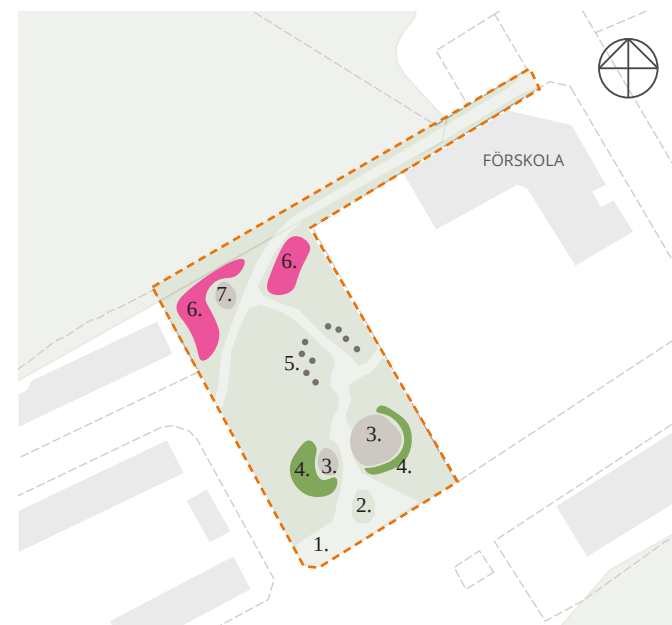
Analys

Karaktär och identitet: Vega har en genomarbetad och sammanhållen gestaltning, som ger en tydlig identitet till parken. Tallarna utgör parkens trädstomme, och fungerar som en tematisk koppling mot den intilliggande naturmarken. Formspråket i parken är

genomgående mjukt och organiskt. En sammanhållen materialpalett av trä, barkflis samt stenmjöl och friser av granit knyter samman parkens tre delar, som alla har sin egen karaktär i ängen, skogen och det öppna fältet.

Användning: Parken erbjuder många kvaliteter och funktioner för barn i grannskapet. Leken består till stor del av hinder- och balansbanor, vilket passar större barn. Förskolegården intill parken är väldigt generös och lekplatsen i Vega kan ses som ett komplement till denna, riktad mot en äldre målgrupp. Via lekskulpturer och balansbanor leds leken in bland trädstammarna som också kan ge möjlighet till fantasilek och lek med lösa material. Det finns stora planteringsytor med perenn blomsterprakt, ängar samt en samlingsplats med grillplats för grannskapet.

Klimat och ekologi: Dagvattnet tas om hand genom lokal infiltration i naturmark och i planteringsytor, och har kompletterats med en kupolbrunn där ängen möter naturmarken. Parken har en stor artvariation med flerskiktad växtlighet och en långblommande säsong som gynnar pollinatörer. Tallarna ger god tillgång till skugga och svalka. På sikt kan död ved sparas bland tallarna för att ytterligare gynna insektslivet, vilket även kan utvecklas till ett naturpedagogiskt inslag. Vissa av lekytorna är solutsatta, vilket kan åtgärdas genom nyplantering av träd som kan ge vandrande skugga över lekutrustningen i framtiden.

Skala 1:2000 (A4) 1. Entrézon 2. Konstverk 3. Lekutrustning 4. Busk- och perennplanteringar 5. Balansbana 6. Ängsytor 7. Grillplats

Parkens entrézon i förgrunden med skulpturen ”Växtjägaren”.

Bevara:

- Den sammanhållna gestaltningen som ger karaktär och identitet till parken.
- Det identitetsskapande konstverket.
- De högresta tallarna som ger upplevelsen av en pelarsal.
- Det varierade och frodiga växtmaterialet.

Vårda:

- Komplettera och håll efter vegetationen.
- Underhåll kontinuerligt skogsbrynet för att hålla det öppet och locka till lek i naturen.
- Lämna död ved för möjlighet till lek med löst material.

Utveckla:

- Överväg framtida naturpedagogiskt inslag med död ved som även gynnar biologisk mångfald.
- Plantera skuggande träd intill lekytor.

Grillplats intill en ängsyta.

14. Lekplats Annelund

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,3 ha

Beskrivning: Lekplats Annelund ligger i utkanten av ett bostadsområde med radhus och småhus. I söder gränsar lekplatsen till ett större naturmarksområde. Ett grönt stråk leder förbi lekplatsen och vidare genom naturmarken. Lekplatsen är endast synlig från det gröna stråket och kan därför vara svår att hitta till.

Lekplatsen innehåller lekutrustning som främst riktar sig mot större barn, bestående av klätterställningar, hinderbanor med nät, ett klättertorn i form av en borg, en gungställning, hängkarusell, studsmattor samt en sandlåda med sittplatser. På lekplatsen finns sittmöjligheter i form av en hängmatta, bänkbord och en parksoffa.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen är belägen i en lummig och grönskande miljö mellan privata trädgårdar och naturmark. Lekytorna är nyligen upprustade och består av två stora lekytor av strid sand och barkflis. Lekutrustningen är disponerad på den öppna, plana ytan som saknar rumsliga avgränsningar och därför har låga rumsliga kvaliteter. Dispositionen av lekutrustningen är schematisk och det saknas platser att dra sig undan på för lugnare lekar. Med en mer genomarbetad gestaltning med inslag av vegetation inom lekplatsytan hade det kunnat skapas en mer spännande lekmiljö som tilltalar en bredare målgrupp.

Användning: Lekplatsen innehåller framför allt fysiskt utmanande lekutrustning som riktar sig mot äldre barn. Eftersom utbudet av lekplatser i området är sparsmakat

är det viktigt att lekplatsutrustningen tillgodoser lekvärden för en bred målgrupp av barn i olika åldrar. Det kan därför vara en bra idé att komplettera med fler lekredskap för yngre barn. Det är viktigt att lugnare och aktiva lekar kan pågå samtidigt på lekplatsen utan att störa varandra, vilket kan möjliggöras genom omdisponering av lekutrustning och åtgärder för ökade rumsliga kvaliteter inom lekplatsen. Idag finns ingen tillgänglighetsanpassad lek, vilket bör åtgärdas genom komplettering av tillgängligt fallskyddsunderlag och lekutrustning.

Lekplatsen består av en stor yta, men sittplatser finns endast i lekplatsens norra del. Fler parksoffor skulle med fördel kunna placeras i de andra delarna av lekplatsen. Bänkbordet är tillgänglighetsanpassat, men är placerat utan tillräckligt fritt mått för att det ska vara möjligt att ta sig fram till med rullstol. Bänkbordets placering bör därför justeras.

Klimat och ekologi: Lekplatsen omgärdas av naturmarksvegetation och av en trädriddå längs lekplatsens norra sida, som avskärmar lekytorna från de privata trädgårdarna. Kring lekplatsytan finns en klippt gräsyta och en hägg står intill parksoffan. Stora delar av lekplatsen skuggas av naturmarksvegetationen, men baksandlådan är placerad i soligt läge. Vid omgestaltning kan träd planteras så att skugga ges över småbarnsleken. Generellt bör vegetation integreras i lekplatsytan, för att skapa större rumsliga kvaliteter, ökad biologisk mångfald och fler upplevelsevärden inom lekplatsen. Dagvatten infiltreras lokalt i vegetationsytorna kring lekplatsen.

Skala 1:2000 (A4) 1. Trädriddå 2. Gungställning 3. Sandlåda 4. Hinderbanor och klätterlek

Bakbord och gungställning.

Bevara:

- Det rika utbudet av lekredskap för äldre barn.

Vårda:

- Möjlighet till skugga som ges av naturmarksvegetationen i söder.

Utveckla:

- En mer genomarbetad gestaltning inom lekplatsytan med större rumsliga kvaliteter.
- Omdisponering av lekredskap för att göra utrymme för platser att dra sig undan till för lugnare lekar.
- Tillägg av vegetation inom lekplatsytan för en mer varierad lekmiljö och ökad biologisk mångfald.
- Komplettera med lekutrustning för yngre barn.
- Komplettera med tillgänglighetsanpassad lekutrustning och fallskyddsmaterial.
- Justera bänkbordets placering så att det är lätt att nå med rullstol.
- Plantera träd som kan ge skugga över småbarnsleken.

Samlingsplats med bänkbord och parksoffa.

Hammock i lekplatsens västra ände.

Klätterställning med rutschbana.

15. Lekplats Maden

Typologi: Lekplats

Storlek: 800 m²

Beskrivning: Lekplats Maden ligger i ett bostadsområde med radhus och småhus väster om Tullinge centrum. En grusad gångstig leder till lekplatsen, som är belägen intill en brant bergvägg i ett område med naturmarksvegetation. Lekplatsen är svår att hitta då den ligger en bit bort från det asfalterade gångstråket som leder till lekplatsens entré och döljs av villaträdgårdar.

Lekplatsens utrustning är riktad mot yngre barn och är placerad på en sandyta. Här finns en klätterställning med rutschbana, en gungställning, en sandlåda med bakkbord och en liten vippgunga. Sittmöjligheter finns i form av ett bänkbord vid lekplatsens entré.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen karaktäriseras av sitt läge intill den dramatiska bergsbranten, som utgör en rumsskapande fond för lekplatsen. Lekutrustningen har detaljer i ett sammanhållen grön kulör, men är i övrigt av standardutförande för yngre barn. Det indragna läget från det intilliggande stråket skapar en intim rumslighet, men gör att platsen kan upplevas som en baksida. Denna känsla förstärks av olovligen dumpat trädgårdsavfall i slyvegetationen i skogsbrynet intill lekplatsen, vilket ger ett trist och ovårdat intryck. Genom att röja upp i skogsbrynet och skapa en ökad genomsiktighet kan naturmarksvegetationen intill lekplatsen istället nyttjas som en tillgång för lek och utforskande. Under 2024 har orienteringsskyltar satts upp för att lättare hitta till parken från intilliggande stråk.

Användning: På lekplatsen finns främst lekutrustning för små barn, vilket är lämpligt med tanke på att lekplatsen är liten till ytan. Det finns stor potential i att uppmuntra till naturlek i den omgivande vegetationen genom att röja i brynet intill bergsbranten. I dagsläget innehåller brynet tät slyvegetation som är kapad i brösthöjd, vilket gör vegetationen svårgenomkomlig och med risk att kläder fastnar. Genom att skapa en mer välvårdad och omhändertagen känsla i lekplatsens utkanter kan man också motverka risken för dumpning av trädgårdsavfall.

Klimat och ekologi: Lekplatsen omgärdas av en lummig och flerskiktad vegetationsstruktur som främst består av buskar och träd. Här finns bland annat lönnar och ekar, en högväxt och karaktärsfull ask, blommande trädgårdsbuskar som schersmin, samt ett skogsbryn mot bergsbranten med sly av bland annat alm, asp och rönn. Den rikliga vegetationen, både av natur- och trädgårdskaraktär, bidrar med stödjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. Lekplatsen skuggas delvis av den omgivande vegetationen. Stora delar av lekplatsområdet riskerar att översvämmas vid kraftiga regn, och det är viktigt att bevara funktionen att omhänderta dagvatten genom fördröjning och infiltration inom lekplatsens vegetationsytor.

Skala 1:1000 (A4) 1. Gungställning 2. Klätterställning med rutschbana 3. Baksandlåda 4. Bänkbord

Lekplatsen är belägen intill en dramatisk bergsbrant.

Bevara:

- Liten lekplatsyta för små barn i ett område med fin rumslighet.
- Kapacitet för fördröjning och infiltration av dagvatten.
- Den rikliga och varierade vegetationen som omger lekplatsen.

Vårda:

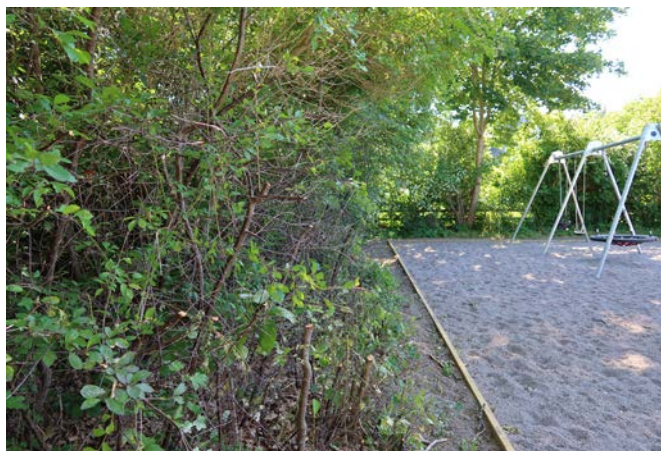
- Gallra skogsbrynet intill lekplatsen så bättre genomsikt och framkomlighet skapas.
- Motverka olovlig dumpning av trädgårdsavfall genom att hålla lekplatsens utkanter omhändertagna.

Utveckla:

- Främja naturlek genom att tillgängliggöra naturmarksvegetationen intill lekplatsen.

Vy ut mot gångstråket som leder in till lekplatsen

Snårigt och svårgenomkomligt bryn bakom lekytan.

Klätterställning, sandlåda och fjädergunga.

16. Lekplats Smeden

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,8 ha

Beskrivning: Lekplats Smeden ligger på en plåtåformad höjd inuti ett småhusområde. Lekplatsen omgärdas av naturmark och nås via en bitvis brant grusad väg som löper genom naturmarken. Grusvägens två entrépunkter är delvis igenvuxna. En busshållplats finns intill lekplatsens norra entré.

Lekplatsen innehåller främst lekutrustning som riktas mot yngre barn. Platsen består av en grusad yta där vippdjur står fritt placerade. Sarger omgärdar sandytor med en gungställning och en liten klätterställning. En sandlåda finns i lekplatsens sydvästra hörn. Ett bänkbord, parksoffa och en skräpkorg står placerade längs lekplatsens kanter. Ett staket löper längs lekplatsens östra kant mot de villor som ligger nedanför. Upptrampade stigar leder in i naturmarken.

Analys

Karaktär och identitet: Lekplatsen innehåller i dagsläget standardutrustning placerad på en stor grusad yta. Det finns stora möjligheter att omgestalta lekplatsen för att bättre ta vara på och samspela med det naturnära läget. En undersökning av platsens brukande och närområdets behov bör vara utgångspunkt för utveckling av platsen. Närheten till naturen kan bli vägledande tema med lek för fler målgrupper och tillgång till lek med lösa material. Kantzonen mot skogen bör gallras ur och hållas mer inbjudande för att möjliggöra för naturlek och skapa starkare rumsliga värden. Platsen är i dagsläget avskild och ligger skymd från gatan, vilket kan skapa otrygghet. Under 2024 har orienteringsskyltar satts upp för att lättare hitta till parken från gatan.

Användning: Den grusade gången som leder fram till lekplatsen är igenvuxen och har fel fraktion i ytskiktet, vilket gör den gropig och svårframkomlig. Gruset bör bytas ut till stenmjöl för förbättrad tillgänglighet, och vegetationen längs gångens kanter bör gallras. Vid inventeringstillfället finns varken tillgängliga sittplatser eller lekredskap inom lekplatsen, vilket bör åtgärdas. Vägen in till leken kan kompletteras med sittplatser. Eftersom detta är den enda lekplatsen i området är det viktigt att platsen erbjuder lekmöjligheter som anpassas till grannskapets behov.

Klimat och ekologi: Naturmarken som kantar lekplatsen ger vandrande skugga över lekplatsytorna. Här kan kompletteras med blommande träd, för att gynna pollinerare och öka den biologiska mångfalden. Eftersom lekplatsen ligger på en höjd finns ingen skyfallsproblematik att ta hänsyn till då dagvattnet infiltreras i den intilliggande naturmarken.

Bevara:

- Lekplats i ett naturnära läge.
- Stigarna som leder in i naturmarken.

Vårda:

- Gallra och slyröj kanterna längs grusvägen.
- Byt ytskiktet på grusvägen för att skapa ett jämnare och lättframkomligt underlag.

Utveckla:

- En genomtänkt gestaltning av lekplatsen med naturen som tema.
- Fler lekvärden som tilltalar en bredare målgrupp.
- Komplettera med tillgängliga sittplatser.
- Nyplantering av blommande träd.

Skala 1:1000 (A4) 1. Norra entrén 2. Lekplats 3. Södra entrén

Vy över lekplatsen.

17. Lekplats Lilla Riksten

Typologi: Lekplats

Storlek: 0,2 ha

Beskrivning: Lekplatsen Lilla Riksten ligger i ett bostadsområde med parhus och radhus. Platsen ramas in av gator med trottoar närmast parken. Utanför parkens östra entré finns en busshållplats. Vid den västra entrén gränsar lekplatsen till en brant slänt med naturmarksvegetation.

Lekplatsen är belägen på en flack yta och avgränsas av stora buskage. Intill ligger en öppen gräsyta med två fotbollsmål. Genom parken löper en grusad gångväg. Platsen är väl synlig från omkringliggande gator. Lekutrustningen är riktad till yngre barn och står placerad i ytor av gummigranulat, som delvis avgränsas av insprängningsskydd. Lekplatsutrustningen består av en klätterställning, en gungställning, fjädergungor och en baksandlåda. Vid entrépunkterna och längs gångvägen står parksoffor och bänkar.

Analys

Karaktär och identitet: Platsen utgörs av en avlång och öppen yta, med en äldre vegetationsstomme som kompletterats med nyare träd och buskar. Det är huvudsakligen platsens västra del som är programmerad, medan gräsmattan i öster har en mer flexibel funktion för spontanidrott. Lekplatsen har möjlighet att utvecklas till ett frodigare parkrum, genom att bygga vidare på greppet med programmerade lektytor inramade av buskar. De befintliga buskagen av kryp-en och rosor kring lekplatsen, samt vid den västra entréplatsen, behöver kompletteras eller ersättas då planteringarna är utarmade. Förslagsvis kan ett lekbuskage av pil planteras, vilket kan bidra till fler lekvärden på platsen.

Användning: På lekplatsen finns både utrymme för lek och bollspel. Gräsytan med fotbollsmål är sliten av användning och i behov av underhåll. Lekplatsen är i behov av tillgänglighetsanpassning då flera sittplatser och lekredskap är placerade i grus, gräs eller har höga sargar som är svåra att ta sig över med rullstol. För att förbättra tillgängligheten behöver även gångvägen och entrépunkterna breddas och göras mer lättframkomliga. Träden är mestadels nyplanterade med små kronor, vilket gör att stora delar av lekplatsen är solutsatt. Lekplatsen kan förslagsvis ges större prydnadsvärden och användningsområden genom tillägg av blomsterprakt vid entrépunkterna, en skuggande pergolastruktur samt lekfunktioner med tillgång till lösa material som ramas in av buskar.

Klimat och ekologi: Genom att förstärka vegetationen med träd- och buskplanteringar inom och runt om lekplatsen kan skugga tillföras, vilket är en viktig åtgärd för att förbättra mikroklimatet på platsen som i dagsläget riskerar att skapa urbana värmeöar. Det kan även erbjuda en mer varierad lekupplevelse samt bidra till ökad biologisk mångfald. Flera av de yngre träden är i dåligt skick och de måste undersökas för att kunna avgöra om de eventuellt är i behov av att ersättas med nya träd. Platsen har karterad skyfallsproblematik i det sydvästra hörnet av området, där en kupolbrunn finns. Gräsmattan framför fotbollsmålen är sliten och ser kompakterad ut. Om lekplatsen kompletteras med fler planteringar kan vattnet ledas till dessa för lokal infiltration innan dagvattnet når brunnen.

Skala 1:1000 (A4) 1. Västra entrépunkten 2. Sandlåda 3. Gummiyta med klätterställning 4. Buskage 5. Gummiyta med gungor och vippdjur 6. Gräsmatta med fotbollsmål 7. Östra entrépunkten 8. Busshållplats

Vy över lekplatsen från norr.

Bevara:

- Gestaltungs-greppet med de inramande buskagen.
- Plats för lek och möten i grannskapet.

Vårda:

- Bredda och rusta upp entréplatser och gångväg.
- Lufta och gödsla gräsmattan för bättre infiltration och jämnare underlag.
- Se över de planterade trädens välmående för att säkerställa krontäckning.

Utveckla:

- En skuggande pergola som komplement till trädkronorna.
- Ytor av blomsterprakt vid entrépunkterna.
- Lekbuskage och lek med lösa material.
- Tillför planteringar som kan omhänderta nederbörd.
- Utveckla busk- och trädplanteringar för förbättrat mikroklimat, lekupplevelse och biologisk mångfald.

Vy över lekplatsens nordöstra hörn.

Sliten gräsmatta med fotbollsmål.

Inspringningsskydd i form av repräcken.

18. Tullinge stationstorg

Typologi: Torg

Storlek: 1 000 m²

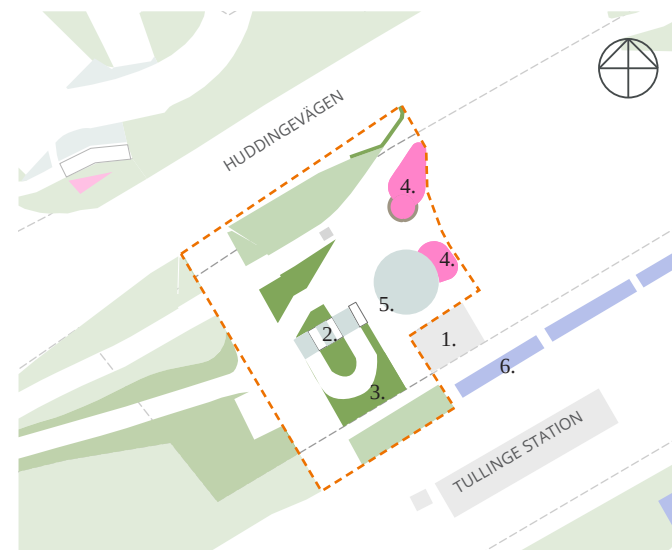
Beskrivning: Torget är beläget i centrala Tullinge, intill buss- och pendeltågsstationen, och utgör områdets huvudsakliga knutpunkt för kollektivtrafik. Den centrala ytan på torget rymmer en liten samlingsplats med bänkar och perennplanteringar, belägen intill en kioskbyggnad. Här finns även en stor annonspelare. I väster ansluter torget till ett gång- och cykelstråk som löper under Huddingevägen och tågspåret, som kopplar samman Tullinges norra och södra delar. Nivåskillnaden mellan torget och stråket hanteras genom en stor trappanläggning med en granittrappa och två ramper, där buskplanteringsytor finns mellan ramperna. I öster gränsar torget till en asfalterad vändplan för bussar.

Analys

Karaktär och identitet: Samlingsplatsen intill kiosken har ett mjukt formspråk, präglad av cirkelformer och rundade planteringsytor. Markbeläggningen på torget består av asfalt, betongplattor och sågad röd smågatsten, som vid den centrala samlingsplatsen är lagd i ett mönster som bildar cirklar och strålar. Trapp- och rampanläggningen som knyter samman torget med gång- och cykelstråket har ett mer kantigt formspråk, med många räcken och handledare som ger ett rörigt och svåröverskådligt intryck. Buskplanteringarna innehåller flera smala vinklar och kilar, vilket skapar ytor där växter har svårt att etablera sig, och där fimpas och skräp istället samlas. Under inventeringen saknades flera bräddor på sittmöblernas sitsar, vilket ger ett negativt intryck av torgmiljön, som bör vara en representativ och välkomnande plats. Det höga slitaget innebär att underhållet av platsen måste hålla en extra hög standard.

Användning: Torgets huvudsakliga funktion är en plats att byta mellan trafikslag, att vänta på och att mötas upp vid. Platsen är småskalig och innehåller främst planteringsytor och sittplatser som lockar till vistelse, men det finns idag få anledningar till att dröja sig kvar på torget under en längre tid. Närheten till Huddingevägen och järnvägen medför att ljudnivån på stationstorget överskrider det rekommenderade gränsvärdet för buller (55 dBA). Det kan vara svårt att få plats med fysiska bullerskydd intill torget, men lämpliga åtgärder för detta bör ändå utredas. Ingen av de runda bänkarna på torget är tillgänglighetsanpassade med ryggstöd eller armstöd, vilket måste åtgärdas för att torget ska bli en mer inkluderande miljö.

Klimat och ekologi: Torget består till stor del av robusta material, vilket är positivt för dess livslängd. Vegetationsytorna innehåller många olika typer av perenner, buskar och lökar, många blommande vilket gynnar pollinatörer. Den varierade artsammansättningen och den biologiska mångfalden är viktig att vårda och kompletteringsplantera vid behov om luckor i planteringarna uppstår. Den öppna torgmiljön är utsatt för väder och vind. Ett fåtal nyplanterade träd finns i planteringsytorna, men stora delar av torget är ständigt solutsatt, inklusive torgets sittytor. Det behövs fler åtgärder för att motverka risken för urban värmeöffekt, exempelvis genom plantering av fler träd för att öka krontäckningen över torget. Det är även viktigt att komplettera med sittplatser belägna i skugga. I ramperna finns flera dagvattenbrunnar, som inte ser ut att vara kopplade till de intilliggande växtbäddarna. Vid en framtida upprustning är det viktigt att skapa fördröjningsytor inom torget, så att dagvatten kan tas hand om lokalt i vegetationsytorna.

Skala 1:1000 (A4) 1. Kioskbyggnad 2. Granittrappa och ramp 3. Planteringsytor 4. Perennplanteringar 5. Annonspelare intill central smågatstensyta 6. Cykelställ med väderskydd

Perennplantering intill den centrala smågatstensytan.

Bevara:

- Den identitetsskapande markmönstringen i robusta material.
- Det cirkulära formspråket på torgytans platsbyggda möblering.

Vårda:

- Ökat underhåll och renhållning för att skapa en välkomnande miljö och inte riskera att förkorta livslängden på torget genom oåtgärdat slitage.
- Den varierade artsammansättningen med flera olika typer av vegetation.
- Blommande arter som gynnar pollinatörer.

Utveckla:

- Tillgänglighetsanpassning av sittplatser genom tillägg av ryggstöd och armstöd.
- Utred möjliga åtgärder för fysiska bullerskydd intill torgets sittplatser, som även bör skyddas från väder och vind.
- Plantera fler träd för ökad krontäckning över torget.
- Komplettera med sittplatser i skuggiga lägen.
- Omhänderta dagvatten lokalt i växtbäddar och skelettjordar innan det leds till brunn.

Många räcken i trapp- och ramplösningen ger ett rörigt och svåröverskådligt intryck.

Planteringsyta intill vöndplatsen för bussar.

Vy mot busshållplatsen och cykelparkeringen.